

Masarykova univerzita
Pedagogická fakulta

**ČESKO-FRANCOUZSKÝ
A FRANCOUZSKO-ČESKÝ SLOVNÍK
ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE
SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY**

Zdeňka Schejbalová

Brno 2009

Masarykova univerzita
Pedagogická fakulta

Česko-francouzský a francouzsko-český slovník
základní terminologie speciální pedagogiky

Zdeňka Schejbalová

Brno 2009

Publikace vychází v rámci řešení výzkumného záměru MSM0021622443
„Speciální potřeby žáků v kontextu Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání“ a projektu MUNI/41/105/08.

Recenzenti: prof. PhDr. Marie Vítková, CSc.
PhDr. Barbora Bočková, Ph.D.

© Zdeňka Schejbalová, 2009

ISBN 978-80-210-5072-3

Česko-francouzský a francouzsko-český slovník základní terminologie speciální pedagogiky je určen studentům i učitelům oboru speciální pedagogika, kteří pracují s odbornou francouzskou literaturou nebo pojedou na stáž do frankofonních oblastí.

Slovníková hesla, která tvoří jednoslovná a víceslovná pojmenování, jsou řazena za sebou v abecedním pořadí. U francouzských podstatných jmen je uveden jejich rod. Jednotlivá hesla obsahují jak českou, tak i francouzskou definici pojmu. Definice vycházejí z českých a francouzských odborných publikací a slovníků.

Součástí publikace je rovněž elektronická verze slovníku na CD nosiči.

Děkuji prof. PhDr. Marii Vítkové, CSc., a PhDr. Barboře Bočkové, Ph.D., za cenné rady a připomínky, rovněž děkuji PhDr. Otto Kryzanovi, Ph.D., za technickou pomoc při zpracování slovníku.

Obal navrhla a realizovala Alice Knoppová.

Seznam zkratk:

m. – masculinum – mužský rod

f. – femininum – ženský rod

Část česko-francouzská

abázie	organická n. funkční neschopnost chůze způsobená nervovými n. psychickými poruchami	abasie f.	impossibilité de marcher sans qu'il y ait trouble musculaire
abdukce	pohyb směrem od osy těla, resp. končetiny; odtažení (končetiny)	abduction f.	mouvement qui écarte un membre ou une partie quelconque du plan médian du corps
aberrace	chyba reflektoru nebo čočky, jejímž důsledkem je geometrický nesoulad mezi objektem a jeho obrazem, astigmatismus; odchylka funkce nebo tvaru od normálního stavu gen. chromozomální aberrace, narušení chromozomů, strukturní změna chromozomů, chromozómová mutace	aberration f.	défaut de l'image donnée par un instrument d'optique (lentille, miroir grossissant), ou par l'oeil, dû à une irrégularité de forme (aberration géométrique, aberration de sphéricité), ou à une inégalité de réfraction des différentes fréquences du rayonnement (aberration chromatique) - astigmatisme; aberration chromosomique
abnormita	nepravidelnost, odchylka od obvyklého jevu	anormalité f.	forme, construction anormale - irrégularité
abortus	předčasný porod (do 7. měsíce těhotenství), potrat	avortement m.	expulsion d'un fœtus avant terme, naturelle ou provoquée - fausse couche
ABR	systém umožňující audiometrii mozkového kmene, užívané u novorozenců - auditory brainstem response (ABR)	réponse f. auditive du tronc cérébral (ABR)	test d'audition pour les nouveaux nés qui utilise une méthode dite d'évaluation audiolinguistique des potentiels du tronc cérébral - auditory brainstem response (ABR) audiometry- qui mesure la réponse électrique du tronc cérébral à une stimulation auditive à l'aide de capteurs fixés sur la tête du bébé
abrachius	člověk, jemuž chybí horní končetina	manchot m.	qui est estropié ou privé d'une main ou des deux mains, d'un bras ou des deux bras
abreakce	vybití afektivního napětí, odreagování (např. afektu, hněvu agresivním chováním)	abréaction f.	Brusque libération émotionnelle; réaction d'extériorisation par laquelle un sujet se libère d'un refoulement affectif
absence	náhlá krátká ztráta vědomí n. paměti, malý epileptický záchvat (petit mal); nepřítomnost	absence f.	arrêt soudain, de courte durée, de la conscience, sans défaillance des fonctions végétatives, caractéristique de la forme mineure de l'épilepsie; fait de s'absenter, de partir
absorpce	pohlcování, vstřebání	absorption f.	action d'absorber, laisser pénétrer et retenir (un fluide, des particules, un rayonnement) dans sa substance
abstinence	zdržování se něj. požitků, zvl. pití lihovin, kouření aj., z důvodů rozumových, zdravotních n. etických, zdrženlivost: alkoholická a.; pohlavní a.	abstinence f.	privation volontaire de certains aliments, par ex. viande ou boissons (alcool), pour une raison religieuse ou médicale
abstrakce	myšlenkový proces vymezení podstatných znaků nebo vlastností od znaků a vlastností nepodstatných, schopnost zevšeobecňování nebo tvorby obecných pojmů (generalizace)	abstraction f.	fait de considérer à part un élément (qualité ou relation) d'une représentation ou d'une notion, en portant spécialement l'attention sur lui et en négligeant les autres
abstraktní	nenázorný, pomyslný	abstrait,e	qui use d'abstractions, opère sur des qualités et des relations et non sur la réalité

abúlie	slabost vůle, nedostatek vnitřní energie, nerozhodnost, lhostejnost, chorobná ztráta vůle	aboulie f.	trouble mental caractérisé par une diminution ou une disparition de la volonté se traduisant par une inaptitude à choisir, à se décider, à passer à l'acte
abúzus	nadměrné užívání (např.alkoholu, drogových látek), zneužívání (mis-úzus)	abus m.	action d'abuser d'une chose; usage mauvais, excessif ou injuste, l'abus d'alcool
adaptabilita	schopnost přizpůsobení změně podmínek	adaptabilité f.	capacité de s'adapter, se mettre en harmonie avec (les circonstances, le milieu), réaliser son adaptation biologique
adaptace	přizpůsobení se organizmu podmínkám prostředí; sociol., psych., sociální a. přizpůsobení jedince n. společenské skupiny sociálnímu prostředí, podmínkám společenského života	adaptation f.	résultat des modifications morphologiques et physiologiques génétiquement fixées, permettant la survie d'une espèce dans un habitat modifié
adaptační chování	soubor objektivně pozorovatelných reakcí, geneticky fixované morfologické a fyziologické změny umožňující přežití živočišného druhu ve změněném životním prostředí	comportement m. adaptatif	ensemble des réactions objectivement observables, des modifications morphologiques et physiologiques génétiquement fixées, permettant la survie d'une espèce dans un habitat modifié
adaptační vývoj		développement m. adaptatif	
addukce	pohyb, přitažení končetiny k středové ose těla	adduction f.	mouvement qui rapproche un membre du plan sagittal du corps, adduction de l'oeil : mouvement horizontal de l'oeil vers le nez
adekvátní	přiměřený, shodný, vhodný	adéquat, e	exactement proportionné à son objet, adapté à son but - approprié, congruent, convenable, idoine, juste
ADHD, ADD	porucha pozornosti (ADD), porucha pozornosti s hyperaktivitou (ADHD) - Attention-deficit hyperactivity disorder	TDAH ou trouble m. déficit de l'attention /hyperactivité	trouble comportemental caractérisé par des problèmes de concentration (TDA) avec ou sans impulsivité
adiadochokinéza	porucha schopnosti rychle střídát pohyby	adiadococinésie f.	difficultés à l'exécution rapide de mouvements alternatifs
adjustace	zvláštní případ adaptace záležící v optimálně přizpůsobivém chování jedince vzhledem k společenským normám	ajustement m., adaptation f.	stratégies mises en œuvre par le sujet pour s'adapter à une situation stressante peuvent être soit actives, centrées sur la résolution du problème, soit passives, centrées sur l'expression d'une détresse émotionnelle. Le recours à l'un ou l'autre de ces types de stratégies dépend de l'évaluation cognitive (perception) que fait le sujet de la situation, laquelle est déterminée par sa personnalité, à laquelle peuvent aussi s'ajouter des facteurs physiologiques, psychologiques et sociaux
adolescence	věkové období od skončení puberty do úplné fyzické a psychické zralosti, dospívání	adolescence f.	âge qui succède à l'enfance et précède l'âge adulte (environ de 12 à 18 ans chez les filles, 14 à 20 ans chez les garçons), immédiatement après la puberté
adopce	přijetí cizího dítěte za vlastní, osvojení	adoption f.	action d'adopter, prendre légalement pour fils ou pour fille

adrenoleukodystrofi e (ALD)	peroxizomální nemoc způsobená sníženou aktivitou lignoceroyl-CoA-ligázy, enzymu	adrénoleuco-dystrophie f. (ALD)	démyélinisation progressive du système nerveux central (cerveau et/ou moelle épinière) et une insuffisance surrénale périphérique
adynamie	slabost těla n. orgánů důležitých pro život, jež vzniká po těžkých chorobách n. ve stáří: a. srdce, svalů	adynamie f.	extrême faiblesse musculaire qui accompagne certaines maladies
aerofagie	nadměrné polykání vzduchu (např. při jídle), neurotický příznak	aérophagie f.	déglutition d'une certaine quantité d'air qui pénètre dans l'oesophage et l'estomac
afagie	neschopnost polykat	aphagie f.	perte du pouvoir de déglutir, dysphagie très accusée rendant impossible la déglutition
afázie	ztráta naučených schopností dorozumívat se řečí (mluvenou, čtenou, psanou) organického původu; afázie Brocova (motorická, expresivní) - převládajícím symptomem je těžkopádná, agramatická řeč, produkce je omezená, řeč je neplynulá; afázie Wernickeova - výrazné poruchy porozumění; symptomy afázie: agrafie (neschopnost psát), alexie (neschopnost číst), anomie (neschopnost operovat s vlastními jmény, popř. omezená schopnost vybavovat si slova), agramatismus (neschopnost používat gramatická slova, druhy slov a vnímat gramatické struktury)	aphasie f.	altérations du langage oral et écrit causées par une lésion cérébrale circonscrite et unilatérale qui peut survenir à la suite d'hémorragies ou de tumeurs cérébrales, de traumatismes crâniens ou de certaines maladies dégénératives du cerveau chez des personnes mentalement saines qui ont terminé l'apprentissage du langage. L'aphasie peut porter sur l'une ou l'autre des composantes du langage, soit l'articulation (aphasie de Broca), le vocabulaire (aphasie nominale), la syntaxe (agrammatisme) ou l'intention du discours (aphasie sémantique); substitué par Trousseau (1865) à celui d'aphémie qui avait été proposé d'abord par Broca (1861) pour désigner « la perte du langage articulé en l'absence de lésions des nerfs et des organes d'exécution concourant à cette articulation »; dans son acception française, le terme exclut les troubles de l'ontogenèse du langage et n'englobe donc que certains troubles du langage acquis et liés à la présence d'une lésion cérébrale circonscrite ou focale qui vient désorganiser le langage, jusque-là normal, d'un adulte qui a atteint depuis longtemps sa maturité cérébrale, sa spécialisation fonctionnelle et qui a acquis le langage; étymologiquement, les préfixations en a- et en dys- signalent une opposition entre une aphasie acquise et une aphasie d'évolution comme le sont l'aphasie (« troubles acquis du langage résultant d'une lésion cérébrale ») et la dysphasie (« troubles d'acquisition du langage chez l'enfant »); par analogie, ce même sens d'opposition se retrouve dans les paires de termes suivants : alexie/dyslexie (« troubles de la lecture ») agraphie/dysgraphie (« troubles de l'écriture ») acalculie/dyscalculie (« troubles du calcul »)
afekt	prudce probíhající a výrazně emotivní reakce spojená s oslabením nebo ztrátou volní (rozumové) kontroly chování a jednání (např. rozčilení, vztek, strach, hněv, podráždění aj.)	affect m., réaction f. affective	sensation qui agit sur un être soumis à une émotion ou à une saute d'humeur

afektivní labilita	výrazná nestálost v citových projevech projevujících se častou změnou nálad	instabilité f. affective	changements marqués d'humeur avec passage de l'humeur de base à la dépression, à l'irritabilité ou à l'anxiété durant habituellement quelques heures et rarement plus de quelques jours
afemie	vývojová neschopnost mluvit, popř. ztráta této schopnosti	aphémie f.	arrêt de la parole, l'impossibilité de prononcer un seul mot, alors que son langage intérieur est parfaitement conservé
afiliace	vyhledávání přítomnosti druhých lidí, utváření sociálních kontaktů sdružováním	affiliation f.	forme sociale de motivation qui pousse l'individu à rechercher la compagnie d'autres personnes et à s'associer avec elles dans un esprit de plaisir, de partage et de collaboration
afonie	ztráta zvučnosti hlasu, neschopnost hlasového projevu	aphonie f.	perte plus ou moins complète de la voix
afrázie	neschopnost tvořit správné věty, nemluvnost	aphrasie f.	forme d'aphasie dans laquelle, malgré le maintien de la capacité d'énoncer des mots isolés, il y a impossibilité de l'exprimer par des phrases
afunkce	neschopnost činnosti	afonction f.	incapacité de fonctionner
ageneze	aplazie - druh malformace; vrozené chybění, nevyvinutí některého orgánu, části nebo částí těla	agénésie f.	arrêt partiel de développement de l'embryon, provoquant certaines atrophies ou anomalies
agens	činitel	agent m.	ce qui agit, opère; force, corps, substance intervenant dans la production de certains phénomènes
agitovanost	agitace, chorobný motorický neklid projevujících se bezúčelným pobíháním; objevujících se např. při úzkosti, panice, psychózách	agitation f.	état d'une personne en proie à des émotions et à des impulsions diverses, et qui ne peut rester en repos
agitovaný	neklidný, rozrušený	agité,e	en proie à une agitation quelconque, inquiet
agnózie	získaná porucha gnostické schopnosti, porucha vnímání, poznávacích / gnostických činností, kdy postižený není schopen rozpoznávat jednotlivé běžné předměty, zvuky	agnosie f.	perte pathologique de la capacité de reconnaissance perceptive, d'identification, malgré l'intégrité plus ou moins complète des sensibilités en jeu; trouble de la reconnaissance des objets, inexplicable par un déficit sensoriel et traduisant un déficit intellectuel spécialisé; incapacité de reconnaître ce qui est perçu (alors que les organes sensoriels restent intacts)
agónie	stav před smrtí, kdy dochází ke ztrátě vědomí, smyslových funkcí a k selhání základních životních funkcí	agonie f.	ultime phase de transition entre la vie et la mort, marquée par l'extinction graduelle des fonctions vitales
agorafobie	strach z otevřených prostranství	agoraphobie f.	phobie des espaces libres et des lieux publics
agrafie	neschopnost písemného projevu	agraphie f.	perte de la capacité d'écrire, par lésion des centres nerveux de l'écriture, généralement associée à d'autres troubles aphasiques
agramatismus	porucha tvořit mluvnický správné tvary	agrammatisme m.	forme d'aphasie, trouble de l'agencement syntactique des mots

agravace	předstírání, že nemoc je těžší než ve skutečnosti	exagération f., aggravation f.	fait de présenter une maladie en lui donnant plus d'importance qu'elle n'en a réellement
agrese	napadení, útok	agression f.	attaque violente contre une personne
agresivita	tendence k útočnému, nepřátelskému jednání vůči druhé osobě, kolektivu, instituci, (a) brachiální / fyzická, (b) verbální / slovní	agressivité f.	manifestations de l'instinct d'agression, physique, verbale
achromatopsie, achromatismus,	barvoslepost, neschopnost vidět barvu (postižený vidí vše šedivě)	achromatopsie f., achromasie f.	anomalie de la vision des couleurs qui consiste en une absence de perception colorée, la rétine ne fournissant que la sensation du blanc, du noir et des teintes intermédiaires; absence congénitale ou acquise de la perception des couleurs
aichmofobie	chorobný strach z ostrých předmětů	aichmophobie f.	peur des aiguilles et des objets pointus
akalkulie	neschopnost počítat	acalculie f.	impossibilité pathologique de reconnaître les chiffres, d'utiliser des nombres et d'effectuer des opérations mathématiques
akcent	důraz	accent m.	augmentation d'intensité de la voix sur un son, dans la parole
akcentovaná osobnost	osobnost odlišná od standardní osobnosti - je ještě v mezích normy, ale tvoří přechod k osobnosti patické	personnalité f. borderline, personnalité f. limite	est un trouble de la personnalité qui s'exprime par des humeurs changeantes, par des relations humaines délicates, par un manque de confiance en soi-même et aussi par des comportements auto-agressifs
akceptace	přijímání, kladný vztah (např.k dítěti)	acceptation f.	acte par lequel une partie accepte ce que l'autre lui offre; consentement formel
akcidentální	vedlejší, náhradní, příležitostný, náhodný	accidentel, le	qui arrive par hasard, qui est produit par une circonstance occasionnelle - contingent, fortuit, imprévu, occasion
akinézie	neschopnost pohybu, nehybnost	akinésie f., acinésie f.	impossibilité pathologique de faire certains mouvements (sans que la force musculaire soit diminuée)
aklimatizace	přizpůsobení se novému prostředí	acclimatation f.	fait d'acclimater des animaux, des plantes; le fait de s'acclimater
akoazma	sluchový přelud jevící se jako praskání, bzučení, zvonění apod.	acoasme m.	hallucination auditive sous la forme de grésillement, de bourdonnement, de sonnerie
akomodace	schopnost přizpůsobení dioptrického aparátu oka na různě vzdálené objekty; formální, vnější přizpůsobení: a. k prostředí a jeho normám	accommodation f.	adaptation, aptitude de l'oeil à accommoder, modification des activités mentales (surtout chez l'enfant), en vue de s'adapter au milieu, à des situations nouvelles
akrocyanóza	vrozená n. získaná porucha projevující se fialovým zbarvením koncových, okrajových částí těla (prstů, uší, nosu aj.) z nedostatečného prokrvení	acrocyanose f.	cyanose des extrémités (mains, pieds), occasionnelle (froid) ou chronique (troubles circulatoires)

akulturace	proces sociálních a kulturních změn, kt. je důsledkem těsných kontaktů rozdílných kultur a za něhož dochází k přijímání prvků jedné kultury n. k vzájemnému přejímání a splývání	acculturation f.	ensemble des phénomènes qui résultent d'un contact continu et direct entre des groupes d'individus de cultures différentes et qui entraîne des modifications dans les modèles culturels initiaux de l'un ou des deux groupes
akumulace	hromadění	accumulation f.	action d'accumuler; le fait d'être accumulé, entasser
akupedie	výchova jedinců s poruchami sluchu	acoupedie f.	rééducation des déficients auditifs
akutní	prudký, naléhavý, rychle probíhající	aigu, e	à apparition brusque et évolution rapide (maladie) (opposé à chronique)
akuzie	vada nebo porucha sluchu vzniklá orgánovými změnami v oblasti sluchového analyzátoru (hypakuzie - snížení sluchu/ nedoslýchavost, anakuzie - ztráta sluchu/hluchota, dysakuzie - deformace sluchu, hyperakuzie - patologické zvýšení sluchu)	acousie f., dysacousie f.	audition normale, trouble de l'audition
alálie	vývojová vada řeči různého stupně, nemluvnost dítěte (viz dysfázie)	alalie f.	impossibilité d'exprimer les idées et les sentiments en se servant de la parole, généralement en raison d'une paralysie musculaire ou d'une lésion cérébrale
albinismus	úplný nebo částečný nedostatek kožního barviva v těle	albinisme m.	absence totale de pigment dans la peau, le système pileux et les yeux (iris), due à des facteurs génétiques
alergie	zvláštní přecitlivělost organismu k někt. látkám, zvýšená imunologická reaktivita vyvolaná antigeny z vnějšího n. vnitřního prostředí (alergeny): a. na něco	allergie f.	modification des réactions d'un organisme à un agent pathogène, lorsque cet organisme a été l'objet d'une atteinte antérieure par le même agent
alexie	porucha schopnosti číst při zachovaném vidění, způsobená poškozením urč. oblastí mozkové kůry	alexie f.	incapacité de reconnaître à la lecture les éléments du langage, les organes visuels étant intacts (cécité verbale)
alexithymie	neschopnost vyjádřit emoce slovy	alexithymie f.	incapacité à identifier et à exprimer verbalement ses émotions, une pauvreté de la vie affective et imaginaire, une orientation de la pensée et du discours vers des préoccupations concrètes, une tendance à recourir à l'action pour éviter et résoudre les conflits, et une propension à décrire de façon détaillée tout ce qui concerne les symptômes physiques dont est affecté le sujet
allogagnie	radost z bolesti vlastní nebo způsobené druhým lidem	allogagnie f.	plaisir pathologique de la douleur physique
algoritmus	postup obsahující konečný počet vhodných elementárních úkonů, které slouží k dosažení určitého cíle	algorithme m.	calcul, enchaînement des actions nécessaires à l'accomplissement d'une tâche
alimentační	vyživovací	alimentaire	relatif à l'alimentation
allocentrismus	vývoj jedince od důrazu na sebe k důrazu na jiné	allocentrisme m.	attitude psychologique qui consiste à considérer les autres comme centre d'intérêt

allopsychická orientace	míra správnosti dat uváděných o čase, místě a situaci	orientation f. allopsychique	
alterace	nepříznivá, chorobná změna, porucha, poškození: a. srdečních ozev; a. duševních funkcí; a. plodu	altération f.	changement en mal par rapport à l'état normal
alternativní strategie učení		stratégies f. alternatives d'apprentissage	
altruismus	nesobecký způsob myšlení n. cítění, jednání ve prospěch druhých lidí	altruisme m.	disposition à s'intéresser et à se dévouer à autrui - allocentrisme, philanthropie
altruista	nesobecký člověk	altruiste m.	personne qui s'intéresse et se dévoue à autrui - philanthrope
amauróza	trvalá a nevyléčitelná ztráta zraku, kdy nemocný vůbec nevnímá světlo, slepota, nevidomost	amaurose f.	perte totale, généralement soudaine, de la vue, sans lésions décelables de l'oeil même, ni troubles fonctionnels de son système optique - amblyopie, cécité
ambice	úsilí, snaha vyniknout, uplatnit se, ctízádnost; cíl, k němuž se člověk upírá a jehož chce dosáhnout: osobní a.	ambition f.	désir ardent d'obtenir les biens qui peuvent flatter l'amour-propre (pouvoir, honneurs, réussite sociale)
ambiopie	vada zraku projevující se dvojitým viděním	ambiopie f.	vue double
ambivalence	současná existence protichůdných citových postojů (sympatie, antipatie ap.) k urč. osobě n. předmětu	ambivalence f.	caractère de ce qui comporte deux composantes de sens contraire
amblyopie	tupožrakost, vada binokulárního vidění projevující se poruchou vnímání plastického a hloubkového obrazu (častá ve spojení se strabismem)	amblyopie f.	affaiblissement de la vue, trouble de la vision binoculaire, sans lésion organique apparente (intoxications, état psychopathique, certains strabismes)
ametropie	vada refrakce, lomivosti oka (myopie, hypermetropie, astigmatismus)	amétropie f.	défaut dans la structure optique de l'oeil ayant pour conséquence l'astigmatisme, la myopie ou l'hypermétropie
amnézie	porucha nebo ztráta paměti pod vlivem silného citového, psychického nebo traumatizujícího zážitku (afektogenní, psychogenní, poúrazová)	amnésie f.	perte totale ou partielle, temporaire ou définitive, de la mémoire, amnésie de fixation (ou antérograde), de conservation (ou rétrograde), hystérique (à causes affectives), amnésies neurologiques (aphasies, apraxies et agnosies)
amok	zuřivost propukající zvláště u Malajců a Indů, náhlé projevy agresivity, zuřivost vyvolané mimořádným vzrušením	amok m.	forme de folie homicide observée chez les Malais; individu qui en est atteint
amputace	chirurgické odnětí končetiny n. jiné části těla, oddělitelné bez vnitřního zákroku: a. ruky, nohy, prsu; a. hrotu zubního kořene	amputation f.	opération chirurgicale consistant à couper un membre, un segment de membre, une partie saillante; ablation d'un organe (cf. -ectomie, -tomie)
amuzie	chorobný nedostatek, vzácněji ztráta smyslu pro hudbu, dysmuzie	amusie f.	perte de la capacité de chanter, de jouer, ou de reconnaître une musique, absence de sens musical

A

analeptický

analeptický	posilující, vzpružující, zvyšující činnost životně důležitých orgánů
analgetický	zmírňující, utišující bolest
analgezie	ztráta vnímání bolesti následkem přerušení n. poškození nervových vláken n. center
analogie	shoda, obdoba, podoba, druh úsudku o podobnosti dvou jevů na základě shody některých jejich vlastností
analýza	myšlenkový postup/proces spočívající v rozložení poznávaného předmětu / jevu na jednotlivé části, jednodušší prvky s cílem vymezení podstatných znaků, pořádní, třídění dat do základních skupin
anamnéza	předchobí, soubor všech dat a údajů před onemocněním nebo problémovým stavem
anankasmus	vtíravý, nutkavý jev (myšlenka, jednání) neovlivnitelný vůlí, směřující k tomu, aby jej člověk uskutečnil
anarthrie	získaná ztráta schopnosti vyslovovat hlásky (např. při mozkových lezích), pokud je míra poruchy menší, jde o dysarthrii
anatomie	stavba živočišného a lidského těla, jeho částí a orgánů, jakož i vnitřní stavba rostlinného těla; nauka o ní: med. normální a. (zabývající se studiem zdravého těla); patologická a. (zabývající se chorobnými změnami orgánů a tkání)
anémie	pokles hemoglobinu (krevního barviva) a počtu červených krvinek, chudokrevnost
anencefalie	vrozená vývojová vada, při níž se nevyvine mozek ani lebeční kosti
anestézie	místní nebo celkové znečitlivění, umrtvení
anomálie	odchylka od normálního stavu nebo vývoje klienta
anorexie	nechutenství; ztráta chuti k jídlu vzniklá z různých příčin; anorexie mentální se vyskytuje většinou u dívek v pubertě, má psychické příčiny, vede k poklesu váhy a může vést k výraznému poškození zdraví

analeptický

analeptique	qui rétablit les forces, stimule les fonctions de l'organisme
analésique	qui supprime ou atténue la sensibilité à la douleur
analésie f.	suppression, pathologique ou provoquée, de la sensibilité à la douleur, qui n'altère pas les autres modes de sensibilité - anesthésie
analogie f.	ressemblance établie par l'imagination (souvent consacrée dans le langage par les diverses acceptions d'un même mot) entre deux ou plusieurs objets de pensée essentiellement différents
analyse f.	opération intellectuelle consistant à remonter d'une proposition à d'autres propositions reconnues pour vraies d'où on puisse ensuite la déduire
anamnèse f.	évocation volontaire du passé; renseignements fournis par le sujet interrogé sur son passé et sur l'histoire de sa maladie
anancasme m.	névrose obsessionnelle, agitation forcée
anarthrie f.	trouble de l'articulation des sons, par lésion des centres moteurs du langage au niveau du cortex cérébral
anatomie f.	étude scientifique, par la dissection ou d'autres méthodes (radiologie, etc.), de la structure et de la forme des êtres organisés ainsi que des rapports entre leurs différents organes
anémie f.	diminution du nombre des globules rouges du sang et de leur teneur en hémoglobine, dont les principaux symptômes généraux sont la pâleur, la fatigue, l'essoufflement et l'accélération du pouls, des syncopes, des vertiges, des troubles digestifs
anencéphalie f.	défaut congénital caractérisé par l'absence d'encéphale
anesthésie f.	suppression de la sensibilité, et spécialement de la sensibilité à la douleur, obtenue par l'emploi des anesthésiques
anomalie f.	déviations du type normal
anorexie f.	perte ou diminution de l'appétit - inappétence; anorexie mentale : refus de s'alimenter lié à un état mental particulier

anormativní chování	chování nerespektující např. základní sociální normy dané skupiny, komunity nebo společnosti	comportement m. anormatif	qui ne respecte pas les normes sociales
anosmie	částečná nebo úplná ztráta čichu	anosmie f.	diminution ou perte complète de l'odorat
anotace	poznámka, krátký stručný a heslovitý záznam	annotation f.	note critique ou explicative qui accompagne un texte
anoxie	zcela nedostatečné zásobení tkání kyslíkem, anoxemie	anoxie f.	diminution de la quantité d'oxygène que le sang distribue aux tissus; anoxie néonatale
antagonický	protichůdný, opačně působící, protikladný	antagonique	qui est en antagonisme, en opposition - adverse, opposé; concurrent
antagonista	sval zabezpečující pohyb v kloubu urč. směrem, a to opačně k jinému svalu (např. ohybač ve vztahu k natahovači)	antagoniste m.	qui est en antagonisme; muscles antagonistes (opposé à agonistes); substances antagonistes; dent antagoniste, du maxillaire opposé
anterográdní amnézie	ztráta paměti, vztahující se na období poté, co pacient nabyl vědomí (např. po úrazu), je narušena pacientova krátkodobá paměť, postižený má problém zapamatovávat si veškeré vjemy a informace	amnésie f. antérograde	concernant des faits postérieurs à l'accident ou à la maladie qui en sont responsables, appelée aussi oubli à mesure ou amnésie de fixation (opposé à rétrograde)
anticipace	předjímání určitých procesů, dějů nebo jevů, které teprve nastanou	anticipation f.	mouvement de la pensée qui imagine ou vit d'avance un événement
anticipační socializace	přejímání názorů, hodnot, norem takové nižší nebo vyšší statusové skupiny, do které ještě jedinec nepřísluší, ale ve které usiluje o členství	socialisation f. anticipée	fait de développer des relations sociales, de s'adapter et de s'intégrer à la vie sociale
antiteze	protiklad, protikladný výrok	antithèse f.	opposition de deux pensées, de deux expressions que l'on rapproche dans le discours pour en faire mieux ressortir le contraste
antonyma	slova opačného významu, a vytvářejí antonymické dvojice (den-noc, černý-bílý, mladý-starý, láska-nenávist, koupit-prodat, kladný-záporný)	antonyme m.	mot, syntagme, qui, par le sens, s'oppose directement à un autre
antropofobie	chorobný strach z lidí jako příznak duševní poruchy, neuróz, psychóz	anthropophobie f.	crainte excessive, malade et irraisonnée des hommes
antropometrie	soustava technik k měření lidského těla k účelům antropologie, ergonomiky, kriminalistiky	anthropométrie f.	technique de mensuration du corps humain et de ses diverses parties
anurie, anuréza	choroba ústrojí močového, při které je vyměšování moči zastaveno	anurie f.	absence d'urine dans la vessie due à l'arrêt de la sécrétion rénale (anurie sécrétoire) ou à un obstacle au cours de l'écoulement de l'urine entre le rein et la vessie (anurie excrétoire)

anxiozita	úzkostnost jako trvalejší povahový rys, povahová základna pro nadměrně časté pocity nejistoty ohrožení, a tím i pro nadměrně časté úzkostné prožitky	anxiété f.	état de trouble psychique causé par le sentiment de l'imminence d'un événement fâcheux ou dangereux, s'accompagnant souvent de phénomènes physiques - angoisse, appréhension
apatie	zeslabení zájmů a reakcí vůči věcem, snížení afektivní a pudové stránky života, netečnost, lhostejnost, nezájem	apathie f.	affaiblissement de l'initiative et de l'activité, lié à une profonde indifférence affective
apercepce	úmyslné vnímání, spontánní pozornost věnovaná nějakému objektu/předmětu na úkor jiných objektů/předmětů (např. u malých dětí)	aperception f.	acte d'apercevoir, prise de conscience réfléchie de l'objet de la perception; appréhension
aplazie	vrozené nevyvinutí některého orgánu, některé části těla	aplasie f.	arrêt ou insuffisance du développement d'un tissu ou d'un organe
apnoe	přerušení dýchání; krátkodobá dočasná zástava dýchání	apnée f.	suspension plus ou moins prolongée de la respiration
apoplexie	náhlé bezvědomí se ztrátou pohybů i vnímání vlivem poruch mozkových cév; mrtvice	apoplexie f.	arrêt brusque et plus ou moins complet des fonctions cérébrales, avec perte de la connaissance et du mouvement volontaire, sans que la respiration et la circulation soient suspendues
apraxie	ztráta naučených n. vžitých pohybů stereotypů způsobená funkčním poškozením urč. oblastí mozkové kůry	apraxie f.	incapacité d'effectuer des mouvements volontaires adaptés à un but, alors que les fonctions motrices et sensorielles sont normales
apriorní	předem daný nevyplývající ze zkušenosti	a priori	qui ne se fonde pas sur l'expérience
aprosexie	neschopnost soustředit mysl na určitý podnět	aprosexie f.	incapacité de fixer son attention provoquant une baisse de la mémoire et une inaptitude au travail intellectuel
arterioskleróza	kornatění tepen v důsledku ukládání tukových látek do stěny tepny	artériosclérose f.	état pathologique caractérisé par un épaississement de la tunique interne (athérosclérose) ou moyenne, un durcissement progressif des artères
arteterapie	druh psychoterapie využívající aktivní výtvarné činnosti pacientů	art-thérapie f.	psychothérapie au moyen de l'activité active des malades
artikulace	tvoření článkované řeči, kterou lze segmentovat na hlásky a dekodovat jako jazykový projev	articulation f.	action de prononcer distinctement les différents sons d'une langue à l'aide des mouvements des lèvres et de la langue
artritida	zánětlivě bolestivé onemocnění kloubů, zprav. bakteriálního původu, provázené přítomností výpotku v dutině kloubní	arthrite f.	affection articulaire d'origine inflammatoire
artróza	degenerativní onemocnění kloubu způsobené opotřebením kloubních chrupavek	arthrose f.	altération chronique de diverses articulations, sorte de vieillissement, souvent prématuré, des cartilages articulaires
arytmie	nepravidelná činnost srdce vyskytující se při onemocněních srdce	arythmie f.	irrégularité d'un rythme, notamment du rythme cardiaque
asfyxie	dušení z nedostatku kyslíku v tkáních a z hromadění kysličníku uhličitého v plicích	asphyxie f.	état pathologique déterminé par le ralentissement ou l'arrêt de la respiration pouvant entraîner la mort

asistenční pes	vodící pes pro nevidomé, slepecký pes, balanční pes, asistenční pes pro tělesně postižené	chien-guide m. d'aveugle, chien m. assistant	chien qui conduit les aveugles et les malvoyants, aident les sourds et assiste des personnes handicapées dans toutes sortes de tâches quotidiennes
asociace	spoj. spojení nebo sdružení psychických obsahů, kdy vybavení jednoho zážitku ve vědomí má za následek vybavení zážitku druhého	association f.	fait psychologique par lequel les représentations et les concepts sont susceptibles de s'évoquer mutuellement
aspekt	hledisko, stanovisko uplatňované při posuzování něčeho, zorný úhel	aspect m.	manière dont une chose ou un être se présente à l'esprit - angle, côté, face, jour, perspective
aspirace	snaha jednotlivce n. společenských skupin o dosažení urč. subjektivně n. společensky významných cílů; náročnost cílů, které si člověk vytyčuje a jež se snaží uskutečnit; vdechnutí	aspiration f.	action de porter ses désirs vers (un idéal); résultat d'une inspiration d'air dans les poumons
astazie	neschopnost udržet se ve vzpřímeném postoji	astasie f.	trouble du sujet qui ne peut se tenir debout
astenie	vrozená slabost tělesná, zvl. svalová	asthénie f.	manque de force, de vitalité physique et psychique; état de dépression, de faiblesse
astenopie	zrakové obtíže dostavující se při déletrvajícím práci, špatném osvětlení ap., provázené únavou a neostrým viděním, chabozrakost	asthénopie f.	fatigue de l'œil qui se manifeste par une incapacité d'attention soutenue et qui s'accompagne de maux de tête, de douleur oculaire, d'une sensation de brûlure ou de picotement et d'une baisse de l'acuité visuelle
astigmatismus	refrakční oční vada způsobená nepravidelným zakřivením rohovky nebo čočky s nepřesným obrazem pozorovaného objektu na sítnici	astigmatisme m.	défaut de courbure des milieux réfringents de l'oeil tel qu'un point lumineux objet se transforme en une tache, régulière ou irrégulière, sur la rétine
astma	záchvatová dušnost; záducha, dýchavičnost	asthme m.	difficulté à respirer (notamment à expulser l'air), accompagnée d'un bruit sifflant particulier
asymetrický	nesouměrný	asymétrique	qui n'est pas symétrique
asynchronní	nesouběžný	asynchrone	qui n'est pas synchrone
atak, ataka	prudký záchvat nemoci, znovuvzplanutí onemocnění při jeho chronické formě	attaque f.	accès subit, brutal de certaines maladies, brusque retour d'un état morbide
ataxie	porušení koordinace tělesných pohybů (při některých nervových onemocněních)	ataxie f.	incoordination des mouvements volontaires causée par une affection des centres nerveux; ataxie locomotrice progressive - tabès; ataxie optique : absence de coordination entre le geste et le regard
atetóza	nervová porucha hybnosti spočívající v neschopnosti udržet svaly v jedné pozici, projevuje se mimovolnými, pomalými nepřetržitými pohyby „červovitými“ postihujícími často prsty, ruce, jazyk, popř. i další části těla	athétose f.	maladie nerveuse caractérisée par des mouvements involontaires lents et ondulants, surtout des extrémités, accentués par les émotions et disparaissant pendant le sommeil

atonie	porucha správného svalového napětí; chabost, ochablost	atonie f.	diminution de la tonicité, de l'élasticité d'un organe contractile; atonie intestinale, atonie musculaire - hypotonie
atrofie	zmenšení n. oslabení normálně vyvinutého orgánu n. jeho části (op. hypertrofie): a. svalů, mozku, sliznice	atrophie f.	diminution du volume d'une structure vivante (organe, tissu, cellule), par défaut de nutrition, manque d'usage, processus physiologique de régression
atymie	těžkomyslnost, trudnomyslnost	athymie f.	absence ou perte de l'affectivité, fréquente dans la schizophrénie
audimutita	sluchoněmota, nemluvnost dítěte, které má dostačující sluch i rozumové schopnosti a nezačíná mluvit ani po 3. roce života	audimutité m.	trouble congénital de mutité chez l'enfant, indépendant de toute surdité, de toute anomalie des organes phonatoires, de toute lésion cérébrale et de tout retard mental, qui disparaît généralement soit spontanément, soit à la suite d'un traitement de rééducation
audiogram	záznam měření při audiometrii	audiogramme m.	représentation graphique (obtenue à partir d'un audiomètre traduisant le degré d'acuité auditive
audiologie	obor medicíny zabývající se zkoumáním normálního i porušeného sluchu	audiologie m.	science qui étudie tous les phénomènes se rapportant à l'audition et au système auditif, de même que les troubles de l'audition et leur correction
audiometrie	vyšetření funkčních vlastností sluchového ústrojí pomocí audiometru	audiométrie f.	ensemble des méthodes servant à évaluer l'acuité auditive
auditivní	sluchový	auditif, ve	qui se rapporte à l'ouïe
aura	symptom předcházející záchvatu, zprav. epileptickému, a projevující se záškuby svalstva, růz. halucinacemi aj.	aura f.	sensation ou ensemble de symptômes qui marquent le début d'une attaque, d'une crise d'épilepsie, etc.
autentický	hodnověrný, pravý, původní	authentique	dont l'autorité, la réalité, la vérité ne peut être contestée
autismus	nadměrná zaměřenost k vlastní osobě, porucha kontaktu s vnějším světem, osamělost; a. může být projevem schizofrenie; Kannerův dětský autismus, psychotická porucha vznikající v raném dětství, vážně ohrožuje vytváření citových a sociálních vztahů	autisme m.	détachement de la réalité extérieure, la vie mentale du sujet étant occupée tout entière par son monde intérieur; l'autisme est l'attitude caractéristique des schizophrènes; a. de Kanner - inaptitude des enfants à établir des relations normales avec les personnes et à réagir normalement aux situations depuis le début de la vie
autistický	v myšlení stále soustředěný na sebe sama, snivý	autistique, autiste	relatif à l'autisme; caractérisé par de l'autisme - égocentrique
autoakuzace	sebeobviňování jako příznak neurózy n. psychózy	autoaccusation f.	fait de s'accuser soi-même
autofonie	zesílené vnímání vlastní řeči (např. při akutní rýmě)	autophonie f.	impression désagréable de résonance de sa propre voix, observée dans certaines affections de l'oreille moyenne

automatismus	samovolný průběh činnosti, automatický úkon, automatická činnost, jednání: navyklé automatizmy; pohybové automatizmy ; reflexivní a.	automatisme m.	accomplissement de mouvements, d'actes sans participation de la volonté; activité d'un organe sans intervention du système nerveux central
automutilace	sebeпоškození, sebezohavení konané buď záměrně (zvl. s cílem vyhnout se urč. povinnostem), n. jako projev psychózy	automutilation f.	mutilation qu'on s'inflige à soi-même; automutilation volontaire pour créer une invalidation dont on tire avantage; automutilation pathologique, chez les obsédés, les anxieux
autoregulace	proces úpravy a usměrňování chování živých i neživých systémů založený na zpětné vazbě, samořízení, samoregulace, sebeovládání, schopnost jedince řídit cíleně své volní jednání	autorégulation f.	régulation (d'une fonction, d'un processus, d'une machine) par l'organisme, par l'ensemble fonctionnel lui-même, sans intervention extérieure
autoskopie	halucinace, při níž jedinec vidí vlastní osobu, sebe sama	autoscopie f.	hallucination par laquelle on croit se voir soi-même
averze	odpor, nechut' vůči někomu n. něčemu; psych. a. terapie založená na využívání podnětů vyvolávající odpor, nechut' (např. zvracívý reflex při protialkoholní léčbě)	aversion f.	grande répugnance, violente répulsion; thérapeutique consistant à associer au stimulus conditionné un stimulus inconditionnel douloureux et anxiogène afin de faire disparaître un certain comportement
avizovat	oznamovat dopředu	aviser	avertir (qqn de qqch.) par un avis - informer, prévenir
bacil	obecné označení pro tyčinkovité bakterie	bacille m.	bactérie en forme de bâtonnet qui se présente en chaîne, produit des spores
bacilofobie	chorobný strach z nákazy	bacillophobie f.	crainte excessive, malade et irraisonnée des bacilles
balbuties	koktavost - syndrom komplexního narušení koordinace orgánů participujících na mluvení, který se nejvýrazněji projevuje charakteristickým nedobrovolným (tonickým, klonickým) přerušováním plynulosti procesu mluvení; nebo - narušení plynulosti ve smyslu dynamiky řeči/porucha plynulosti mluvního projevu	balbutiement m.	articulation hésitante et imparfaite des mots; observé dans l'enfance, la vieillesse, chez les dégénérés et les débiles
balneologie	lékařský obor využívající přírodní léčivé zdroje a lázeňské léčebné metody, lázeňské lékařství	balnéologie f.	branche de la médecine qui traite des eaux médicinales curatives, des établissements thermales et de leurs effet médical
balneoterapie	léčení pitím minerálních (léčivých) vod, koupelemi a bahnem, lázeňská léčba	balnéothérapie f.	utilisation thérapeutique des bains, généraux ou locaux, d'eau de mer ou de source thermale, d'air, de sable, de boue, de rayonnements solaires ou artificiels (ultraviolets, infrarouges)
bazální	základní, spodinový; b. ganglia uložená ve spodní části koncového mozku a ovlivňující motorické a vegetativní funkce	basal, e	qui concerne ou constitue la base d'un organe; ganglions de la base/basaux sont un ensemble sous-cortical de noyaux de substance grise situés approximativement au milieu du cerveau humain
benevolentní	svolný, shovívavý	bénévole	qui fait qqch. sans obligation et gratuitement

B**benigní**

benigní	nezhoubný, neškodný (op. maligní): b. nádor	bénin, igne	sans conséquence grave, inoffensif; tumeur bénigne (opposé à tumeur maligne)
bezbariérové prostředí, prostor bez bariér	přístup, dostupnost	accessibilité f.	possibilité d'accéder, d'arriver à, milieu sans barrière
bilabiální	obouretný, tvořený dvěma rty	bilabial, e	qui s'articule avec les deux lèvres
bilance	hodnocení, účtování	bilan m.	inventaire périodique
bilaterální	oboustranný, dvoustranný	bilatéral, e	qui engage les parties contractantes les unes envers les autres, réciproque
bilingvismus	aktivní užívání dvou jazyků; dvojjazyčnost	bilinguisme m.	qualité d'une personne qui parle, possède parfaitement deux langues
binaurální	týkající se obou uší; b. slyšení oběma ušima současně, umožňující směrovou orientaci; b. naslouchací přístroj	biaural, e binaural, e	des deux oreilles, en ce qui concerne leur fonction
binokulární vidění	týkající se obou očí: vidění oběma očima současně, umožňující vnímat prostorově; upravený k současnému pozorování oběma očima (takže vzniká stereoskopický obraz): b. přístroje; b. mikroskop, lupa	vision f. binoculaire	relatif aux deux yeux, formation simultanée de deux images d'un même objet sur la rétine des deux yeux; la vision binoculaire donne la sensation du relief
biopsie	mikroskopické vyšetřování vzorků tkání n. částí někt. orgánů vyňatých z živého organismu (zprav. k diagnostickým účelům)	biopsie f.	prélèvement sur un être vivant d'un fragment de tissu en vue d'un examen microscopique
bovarysmus	schopnost postavit naproti své opravdové osobnosti jiný obraz sebe sama, obraz vypůjčený a fiktivní, jemuž člověk dává přednost	bovarysme m.	évasion dans l'imaginaire par insatisfaction; pouvoir « qu'a l'homme de se concevoir autre qu'il n'est
bradyartrie	zpomalené vyslovování, protahovaný způsob řeči	bradyarthrie f.	prononciation ralentie et prolongée
bradypsychismus	zpomalení duševní činnosti	bradypsychisme m.	ralentissement de l'activité psychique
Braillovo písmo	písmo pro nevidomé, vytvořené francouzským pedagogem Louisem Braillem (1809 - 1852); uzpůsobeno hmatovému vnímání, založeno na reliéfním vyvýšení kombinace bodů ze základní kompletní řady šesti bodů (tzv. šestibod) umístěných ve dvou sloupcích a třech řadách	braille m.	alphabet conventionnel en points saillants (également applicable aux chiffres, à la musique et la sténo), à l'usage des aveugles
brainstorming	metoda volné spontánní diskuse na dané téma, založená na hledání nových nápadů a návrhů a na jejich dalším tvořivém kombinování a zlepšování	brainstorming m., remue-méninges m.	technique de recherche des idées employée dans une entreprise, réunion où chacun fournit ses suggestions pour résoudre un problème; ils « s'offrirent une petite séance de brain-storming d'où émergea cette lumineuse idée

breptavost	porucha plynulosti řeči, projevuje se překotným tempem řeči a zasahuje také obsah výpovědi (bezobsažná řeč), dále formou výpovědi (nesprávné věty, chudá skladba) i substanci výpovědi (opakování hlásek, slabik, slov a vět; chybná artikulace, monotónní řeč), toto narušení komunikační schopnosti si daná osoba neuvědomuje	breptavost	trouble de l'élocution qui consiste à parler de façon rapide et peu compréhensible
bulimie	nadměrná, chorobná chuť k jídlu, tzv. vlčí hlad	boulimie f.	besoin irrépissible de manger accompagnant certains troubles physiques ou mentaux
cefalalgie	bolesti hlavy neurotické povahy zejména u osob se zvýšenou tendencí k svědomitosti a úzkostným projevům	céphalalgie f. céphalée f.	mal de tête, migraine
celkové (hodnocení)		évaluation f. sommative	
celoživotní učení, vzdělávání		éducation f. permanente	
centrální	střední, ústřední, hlavní	central, e	qui est au centre, qui constitue l'organe principal, directeur
cerebrální	mozkový	cérébral, e	qui a rapport au cerveau
cerebrospinální	mozkomíšní	cérébrospinal, e	relatif au cerveau et à la moelle épinière, céphalorachidien
cirkulace	oběh, cirkulování, koloběh, kolování: c. vzduchu; c. krve v těle	circulation f.	mouvement d'un fluide en circuit fermé ou ouvert
cit	prožívání bezprostředního vztahu k různým předmětům, jevům, lidem, sobě samému a duševním zážitkům	sentiment m.	état affectif complexe, assez stable et durable, lié à des représentations
cit astenický	pasivní cit projevující se negativním působením na činnost	sentiment m. asthénique	sentiment passif, manifesté par manque de force, de vitalité physique et psychique; état de dépression, de faiblesse
CNS - centrální nervová soustava	mozek a mícha	SNC - Système m. nerveux central	encéphale et moelle épinière
commotio cerebri	otřes mozku	commotion f.	ébranlement violent de l'organisme ou d'une de ses parties par un choc direct ou indirect, entraînant divers troubles, mais sans lésions apparentes
conditio sine qua non	podmínka, bez které je daná věc nemožná	condition f. cruciale	condition fondamentale, très importante
cyanóza	modrofialové zbarvení kůže obvodových částí těla, event. sliznice, způsobené nedostatečným okysličením červených krvinek, původní jev některých srdečních a plicních chorob	cyanose f.	coloration bleue, quelquefois noirâtre ou livide de la peau, produite par différentes affections (troubles circulatoires)

cykloidie	sklon ke střídání nepřiměřené aktivity, vzrušení, veselí s nepřiměřeně smutnou náladou, sebevražednými myšlenkami a apatií	cycloidie f.	stade qui précède la cyclothymie - anomalie ou constitution psychique qui fait alterner les périodes d'excitation (instabilité, euphorie) et de dépression (apathie, mélancolie)
cyklotymie	psychický stav, vyznačující se sklonem k alternativním náladám od bujaré veselosti, živosti k vážnosti až k mírné depresi, osobnostní tendence ke snadné změně nálad a přechodu z nadšení do stavů stísněnosti	cyclothymie f.	anomalie ou constitution psychique qui fait alterner les périodes d'excitation (instabilité, euphorie) et de dépression (apathie, mélancolie, psychose maniaque dépressive)
daktylotika	prstová abeceda, využívá ustálených poloh a postavení prstů a dlaně jedné ruky nebo prstu a dlaní obou rukou k zobrazování jednotlivých písmen abecedy	dactylogie f.	langage digital, inventé par l'abbé de l'Épée, à l'usage des sourds-muets
daltonismus	oční vada projevující se neschopností rozeznávat červenou a zelenou barvu (nazv. podle angl. fyzika Daltona), druh barvosleposti	daltonisme m.	anomalie héréditaire de la vue, liée au sexe, qui consiste dans l'absence de perception de certaines couleurs ou dans la confusion de couleurs (surtout rouge et vert)
debilita	stupeň mentální retardace - lehká mentální retardace, IQ se pohybuje mezi 50-69; stav vede k obtížím při školní výuce	débilité f.	insuffisance de développement de l'intelligence caractérisée par des troubles de jugement, de la suggestibilité, une difficulté à s'adapter à des situations nouvelles, en dépit parfois d'une excellente mémoire et d'une attention satisfaisante; débilité mentale : déficience de l'intelligence, correspondant pour un adulte à un âge mental de sept à dix ans
decibel	desetina belu, hl. jednotka intenzity zvuku, hladiny zvukového tlaku a obecně útlum veličiny, zn. dB	décibel m.	unité servant à exprimer une puissance sonore par rapport au seuil conventionnel d'audibilité de 10-12 watt
decil	statistická hodnota, která je získána členěním všech skóre sledovaného vzorku osob na deset stejných částí (první decil odpovídá 10.percentilu, devátý decil koresponduje s 90. percentilem atd.)	décile m.	chacune des neuf valeurs de la variable au-dessous desquelles se classent respectivement 10%, 20%,... 90% des éléments d'une distribution statistique.
dedukce	typ úsudku a metoda zkoumání, kdy se z přijatých výroků (premis) dospívá k novému tvrzení, závěru, důsledku; postup od obecného k jednotlivému (op. indukce)	déduction f.	procédé de pensée par lequel on conclut d'une ou de plusieurs propositions données (prémises) à une proposition qui en résulte, en vertu de règles logiques
defekt	poškození; tělesná, smyslová n. duševní vada n. porucha	défaut m.	imperfection physique - anomalie, difformité, mal, malformation, tare
defektologie	nauka, která zkoumá příčiny, tj. za jakých okolností se člověk stává defektním, změny v oblasti somatické, psychické a sociální, tj. jak se jeho postižení promítá do struktury jeho osobnosti, možnosti a metody nápravné, výchovné a popř. preventivní péče	défectologie f.	étude des déficients (intellectuels, sensoriels, etc.), étude de ce qui est défectueux, c'est-à-dire qui a des imperfections ou des déficiences sur les plans sensoriel et moteur, cognitif, conatif et psychologique, s'applique surtout aux formes graves des déficiences intellectuelles, des troubles affectifs ou des dissociations mentales

deficit	schodek, porušení bilance, jestliže výdaje převyšují příjmy, úbytek, ztráta, nedostatek něčeho	déficit m.	manque qui déséquilibre, référence à ce qui manque par rapport à une norme
definice	slovní vymezení (obsahu) pojmu, výklad významu slova (termínu, výrazu) uvedením jeho základních, typických znaků: klasická d. vyvození pojmu pomocí nejbližšího (nadřazeného) rodového pojmu a druhových rozdílů	définition f.	opération mentale qui consiste à déterminer le contenu d'un concept en énumérant ses caractères; résultat de cette opération sous la forme d'une proposition énonçant une équivalence entre un terme et l'ensemble des termes connus qui l'explicitent
deformace	změnění tvaru, podoby, často vnějším (násilným) působením, porušení pův. n. náležitě formy: d. těla; změna fyziol. funkcí organismu vyvolaná intenzivní n. dlouho působící změnou vnějšího prostředí	déformation f.	modification anormale et non congénitale de la forme (d'une partie du corps ou d'un organe); difformité, infirmité
degenerace	upadání, úpadek (zvl. vývojový a rodový), zeslabení schopnosti, výkonnosti, funkce ap., zvrhnutí, zřídlost: tělesná, duševní d.	dégénérescence f.	modification pathologique (d'un tissu, d'un organe) avec perturbations de leurs fonctions
degradace	degradace sociální, snížení uplatnění nebo úrovně jedince i společenské skupiny v rámci sociálního zařazení; snížení, zbavení významu, hodnoty, ocenění, postavení	dégradation f.	détérioration graduelle; processus progressif de perte ou d'affaiblissement des capacités de la personne dû à la maladie ou à la vieillesse
dekompenzace	porušení kompenzace, schopnosti organismu n. orgánu překonat vlivy narušující jeho činnost: d. srdeční, svalová; psych. d. psychického stavu pacienta neschopnost vyrovnat se s okolnostmi	décompensation f.	faillite des mécanismes régulateurs à la suite de laquelle les troubles dus à une malformation, à une maladie provoquent des perturbations très graves dans l'organisme (ces perturbations étant normalement compensées); décompensation d'un diabète, d'une maladie cardiaque
dekoncentrace	nesoustředěnost, neschopnost soustředit se	déconcentration f.	diminution de la concentration
dekubitus	proleženina; sněť kůže vznikající trvalým tlakem, zvláště u dlouho ležících nemocných	escarre f.	position du corps reposant sur un plan horizontal; être en décubitus dorsal, latéral; nécrose cutanée avec ulcération résultant de l'élimination du tissu mortifié; escarres formées aux endroits soumis aux pressions et irritations répétées, chez des malades alités depuis longtemps
delikt	jednání, čin porušující platnou právní n. mravní normu, trestný čin, přečin, přestupek, provinění, poklesek	délit m.	fait prohibé ou dont la loi prévoit la sanction par une peine et qui n'est pas justifié par l'exercice d'un droit - contravention, crime, infraction
delikvence	antisociální jednání; páčání deliktů (přestupků právní nebo mravní povahy)	délinquance f.	conduite caractérisée par des délits répétés, considérée surtout sous son aspect social
delirium	porucha vědomí charakterizovaná neklidem, děsivými halucinacemi, blouzněním, hl. při horečnatých stavech	délirium m.	délire aigu accompagné d'agitation et de tremblement
delirium tremens	následek chronické otravy alkoholem, projevuje se jako blouznění se zrakovými halucinacemi	délirium m. tremens	délire aigu accompagné d'agitation et de tremblement et qui est particulier aux alcooliques

D

deluze

deluze	blud	délusion f.	erreur de perception dans laquelle un objet réel induit la connaissance
demence	pokles nebo chorobný úbytek duševní činnosti získané a relativně trvalé snížení inteligence, organicky podmíněné snížení osobnostní úrovně jedince	démence f.	déchéance progressive et irréversible des activités psychiques, mentales
dementia praecocissima	schizofrenie dětí	démence f. précoce	schizophrénie infantile
dentice	tvoření zubů a jejich pronikání z dásní na venek, prořezávání zubů	dentition f.	formation et éruption des dents depuis la première enfance jusqu'à la fin de l'adolescence
depersonalizace	porucha subjektivního pocitu prožívání vlastní osobnosti, pocit odcizení s celkovou ztrátou smyslu pro skutečnost	dépersonnalisation f.	impression de ne plus être soi-même, en tant que personne physique et personnalité psychique, fréquente dans de nombreux états délirants (notamment dans la schizophrénie)
depistáž	vyhledávání urč. onemocnění (zdrojů infekce, časných stadií nemoci ap.) v celé populaci n. ve vybraných skupinách	dépistage m.	recherche systématique, chez un sujet ou au sein d'une collectivité apparemment en bonne santé, d'une affection ou d'une anomalie latente, jusque-là passée inaperçue
depravace	psych. porucha osobnosti projevující se ztrátou kulturně-civilizačních návyků, poklesem sociálních vztahů a otupením vyšších citů	dépravation f.	attitude dénuée de sens moral et de sensibilité morale, état d'une personne dépravée, de ce qui est dépravé
deprese	sníženost, potlačenosť, skleslost; porucha nálady vyznačující se smutkem, strachem a zpomalením psychických funkcí; v důsledku přidruženého pocitu bezútěšnosti a pesimistických fantazií o budoucnosti může d. v krajním případě vyústit v sebevražedný pokus; častý syndrom provázející různé psychické poruchy, zejm. maniodepresivitu nebo maniomelancholii	dépression f.	état mental pathologique caractérisé par de la lassitude, du découragement, de la faiblesse, de l'anxiété
depressivní	skličující, smutný, těžkomyslný	dépressif, ve	qui enfonce, abaisse
deprivace	strádání z nedostatku (smyslových, citových, sociálních ap.) podnětů k činnosti určitého druhu	privation f.	fait d'être privé de choses nécessaires par les circonstances ou volontairement; ensemble des choses dont on est ainsi privé; situation dans laquelle une personne est privée, de façon plus ou moins complète ou prolongée, de stimulations sensorielles provenant du monde extérieur
deprivace psychická	psychický stav vzniklý následkem takových životních situací, kdy subjektu není dána příležitost uspokojovat některé základní psychické potřeby v dostačující míře a po dostatečně dlouhou dobu	privation f. mentale	situation dans laquelle une personne est privée, de façon plus ou moins complète ou prolongée, de stimulations psychiques provenant du monde extérieur
deprivační syndrom	souhrn příznaků/symptomů v chování jedince, které signalizují výskyt četných projevů deprivace/strádání	syndrome m. de privation	ensemble de symptômes signalisant une sorte de privation

derealizace	forma depersonalizace, při níž postiženému připadá okolní svět cizí, změněný, neskutečný	déréalisation f.	perdre le caractère du réel, les rapports normaux avec le réel
dermatitida, dermitida	zánětlivé onemocnění kůže vyvolané zevním n. vnitřním podnětem	dermatite f., dermite f.	inflammation du derme, de la peau
desenzibilizace	zneslabilnění, odstranění přecitlivělosti vůči něčemu, desenzibilizace (při alergických onemocněních) léčebná metoda snižující přecitlivělost organismu na alergen	désensibilisation f.	diminution de la sensibilité; technique destinée à atténuer ou à supprimer l'hypersensibilité d'un individu à un allergène, par administration répétée de celui-ci à doses croissantes
desinhibice	odtlumení; odtlumení zábran, neadekvátní změna sociálního chování, např. vulgárnost, verbální nebo dokonce i brachiální agresivita	désinhibition f.	relâchement du système frontal de modulation des réactions comportementales qui aboutit à un état d'euphorie, d'agitation et d'activité sans but précis
desintegrace osobnosti	narušení stability osobnosti či osobnostních rysů jedince v čase její odolnosti vůči vnějším vlivům	désintégration f. de la personnalité	désagrégation de la stabilité de l'individu
desirabilita sociální	stupeň souhlasu dávaného v dané společnosti nebo skupině určitému chování, míra sociální přijatelnosti daného typu chování	désirabilité f. sociale	individu tend à se conformer aux valeurs, aux croyances, aux opinions généralement acceptées dans le groupe social auquel il appartient ou, au moins, à s'exprimer, à donner des réponses conformes à ces valeurs, pour ne pas perdre l'estime du groupe
deskripce	popis, popisování	description f.	exposé oral ou écrit fournissant les caractères d'un ensemble perceptif ou d'un état psychologique, parfois leur interprétation
despotismus	krutovláda, tyranie, panovačnost, autoritativní způsob chování	despotisme m.	toute forme d'autorité qui tend à devenir tyrannique et oppressive
destrukce	zničení, rozboření, zkáza, rozklad, rozvrat, zkáza, zmar, rozložení	destruction f.	action d'altérer profondément, de dégrader, de faire disparaître
deteriorace	progresivní, postupné zhoršování funkce, získaný defekt	détérioration f.	affaiblissement irréversible des facultés
determinace	určení, vymezení, podmíněnost	détermination f.	action de déterminer, de délimiter avec précision; état de ce qui est déterminé
determinanta	určující, usměrňující činitel nebo faktor	déterminant m.	facteur déterminant
dětská mozková obrna (DMO)	porucha hybnosti na podkladě poruchy vývoje či poškození určitých oblastí mozku	infirmité f. motrice cérébrale (IMC)	état pathologique en principe non évolutif, dû à une déficience congénitale ou très précocement acquise, des centres moteurs cérébraux et caractérisé par une paralysie, une incoordination ou d'autres troubles de la motricité, auxquels peuvent s'associer des troubles sensitifs, affectifs, sensoriels et mentaux
devalvace	znehodnocení	dévaluation f.	perte de valeur, de crédit
deviace	statistická odchylka od průměrné hodnoty (např. od průměru, normy aj.), odchylka, úchylka, odklon	déviation f.	changement (considéré comme mauvais) dans une ligne de conduite

dezintegrační porucha v dětství		trouble m. désintégratif de l'enfance	
diabetes juvenilní	chronické onemocnění způsobené nedostatečnou produkcí inzulínu slinivkou břišní u dětí, úplavice cukrová, cukrovka	diabète m. juvénile	maladie liée à un trouble de l'assimilation des glucides, avec présence de sucre dans le sang (hyperglycémie) et dans les urines (glycosurie)
diagnóza	rozpoznání, zjištění a jmenně určené choroby vyšetřením nemocného	diagnostic m.	détermination (d'une maladie, d'un état) d'après ses symptômes
didaktika	část pedagogiky sledující zákonitosti vyučovacího procesu	didactique f.	étude systématique des méthodes et des pratiques de l'enseignement en général, ou de l'enseignement d'une discipline ou d'une matière particulière
diferenciace	odlišování, rozlišování, rozrůžňování	différentiation f.	action de marquer, faire apparaître la différence entre (deux ou plusieurs choses, êtres)
difficilní	nesnadno ovladatelný, neukázněný, nesnášenlivý; d. pacient; d. dítě těžko vychovatelné	difficile	qui n'est pas facile; qui ne se fait qu'avec effort, avec peine
difúzní	rozptýlený, roztroušený, neohraničený (op. lokalizovaný)	diffus, e	qui est répandu dans toutes les directions
digestivní	zažívací, trávicí	digestif, ve	qui facilite la digestion
dichotomický	rozdvojený, dvojčlenný, rozdělený na dvě části	dichotomique	qui procède par divisions et subdivisions binaires
dikce	osobitý způsob vyjadřování, soubor výrazových prostředků jednotlivce n. něj. skupiny lidí	diction f.	manière de s'exprimer
dilatace	chorobné n. léčebné rozšíření dutého orgánu n. vývodových cest lékařským nástrojem n. lékem: d. žaludku; d. hrdla děložního	dilatation f.	augmentation pathologique du volume (d'un organe creux): dilatation cardiaque, gastrique
dilatovaný	rozšířený, roztažený	dilaté, e	augmenté, agrandi
dilema	nutnost volby mezi dvěma vylučujícími se (a často nepříznivými) možnostmi	dilemme m.	alternative contenant deux propositions contraires ou contradictoires et entre lesquelles on est mis en demeure de choisir
dilematický	rozporuplný, nesnadno volitelný ze dvou alternativ, ze dvou navzájem se vylučujících možností	dilemmatique	qui est de la nature du dilemme
dimenze	vlastnost udávající velikost, míru něčeho zejm. v prostoru, popř. trvání něčeho v čase, rozměr, rozloha, rozsah	dimension f.	grandeur mesurable, selon une direction ou par rapport aux autres dimensions
dionýsovský	nespoutaný, bujný, vášnivý, smyslný, krajně požívačný	dionysien, ne	qui participe de la tendance à la démesure ou à l'ivresse de l'enthousiasme et de l'irrationnel

dioptrie	jednotka optické mohutnosti (lámovosti čočky n. soustavy čoček) (zn. D, v med. dpt)	dioptrie f.	unité de mesure de la vergence d'un système optique (symb. d), équivalente à la vergence d'une lentille ayant un mètre de distance focale dans un milieu dont l'indice de réfraction est 1
diplegie	ochrnutí, obrna oboustranná, obyč. obou polovin obličeje, dolních končetin	diplegie f.	paralysie atteignant de façon identique 2 régions symétriques du corps; ce terme est quelquefois employé pour désigner une hémiplegie (paralysie de la moitié du corps) double, qui est survenue en 2 temps
diplopie	dvojité vidění, dvojvidění, dvojzření, dittopie	diplopie f.	un signe fonctionnel fréquent traduisant une vision double
dipsomanie	občasné (kvartální) pijáctví, periodicky vystupující impulzivní abúzus alkoholu	dipsomanie f.	impulsion morbide à boire des liquides alcooliques avec excès et par accès
disabilita	omezení až znemožnění některých fyzických, psychických nebo sociálních činností vyplývající např. z choroby, závady, poruchy nebo stáří	incapacité f.	réduction partielle ou totale de la capacité à accomplir une activité d'une façon normale ou dans les limites considérées comme normales pour un être humain à cause d'une déficience, d'une infirmité, d'une blessure ou d'une maladie
disaptibilita	omezená funkce nebo ztráta části těla či orgánu; jakékoliv omezení nebo nedostatek (v důsledku poruchy) schopnosti vykonávat nějakou činnost obvyklým způsobem nebo v rozsahu, jaký je považován u člověka za normální odklon od normy, vyjádřený výkonem jedince	incapacité f., handicap m.	se trouver, de façon durable ou temporaire, limité dans des activités personnelles ou restreint dans sa participation sociale, du fait de la confrontation interactive entre, d'une part ses capacités fonctionnelles physiques, sensorielles mentales et psychiques en cas d'altération de l'une ou plusieurs d'entre elles et, d'autre part, les contraintes de son cadre de vie
disharmonie osobnosti	nerovnoměrný rozvoj jednotlivých osobnostních složek (citů, vůle, intelektu aj.)	dysharmonie f. de la personnalité	une maturation anormale de certaines fonctions psychologiques, tant dans le domaine intellectuel qu'affectif
disimulace	zatajování, zastírání skutečného stavu; snaha nemocného zatajit n. zlehčit příznaky choroby n. chorobu vůbec	dissimulation f.	action de dissimuler; comportement d'une personne qui dissimule ses pensées, ses sentiments, cacher
disjunkce	rozpojení; rozluka: log. spojení dvou výpovědí spojkou "nebo" (vel), při kt. jedna nebo druhá výpověď nebo obě výpovědi jsou pravdivé	disjonction f.	action de disjoindre (des idées); son résultat, d'écarter les unes des autres (des parties jointes entre elles)
disjunktivní	navzájem se vylučující	disjonctif, ve	qui disjoint, isole deux éléments logiques
diskontinuita	nesouvislost, nespojitost	discontinuité f.	absence de continuité
diskriminace	rozlišování mezi podněty, kt. jsou si podobné: sluchová d. identifikace zvukových signálů zvl. diferenciac hlásek; rozlišování poškozující někoho, nepříznání stejných práv jako jiným, popírání a omezování práv: d. sociální, národní, hospodářská, politická, rasová, náboženská	discrimination f.	action de discerner, de distinguer les choses les unes des autres avec précision, selon des critères définis; traitement différencié et inégalitaire qui prive une personne ou un groupe social de droits reconnus aux autres membres de la société en raison du sexe, de la race, de la religion, de l'âge, de l'orientation sexuelle, des convictions politiques, des activités syndicales ou de tout autre motif interdit par la loi

D**diskriminační schopnosti**

diskriminační schopnosti	rozlišovací schopnosti postřehnout malé detaily	capacité f. de discrimination	capacité de discerner de petits détails
dislokace	rozmístění, přemístění; změna polohy, chorobné posunutí orgánu n. jeho části z pův. fyziol. polohy: d. kostních úlomků jejich posunutí, rozhození	dislocation f.	fait de se disloquer, état de ce qui est disloqué, déplacement; déplacement anormal, en général par traumatisme (d'un organe ou d'une partie du corps)
disociabilita	narušené sociální chování v oblasti přizpůsobení se, nedostatek předpokladů pro normální začlenění do společnosti	dissociabilité f.	état de corruption des liens sociaux, refus social de base par lequel on accepte de jouer un rôle social, d'avoir une fonction et des responsabilités, de participer à l'animation de la vie sociale
disociace osobnosti	porucha osobnosti projevující se ztrátou koordinace projevů a rozštěpením jednotlivých osobnostních funkcí (např. rozpolcenost myšlení a jednání vedoucí až k "rozpadu" osobnosti)	dissociation f. mentale	rupture de l'unité psychique, processus fondamental de la schizophrénie
disocialita	nespolečenskost, komplex poruch chování vůči společnosti typu kriminálního chování a trestné činnosti	dissocialité f., asocialité f., anomie f.	terme implique le rejet de toute règle sociale, inadaptation sociale
disonance	nesouzvučnost, nesoulad, neshoda	dissonance f.	désaccord, dysharmonie
dispenzarizace	poskytnutí všestranné léčebné péče, vydělení nemocných a pak péče o ně v příslušném zdravotnickém zařízení	dispensarisation f.	action de mettre dans un établissement (public ou privé) à caractère social où l'on donne gratuitement des soins courants et où l'on assure le dépistage et la prévention de certaines maladies
dispozice	vrozené předpoklady, vlohy klienta	disposition f.	aptitude à faire qqch. (en bien ou en mal), inclination
disproporce	nerovnoměrnost, neúměrnost, nepoměr	disproportion f.	défaut de proportion, différence excessive entre deux ou plusieurs choses
distální	vzdálený, vzdálenější od urč. místa (op. proximální); anat. d. poloha směřující od trupu; d. končetiny dolní	distal, e	qui est situé plus loin par rapport au centre du corps ou à tout autre point d'origine
distance	vzdálenost, odstup	distance f.	longueur qui sépare une chose d'une autre, écart, écartement, éloignement, espace
distorze	přetočení, zkroucení: med. vyvrtnutí, zvrtnutí, podvrtnutí, porušení měkkých částí kloubu, při němž hlavice i jamka zůstávají ve správné poloze; překroucení obrazu o současné realitě na základě analogie z minulosti (paratactická distorze)	distorsion f.	état d'une partie du corps qui se tourne d'un seul côté par le relâchement des muscles opposés, ou par la contraction des muscles correspondants
distribuce	rozdělování, rozdělení, rozmísťování, rozšiřování; d. pozornosti její rozdělování mezi dominantní podněty vjemového pole	distribution f.	répartition à des personnes, à des endroits différents; classement, pour un effectif donné, d'un ensemble de mesures, de notes à des tests ou à des examens
distributivní pozornost	rozdělená pozornost, jež je schopna zaznamenávat několik dějů najednou	attention f. distribuée, partagée, divisée	capacité, pour une personne, de diviser ses ressources attentionnelles entre deux ou plusieurs sources d'information pertinentes afin de les traiter simultanément

dítě týrané, zanedbávané		enfant m. maltraité, mauvais traitement m.	geste ou acte qu'un parent ou une personne responsable de l'enfant posent ou omettent de poser de façon non accidentelle, et qui sont suffisamment sévères pour menacer la santé physique ou mentale, le développement ou la vie de l'enfant
divergence	rozbíhavost, rozpor, odklon; vývoj, kt. vede k rozdělení, rozlišení, rozvětvení: biol. rozbíhání, rozrůznění znaků organismů v průběhu fylogeneze jako důsledek přizpůsobení k rozdílným aktivitám n. podmínkám prostředí; ; med. stav, při němž se oční osy rozbíhají a vzniká šilhavost	divergence f.	situation de ce qui diverge, de ce qui va en s'écartant; d. binoculaire: mouvement des yeux dans lequel les lignes principales de visée s'écartent l'une de l'autre
dobrovolnická činnost		bénévolat m.	situation d'une personne qui accomplit un travail gratuitement et sans y être obligée
domácí péče		aide f. à domicile	
domácí výuka		enseignement m. à domicile	
dominance	individuální snaha jedince prosazovat vlastní vůli, představy a názory	dominance f.	fait de tenir sous sa suprématie, sous sa domination
dominanta	převládající, hlavní složka	dominante f.	élément dominant, essentiel, caractéristique, parmi plusieurs choses
dominantní	ovládající, převládající, panující, vůdčí, vůdcovský	dominant, e	qui exerce l'autorité, domine sur d'autres
doplňná rodina	rodinné společenství, v němž jeden z manželského páru je vlastním biologickým rodičem dítěte a druhý je tzv.nevlastní	famille f. recomposée	comprend un couple d'adultes, mariés ou non, et au moins un enfant né d'une union précédente de l'un des conjoints
dorsální	zádový, hřbetní	dorsal, e	qui appartient au dos
dovednosti pro život		compétence f. sociale	
Downův syndrom	autozomová aberace 21.chromozomu projevující se výraznou poruchou intelektových schopností v pásmu slabomyslnosti	syndrome m. de Down, trisomie 21 f.	maladie chromosomique congénitale provoquée par la présence d'un chromosome surnuméraire pour la 21e paire; ses signes cliniques sont très nets, on observe un retard cognitif, associé à des modifications morphologiques particulières
dril	proces nácviu různých druhů automatických činností s počátečním využíváním rozumové složky; hromadný mechanický výcvik	drill m.	méthode d'enseignement programmé fondée sur l'acquisition d'automatismes

droga	každá látka s tzv. psychotropním účinkem, která v lidském organismu způsobuje dočasnou změnu pocitu prožívání života a je schopna vyvolat chorobnou závislost; omamující látka: měkké, lehké drogy mající jen mírně aktivizující a zároveň utišující účinky na duševní rozpoložení (např. hašiš, marihuana, mezkalin); tvrdé drogy působící prudce a rychle, explozivně na duševní rozpoložení (např. braun, crack, heroin, kokain, pervitin)	stupéfiant m., drogue f.	substance toxique agissant sur le système nerveux, soit comme narcotique, soit comme euphorisant et dont l'usage provoque une dépendance
drogová závislost amfetaminového typu	drogová závislost na psychostimulačních látkách řady amfetaminů (Psychoton, Benzedrin, Fenmetrazin, Dex-fenmetrazin, Efedrin, Tri-fenidyl) a metamfetaminu (Pervitin) aj.	dépendance f. aux stupéfiants du type amphétamine	dépendance aux stupéfiants psychotoniques du type amphétamine (phényl-1-amino-2-propane) qui augmentent l'idéation, la mémoire et la volonté; ils servent à diminuer la sensation de fatigue, le sommeil, ainsi que l'appétit; physiologiquement, ils stimulent les centres respiratoires et élève la tension artérielle; dérivé de la phénéthylamine, l'amphétamine a une action stimulante très marquée sur le système nerveux central et sur le comportement en général; elle entre dans la catégorie des stimulants de la vigilance; synthétisée dès 1887, elle ne fut introduite en médecine qu'en 1927
drogová závislost barbiturátového typu	drogová závislost na derivátech kyseliny barbiturové (hypnotika, antiepileptika, narkotika)	dépendance f. aux stupéfiants du type barbiturique	dépendance aux barbituriques, médicaments dépresseurs du système nerveux central qui sont dérivés de l'acide barbiturique, utilisés comme sédatifs, anticonvulsivants, hypnotiques et anesthésiques généraux
drogová závislost halucinogenního typu	drogová závislost na těkavých toxických látkách (toluen, trichlor-etylén, tetrachloretylén, aceton, benzen, xylol, éter), PCP-fencyklidinu, kombinovaných analgetikách obsahujících fenacetin, aminofenazon - aminopyrin (Dinyl, Veralgin, Eunalgit, ...)	dépendance f. aux stupéfiants du type hallucinogène	dépendance aux substances psychotropes volatiles, telles que les solvants qui provoquent des hallucinations visuelles, auditives ou, plus rarement, tactiles; p.ex. toluène utilisé comme solvant, a une action psychotrope qui le rend susceptible d'être inhalé à des fins euphorisantes, surtout par des jeunes de 10 à 15 ans
drogová závislost kabisového typu	drogová závislost na kannabinoïdních látkách (marihuana, hašiš, domácí konopí aj.)	dépendance f. aux stupéfiants du type cannabis	dépendance aux drogues à effets psychotropes qui contiennent des extraits de la plante Cannabis sativa indica (la marijuana, le haschisch et l'huile de haschisch)
drogová závislost morfinového typu	drogová závislost na alkaloidech morfia (Morfin, Morfin-Atropin, Diolan, Kodein, Fenocodin, Heroin-Diacetylmorfin, Dolsin, Fortral aj.)	dépendance f. aux stupéfiants du type morphine	dépendance aux alcaloïdes de l'opium, la morphine s'utilise en médecine pour ses remarquables propriétés à la fois sédatives et analgésiques et à des fins non médicales pour des raisons diverses et notamment pour son action très euphorisante
dromomanie	chorobná toulavost, nutková potřeba cestovat, poriomanie	dromomanie f.	affection psychiatrique qui se caractérise par l'impulsion irrésistible de marcher

dublety	hláskové, tvarové, pravopisné aj. dvojice téhož slova, významově neodlišené (např. kolna – kúlna; glot – klot; stanovisek – stanovisk) n. odlišené (např. měřit – mířit; manželové – manželé); (pravopisné) dublety dvojí pravopisná podoba téhož slova (např. džez – jazz; realizmus – realismus; témr – timbre)	doublet m.	chacun des deux mots issus d'un même étymon, dont généralt l'un est entré dans la langue par voie populaire (ex. frêle, hôtel, écouter) et l'autre par voie savante (ex. fragile, hôpital, ausculter)
dynamogenie	schopnost vyvíjet energii, čínorodost	dynamogénie f.	dégagement d'énergie – est un accroissement momentané, une consommation d'énergie
dysartrie	porucha motorické realizace řeči, porucha výslovnosti jen některých hlásek, mírnější stupeň anartrie	dysarthrie f.	troubles de la parole aboutissant à rendre le discours progressivement incompréhensible
dysbasie	porucha chůze, obtížná chůze	dysbasie f.	trouble de la marche
dysbulie	chorobná nerozhodnost, ztráta vůle vyskytující se při těžkých depresích, abulie	aboulie f.	trouble mental se caractérisant par la diminution ou la disparition de la volonté, avec ralentissement de l'activité intellectuelle et physique; elle est symptomatique de certains états : psychasthénie, neurasthénie et dépression essentiellement; elle ne s'accompagne d'aucune altération de la fonction intellectuelle et s'inscrit dans un contexte qualifié d'inhibition au cours duquel la fonction affective est diminuée alors que le sujet est lucide
dysestézie	nepříjemné pocity či smyslové vjemy, např. palčivost až bolestivost na dolních končetinách; porucha smyslové citlivosti	dysesthésie f.	trouble de la sensibilité qui est exaspérée ou affaiblie
dysfagie	porucha polykání; obtížné polykání	dysphagie f.	difficulté à avaler
dysfázie	specificky narušený vývoj řeči; vývojová porucha charakteristická sníženou schopností až neschopností naučit se verbálně komunikovat, i když jsou podmínky pro rozvoj řeči přiměřené; mírný stupeň afázie	dysphasie f.	altérations du langage oral et écrit causées par une lésion cérébrale circonscrite et unilatérale qui peut survenir à la suite d'hémorragies ou de tumeurs cérébrales, de traumatismes crâniens ou de certaines maladies dégénératives du cerveau chez des personnes mentalement saines qui ont terminé l'apprentissage du langage
dysfemie	neschopnost plynule vyslovovat a mluvit, vada řeči, koktavost, vývojová orgánová porucha plynulosti řeči na bázi LMD, která není podmíněna neurotickou etiologií (na rozdíl od koktavosti/balbuties)	dysphémie f., aphémie f.	prononciation difficile des mots ne s'expliquant pas par une lésion des organes de la phonation
dysfonie	porucha hlasu způsobená např. hlasovým přetížením; nádorem, vlivy psychickými; chraptivost, patologická změna v individuální struktuře hlasu, tj. změna v akustických kvalitách, ve způsobu tvoření i v užívání hlasu na bázi orgánové, funkční nebo psychogenní poruchy (např. spastická dysfonie)	dysphonie f.	nom générique des troubles de la voix dus à un dysfonctionnement des cordes vocales; perturbation de l'émission des sons et de la parole, liée à une atteinte des cordes vocales - le timbre, la qualité ou le registre de la voix peuvent être affectés
dysfrázie	porucha řeči při pokleslém intelektu.; nesouvislá řeč, porucha dovednosti adekvátně vyjádřit myšlenku větou, neschopnost vytvořit větu se správným slovosledem	dysphrasie f., dyslogie f.	troubles de la parole émanant d'une maladie de l'intelligence, énoncé n'est jamais employé conformément à sa littéralité

D**dysfrenie**

dysfrenie	mentální postižení, slabomyslnost, oligofrenie; vrozené n. (v časném věku) získané snížení rozumových schopností s následnými poruchami psychického vývoje jedince	dysphrénie f., oligophrénie f.	défaut de développement des facultés psychiques, arriération mentale; l'arriération intellectuelle (idiotie, imbecillité, débilité mentale) et l'arriération affective qui souvent simule la première
dysfunkce	psych. narušená n. odchýlná činnost někt. orgánu, narušení vzájemné souhry psychických i organických funkcí; porucha funkční činnosti (např.d.mozková)	dysfonction f.	trouble (insuffisance, excès...) dans le fonctionnement de (un organe, une glande...)
dysgrafie	specifická porucha psaní; vyskytuje se často ve spojení s lehkou mozkovou dysfunkcí, postižený si nepamatuje tvary písmen, zaměňuje písmena tvarově podobná, písmo je nečitelné, těžkopádné, neúhledné	dysgraphie f.,	difficulté dans l'acquisition ou l'exécution de l'écriture, liée à des troubles fonctionnels (en l'absence de déficiences intellectuelles)
dysgramatismus	neúplně a nepřesně vyvinutá schopnost (až neschopnost) užívat v mateřské řeči správně gramatická pravidla, tvořit mluvnicky správné tvary	agrammatisme m.	forme d'aphasie, trouble de l'agencement syntactique des mots
dyskalkulie	specifická porucha matematických schopností, s obtížemi v oblasti řešení numerických operací	dyscalculie f., acalculie f.	trouble dans l'apprentissage du calcul (non lié à des déficiences intellectuelles)
dyskinesia	porucha pohybové schopnosti	dyskinésie f.	trouble dans l'accomplissement des mouvements (par suite de spasmes, crampes, incoordination, etc.)
dyslalie	porucha n. vada výslovnosti, neschopnost (děti) tvořit správně někt. hlásky, patlavost	dyslalie f.	trouble de l'articulation dû à une anomalie ou à une lésion des organes phonatoires
dyslexie	specifická porucha čtení, při které se dítě obtížně učí číst, přetrvávají obtíže typické pro počáteční čtení, tj. pomalé čtení, zaměny písmen, obtíže v chápání čteného textu. Inteligence není postižena	dyslexie f., alexie f.	trouble de la capacité de lire, ou difficulté à reconnaître et à reproduire le langage écrit
dysorexie	porucha trávení, nechutenství	dysorexie f.	trouble de l'appétit (anorexie, boulimie, certaines toxicomanies, ingestion de matières non alimentaires)
dysortografie	specifická porucha pravopisu; dítě při psaní nejčastěji vynechává či zaměňuje písmena a slabiky (zejm. di - dy, ti - ty, ni - ny), vynechává čárky a háčky a podobně, grafastenie	dysorthographie f.	trouble dans l'acquisition et la maîtrise des règles de l'orthographe (en l'absence de déficiences intellectuelles)
dysosmie	závada až porucha čichu, hypoosmie	dysosmie f.	trouble de l'olfaction
dyspepsie	obtížné a bolestivé trávení, porucha trávení způsobená převahou kvasných n. hnilobných pochodů ve střevech a projevující se různými zažívacími obtížemi, u kojenců průjemové onemocnění	dyspepsie f.	ensemble de troubles digestifs fonctionnels, principalement gastriques, qui ne sont dus à aucune lésion organique identifiable, accompagnés de manifestations douloureuses non systématisées, de sensations de surcharge, de gêne, de nausées et d'anorexie

dyspnoe	obtížné dýchání při velké tělesné námaze n. za chorobného stavu, dušnost, dýchavičnost (op. eupnoe)	dyspnée f.	difficulté à respirer d'origine cardiaque ou respiratoire, s'accompagnant d'une sensation de gêne et d'oppression, et se traduisant par une augmentation de la fréquence ou de l'amplitude des mouvements respiratoires; essoufflement
dystonie	porucha napětí svalstva n. cév; psych. nedostatek přirozené tenze psychických funkcí	dystonie f.	perturbation du tonus musculaire ou du tonus nerveux
dystrofie	chorobný stav způsobený poruchou výživy tkání, poruchou látkové výměny se změnami vzhledu a činnosti buněk	dystrophie f.	anomalie de développement ou dégénérescence d'un organe ou d'une structure anatomique
dysurie	obtížné, bolestné močení při někt. poruchách močových cest	dysurie f.	difficulté de la miction
ebrieta	opojení, opilost, různě těžký stupeň akutní otravy alkoholem	ébriété f.	ivresse
edukace	výchova, vzdělávání	éducation f.	mise en oeuvre des moyens propres à assurer la formation et le développement d'un être humain; ces moyens eux-mêmes
edukativní insuficience	výchovná nedostačivost	insuffisance f. éducative	
EEG	elektroencefalografie - vyšetřovací metoda zaznamenávající bioelektrickou aktivitu mozku	EEG m. électro-encéphalogramme m.	tracé obtenu par les procédés de l'électro-encéphalographie
eficience	účinnost, výkonnost (v poměru k vynaloženým prostředkům), efektivnost	efficience f.	rendement, résultats d'une activité médicale (thérapeutique ou préventive), d'une intervention épidémiologique ou d'un programme sanitaire, évalués par rapport au moyens utilisés (argent, ressources, temps) pour leur obtention
ego	(v psychoanalýze) jedna ze tří základních instancí osobnosti (vedle id, superego), vědomě vnímající, myslící a jednající komponenta, kt. potlačuje n. prosazuje pudové síly, já	moi m., le moi	sujet, l'unité transcendantale du moi (depuis Kant)
egocentrický	mající sebe za střed všeho myšlení a jednání, zaměřený na sebe	égocentrique	tendance à être centré sur soi-même et à ne considérer le monde extérieur qu'en fonction de l'intérêt qu'on se porte
egoismus	sobectví (op. altruismus)	égoïsme m.	attachement excessif à soi-même qui fait que l'on subordonne l'intérêt d'autrui à son propre intérêt
egotismus	snaha stavět všude do popředí vlastní já	égotisme m.	disposition à parler de soi, à faire des analyses détaillées de sa personnalité physique et morale
echolalie	ozvěnovité (papouškovité) opakování slabik, slov a vět po druhých osobách (obvykle bez pochopení obsahu řeči); objevuje se u katatonní deprese, mentální retardace, organického poškození mozku aj.	écholalie f.	répétition automatique des paroles (ou chutes de phrases) de l'interlocuteur, observée dans certaines aphasies

E

echomatismus

echomatismus	echopatie, nutkavý sklon napodobovat druhé lidi; vyskytuje se častěji u schizofrenií	échomatisme m.	impulsion à répéter les mouvements et les sons, en écho
echomimie	porucha jednání charakterizovaná napodobováním výrazu obličeje jiných lidí	échomimie f.	répétition automatique de la mimique gestuelle de l'interlocuteur
echopraxie	chorobné opakování činnosti a úkonů druhé osoby	échopraxie f.	répétition, par une sorte d'imitation automatique, des actes accomplis devant le sujet (dément, confus par une autre personne)
ekvivalentní	rovnocenný, se stejným účinkem	équivalent, e	qui a la même valeur ou fonction
e-learning	model vzdělávání a zároveň proces využívající informační a komunikační technologie k tvorbě kurzů a školení, k distribuci studijního obsahu, komunikaci mezi studenty a pedagogy a k řízení studia	apprentissage m. en ligne, virtuel, par Internet, assisté par ordinateur, cyberapprentissage m.	mode d'apprentissage basé sur l'utilisation des nouvelles technologies, qui permet l'accès à des formations en ligne, interactives et parfois personnalisées, diffusées par l'intermédiaire d'Internet, afin de développer les compétences, tout en rendant le processus d'apprentissage indépendant de l'heure et de l'endroit
eliminační	vyloučení, vyřazení, odstranění	élimination f.	action d'éliminer, fait d'être éliminé
embryopatie	chorobné následky vývoje po onemocnění plodu za nitroděložního života	embryopathie f.	maladie qui atteint l'embryon au cours des trois premiers mois de son développement dans l'utérus, et qui aboutit à des malformations
emergence	vynošení, vyniknutí	émergence f.	apparition soudaine (dans une série d'événements ou d'idées)
emoce	cit, citové vzrušení, hnutí mysli, dojetí	émotion f.	état de conscience complexe, généralement brusque et momentané, accompagné de troubles physiologiques (pâleur ou rougissement, accélération du pouls, palpitations, sensation de malaise, tremblements, incapacité de bouger ou agitation); sensation (agréable ou désagréable), considérée du point de vue affectif
emocionální	vyvolávající emoce, snadno ovlivnitelný city	émotionnel, le	propre à l'émotion, qui a le caractère de l'émotion
emocionální labilita	citová nestálost	labilité f. émotionnelle, instabilité f. affective	changement rapide et important de l'humeur qui peut être suscité facilement et disparaître rapidement
emocionální rezonance	citová odezva jedince na stavy nebo myšlenky jiných osob	résonance f. émotionnelle	répercussion émotionnelle du sujet aux états ou pensées d'autres personnes
emotivní inkontinence	citová nevyrovnanost, nevyváženost projevující se silnými emocionální reakcemi i na velmi slabé podněty	incontinence f. mentale, émotionnelle	incapacité de contrôler ses réactions émotives
empirie	zkušenost	expérience f.	événement vécu par une personne, susceptible de lui apporter un enseignement

encefalitida	zánět mozku - infekční, virové nebo bakteriální onemocnění mozkové tkáně, obvykle provázené zvýšenou teplotou a příznaky poruch mozkových funkcí	encéphalite f.	inflammation de l'encéphale, touchant spécialement la substance grise (polioencéphalite) ou la substance blanche (leucoencéphalite)
encefalopatie	souborné označení psychických poruch způsobených poškozením mozkové tkáně: prenatalní, perinatální, postnatální e.	encéphalopathie f.	terme générique recouvrant toute affection encéphalique diffuse d'étiologie généralement toxique ou métabolique, et dont la traduction clinique habituelle est une confusion mentale, un coma, ou une comitialité
endogenní	vnitřní, podmíněný biologickými dynamismy a dispozicemi vyvolaný z vnitřních příčin organismu (opak exogenního), e. choroby z vnitřních příčin (op. ektogenní), e. deprese způsobená vnitřními, zejména biochemickými příčinami	endogène	qui prend naissance à l'intérieur d'un corps, d'un organisme; qui est dû à une cause interne
endokrinní	s vnitřním vyměšováním; e. žlázy nemající vývod, odevzdávající výměšek přímo do krve, žlázy s vnitřní sekrecí (op. exokrinní)	endocrinien, ne	relatif aux glandes endocrines sans conduit excréteur, dont le produit de sécrétion se déverse directement dans le sang
endokrinologické vyšetření	vyšetření funkcí žláz s vnitřní sekrecí	examination f. endocrinologique	qui examine les glandes endocrines, leur fonctionnement et leurs maladies
enervace	oslabení činnosti nervů, vyčerpání nervová; operativní vynětí části nervu, neurektomie	énervation f.	épuisement nerveux, un état de nervosité inhabituel
enkopréza	bezděčné, mimovolné vyprazdňování stolice, neschopnost zadržet stolici	encoprésie f.	défécation normale chez un enfant de plus de 3 ans, survenant en des circonstances anormales et se manifestant surtout la nuit, peut avoir un caractère hédonique
enteritis	střevní katar; zánět tenkého střeva	entérite f.	inflammation de la muqueuse de l'intestin grêle, généralement accompagnée de colique, de diarrhée
entusiasmus	nadšení, zanícení pro něco	enthousiasme m.	émotion intense qui pousse à l'action dans la joie
enuréza	bezděčné pomočování, vyskytující se nejčastěji u dětí, v době, kdy již dítě močení vůlí ovládá, tj. asi od 4. roku věku, častější u chlapců, vzniká z různých příčin (např. psychický stres, nevyzrállost CNS, infekce močových cest, dědičné vlivy)	énurésie f.	émission involontaire d'urine d'origine fonctionnelle, survenant à un âge où le contrôle sphinctérien devrait être acquis
epikanthus	zvětšené spojení horního a dolního víčka při vnitřním očním koutku, patrné zejm. u mongoloidního a bílého plemene člověka v dětství, věkem se zmenšuje nebo mizí	épicanthus m.	repli cutané de l'angle interne des yeux, particulièrement développé chez certains Asiatiques (yeux bridés)

epilepsie	padoucnice, onemocnění mozku charakterizované opakovanými záchvaty bezvědomí; tzv. velký záchvat (grand mal) je provázen bezvědomím, křečemi všech končetin, popř. halucinacemi; tzv. malý záchvat (petit mal) je krátkodobá porucha vědomí, kterou okolí nemusí postřehnout; primární epilepsie vzniká z neznámých příčin, sekundární epilepsie je důsledkem určitého poškození mozku; u některých epileptiků může dojít k nepříznivým povahovým změnám	épilepsie f.	maladie nerveuse chronique caractérisée par de brusques attaques convulsives avec perte de connaissance; déclenchées par des décharges électriques excessives dans les cellules cérébrales; dans l'attaque majeure ou " grand mal ", le patient tombe à terre, inconscient après une phase transitoire ou " aura " accompagnée d'une sensation de gêne, puis il présente des contractions toniques et cloniques et tombe dans un profond sommeil; dans l'attaque mineure ou " petit mal ", il ne présente qu'une perte momentanée de conscience
eretizmus	stav vzrušení nebo podráždění	éréthisme m.	état d'excitabilité accrue (d'un organe)
ereutofobie	strach z červenání	éreuthopobie f.	crainte excessive, pathologique, de rougir
ergastenie	stav unavenosti, vyčerpání vlivem nadměrné námahy, práce	ergasthénie f.	état d'épuisement dû à un travail excessif
ergonomie	obor zabývající se vztahem mezi člověkem a pracovními činnostmi a podmínkami, v nichž pracuje	ergonomie f.	étude scientifique des conditions (psychophysiologiques et socioéconomiques) de travail et des relations entre l'homme et la machine
ergoterapeut	rehabilitační pracovník využívající ergoterapii	ergothérapeute m.	professionnel de la santé qui pratique l'ergothérapie
ergoterapie	druh pracovní terapie založené na činnosti přiměřené zdravotnímu postižení, léčba prací	ergothérapie f.	traitement de rééducation des infirmes, des invalides et des malades mentaux par un travail physique, manuel, adapté à leurs possibilités et leur permettant de se réinsérer dans la vie sociale
erotomanie	nadměrné vystupňování sexuálních zájmů n. pudů	érotomanie f.	obsession caractérisée par des préoccupations d'ordre sexuel
erudice	vzdělanost, znalost, dovednost	érudition f.	savoir approfondi fondé sur l'étude des sources historiques, des documents, des textes
eskalace	stupňování, zvyšování	escalade f.	montée rapide, intensification (d'un phénomène)
etika	nauka o mravnosti, o původu a podstatě morálního vědomí a jednání, soustava mravních zásad, morálka, mravnost: křesťanská etika	éthique f.	science de la morale; art de diriger la conduite
etiologie	nauka o příčinách, které vyvolávají poruchy či choroby	étiologie f.	étude des causes des maladies
etiopatogeneze	soubor příčin a mechanismů vzniku nemoci	éthiopathogénèse f.	ensemble de causes et développement d'une maladie
etopedie	obor speciální pedagogiky zabývající se poruchami chování: disociálními (zlozvyky, neposlušnost, lhavost), asociálními (záškoláctví, toulavost, sebepoškozování), antisociálními (delikvence, kriminalita, sexuální úchytky)	éthopédie f.	rééducation des conduites déviantes, prédélinquantes et délinquantes mais aussi de la désobéissance; pédagogie des jeunes socialement déstabilisés et leur éducation
etylik	alkoholik	éthylique	alcoolique

euforie	příjemný subjektivní pocit tělesné a psychické pohody, rozjařenost	euphorie f.	impression intense de bien-être général, pouvant aller jusqu'à un état de surexcitation (surtout chez les malades mentaux ou les drogués)
evaluace	hodnocení	évaluation f.	action d'évaluer, de déterminer la valeur ou l'importance (d'une chose)
evidence	zřejmost, patrnost	évidence f.	caractère de ce qui s'impose à l'esprit avec une telle force qu'il n'est besoin d'aucune autre preuve pour en connaître la vérité, la réalité
evokace	vyvolání, vybavení (např. vzpomínky, představy)	évocation f.	action de rappeler une chose oubliée, et par ext. de rendre présent à l'esprit
ex post facto výzkum / projekt	typ výzkumu/projektu, který doslovně znamená postup "z něčeho, co se stalo po činu, toho, co je vykonáno potom", výzkum/projekt, který nejprve získá určitá data, jež jsou následně podrobeny výzkumnému studiu, výzkum/projekt retrospektivního typu (opak experimentálního výzkumu)	recherche f. ex post facto	recherche non expérimentale de relations et de conséquences qui ne sont pas nécessairement de nature empirique
exaktní	přesný, vědecký, vědecky prokazatelný	exact, e	qui exclut toute approximation, reproduit fidèlement la réalité, l'original, le modèle
exaltace	přepjaté nadšení, povznesená nálada, vzrušení	exaltation f.	état délirant qui donne au malade une impression de grande puissance, d'euphorie intense
examinátor	osoba provádějící zkoušku, zkoušející	examineur m.	personne qui fait passer un examen, qui soumet un candidat à une épreuve (écrite ou orale)
excentričnost	výjimečnost, výstřednost	excentricité f.	manière d'être (de penser, d'agir...) qui s'éloigne de celle du commun des êtres humains
exces	výstřelek, vybočení z mezí	excès m.	chose, action qui dépasse la mesure ordinaire ou permise
excitace	zvýšená dráždivost, neklid, podrážděnost (op. deprese, útlum)	excitation f.	modification survenant dans l'organisme à l'endroit où agit un stimulus, susceptible de déclencher une réponse spécifique dans un tissu ou un organe; réponse à une telle modification, se traduisant par une activité physiologique ou psychique
exhausce	vyčerpání, vyčerpanost: e. z horka	épuisement m.	absence de forces, grande faiblesse physique ou morale
existenciální	týkající se základních životních otázek	existentiel, le	relatif à l'existence en tant que réalité vécue
exkluze	vyloučení, vpuštění	exclusion f.	action d'exclure qqch. d'un ensemble
exogenní	vnější, vycházející z vnějšku, zevního původu	exogène	qui provient de l'extérieur, qui se produit à l'extérieur (de l'organisme, d'un système), ou qui est dû à des causes externes

E**expansivní nálada**

expansivní nálada	povznesená nálada	humeur f. expansive	qui s'épanche avec effusion
expanze	rozpínavost, výbojnost	expansion f.	augmentation en importance (d'une activité, d'un phénomène)
experiment	pokus: vědecký e.: fyzikální, psychologický e.	expérience f.	fait d'éprouver qqch., considéré comme un élargissement ou un enrichissement de la connaissance, du savoir, des aptitudes
expertíza	znalecký posudek, znalecké osvědčení	expertise f.	mesure d'instruction par laquelle des experts sont chargés de procéder à un examen technique et d'en exposer le résultat dans un rapport au juge
explanace	metoda zaměřená na logickou rekonstrukci vysvětlení n. pochopení něj. jevu n. procesu	explication f.	développement destiné à faire comprendre qqch.
explicitní	podrobný, výslovný, zřetelný, srozumitelně, postupně vyjádřený (op. implicitní)	explicite	qui est suffisamment clair et précis dans l'énoncé; qui ne peut laisser de doute
exploatace	využívání, zužitkování, zneužívání	exploitation f.	action d'exploiter, de faire valoir une chose en vue d'une production, mise en valeur, action d'abuser (de qqn) à son profit
explorace	výzkum, průzkum, bádání, vyšetření	exploration f.	recherche diagnostique consistant à examiner la forme des organes, des appareils et des tissus et à apprécier leur fonctionnement
explorace testová		exploration f. par test	
explosivní	výbušný, prudce se projevující, rychlý, prudký	explosif, ve	qui augmente fortement et soudainement, relatif à l'explosion
exposice	vystavení, míra ozáření	exposition f.	action d'exposer, de mettre en vue, de soumettre à l'action de
expresivní	výrazový, vyjadřovací	expressif, ve	qui a beaucoup d'expression, de vivacité
extáze	stav mimořádně vypjatého citového vzrušení provázený ustáním vnímavosti smyslů; vytržení (mysli); velké nadšení	extase f.	état d'exaltation provoqué par une joie ou une admiration extrême qui absorbe tout autre sentiment
extrapolace	výpočet hodnot funkce pro čísla ležící vně daného intervalu (op. interpolace); obecně jakýkoliv proces odhadu některé funkce, který je založen na souboru srovnatelných hodnot	extrapolation f.	action d'extrapoler; de déduire en généralisant
extrémní	krajní, výstřední, přemrštěný, přepjatý, neobvyklý	extrême	qui est au plus haut point, au dernier degré ou à un très haut degré
extroverze	orientace psychické energie osobnosti směrem ven a její otevřenost pro vliv z vnějška (op. introverze)	extroversion f.	attitude, comportement d'un individu qui montre une grande facilité à établir des contacts avec ceux qui l'entourent, qui exprime aisément ses sentiments
facilitace	podpora určitých psychických procesů a činností ke zlepšení výkonu	facilitation f.	action de rendre facile, moins difficile

faktor	činitel uplatňující se v něj. procesu: rizikový f.; růstový f.; psychologický, sociologický f.; med. faktor Rh; gen. dědičný f. genetická struktura odpovídající za urč. genotypový znak	facteur m.	substance, molécule qui favorise une fonction physiologique ou un processus pathologique
faktorová analýza	matematická metoda, jejímž základním cílem je převedení velkého počtu proměnných na menší počet kategorií nebo faktorů (viz korelační koeficient)	analyse f. factorielle	méthode statistique destinée à extraire les éléments principaux déterminant les variations d'une grandeur observable
fantomové bolesti	bolesti pocit'ované, vnímané u amputované končetiny	douleur f. d'un membre m. fantôme	fait qu'une personne amputée d'un membre en ressent encore la présence, le plus souvent de façon douloureuse
fantomový pocit	pocit klienta s amputovanou končetinou, jenž cítí bolesti v odřaté části těla	sensation f. fantôme	sensation, parfois douloureuse, qu'éprouve un sujet à l'endroit d'un membre amputé comme si ce membre était encore présent
fascinace	stav úplného zaujetí smyslů a citů, okouzlení, omámení, oslnění	fascination f.	vive influence, profonde impression exercée sur qqn ou subie par qqn.
fatická dysfunkce	porucha centrálních procesů řeči, porucha rozlišování/poznávání významu slovně prezentovaných podnětů na bázi poruchy CNS (též afázie)	aphasie f., dysfonction f. phatique	trouble de l'expression et/ou de la compréhension du langage oral (surdité verbale) ou écrit (cécité verbale ou alexie), dû à une lésion cérébrale localisée, en l'absence d'atteinte des organes d'émission ou de réception; aphasie motrice, sensorielle
favorizace	nadržování, upřednostňování, prokazování přízně nebo oblíbenosti	favoritisme m., népotisme m.	abus qu'une personne en place fait de son crédit, de son influence pour procurer des avantages, des emplois à sa famille, à ses amis
febrilní	týkající se vysoké teploty, horečky, horečnatý: f. stav	fébrile	qui a rapport à la fièvre, qui accuse de la fièvre
feminita	chování a vlastnosti typické pro ženy (intuitivnost, emocionalita ap.), opak maskulinita	féminité f.	ensemble des caractères correspondant à une image sociale de la femme (charme, douceur, délicatesse) que l'on oppose à une image sociale de l'homme
fenomén	jev, vše, co se zjevuje ve smyslové zkušenosti, co je dáno v bezprostředním náhledu věcí (op. noumenon); smysly pozorovatelný příznak nemoci	phénomène m.	vive influence, profonde impression exercée sur qqn ou subie par qqn
fenomenologický	zabývající se jevou stránkou daného předmětu, zjišťující a popisující sledované jevy; fenomenologická psychologie studium individuální zkušenosti člověka nezávisle na předem vypracovaných teoriích prostřednictvím introspekce	phénoménologique	méthode philosophique qui se propose, par la description des choses elles-mêmes, en dehors de toute construction conceptuelle, de découvrir les structures transcendentes de la conscience (idéalisme transcendantal) et les essences
fenotyp	souhrn všech znaků a vlastností jedince, zevní vzhled organismu jako výsledek interakce jeho genotypu a prostředí	phénotype m.	ensemble des caractères individuels correspondant à une réalisation du génotype, déterminée par l'action de facteurs du milieu au cours du développement de l'organisme
fertilita	plodnost (op. sterilita)	fertilité f.	capacité d'avoir des enfants, de production par unité de surface
fetus	zárodek vyvíjející se v těle matky do porodu, plod;	foetus m.	produit de la conception à partir du troisième mois de développement dans l'utérus

F**fidelita**

fidelita	věrnost, věrohodnost	fidélité f.	constance dans les affections, les sentiments, conformité à la vérité
fikce	zdání, klam, výmysl, smyšlenka (op. skutečnost, realita)	fiction f.	construction de l'imagination (opposé à réalité); évasion consciente hors de la réalité
filiace	závislost, rozbor příbuzenských poměrů	filiation f.	lien de parenté unissant l'enfant à son père (filiation paternelle) ou à sa mère (filiation maternelle)
finální	konečný, závěrečný, směřující ke konečnému cíli	final, e	qui est à la fin, qui sert de fin; terminal
financování	získávání a používání peněžních prostředků k zajištění chodu nebo rozvoje různých ekonomických sfér	financement m.	affectation de ressources à une entreprise, à un service public
fingovaný	předstíraný, padělaný, vymyšlený	feint, e	qui n'est pas véritable, sincère, et vise généralement à tromper
fixace	upevnění, ustálení, zachycení, setrvání, ustrnutí, ztvrzení: med. znehybnění části těla v urč. poloze (dlahou, obvazem ap.)	fixation f.	établir d'une manière durable dans un état déterminé
fixní	stálý, pevný, jistý, neměnný	fixe	qui ne bouge pas, qui demeure toujours à la même place à l'intérieur d'un système donné, immobile
flegmatik	člověk povahy klidné, chladnokrevné, lhostejné, netečné	flegmatique	qui a un tempérament, un comportement calme et lent, qui contrôle facilement ses émotions
flexe	ohnutí, skrčení	flexion f.	mouvement par lequel une partie du corps (segment de membre, etc.) fait un angle avec la partie voisine; position qui résulte de ce mouvement
flexibilita	schopnost v nalezení nejvhodnějšího způsobu řešení problémové situace, ohebnost, pružnost (opak rigidity)	flexibilité f.	aptitude à changer facilement pour pouvoir s'adapter aux circonstances
flexibilní	pružný, ohebný, opak rigidního	flexible	qui cède aisément aux impressions, aux influences; qui s'adapte facilement aux circonstances
fluence	plynulost slovního projevu, schopnost podat za urč. dobu co nejvíce odpovědí	fluence f.	style aisé, manière de parler avec facilité
fluktuace	střídání, změna, kolísání, plynulá proměnlivost organismů, orgánů n. znaků z příčin genetických n. i jako důsledek změněných podmínek existence	fluctuation f.	mouvement alternatif, écart, variations successives en sens contraire
fobie	chorobný strach před někým n. něčím anebo před urč. činností	phobie f.	crainte excessive, maladie et irraisonnée de certains objets, actes, situations ou idées
fokus	ložisko, ohnisko; ložisko zánětu ve tkáni	foyer m.	source d'un rayonnement, siège principal d'une maladie ou localisation d'un phénomène pathologique, d'une lésion

foném	hláska s významotvornou distinktivní funkcí, základní fonologická jednotka	phonème m.	la plus petite unité de langage parlé, dont la fonction est de constituer les signifiants et de les distinguer entre eux
fonematický sluch	vnímání a přesné rozlišování (diferencování) významotvorných hlásek (foném)	ouïe f. phonématique	capacité de distinguer des différences de sons
fonomanie	chorobná touha vraždit	phonomanie f.	comportement pathologique caractérisé par le désir excessif de tuer
fontanela	lupínek, vazivem zarostlá štěrbinu mezi některými kostmi v lebce novorozence, fontikulus	fontanelle f.	espace membraneux compris entre les os du crâne des jeunes enfants, qui ne s'ossifie que progressivement au cours de la croissance
forezní medicína	soudní lékařství, soudní patologie, zjišťuje příčiny náhlých a neočekávaných úmrtí, zabývá se vypracováním zdravotních posudků	médecine f. légale	branche de la médecine qui se consacre aux problèmes de droit civil et criminel, plus particulièrement à l'expertise médico-légale; la médecine légale s'occupe spécialement d'autopsie médico-légale et de l'examen des victimes dans le cas d'accidents ou d'allégations de viols ou d'agressions sexuelles
photodermatóza	kožní choroby vyvolané n. zhoršované slunečním zářením	photodermatose f.	inflammation de la peau provoquée par l'action des rayons
photofobie	světloplachost, vlastnost někt. organismů vyhýbat se světlu	photophobie f.	crainte morbide de la lumière; sensibilité excessive des yeux dans certaines maladies oculaires
fragilita	křehkost, lomivost	fragilité f.	manque de solidité; facilité à être cassé
frapantní	překvapivý, nápadný, do očí bijící	frappant, e	qui frappe, fait une vive impression
frazologie	vazby, úsloví, větní obraty vyznačující jistý jazyk, obor lexikologie zkoumající frazémy; bývá spojován s idiomatikou	phraséologie f.	ensemble des expressions (terminologie et particularités syntaxiques) propres à un usage, un milieu, une époque, un écrivain
frekvence	častost výskytu; počet kmitů za jednotku času, kmitočet, za vteřinu	fréquence f.	nombre de cycles identiques d'un phénomène par unité de temps (en général, par seconde); caractère de ce qui arrive plusieurs fois, et spécialement de ce qui se reproduit périodiquement, à intervalles rapprochés
frenetický stav	stav silného vzrušení, chorobná rozčilenost, třeštění, bouřlivé nadšení	frénésie f.	état d'agitation fébrile, d'exaltation violente qui met hors de soi
frigidita	pohlavní chladnost	frigidité f.	absence de désir sexuel et de satisfaction sexuelle
frivolnost	lehkovážnost, lehkomyšlnost, rozpustilost	frivolité f.	légèreté, inconstance dans les relations amoureuses
frontální	čelní	frontal, e	impair, médian et symétrique, formant la partie antérieure du crâne

F

frustrace

frustrace	stav zklamání, napětí a bezvýchodnosti u jednotlivce, jehož úsilí o dosažení cíle, uspokojení jeho potřeb je mařeno n. znemožňováno	frustration f.	état d'une personne frustrée ou qui se refuse la satisfaction d'une demande pulsionnelle
ftiza	plicní tuberkulóza, souchotiny	phtisie f.	tuberculose pulmonaire
funkce	specifická činnost a úloha různých orgánů	fonction f.	rôle caractéristique que joue une chose dans l'ensemble dont elle fait partie
funkční onemocnění / porucha	porucha činnosti nebo výkonnosti orgánu postihující jen určitou oblast bez anatomických změn orgánu	dysfonctionnement m., dysfonction f.	trouble (insuffisance, excès...) dans le fonctionnement de (un organe, une glande...)
furor	běs, zuřivost, vztek, zběsilost	fureur f.	colère folle, sans mesure
fyzionomie	výraz tváře, vzhled, podoba, tvářnost, podoba	physionomie f.	ensemble des traits, aspect du visage; caractère original et expressif d'un visage
fyzioterapeut	odborník na léčbu fyzikálními metodami (vodoléčbou, elektroléčbou), masážemi, ... ; rehabilitační pracovník	physiothérapeute m., kinésithérapeute m.	personne qui pose un acte thérapeutique ayant pour objet d'obtenir le rendement fonctionnel maximal des diverses capacités d'un individu par l'utilisation de thérapies manuelles, d'exercices physiques ou par d'autres agents physiques comme la chaleur, le froid, l'eau, l'électricité et l'ultrason
gangréna	sněť	gangrène f.	mort et destruction des tissus à la suite de l'arrêt de l'irrigation sanguine
Ganserův syndrom	narušená pozornost, amnézie působí dojmem simulace, provokativním dojmem, neprobíhá na vědomé bazi	syndrome m. de Ganser	syndrome caractérisé par des réponses approximatives ou détournées, et des non-sens
garance	záruka, jistota; převzetí n. poskytnutí záruky	garantie f.	obligation d'assurer à qqn la jouissance d'une chose, d'un droit, ou de le protéger contre un dommage éventuel; responsabilité résultant de cette obligation
gastralgie	bolení žaludku, žaludeční křeče	gastralgie f.	douleur vive, localisée au niveau de l'estomac
gastritis	zánět žaludeční sliznice	gastrite f.	inflammation aiguë ou chronique de la muqueuse de l'estomac
gastrointestinální	týkající se trávicího ústrojí	gastro-intestinal, e	qui a rapport à la fois à l'estomac et à l'intestin
generační deprese	sklíčenost typická pro jisté věkové období jedince (častá např. po dosažení 30. roku věku)	dépression f. de génération	état mental pathologique caractérisé par de la lassitude, du découragement, de la faiblesse, de l'anxiété
generalizace	zevšeobecnování, zevšeobecnění: log. metoda tvoření obecných pojmů z pojmů méně obecných n. jedinečných	généralisation f.	opération intellectuelle par laquelle on étend à l'ensemble d'une classe, ou à une autre classe, les propriétés et caractères observés sur un nombre limité de cas ou d'individus; son résultat
generický	týkající se rodu, druhu, příslušnosti k němu, původu, rodový, druhový	générique	qui désigne un genre entier

genese	vznik, původ; způsob a postup vzniku, zrod	genèse m.	ensemble des formes ou des éléments qui ont contribué à produire qqch.; manière dont une chose s'est formée
genotyp	soubor všech genů vložených do zárodku organismu bez ohledu na jejich umístění v buňce	génotype m.	patrimoine génétique d'un individu dépendant des gènes hérités de ses parents, qu'ils soient exprimés ou non
genuinní	k něčemu příslušející, daný, přirozený, vrozený	inné, e, congénital, e	que l'on a en naissant, dès la naissance (opposé à acquis)
geriatrie	nauka o chorobách stáří a jejich léčbě	gériatrie f.	médecine de la vieillesse
gerontologie	nauka o stáří, stárnutí organismů	gérontologie f.	étude des phénomènes, des problèmes liés au vieillissement de l'organisme humain; étude de la vieillesse
gestace	těhotenství, březost (u zvířat)	gestation f.	état d'une femelle vivipare qui porte son petit, depuis la conception jusqu'à l'accouchement
gestaltismus	směr v psychologii zabývající se výzkumem celistvých psychických tvarů, tvarová psychologie, psychologická škola založená počátkem 20. století v Německu	gestaltisme m., gestalt-thérapie f.	thérapie de groupe permettant à l'individu de reconnaître et d'accepter les parties antagonistes de son corps et de sa personnalité
glaukom	onemocnění oka charakterizované zvýšením nitroočního tlaku, poruchami zorného pole aj., zelený zákal	glaucome m.	maladie de l'oeil caractérisée par une augmentation de la pression interne qui accroît la dureté du globe, et entraîne une compression du nerf optique et une diminution de l'acuité visuelle pouvant aller jusqu'à la cécité
globální	celkový, úhrnný, souhrnný	global, e	qui s'applique à un ensemble, qui est considéré en bloc
glosa	krátká vysvětlující n. komentující poznámka, stručný výklad	glose f.	commentaire, note explicative
glosolálie	umělá, vytvořená řeč bez skutečného lingvistického obsahu; pozorována u osob v náboženské extázi (tzv. "mluvení v jazycích"), v hypnóze, při některých duševních poruchách a podobně	glossolalie f.	langage personnel utilisé par certains psychopathes ou dans un but ludique, constitué de néologismes organisés selon une syntaxe rudimentaire
glykosurie	vylučování cukru (glukózy) močí (při cukrovce, ledvinných chorobách aj.)	glycosurie f.	présence anormale de sucre dans l'urine
gnoseologie	nauka o poznávání, teorie poznání	gnoséologie f.	théorie de la connaissance
gnosie	rozpoznávání, poznávání	gnosie f.	perception, connaissance élémentaire
gracilní	křehký, jemný, slabý	gracile	mince, délicat
gradace	postupné zesilování, stupňování	gradation f.	progression par degrés successifs, et le plus souvent ascendante
grafém	základní strukturní jednotka písemné podoby jazyka, písemný znak (nejč. písmeno)	graphème m.	la plus petite unité distinctive et significative de l'écriture, lettre ou groupe de lettres correspondant à un phonème ou à un repère morphologique, étymologique

G

grafomanie

grafomanie	chorobná psavost, chorobná touha po literární činnosti	graphomanie f.	besoin pathologique d'écrire
grafospasmus	písařská křeč	graphospasme m., mogigraphie f.	crampe de l'écrivain
grand mal - gm	velký epileptický záchvat	haut mal m., grand mal m.	épilepsie à manifestations convulsives
gynofobie	chorobný strach před ženami (u mužského jedince)	gynophobia f.	crainte excessive, malade et irraisonnée des femmes
habituální	zvykem ustálený, obvyklý, opakující se: med. h. zvracení reflexní neuropatické zvracení, zvl. u kojenců	habituel, le	qui est constant, ou très fréquent, chronique, répétitif
habitus	celkový vnější vzhled: proměny habitu ; med., fyziol. vzhled charakteristický pro urč. typy člověka n. pro urč. chorobné stavy: astenický, atletický h.; adenoidní h. (při zbytnění nosohltanové mandle)	habitus m.	apparence générale du corps, en tant qu'indication de l'état général de santé ou de maladie; ensemble de toutes les parties extérieures du corps, manière d'être d'un individu, considérée d'une façon générale, et pouvant parfois donner des indications sur le diagnostic et le pronostic
halucinace	porucha vnímání spočívající ve vytváření zdánlivých vjemů bez reálného podnětu, o jejichž existenci je člověk přesvědčen a jež nejsou ovlivnitelné vůlí, přelud, vidina: zrakové, sluchové h.	hallucination f.	perception pathologique de faits, d'objets qui n'existent pas, de sensations en l'absence de tout stimulus extérieur
handicap	postižení, subjektivní pocit oslabené pozice jedince vůči sociálnímu okolí způsobený objektivními příčinami (např. u tělesně postižených lidí), znevýhodnění jedince	handicap m.	déficience, infirmité, invalidité, désavantage social résultant d'une déficience ou d'une incapacité qui limite ou interdit chez un individu l'accomplissement de son rôle social et culturel
haptický	počitek taktilní, hmatový, dotykový	haptique	qui concerne le sens du toucher, les perceptions tactiles
hardware	veškeré fyzické zařízení na zpracování údajů, technické vybavení, technické prostředky (počítače)	matériel m. informatique	ensemble des composantes physiques d'un ordinateur, par opposition au logiciel
hédonický	rozkošnický	hédoniste	relatif à la recherche du plaisir, de la satisfaction et l'évitement de la souffrance
hektický	horečnatý, prudký, horečně činný	hectique	fiévreux; qualifie les fièvres persistantes avec de grandes oscillations de la température
hematofobie	chorobný strach z krve	hématophobie f.	crainte excessive, malade et irraisonnée du sang
hematurie	přítomnost krve v moči	hématurie f.	présence anormale de sang dans l'urine
hemeralopie	špatné vidění za šera, šeroslepost	héméralopie f.	diminution considérable de la vision lorsque l'éclairage est faible
hemikranie	záchvatovitá bolest jedné poloviny hlavy, migréna	hémicrânie f.	douleur localisée à une moitié du crâne

hemiplegie	obrna jedné poloviny těla způsobená někt. neurologickými nemocemi, krvácením do mozku, traumatem, zánětem aj.	hémiplegie f.	paralysie complète ou incomplète, frappant une moitié du corps, provoquée par des lésions des centres nerveux moteurs ou des voies motrices
hendikepovaný	postižený, uvedený do nevýhody	handicapé m.	qui présente un handicap physique ou mental
hereditární	dědičný, h. zvyk, zatížení	héréditaire	qui se transmet par voie de reproduction, des parents aux descendants
hermafroditismus	dvojvlavnost; obojvlavnost; bisexualita	hermaphrodisme m.	caractère d'un organisme capable d'élaborer des gamètes de l'un et de l'autre sexe
heterogenní	různorodý, různotvárný, nestejnorodý (op. homogenní)	hétérogène	qui est composé d'éléments de nature différente
heterogenní skupina		groupe m. hétérogène	
heteronomní	nesamostatný, závislý, řízený cizími zákony, cizorodými pohnutkami (op. autonomní)	hétéronome	qui reçoit de l'extérieur les lois qui le gouvernent
heuristický	poznávající, objevující, metodicky výzkumný	heuristique	qui sert à la découverte, qui procède par évaluations successives et hypothèses provisoires, en parlant d'une méthode d'exploration
hluchoslepý		sourd-aveugle	
hodnocení		évaluation f.	
hodnocení ve vztahu k osnovám		évaluation f. de parcours	
holistický	celostní, zdůrazňující celostnost a pokládající celek za něco vyššího než souhrn součástí	holistique, holiste	système d'explication globale, qui part de la théorie selon laquelle l'homme est un tout indivisible qui ne peut être expliqué par ses différentes composantes (physique, physiologique, psychique) considérées séparément
homeopatie	léčebná metoda založená na podávání minimálních dávek léků na základě principu, že podobné se vyléčí podobným (op.alopatie)	homéopathie f.	méthode thérapeutique (du médecin allemand Hahnemann) qui consiste à soigner les malades au moyen de remèdes (à doses infinitésimales obtenues par dilution) capables, à des doses plus élevées, de produire sur l'homme sain des symptômes semblables à ceux de la maladie à combattre
homeostáze	stálost vnitřního prostředí organismu udržovaná v úzkých mezích zpětnovazebními regulačními systémy organismu	homéostasie f.	stabilisation, chez les organismes vivants, des différentes constantes physiologiques
homicidium	vražda člověka	homicide m.	action de tuer un être humain; personne qui tue un être humain
homogenní	stejnorodý	homogène	de structure uniforme; dont les éléments constitutifs, les parties, sont de même nature ou répartis de façon uniforme

H**homonymum**

homonymum	slovní tvar n. morfém znějící n. psaný stejně jako něj. jiný, mající však zcela různý význam (slovní n. gramatický)	homonyme m.	se dit des mots de prononciation identique (homophone) et de sens différents, qu'ils soient de même orthographe (homographe) ou non
homosexualita	sexuální náklonnost k osobám téhož pohlaví (op. heterosexualita)	homosexualité f.	tendance, conduite de la personne qui éprouve une attirance sexuelle plus ou moins exclusive pour les individus de son propre sexe
hospitalismus	vznik fyzických a duševních poruch v důsledku dlouhodobého pobytu v nemocnici, projevuje se ztrátou aktivity, nezájmem o dané prostředí a pocity stísněnosti	hospitalisme m.	troubles psychosomatiques présentés par un jeune enfant à la suite d'une hospitalisation prolongée, qui le prive des relations affectives avec sa mère
hospitalizace	umístění nemocného v nemocnici ap. z důvodů diagnostických n. léčebných	hospitalisation f.	action d'hospitaliser une personne, dont l'état de santé nécessite une admission dans un établissement de santé, à des fins diagnostiques ou thérapeutiques
hostilita	sklon k nepřátelským agresivním impulzům navenek, tendence ublížit jiné osobě n. skupině osob, nepřátelství	hostilité f.	sentiment de malveillance qui porte à nuire et qui peut être accompagné de manifestations ouvertes d'agressivité
humorální	týkající se výměšku žláz s vnitřní sekrecí (mok tkáňový, šťáva tělní, tekutina tělní)	humoral,e	relatif aux liquides organiques, réfère aux fluides extracellulaires comme le sérum et la lymphe
hyalinní	průhledný, sklovitý, skelný; hyalinní zvrhlost degenerace, při níž se protoplazma mění v homogenní lesklou hmotu	hyalin, e	qui a la transparence du verre
hybrid	jedinec vzniklý splynutím gamet obsahujících pro daný znak různé alely, míšenec, kříženec, bastard	hybride	qui provient du croisement de variétés, de races, d'espèces différentes, qualifie un être animal ou végétal issu de deux variétés différentes d'une même espèce
hydrocefalus	nahromadění mozkomíšního moku v nitrolebním prostoru, provázené (u dětí) nápadným zvětšením mozkové části hlavy, vodnatelnost mozku	hydrocéphale m.	qui est atteint d'hydrocéphalie - excès de liquide céphalorachidien dans les cavités du cerveau
hyperaktivita	motorický neklid projevující se nadměrnou činností	hyperactivité f.	activité intense ou excessive, exagérée, le plus souvent stérile et sans signification relationnelle
hyperestézie	zvýšená citlivost, zvýšené vnímání podnětů (op. hypestézie)	hyperesthésie f.	sensibilité exagérée, pathologique, sensation cutanée anormalement intense provoquée par un stimulus normal
hyperfunkce	nadměrně zvýšená specifická činnost někt. orgánu (op. hypofunkce)	hyperfonction f.	activité intense ou excessive d'un organe
hypermetropie	dalekozrakost, refrakční oční vada, při které buď pro oploštění oka, nebo pro menší lomivost se paralelní paprsky spojují až za sítnicí, takže výsledný obraz je neostrý (op.myopie)	hypermétropie f., presbytie f.	état d'un oeil pour lequel, sans accommodation, les images se forment en arrière de la rétine (opposé à myopie). Anomalie de la vision, défaut d'un ōil qui distingue mal les objets rapprochés, par suite d'une diminution de l'élasticité du cristallin et de son pouvoir d'accommodation, ou du relâchement du muscle ciliaire qui assure les modifications de courbure du cristallin

hyperplasie	nadměrný vývin tkáně n. orgánu vůbec (op. hypoplazie)	hyperplasie f.	développement anormal d'un tissu, d'un organe, par multiplication de ses cellules
hypersensitivní	nadměrně citlivý, přecitlivělý	hypersensible	d'une sensibilité extrême, exagérée
hypertenze	přechodné n. trvalé zvýšení krevního tlaku, (krevní) přetlak, hypertonie (op. hypotenze)	hypertension f.	tension artérielle supérieure à la normale; augmentation de la tension
hypertonie	zvýšené napětí (tonus), např. žaludeční stěny, svalu (op. hypotonie) nebo krevního tlaku	hypertonie f.	excès de tension musculaire, pression osmotique supérieure à celle d'une solution isotonique
hypertrofie	nadměrný vzrůst některého orgánu, zmnožení tkáně (op. atrofie)	hypertrophie f.	augmentation de volume d'un organe avec ou sans altération anatomique
hypnotikum	lék navozující spánek, uklidnění, uspávací prostředek	hypnotique m., sommifère m.	qualifie une substance qui provoque un sommeil aussi proche que possible du sommeil physiologique
hypoaktivita	snížení, oslabení aktivity	hypoactivité f.	diminution anormale de l'activité
hypofunkce	snížená specifická činnost někt. orgánu (op. hyperfunkce)	hypofonction f.	activité diminuée d'un organe
hypoglykémie	snížené množství cukru v krvi (op. hyperglykémie)	hypoglycémie f.	diminution ou insuffisance du taux de glucose du sang
hypocondrie	psychická porucha charakterizovaná přehnanou a intenzivní zaměřeností na vlastní zdravotní stav a zejm. přesvědčením o vlastním vážném (fakticky však neexistujícím) onemocnění	hypocondrie f.	état d'anxiété habituelle et excessive à propos de sa santé (autrefois supposée avoir son origine dans les organes abdominaux appelés hypocondres)
hypotenze	přechodné n. trvalé snížení tlaku, krevní podtlak, hypotonie (op. hypertenze)	hypotension f.	tension artérielle inférieure à la normale; diminution de la tension
hypotetický	založený na předpokladu, hypotéze, podmíněný, nejistý, neskutečný	hypothétique	relatif à l'hypothèse, à la supposition; qui exprime l'hypothèse
hypotéza	domněnka, předpoklad, vědecky přijatelná domněnka umožňující vědecké vysvětlení něj. jevů	hypothèse f.	proposition relative à l'explication de phénomènes naturels, admise provisoirement avant d'être soumise au contrôle de l'expérience
hypotonie	snížené napětí (tonus) např. žaludeční stěny, svalu (op. hypertonie), snížený krevní tlak, podtlak, hypotenze	hypotonie f.	insuffisance de tonicité musculaire, tonicité musculaire diminuée
hysterie	neuróza projevující se kolísavými náladami, zvýšenou sugestibilitou, snahou upoutat pozornost, egocentrismem, sklonem k dramatizování a přehánění aj.	hystérie f.	névrose caractérisée par une exagération des modalités d'expression psychique et affective (névrose d'expression) qui peut se traduire par des symptômes d'apparence organique (convulsions, paralysies, douleurs, catalepsie) et par des manifestations psychiques pathologiques (hallucinations, délire, mythomanie, angoisse)
Hz	Hz, hertz, jednotka kmitočtu (frekvence)	hertz m.	unité de mesure de fréquence d'un phénomène périodique (symb. Hz)

chaotický	vyznačující se chaosem, neuspořádaný, zmatený	chaotique	qui a l'aspect d'un chaos, d'une confusion, d'un désordre grave
charakter	souhrn relativně stálých vlastností osobnosti projevující se v jejích činech, psychických stavech, způsobu myšlení i v osobitostech citového života, povaha	caractère m.	trait propre à une personne, à une chose, et qui permet de la distinguer d'une autre
charakteristika	popis, zachycení podstatných rysů, znaků	caractéristique f.	ce qui sert à caractériser, indiquer avec précision, dépeindre les caractères distinctifs
cholerik	výbušný, prudký, vznětlivý člověk (jako povahový typ)	coléreux, se, colérique	qui, par tempérament, est prompt à se mettre en colère
chorea	porucha centrální nervové soustavy, zvl. u dětí, projevující se vykonáváním mimovolných, škubavých a bezúčelných pohybů, tzv. tanec sv. Víta, posunčina	chorée f.	maladie nerveuse appelée aussi danse de Saint-Guy parce qu'elle se manifeste par des mouvements rappelant ceux de la danse, accompagnés de convulsions brèves de certains muscles
chráněná dílna		atelier m. protégé	
chromatopsie	porucha záležití v barevném vidění i bezbarvých předmětů n. ve vidění barevných skvrn	chromatopsie f.	trouble de la vision caractérisé par l'impression subjective de voir colorés des objets incolores ou par la perception de couleurs différentes des couleurs réelles (daltonisme)
chronický	trvající delší dobu, pomalu se vyvíjející (op. akutní)	chronique	qui dure longtemps, se développe lentement
iatrogenní	vyvolané lékařem, jeho neuváženým jednáním, špatným vyšetřením, chybným léčením	iatrogène	qui est provoqué par le médecin ou par le traitement médical
ICT/informační a komunikační technologie		TIC - Technologie f. de l'information et de la communication	
ideál	soubor vlastností či podmínek představující pro jedince žádoucí cíl; dokonalý představitel, vzor	idéal m.	ce qu'on se représente ou se propose comme type parfait ou modèle absolu dans l'ordre pratique, esthétique ou intellectuel
idealizace	myšlenkové konstruování pojmů o předmětech ve skutečnosti neexistujících, které jsou krajním případem něčeho existujícího; (vy)líčit něco lepším, než to je	idéalisation f.	action d'idéaliser, revêtir d'un caractère idéal
identifikace	určení totožnosti; ztotožnění (např. s nějakým vzorem)	identification f.	processus par lequel un individu se constitue sur le modèle de l'autre
idiocie	hluboká mentální retardace	idiotie f.	forme la plus grave d'arriération mentale, d'origine congénitale, habituellement associée à diverses malformations et à des déficiences sensorimotrices
idiopatický	bez známé příčiny, vznik nemoci nesouvisící se základním onemocněním	idiopathique	qui existe par elle-même, ou dont la cause n'est pas connue

idiosynkrasie	velice silný, pudový odpor k něčemu, někomu; přecitlivělost, nesnášení některých drog n. léků	idiosyncrasie f.	disposition personnelle particulière, généralement innée, à réagir à l'action des agents extérieurs (physiques, chimiques), anaphylaxie
iktus	náhlá porucha krevního oběhu v urč. oblasti mozku (při krvácení, popř. ucpání mozkové tepny aj.), tzv. mozková mrtvice, apoplexie	ictus m., apoplexie f.	arrêt brusque et plus ou moins complet des fonctions cérébrales, avec perte de la connaissance et du mouvement volontaire, sans que la respiration et la circulation soient suspendues
iluze	porucha vnímání charakterizovaná zkresleným vjemem, vycházející z objektivní reality na rozdíl od halucinace	illusion f.	interprétation erronée de la perception sensorielle de faits ou d'objets réels
imaginace	představivost, obrazivost, obrazotvornost, fantazie	imagination f.	faculté de former des images d'objets qu'on n'a pas perçus ou de faire des combinaisons nouvelles d'images (imagination créatrice)
imaginární	neskutečný, vymyšlený	imaginaire	qui n'existe que dans l'imagination, qui est sans réalité
imbecilita	středně těžká forma slabomyslnosti	imbécilité f.	deuxième degré de l'arriération mentale entre l'idiotie et la simple débilité mentale
imobilizace	znehynění někt. částí těla (např. obvazem, dlahami)	immobilisation f.	action de rendre immobile; résultat de cette action
implikace	vřazení, zařazení, včlenění do něčeho	introduction f.	action d'introduire, de faire entrer (qqn), d'inclure, d'incorporer
impulzivita	sklon jednat náhle a bez rozvahy ze silného vnitřního popudu, bez zřejmého důvodu	impulsivité f.	caractère impulsif qui agit sous l'impulsion de mouvements spontanés, irréfléchis ou plus forts que sa volonté
impunitivita	nepřítomnost tendence k trestání v lidském chování n. jednání, bagatelizace, zlehčování viny či významu situace;	non-punitivité f., impunitivité f.	absence de punitivité
inadaptabilita	nedostatečná schopnost, neschopnost přizpůsobit se prostředí, adaptovat se (op. adaptabilita)	inadaptabilité f.	défaut d'adaptation, qui ne peut s'adapter, s'intégrer à un milieu
incest	pohlavní styk n. manželství mezi blízcími příbuznými osobami, krvesmilství	inceste m.	relations sexuelles entre un homme et une femme parents ou alliés à un degré qui entraîne la prohibition du mariage
index	pozorovatelný jev, který byl dosazen za méně pozorovatelný jev nebo za jev, který nemůže být pozorován	index m.	élément sur lequel portent les hypothèses d'une étude comparative (par oppos. à témoin); animaux, sujet, groupe index, sur lesquels l'expérience a été réalisée et que l'on compare avec les témoins
individuální plán podpory rodiny		plan m. individualisé d'accompagnement familial	
individuální plán přechodu		programme m. d'insertion individualisé	

individuální vzdělávací plán		projet m. éducatif individualisé	
indolentní	nebolící, nebolestivý, lhostejný, netečný, nevšímavý	indolent, e	qui ne fait pas souffrir: indolore; qui évite de se donner de la peine, de faire des efforts
indukce	typ úsudku a metoda zkoumání, kdy se z jedinečných výroků usuzuje na obecný závěr, postup od zvláštního k obecnému (op. dedukce)	induction f.	opération mentale qui consiste à remonter des faits à la loi, de cas donnés (propositions inductrices) le plus souvent singuliers ou spéciaux, à une proposition plus générale
indukovaný	vzájemně navozený, vyvolaný vzájemným působením; vzniklý elektromagnetickou indukcí	inductif, ve	qui procède par induction ou résulte d'une induction
inertnost	netečnost, nepohyblivost	inertie f.	perte de la contractilité (d'un muscle, d'un organe)
infantilní	dětský, dětinský, vývojově zaostalý, nezralý	infantile	dont le développement mental, affectif ou physique s'est arrêté au stade de l'enfance
inference	úsudek; usuzování; vyvozování závěrů; úsudkový řetězec	inférence f.	opération logique par laquelle on admet une proposition en vertu de sa liaison avec d'autres propositions déjà tenues pour vraies
inferiorita	podřadnost, méněcennost, nedostatečnost, inferiornost, horší jakost, nižší hodnota (op. superiorita)	infériorité f.	état de ce qui est inférieur (en rang, force, valeur, mérite)
informační společnost		société f. de l'information	
inherentní	uvnitř něčeho obsažený, na něčem utkvělý	inhérent, e	qui appartient essentiellement à un être, à une chose, qui lui est joint inséparablement
inhibovaný	utlumený, pasivní, zpomalený	inhibé, e	freiné, arrêté par l'inhibition
inkluze	začlenění, integrace	inclusion f.	ce qui est inclus; élément inclus dans un milieu de nature différente
inkluzivní vzdělávání		éducation f. inclusive	
inkohérence	nesouvislost, roztříštěnost, rozklad, rozpad (op. koherence), nedostatek vnitřní spojitosti mezi prvky psychických procesů, obsahů a funkcí porušující mentální projev	incohérence f.	caractère de ce qui est incohérent; manque de lien logique, d'unité (dans les propos, les idées, les actes)
inkompatibilní	nesnášenlivý, neslučitelný	incompatible	qui ne peut coexister, être associé, réuni avec (une autre chose)
inkontinence	neschopnost něco udržet, potlačit, ovládnout (např. inkontinence moči, stolice, emocí)	incontinence f.	absence de contrôle des sphincters qui retiennent l'urine dans la vessie ou les fèces dans le rectum; incontinence mentale, émotionnelle : incapacité de contrôler ses réactions émotives

inovace	obnovování, obnovení, zlepšení	innovation f.	action d'innover, d'introduire dans une chose établie (qqch. de nouveau, d'encore inconnu)
insomnie	stav, kdy člověk nemůže dlouho usnout n. se v noci budí, nespavost, agrypnie	insomnie f.	difficulté à s'endormir ou à dormir suffisamment
inspirace	vnuknutí, náhlý nápad, popud nebo podnět k něčemu, vdech	inspiration f.	sorte de souffle émanant d'un être surnaturel, qui apporterait aux hommes des conseils, des révélations; état mystique de l'âme sous cette impulsion surnaturelle
instabilita	psychomotorický neklid, nevyrovnanost: psychická i.	instabilité f.	caractère de ce qui n'est pas fixe, permanent, agitation excessive d'un enfant qui touche à tout, passe d'une activité à l'autre, se déplace et bavarde sans cesse; défaut d'inhibition se manifestant sur le plan comportemental par l'émotivité excessive et l'impulsivité
instinkt	vrozený, zděděný způsob činnosti a chování, bez potřeby jeho osvojení učním	instinct m.	tendance innée et puissante, commune à tous les êtres vivants ou à tous les individus d'une même espèce
insuficience	nedostatečnost, selhání činnosti: srdeční, koronární i.; cirkulační i.; i. ledvin; i. srdečních chlopní nedomykavost	insuffisance f.	caractère, état de ce qui ne suffit pas, état d'un organe, d'une glande... qui ne fonctionne plus normalement, qui devient incapable de remplir pleinement ses fonctions à la suite d'une défaillance organique grave
intaktní	neporušený, zachovaný	intact, e	à quoi l'on n'a pas touché
integrace	sjednocení, zařazení, včlenění, sjednocení částí psychiky do dynamického a významuplného celku	intégration f.	incorporation (de nouveaux éléments) à un système psychologique
integrita	celistvost; nedílnost; nedělitelnost; neporušenost; nedotknutelnost	intégrité f.	état d'une chose qui est demeurée intacte
integrovanost osobnosti	stálost osobnosti v čase a její odolnost vůči rušivým vlivům	intégrité f. de la personnalité	état d'une personne intègre
intelligence, intelekt	soubor rozumových schopností, dispozic; duševní schopnost (vlastní pouze člověku), jež je předpokladem myšlení; umožňuje provádět takové myšlenkové úkony, které přímo neplynou z existujících daností	intelligence f., intellect m.	ensemble des fonctions mentales ayant pour objet la connaissance conceptuelle et rationnelle (opposé à sensation et à intuition); la faculté pensante et son fonctionnement, chez l'homme; ce qui permet à l'homme de connaître, de juger et d'agir conformément à des principes
intelligenční kvocient IQ	poměr mentálního a chronologického věku jedince (MA / CA x 100): stem násobený podíl čísla udávajícího mentální věk a čísla udávajícího věk kalendářní,	Q.I. m., quotient intellectuel m.	rapport entre l'âge mental et l'âge chronologique multiplié par 100 : (am/ac) x 100 (Stern); le QI sert à exprimer le niveau de développement mental jusqu'à 16 ans d'âge chronologique
interakce	vzájemné působení, vzájemná aktivní výměna podnětů, působení, ovlivňování chování jedinců nebo skupin	interaction f.	phénomène qui consiste dans la réciprocité de l'influence des comportements entre deux ou plusieurs individus ou groupes

interference	vzájemné pronikání, prolínání, střetávání, křížení, záporný vliv již získaných vlastností při učení se něčemu novému	interférence f.	intervention contradictoire, immixtion; conjonction de faits, action d'une habitude existante sur une autre en cours de formation ou réciproquement
interim	mezidobí, prozatímní nebo dočasné řešení	intérim m.	intervalle de temps pendant lequel une fonction vacante est exercée par une autre personne que le titulaire
intermitentní	přerývaný, občasnými přestávkami přerušovaný, na čas přestávat, vynechávat, přerušovat: i. léčba	intermittent , e	qui s'arrête et reprend par intervalles, se dit de maladies ou d'états pathologiques qui évoluent par accès successifs séparés par des périodes plus ou moins régulières
internet	celosvětově rozšířená počítačová síť poskytující informační služby téměř ve všech oblastech lidské činnosti	internet m.	réseau mondial associant des ressources de télécommunication et des ordinateurs serveurs et clients, destiné à l'échange de messages électroniques, d'informations multimédias et de fichiers
internet bez bariér		internet m. sans frontière	
interpersonální	mezilidský, mezosobní	interpersonnel, le	qui a lieu entre plusieurs personnes
interpolace	výpočet hodnot funkce pro čísla ležící uvnitř daného intervalu (op. extrapolace); obecně jakýkoliv proces odhadu výkonu jedince, jehož dosahované výsledky se nacházejí mezi dvěma přesně stanovenými hodnotami testových norem	interpolation f.	détermination d'une valeur intermédiaire entre deux autres, soit par une méthode graphique où les valeurs connues sont reliées par une ligne continue, soit par une méthode de calcul en utilisant une formule d'interpolation dont les valeurs connues doivent pouvoir être dérivées avec une précision suffisante
interpretace	zprostředkování; termín běžně chápaný jako výklad, objasnění, tlumočení smyslu nějakého textu, výroku apod. a jeho zprostředkování někomu, komu by jinak nebyl přístupný; výklad, komplexní poznávací proces, jímž vyvozujeme závěry ze získaných diagnostických údajů o psychických nebo pedagogických procesech, stavech a znacích jedince, o patogenezi nebo etiologii jeho obtíží (i. situační, vývojová, pedagogická, neuropsychologická)	interprétation f.	action d'expliquer, de donner une signification claire (à une chose obscure); son résultat; retransmission de toute information par une modalité intelligible entre une personne atteinte de déficience auditive et son interlocuteur
intervence v raném dětství		intervention f. précoce	
intolerance	nesnášenlivost, nesnášenlivost léku, popř. cizí tkáně	intolérance f.	réaction anormale ou anormalement intense de l'organisme à une stimulation physique ou chimique, à l'injection ou à l'ingestion d'une substance médicamenteuse, ou à l'absorption d'un aliment; inaptitude à tolérer un agent extérieur (bruit, lumière) ou réaction émotionnelle excessive face à la contrariété, à la frustration, (en raison d'un) abaissement du seuil de réaction
intopunitivní	sebeobviňující, hledající vinu převážně v sobě samém; autopunitivní	autopunitif, ve	qui prévient ou atténue un sentiment de culpabilité en s'infligeant une punition.

intoxikace	vniknutí jedu do živočišného, obyč. lidského organismu, otrava	intoxication f.	action nocive qu'exerce une substance toxique (poison) sur l'organisme; ensemble des troubles qui en résultent
introjekce	vložení představ o okolním světě do vědomí ještě před získáváním smyslových zkušeností; transformace vnějších objektů a činností do formy vnitřních objektů	introjection f.	processus inconscient par lequel l'image d'une personne est incorporée au moi et au surmoi
introspekce	metoda založená na pozorování vlastních vnitřních duševních stavů, sebezpozorování (op. extrospekce)	introspection f.	observation d'une conscience individuelle par elle-même
introvertní typ	člověk soustředující všechnen zájem na svůj vnitřní život, uzavírající se do sebe (op. extrovert)	introverti m.	qualifie une personne repliée sur elle-même, qui s'intéresse à sa vie intérieure plus qu'au monde extérieur
introverze	sklon osobnosti soustřeďovat všechnen zájem na svůj vnitřní život (opak extroverze)	introversion f.	tendance à se replier sur soi et à se préoccuper uniquement de son moi, au détriment du monde extérieur
intuice	poznání "vnuknutím", nevědomou cestou, bezprostředně	intuition f.	forme de connaissance immédiate qui ne recourt pas au raisonnement
invalidita	snížení n. ztráta pracovní schopnosti pro nepříznivý zdravotní stav, invalidnost	invalidité f.	diminution de la capacité de travail (des deux tiers au moins)
invalidní průkaz		carte f. d'invalidité	
invalidní vozík		fauteuil m. roulant	
invectiva	urážlivý ústní n. písemný útok, výpad, útočná řeč, urážka	invective f.	parole ou suite de paroles violentes contre qqn ou qqch., injure, insulte
invence	vynalézavost, důvtip, nápad (zvl. v umělecké tvorbě)	invention f.	action d'inventer (qqch.), de créer ou découvrir (qqch. de nouveau); découverte d'un produit nouveau, d'un moyen nouveau, pour réaliser un objet à caractère industriel
involute	zpětný vývoj, zmenšení určitého orgánu, jeho návrat k původnímu stavu po splnění jeho funkce	involution f.	développement inverse de l'évolution; passage de l'hétérogène à l'homogène; modification régressive d'un organe, de l'organisme, d'une tumeur
involuční deprese	sklíčenost, smutek, endogenní duševní porucha, která se u osoby poprvé projevila v období stárnutí, přičemž stárnutí (involute) působí jako výbavný faktor	dépression f. involutive	forme de dépression qui survient essentiellement à la ménopause chez les femmes et entre 50 et 60 ans chez les hommes, évolue vers un état dépressif quasi permanent chez le sénile
ipsace	sebeukájení, onanie, masturbace	masturbation f.	pratique qui consiste à provoquer le plaisir sexuel par l'excitation manuelle des parties génitales
iracionální	mimorozumový, bez vztahu k rozumové oblasti a logickému myšlení	irrationnel, le	qui n'est pas rationnel, qui n'est pas conforme à la raison ou du domaine de la raison

I**ireparabilní**

ireparabilní	nenapravitelný (op. reparabilní); med. trvale nenahraditelný	irréparable, irrémédiable	qui ne peut pas être réparé
ireverzibilní	nevratný, nezvratný, jednosměrný	irréversible	qui ne peut se produire que dans un seul sens, sans pouvoir être renversé
ironie	jemný výsměch n. vtipné vyjádření zprav. opakem toho, co se míní: jemná, kousavá, sžíravá i.	ironie f.	manière de se moquer (de qqn ou de qqch.) en disant le contraire de ce qu'on veut faire entendre
iterace	opakování, vtíravé, pravidelně se opakující někt. Představy	itération f.	répétition involontaire et inutile d'un même acte moteur ou verbal
jedinec s DMO (dětská mozková obrna)		infirme m. moteur cérébral (IMC)	
kachektický	sešlý, zchřadlý, zchátralý, chorobná silná celková tělesná sešlost	cachectique	qui se rapporte à la cachexie, état d'amaigrissement et de fatigue généralisée dû à la sous-alimentation (athrepsie) ou lié à la phase terminale de graves maladies (consomption)
kalkul	výpočet, přesné uvažování, reálné předvídání	calcul m.	action de calculer, opération(s) numérique(s)
kapacita	rozsah schopnosti k určité činnosti, míra možné výkonnosti	capacité f.	propriété de contenir une certaine quantité de substance
karence	nedostatek; chorobný stav organismu vyvolaný nedostatkem někt. ve výživě nezbytných látek	carence f.	absence ou insuffisance d'un ou de plusieurs éléments indispensables à l'équilibre ou au développement d'un organisme
kariéra	úspěšný postup v zaměstnání, v urč. činnosti, (rychle) vzestupná, úspěšná životní dráha vůbec	carrière f.	métier, profession qui présente des étapes, une progression
katalepsie	chorobná ztuhlost svalů při někt. nervových a duševních chorobách, strnulé, nehnuté držení, strnulost (při hypnóze, epilepsii, schizofrenii ap.)	cataplexie f.	suspension complète du mouvement volontaire des muscles (schizophrénie, état hypnotique)
katamnéza	zjištění nebo zjišťování stavu a vývoje klienta po vyšetření nebo léčbě v určitém časovém odstupu	catamnèse f., suivi m.	ensemble des renseignements obtenus sur un malade, après sa sortie de l'hôpital ou de la clinique, et qui permettent d'étudier l'évolution de sa maladie et d'en établir le pronostic
katarakta	zákal oční čočky, šedý zákal	cataracte f.	opacité totale ou partielle du cristallin, soit congénitale, soit sénile
katarze	vnitřní duševní očista, dosažená zvl. prožíváním děje uměleckého díla (pův. podle Aristotela), uvolnění napětí, odreagování, povznesení	catharsis f.	selon Aristote, effet de « purgation des passions » produit sur les spectateurs d'une représentation dramatique, réaction de libération ou de liquidation d'affects longtemps refoulés dans le subconscient et responsables d'un traumatisme psychique
katatonie	strnulost, ztuhlost, útlum v psychické i psychomotorické oblasti, projev těžkého duševního onemocnění, zvl. schizofrenie	catatonie f.	état de passivité, d'inertie motrice et psychique, alternant souvent avec des états d'excitation, caractéristique de la schizophrénie
kategorický	jednoznačný, rozhodný, bezpodmínečný	catégorique	qui ne permet aucun doute, ne souffre ni discussion ni objection

kategorizace	rozdělení, rozdělování (jestliže je množina výkonů kategorizována, je prostě rozdělena podle nějakého pravidla do určitých skupin výkonu)	catégorisation f.	classement par catégories, notamment en linguistique, en psychologie sociale
kauzalita	jedna z forem všeobecné souvislosti jevů objektivního světa; souvislost podle zákona příčiny a následku; příčinnost	causalité f.	rapport, relation de la cause à l'effet qu'elle produit, capacité à comprendre la notion de cause et les relations de cause à effet
kazuistika	případová studie; souhrn klinických pozorování průběhu těžké nemoci u několika nemocných; popis lékařsky zajímavých případů; výklad práva se zřetelem ke konkrétnímu individuálnímu případu	casuistique f., classification f. diagnostique	ensemble de profils de patients correspondant à divers programmes de soins en établissement de santé
kinezioterapie	léčebný tělocvik, při kt. se používají podle urč. metody cviky a pohyby na udržení n. opětovné získání ztracené svalové funkce, pohybová léčba/terapie	kinésithérapie f.	emploi thérapeutique des mouvements de gymnastique et des diverses formes de massages
klaustrofobie	chorobný strach z pobytu v uzavřeném prostoru	claustrophobie f.	phobie des lieux clos; angoisse d'être enfermé.
kleptomanie	chorobné nutkání k drobným krádežím bez zjištěného úmyslu	cleptomanie f.	obsession du cleptomane, une propension pathologique à commettre des vols
klonus	škubavá křeč, škubnutí	clonie f.	secousse musculaire brève et involontaire
koarktace	zúžení aorty	coarctation f.	rétrécissement de l'aorte
kodein	alkaloid opia utišující kašel	codéine f.	alcaloïde dérivé de la morphine, extrait de l'opium
kognitivní	mající poznávací význam, a tedy i pravdivostní hodnotu; psych. k. psychologie teorie zaměřená na zpracování informací, získávání obecných poznatků a procesů chápání	cognitif, ve	capable de connaître ou qui concerne la connaissance
koherence	souvislost, spojitost	cohérence f.	union étroite des divers éléments d'un corps, liaison, rapport étroit d'idées qui s'accordent entre elles; absence de contradiction
koheze	soudržnost, sociální pouta a vzájemné vazby členů společenské skupiny n. organizace vyplývající ze společných zájmů	cohésion f.	ensemble des forces qui maintiennent associés les éléments d'un même corps, cohérence, unité logique d'une pensée, d'un exposé, d'une oeuvre
kochleární implantát	hlavní rehabilitační pomůcka sluchu pro děti i dospělé s těžkou percepční vadou sluchu (vada vnitřního ucha - hlemýždě), funguje tak, že elektrickými impulsy dráždí sluchový nerv	implant m. cochléaire	dispositif médical électronique destiné à restaurer l'audition de personnes atteintes d'une perte d'audition sévère à profonde en stimulant directement les terminaisons nerveuses de l'audition situées dans la cochlée, au moyen d'électrodes implantées chirurgicalement
koktání, koptavost	vada řeči projevující se křečovitým vyřazením a opakováním slabik	bégaiement m.	trouble de la parole qui se manifeste par la répétition saccadée d'une syllabe ou d'un mot (bégaiement clonique) ou par un blocage empêchant l'émission d'un mot (bégaiement tonique)

K

kolaps

kolaps	zhroutení, náhlé ochabnutí činnosti důležitého orgánu	collapsus m.	état pathologique caractérisé par un malaise soudain, intense, une baisse de la tension, un pouls rapide, des sueurs froides
kolize	střetnutí protichůdných nebo protikladných tendencí	collision f.	choc de deux corps qui se rencontrent, heurt violent entre individus
koma	nejhlubší ztráta vědomí, reakce vyhaslé i na bolest; příčinou bývá úraz hlavy, nádory, náhlé cévní příhody mozkové, encefalitidy n. meningitidy, selhání jater n. ledvin apod.	coma m.	état pathologique caractérisé par une perte de conscience, de sensibilité et de motilité, avec conservation relative des fonctions végétatives
komparativní	srovnávací	comparatif, ve	qui contient ou établit une comparaison
kompenzace	souhrn speciálně pedagogických postupů, jimiž se zlepšuje a zdokonaluje výkonnost jiných funkcí než funkce postižené, nahrazení jedné funkce činností jiných funkcí	compensation f.	action, le fait de compenser, de rendre égal, mécanisme psychique inconscient permettant de soulager une souffrance intime (sentiment d'infériorité, déficience physique) par la recherche d'une satisfaction supplétive ou des efforts acharnés pour redresser la fonction déficitaire
kompenzační pomůcka	nástroj, přístroj nebo zařízení speciálně vyrobené nebo speciálně upravené tak, aby svými vlastnostmi a možnostmi použití kompenzovalo nějakou nedostatečnost způsobenou těžkým zdravotním postižením	aide f. technique	tout produit, instrument, équipement ou système technique utilisé par une personne handicapée, fabriqué spécialement ou existant sur le marché, destiné à prévenir, compenser, soulager ou neutraliser la déficience, l'incapacité ou le handicap
kompetentní	oprávněný, způsobilý	compétent, e	capable de bien juger d'une chose en vertu de sa connaissance approfondie en la matière
komplex	soubor různorodých duševních (zejm. nevědomých, potlačených) prvků (představ, pocitů, postojů) spojených společným afektem (úzkostí, hněvem ap.): k. méněcennosti; oidipovský k.	complexe m.	ensemble des traits personnels, acquis dans l'enfance, doués d'une puissance affective et généralement inconscients, chez un individu
komplikace	ztížení, druhotný nepříznivý projev původní nemoci n. nemoc přidružující se k původní nemoci, a tím zhoršení celkového stavu pacienta	complication f.	concours de circonstances susceptibles de créer des embarras, d'augmenter une difficulté, apparition de phénomènes morbides nouveaux au cours d'une maladie; ces phénomènes
kompulze	nutkavé, bezmyslové opakování pohybů či jednání, kterým se nemůže postižený ubránit	compulsion f.	impossibilité de ne pas accomplir un acte, lorsque ce non-accomplissement est générateur d'angoisse, de culpabilité
komunikace	sdělování, významu významů, zahrnuje porozumění i vzájemné vztahy	communication f.	fait de communiquer, d'établir une relation avec (qqn, qqch.), moyen technique par lequel des personnes communiquent; message qu'elles se transmettent
koncepce	způsob pojetí, chápání výkladu urč. jevu; základní hledisko, vedoucí idea, myšlenková osnova, vysvětlení jevu; vůdčí záměr n. konstrukční princip při růz. druzích činnosti	conception f.	action de concevoir, acte de l'intelligence, de la pensée, s'appliquant à un objet existant
koncizní	krátce a přesně vyjádřený	concis, e	qui s'exprime, pour un contenu donné, en peu de mots
konflikt	rozpor, neshoda, nesouhlas, srážka, utkání, střetnutí, válka	conflit m.	rencontre d'éléments, de sentiments contraires, qui s'opposent

konformita	shoda, souhlas, přizpůsobení, přizpůsobivost, přizpůsobení jedince individuálním nebo skupinovým normám	conformité f.	fait d'être conforme à certaines normes
kongenitální, vrožený	získaný v průběhu prenatálního/nitroděložního vývoje, označující všechny odchylky, vady, nemoci, s kt. se dítě rodí, vrožený (nikoli zděděný)	congénital, e	qui est présent à la naissance; dont l'origine se situe pendant la vie intra-utérine
konglomerát	spojení nesorodých prvků, směsina, směs	conglomérat m.	forme de concentration d'entreprises par diversification des activités, des produits
kongruence	shoda, shodnost (op. inkongruence)	congruence f.	similitude de la constitution et du nombre
konkordance	shodnost; shoda v urč. sledovaném znaku u členů daného souboru jedinců n. v rámci studovaných párů (např. u dvojčat)	concordance f.	fait d'être semblable ou analogue; le fait de tendre au même effet, au même résultat
konsangvinita	příbuznost mezi jedinci majícími společného předka, pokrevní příbuznost	consanguinité f.	lien qui unit les enfants issus du même père, parenté héréditaire
konsiliární	poradní (při obtížných případech)	consultatif, ve	que l'on consulte; qui est constitué pour donner des avis mais non pour décider
konsistentní	pevný, soudržný, souhrnný	consistant, e	qui est stable et cohérent
konsonance	souznění, libozvuk (op. disonance)	consonance f.	succession, ensemble de sons
konstituace	stavba těla, tělesná soustava (ve smyslu anatomickém i funkčním), tělesný stav, konstrukce, souhrn vrožených tělesných a povahových znaků jedince: genová k.; psychopatická k.	constitution f.	ensemble des caractères congénitaux somatiques et psychologiques d'un individu
kontakt	spojení, styk, dotyk, vzájemný styk jedinců téže skupiny n. rozdílných skupin	contact m.	relation (entre personnes ou entités humaines), position, état relatif de corps qui se touchent
kontemplace	nazírání na něco, duševní pozorování, rozjímání; (v mystice) nesmyslové bezprostřední zření nadsmyslů, Boha; církv. způsob života kontemplativních řádů	contemplation f.	fait de s'absorber dans l'observation attentive et généralement agréable (de qqn, qqch.)
kontext	souvislost vůbec, soubor souvislostí v nějakém dění	contexte m.	ensemble des circonstances dans lesquelles s'insère un fait
kontinuum	něco nepřetržitého, souvislého, spojitého	continuité f.	caractère de ce qui est continu
kontraindikace	závažné příčiny vylučující použití urč. léku, urč. způsobu léčby n. něj. výkonu	contre-indication f.	circonstance qui empêche d'appliquer un traitement
kontrast	naprostá nepodobnost, odlišnost vlastností, opak, protiklad, protiva	contraste m.	opposition de deux choses dont l'une fait ressortir l'autre
kontuze	navenek nekrvácející zranění postihující vnitřní orgány, nervy, svaly ap., zhmoždění, pohmoždění	contusion f.	lésion produite par un choc, sans qu'il y ait déchirure de la peau

K**konvence**

konvence	úmluva, dohoda, smlouva, ujednání	convention f.	accord de deux ou plusieurs personnes portant sur un fait précis
konvergence	sbíhavost, sbíhání, sblížování; stav, při němž se oční osy sbíhají, souhyb očí	convergence f.	action d'aboutir au même résultat, de tendre vers un but commun, ressemblance partagée par différents groupes (espèces, etc.) qui n'est pas héritée de l'espèce ancestrale
konvulse	křeč, křečovitě škubání, křečovitý záchvat	convulsion f.	contraction violente, involontaire et saccadée des muscles - pasme
kooperace	spolupráce, součinnost, plánovité spolupůsobení více osob	coopération f.	action de participer à une oeuvre commune - collaboration
kooperativní učení		apprentissage m. coopératif	
koordinace	účelová součinnost vzájemně spjatých činností; harmonický soulad pohybů a funkcí orgánů	coordination f.	agencement des parties d'un tout selon un plan logique, pour une fin déterminée - organisation
koprofagie	duševní porucha projevující se požíváním vlastních výkalů	coprophagie f.	qui se nourrit d'excréments, ingestion d'excréments
koprolalie	chorobné nutkání užívat hrubých, obscénních slov (např. při schizofrenii)	coprolalie f.	tendance morbide à utiliser des mots orduriers et scatologiques
korektiv	opravný prostředek	correctif m.	terme par lequel on atténue un propos
korelace	vzájemná závislost, souvztažnost	corrélation f.	rapport entre deux phénomènes (corrélat) qui varient en fonction l'un de l'autre, lien, rapport réciproque
kortex	kůra velkého mozku	cortex m.	partie externe périphérique, écorce cérébrale
kraniální	směřující k lebce; lebeční	crânien, ne	qui a rapport au crâne
 kreativní	tvořivý	créatif, ve	qui est d'esprit inventif, qui a de la créativité
kritérium	měřítka, hledisko pro srovnávání, posuzování více jevů, určovací, rozlišovací znak	critère m.	caractère, signe qui permet de distinguer une chose, une notion, de porter sur un objet un jugement d'appréciation
kruciální moment	rozhodný okamžik	moment m. crucial	fondamental, très important - capital, critique, décisif, déterminant
kulminace	vyvrcholení, dosažení vrcholu (tzv.kritického bodu)	culmination f.	atteindre son maximum, son point culminant
kuratela	opatrovnictví nad nezletilou n. nesvéprávnou osobou, opatrování, instituce opatrovníka	curatelle f.	charge de curateur - personne qui est désignée par le juge des tutelles pour assister une personne majeure incapable (qui n'est pas le conjoint)
kurátor	opatrovník, pečovatel, sociální kurátor pečující o trestané osoby i po výkonu trestu	curateur m.	personne qui est désignée par le juge des tutelles pour assister une personne majeure incapable, fonctionnaire chargé d'une curatelle, mandataire de justice

kurikulum	vzdělávací program	curriculum m.	programme de formation
kurikulum vitae	životopis	curriculum vitae m.	ensemble des indications fournies par une personne sur son état civil, sa formation, ses activités passées
kvadruplegie	úplné ochrnutí všech čtyř končetin	tétraplégie f.	paralysie des quatre membres inférieurs
kvalifikace	souhrn odborných vědomostí, schopností, návyků a zkušeností (získaných něj. přípravou) potřebných k výkonu urč. složité práce; stupeň vhodnosti osoby pro výkon urč. práce, způsobilost, schopnost	qualification f.	formation et expérience acquises par une personne lui permettant d'exercer un métier déterminé
kvalita života	rovnováha mezi potřebami jedince a prostředky k jejich uspokojení	qualité f. de vie	équilibre entre les besoins de l'homme et les moyens qu'il a pour les satisfaire, concept intégrant tous les éléments qui doivent rendre satisfaisant le milieu physique, intellectuel, moral et spirituel de l'homme
kyfóza	obloukovité prohnutí páteře dozadu (op. lordóza)	cyphose f.	déviation de la colonne vertébrale avec convexité postérieure
labilita	labilní stav, nestálost, kolísavost, labilnost (op. stabilita)	instabilité f., labilité f.	qui est sujet à faillir, à changer, caractère de ce qui n'est pas fixe, permanent
lacrimosní	plačtivý	larmoyant, e	pleurnicheur
lakonismus	stručnost v řeči, stručné vyjadřování myšlenek	laconisme m.	manière de s'exprimer en peu de mots
lalofobie	chorobný strach z mluvení (zvl. u lidí s vadou řeči)	lalophobie f.	crainte excessive, maladive et irraisonnée de parler
lambdacismus	nesprávná výslovnost hlásky „r“ nebo se místo hlásky „r“ vyslovuje hlásky „l“	lambdacisme m.	vice de prononciation qui consiste à bégayer sur la lettre l, à la mouiller mal à propos ou à prononcer le r comme un l
latentní	utajený, skrytý	latent, e	qui demeure caché, ne se manifeste pas mais qui est susceptible de le faire à tout moment
lateralita	stav, který vyjadřuje převahu pravo- nebo levostranné preference, přednostní užívání jednoho z párových orgánů pohybových n. smyslových	latéralité f.	préférence systématisée, droite ou gauche, dans l'utilisation de certains organes pairs (main, pied, oeil); organisation, pendant la petite enfance, de l'asymétrie fonctionnelle du corps humain du côté droit (droitiers) ou gauche (gauchers) liée à la spécialisation des hémisphères cérébraux
laxní	lhostejný, nevšímavý	négligent, e	attitude, état d'une personne dont l'esprit ne s'applique pas à ce qu'elle fait ou devrait faire
LDE / LMD	lehká dětská encefalopatie, lehká mozková dysfunkce; v současné době se spíše užívá zkratka ADD/ADHD	encéphalopathie f.infantile, dysfonctionnement m. cérébral léger	affection du cerveau, de nature non inflammatoire

L

legastenie

legastenie	starší označení pro dyslexii, porucha projevující se obtížemi při učení čtení	légasthénie f., dyslexie f.	trouble de la capacité de lire, ou difficulté à reconnaître et à reproduire le langage écrit
legislativa	tvorba právních norem a činnost zákonodárných sborů, zákonodárná moc, zákonodárství	législation f.	ensemble des lois et des règles qui se rapportent à un domaine déterminé du droit
lehká mozková dysfunkce (LMD)	souhrnné označení pro celou řadu projevů dítěte na basi strukturálních změn CNS, jež se odchyľují od běžné normy, a jeví se jako nezvyklé, nápadné a zvláštní (nápadně nerovnoměrný vývoj intelektových schopností, nápadnosti a poruchy v dynamice psychických procesů, hyperaktivita až hypoaktivita, nesoustředěnost, malá vytrvalost, impulsivita, překotnost, výkyvy nálad a duševní výkonnosti, tělesná neobratnost, poruchy vnímání aj.), synonymem je též výraz "lehká dětská encefalopatie - LDE" či specifické poruchy učení a chování (SPUCH); současný moderní název je ADHD - Attention Deficit Hyperactivity Disorder - hyperaktivita spojená s poruchou pozornost, ADD - (Attention Deficit Disorders) - poruchy pozornosti	dysfonctionnement m. cérébral léger/minime	certain troubles psychopathologiques, troubles d'apprentissage, causés par un dysfonctionnement neurobiologique léger qui, en fonction de sa nature et de sa localisation, détermine les symptômes observés
leptosomní typ	štíhlý, astenický, člověk celkově útlého zjevu; má drobnou kostru, úzký hrudník, pokleslá ramena a měkké svalstvo	leptosome, asthénique	type morphologique de Kretschmer : longiligne à thorax étriqué, aux membres longs et fragiles, non enclin à l'obésité; crâne allongé, face ovoïde, profil anguleux, tendance à la schizothymie, qui manque de force, de vitalité physique et psychique; état de dépression, de faiblesse
lesbicismus	ženský typ homosexuality	lesbianisme m.	homosexualité féminine
letální	smrtný, smrtící; hranice, úroveň faktorů, jejíž překročení znamená smrt organismu	létal, e	qui provoque la mort, mortel; qualifie un trouble génétique incompatible avec le développement embryonnaire normal et entraînant la mort de l'embryon ou du fœtus
letargie	stav dlouhodobého útlumu, hluboký chorobný spánek blížící se stavu bezvědomí, celková netečnost, ochablost, otupělost	léthargie f.	état pathologique caractérisé par un sommeil profond et prolongé dans lequel les fonctions de la vie semblent suspendues
letora	povaha člověka, temperament	naturel m.	ensemble des caractères physiques et moraux qu'un individu possède en naissant
léze	poškození, postižení, (zdravotní) porucha	lésion f.	modification de la structure normale d'une partie de l'organisme, à la suite d'une affection, d'un accident
libido	pohlavní pud, touha; příjemný pocit doprovázející pohlavní vzrušení, v psychoanalýze pojem pro sexuální charakter duševních impulzů	libido f.	recherche instinctive du plaisir, et surtout du plaisir sexuel; énergie de la pulsion sexuelle, plus précisément l'aspect psychique de cette pulsion qui, comme toute pulsion, a également une racine biologique
limit	meta, vymezení, krajní mez	limite f.	point que ne peut ou ne doit pas dépasser l'influence, l'action de qqch

lineární	přímý, týkající se linie, linií; mající tvar linie, čáry, přímký n. přímočarý průběh	linéaire	qui a rapport aux lignes, se traduit par des lignes
lipothymie	krátká mdloba, bezvědomí	lipothymie f.	perte de connaissance avec conservation de la respiration et de la circulation (premier degré de la syncope), état de malaise intense (sudation profuse, nausée, faiblesse musculaire, troubles visuels) sans perte de conscience
logoped	odborník v logopedii	logopédiste m., logopède m., orthophoniste m.	spécialiste qui vise à corriger les défauts de prononciation chez les enfants, spécialiste de l'orthophonie
logopedie	vědní obor interdisciplinárního charakteru, jehož předmětem jsou zákonitosti vzniku, eliminování a prevence narušené komunikační schopnosti; nauka o fyziologii a patologii dorozumívacího procesu, jakož i o prevenci a nápravněvýchovné péči při vadách a poruchách dorozumívání; náprava vad řeči a výslovnosti	logopédie f., orthophonie f.	discipline paramédicale consacrée à l'étude et au traitement des défauts de prononciation chez les enfants
logorhea/logorea	přívál slov, překotný proud řeči, chorobná "epičnost", bezobsažná žvanivost	logorrhée f.	flux de paroles inutiles; besoin irrésistible, morbide de parler
lokalizace	určování, určení místa, umíst'ování, umístění, poloha	localisation f.	action de situer en un certain lieu, en un point déterminé
lokomoce	aktivní pohyb organismu z místa na místo	locomotion f.	action de se mouvoir, de se déplacer d'un lieu vers un autre; fonction qui assure ce mouvement
longitudinální	rovnoběžný s osou, podélný (op. transversální, příčný)	longitudinal, e	qui limite ses observations à un seul individu ou à un nombre déterminé de sujets suivis tout au long de leur développement
lordóza	prohnutí páteře dopředu: krční l.; bederní l. (op. kyfóza)	lordose f.	courbure (normale) de la colonne vertébrale lombaire ou dorsolombaire, à concavité postérieure
makropsie	vada zraku způsobující, že viděné předměty se jeví větší, než jsou ve skutečnosti (op. mikropsie)	macropsie f.	trouble subjectif de la vue dans lequel le malade voit les objets plus petits qu'ils ne le sont en réalité
makulární degenerace	onemocnění způsobené degenerací části sítnice je nejčastější příčinou lidské slepoty u lidí nad 50 let, dochází k poruše žluté skvrny (macula lutea)	dégénérescence f. maculaire	altération de la macula (zone centrale de la rétine de quelques millimètres de diamètre permettant la vision fine et précise) qui entraîne une perte progressive et importante de la vision
malformace	vrozená vývojová úchylka tvaru, zrudný vzrůst přesahující meze variability organismu	malformation f.	vice de conformation congénital (alors que les déformations sont en général acquises)
maligní	zhoubný (op. benigní)	malin, maligne	se dit d'une maladie dont l'évolution est critique; d'une tumeur susceptible de se généraliser et d'entraîner la mort
management	ekon. systém a metody řízení podniku, koncernu, národního hospodářství placenými zaměstnanci, manažery	management m.	ensemble des activités d'organisation et de gestion de l'entreprise et de son personnel

M

mánie

mánie	duševní choroba projevující se vzrušenou náladou, zvýšeným sebevědomím a aktivitou, subjektivním pocitem dobrého zdraví, spokojeností sama se sebou	manie f.	syndrome mental caractérisé par une exaltation euphorique, l'expansivité, l'incohérence des idées et de l'activité motrice
manifestní	zjevný, zřejmý, zřetelný	manifeste	dont l'existence ou la nature est évidente
maniodepresivní psychóza	maniodepresivní/cyklofrenní duševní onemocnění (také maniomelancholie), střídání fází chorobně rozjařené a patologicky smutné nálady	psychose f. maniacodépressive, maniaque dépressive	maladie mentale qui se traduit par des accès de surexcitation (manie) alternant avec des périodes de dépression (mélancolie)
mateřská škola		école f. maternelle	
maturatione	zrání, dozrávání	maturation f.	séquence de transformations morphologiques et physiologiques qui rendent un organe apte à assurer sa fonction, ensemble des modifications subies par les cellules sexuelles les rendant aptes à la fécondation
medián	střední hodnota	médiane f.	valeur centrale d'un caractère, généralement différente de la moyenne, séparant une population en deux parties égales
megalomanie	chorobné zveličování osob, věcí, jevů, velikášství: nevyvratitelné přesvědčení o vlastní velikosti, dokonalosti (např. u progresivní paralýzy, senilní demence ap.)	mégalomanie f.	comportement pathologique caractérisé par le désir excessif de gloire, de puissance ou par l'illusion qu'on les possède (délire, folie des grandeurs)
megalomanský	velikášský	mégalomane	qui est d'un orgueil excessif, d'une ambition injustifiée
mechanismus	determinovaná činnost, která probíhá podle přesného programu	mécanisme m.	combinaison, agencement de pièces, d'organes, montés en vue d'un fonctionnement d'ensemble
melancholik	typ člověka silně emotivně založeného, zádušného, se sklonek k trudnomyslnosti	mélancolique m.	en qui domine la mélancolie, état d'abattement, de tristesse vague, accompagné de rêverie
meningitida	zánět mozkových blan, meningitis	méningite f.	inflammation aiguë ou chronique des méninges, par infection microbienne, virale ou intoxication
mentalita	způsob myšlení, duševní a duchovní uzpůsobení jednotlivce n. skupiny závislé na individuálních dispozicích, urč. věku, výchově, tradici, společenských podmínkách aj.	mentalité f.	ensemble des croyances et habitudes d'esprit qui informent et commandent la pensée d'une collectivité, et qui sont communes à chaque membre de cette collectivité
mentální	duševní, psychický, inteligenční, intelektový	mental, e	qui a rapport aux fonctions intellectuelles de l'esprit
mentální postižení/mentální retardace		déficience f. mentale/ intellectuelle, infirmité f. motrice cérébrale, retard m. mental	

mentální retardace	stav charakterizovaný snížením intelektuálních schopností	retard m. mental, arriération f. mentale, oligophrénie f.	ralentissement du développement des facultés intellectuelles
mentální věk		âge m. mental	
metabolismus	přeměna látek v živém organismu; látková přeměna	métabolisme m.	ensemble des transformations chimiques et physicochimiques qui s'accomplissent dans tous les tissus de l'organisme vivant (dépenses énergétiques, échanges, nutrition...)
metafora	přenesení pojmenování jedné věci na druhou na základě shodnosti někt. znaků	métaphore f.	procédé de langage qui consiste à employer un terme concret dans un contexte abstrait par substitution analogique, sans qu'il y ait d'élément introduisant formellement une comparaison
metoda	způsob něj. účelného jednání, něj. činnosti vůbec (zprav. promyšlený, utříděný); postup	méthode f.	procédé technique, scientifique
metodologie	nauka o vědeckých metodách; výklad metod urč. vědního oboru	méthodologie f.	étude des méthodes scientifiques, techniques (subdivision de la logique)
mezioborovost		interdisciplinarité f.	
migréna	prudké bolesti hlavy, obyč. jednostranně, ve skráních a v očích, provázené velkou nevolností	migraine f.	douleur intense qui affecte généralement un seul côté de la tête, qui survient sous forme de crises (céphalée), et s'accompagne de nausées
mikropsie	zraková vada způsobující, že viděné předměty se jeví menší, než jsou ve skutečnosti (op. makropsie)	micropsie f.	trouble subjectif de la vue dans lequel le malade voit les objets plus petits qu'ils ne le sont en réalité
mimika	doprovázení řeči výrazem tváře (stahy svalů) n. i pohyby, gesty	mimique f.	ensemble des gestes expressifs et des jeux de physionomie qui accompagnent ou remplacent le langage oral
miosa	zúžení zorničky	myosis m.	contraction exagérée de la pupille
misoiatrie	nenávisť, opovržení vůči lékařům	misoiathrie f.	hostilité manifeste ou du mépris pour les médecins
misopédie	nenávisť a chorobný odpor k dětem	misopédie f.	haine des enfants
mnemotechnický	podporující paměť různě sdruženými pomocnými představami:	mnémotechnique	capable d'aider la mémoire par des procédés d'association mentale qui facilitent l'acquisition et la restitution des souvenirs
mnestický	paměťový	mnésique	de la mémoire, propre à la mémoire
mobilita	pohyblivost	mobilité f.	caractère de ce qui peut se mouvoir ou être mû, changer de place, de position

M

mongolismus (Downův syndrom)

mongolismus (Downův syndrom)	chromozomální porucha 21.chromozomu s jeho trizomií, projevující se mentální retardací (oligofrenií) různého rozsahu	mongolisme m.	affection congénitale, due à une aberration chromosomique, la trisomie 21, caractérisée par un faciès typique, souvent associé à d'autres malformations (notamment cardiaques), et par une arriération mentale
monofobie	chorobný strach z osamělosti	monophobie f.	peur d'être seul
monogamie	forma manželství založená na spolužití jednoho muže s jednou ženou	monogamie f.	régime juridique en vertu duquel un homme ou une femme ne peut avoir plusieurs conjoints en même temps
monomanie	chorobné zaujetí pro jedinou myšlenku, představu	monomanie f.	délire partiel, une manie, un goût exclusif, une habitude dominante
monotónní	jednotvárný	monotone	qui lasse par son uniformité, par la répétition, par l'absence de variété
morbidní	chorobný	morbide	relatif à la maladie
morfém	nejmenší, dále nedělitelná část slova, která je nositelem věcného n. mluvnického významu	morphème m.	unité signifiante minimale d'un terme, la plus petite unité linguistique substituable dans une phrase, unité qui supporte une signification lexicale ou grammaticale (relationnelle)
morosní	nevlídný, nevrlý	morose	qui est d'une humeur chagrine, que rien ne peut égayer
motilita	schopnost, způsobilost k pohybu, hybnosti (zvl. hladkého svalstva)	motilité f.	ensemble des mouvements propres à un organe, à un système
motiv	pohnutka, popud, podnět k nějaké činnosti (v psychologii příčina chování)	motif m.	mobile d'ordre psychologique, raison d'agir, de ressentir
motivace	stanovení pohnutek, psychické zdůvodnění, motivování	motivation f.	relation d'un acte aux motifs qui l'expliquent ou le justifient
motorický	týkající se pohybu, pohybový	moteur, rice	qui engendre le mouvement
motorika	souhrn pohybových činností živého organismu řízených nervovým systémem a uskutečňovaných kosterním svalstvem, hybnost	motricité f.	organisation des mouvements du corps
mozečkový syndrom		syndrome m. cérébelleux	troubles résultant de la lésion du cervelet
mozkomíšní systém		système m. cérébro-spinal	relatif au cerveau et à la moelle épinière
mozková obrna		infirmité f. motrice cérébrale	
multidisciplinární týmy		équipe f. pluridisciplinaire	

multimedia	systémy počítačů, které zpravidla vedle programů a datových souborů na hard disku a disketách využívají i CD ROM - datová média na kompaktních discích, umožňují propojení a současné využívání akustických výstupů, obrazový výstup přes monitor a případné návazné využití videorekordéru. V multimediálních systémech se provozují i síťové aplikace, a to nejen v sítích LAN, ale i v sítích WAN	multimédia m.	technologie de l'information permettant l'utilisation simultanée de plusieurs types de données numériques (textuelles, visuelles et sonores) à l'intérieur d'une même application ou d'un même support, et cela, en y intégrant l'interactivité apportée par l'informatique
muskulární	svalový	musculaire	relatif aux muscles, à leur structure, à leur activité
mutace	změna	mutation f.	changement, transformation
mutismus	oněmění, příčinou může být psychická porucha (např. neuróza, psychóza, duševní trauma) nebo infekční onemocnění	mutisme m.	refus de parler déterminé par des facteurs affectifs, des troubles mentaux (névrose, psychose), en l'absence de lésions organiques
mutitas idiomatica oligofrenica	němota těžce mentálně postižených osob	mutitas idiomatica oligofrenica, mutité f.	mutité des arriérés mentaux
myalgie	bolest ve svalecth, zejm. revmatického původu	myalgie f.	douleur musculaire
mydriasa	silné rozšíření duhovkové zorničky	mydriase f.	dilatation prolongée et excessive de la pupille due à l'accommodation de l'oeil à l'obscurité et à la distance (mydriase physiologique), due à l'action de certaines drogues (mydriase médicamenteuse) ou à la paralysie de l'iris (mydriase pathologique)
myokarditis	zánět srdečního svalu	myocardite f.	inflammation du myocarde
myopatie	neurčené onemocnění svalstva projevující se postupným úbytkem a ochabováním svalstva	myopathie f.	maladie des muscles, secondaire à une autre affection (troubles endocriniens ou métaboliques, intoxications) ou primitive, de cause non élucidée et souvent familiale
myopie	neschopnost ostře vidět vzdálené předměty, krátkozrakost (op. hypermateropie)	myopie f.	difficulté à voir de loin; anomalie de la vision, dans laquelle l'image d'un objet éloigné se forme en avant de la rétine en raison d'un allongement de l'axe antéropostérieur de l'oeil
mystifikace	(úmyslné) klamání něčím zdánlivě pravdivým, nepravdivá, vymyšlená zpráva	mystification f.	actes ou propos destinés à mystifier qqn, à abuser de sa crédulité
mythomanie	patologické lhaní a podvádění	mythomanie f.	forme de déséquilibre psychique, caractérisée par une tendance à la fabulation, au mensonge, à la simulation
myzofobie	chorobný strach před nečistotou, špínou, nákazou	mysophobia f.	peur de la contamination, de la saleté, des microbes
nadaný/mimořádně nadaný		enfant précoce – surdoué m.	

nálada euforická	radostně povznesená nálada	humeur f. euphorique	impression intense de bien-être général, pouvant aller jusqu'à un état de surexcitation
nálada expanzivní	zvýšeně emotivní a aktivní nálada se sklonem soustavné zasahování do dějů v nejbližším okolí klienta	humeur f. expansive	humeur euphorique, joyeuse, optimiste et conquérante. Elle est marquée par un optimisme pathologique, on parle d'élation de l'humeur, ainsi que par sa labilité, c'est une caractéristique essentielle du syndrome maniaque
nanismus	trpaslictví, důsledek hypofunkce hypofýzy, vyvolaný nedostatečnou produkcí růstového hormonu	nanisme m.	anomalie caractérisée par la petitesse de la taille très inférieure à la moyenne, due à diverses causes (insuffisance thyroïdienne, hypophysaire, ovarienne, affections rénales ou digestives, troubles de l'ossification ou du métabolisme)
narcisismus	zamilování do sebe samého, do vlastní krásy; silná marnivost	narcissisme m.	fixation affective à soi-même
narcistická neuróza	psychoanalytický pojem pro schizofrenii	névrose f. narcissique	névrose où la régression, plus profonde que dans les névroses de transfert, rend le transfert difficile ou impossible, la libido retirée des objets étant réinvestie sur le moi; ex. schizophrénie, mélancolie
narcistický	zamilovaný do sebe	narcissique	qui relève du narcissisme, fixé à soi-même
narkolepsie	chorobná spavost projevující se záchvaty krátce trvajícího spánku	narcolepsie f.	tendance irrésistible au sommeil survenant par accès
nativismus	nauka připouštějící vrozenost na př. představ prostoru, času, základních pojmů našeho poznání, mravních principů atd., inneismus (op. empirismus)	nativisme m.	théorie qui s'oppose au génétisme, et selon laquelle la perception de l'espace est naturelle (donnée par la sensation)
nauzea	pocit nevolnosti spojený se slabostí, zvýšeným sliněním ap., předcházející zprav. zvracení	nausée f.	sensation de malaise avec envie de vomir
návrh pro všechny		conception f. pour tous	
návyk	naučený a zautomatizovaný způsob chování	habitude f.	manière de se comporter, d'agir, individuelle, fréquemment répétée
nedoslýchavý	špatně slyšící, nahluchlý, mající patologicky snížený práh vnímání sluchových podnětů	malentendant, e, m./f., déficient m. auditif	personne dont l'acuité auditive est altérée
nedostatek	nedostatečnost, deficit	déficit m.	manque qui déséquilibre
negace	negování, popření, popírání, odmítání něčeho; odmítavý postoj k něčemu	négation f.	acte de l'esprit qui consiste à nier, à rejeter un rapport, une proposition, une existence; expression de cet acte
negativismus	sklon zaujímat negativní stanovisko v myšlení n. v jednání; nesmyslný odpor proti jakémukoli požadavku okolí, příznak při schizofrenii	négativisme m.	comportement pathologique qui consiste à résister, soit passivement, soit activement à toute sollicitation

nekrofobie	porucha projevující se chorobným strachem z mrtvol	nécrophobie f.	peur pathologique, intense et obsédante, des cadavres et de tout ce qui est en relation avec la mort
neologismus	nově utvořený jazykový prostředek, dosud nevžitý, jazyková novota	néologisme m.	mot nouveau; sens nouveau d'un mot
neomorfismus	kombinace člověka nebo jednotlivých jeho částí s neživými předměty, kombinace zvířete a člověka ve výtvarném projevu	néomorphisme m.	combinaison de l'homme ou de ses parties avec des objets inanimés, combinaison de l'animal et de l'homme dans les arts plastiques
nesvéprávná, nezpůsobilá osoba		incapable m. majeur	aliénés, faibles d'esprit, prodigues
neurastenie	nervová slabost vyskytující se u říz. duševních a tělesných poruch, druh neurózy projevující se např. nechutenstvím, bolestmi hlavy, nespavostí, zvýšenou unavitelností, "dráždivou slabostí"	neurasthénie f.	névrose caractérisée par une grande fatigabilité, des troubles psychiques (angoisse, insomnie), cardiovasculaires, digestifs, sexuels, endocriniens, et des douleurs diverses (céphalée, courbature...)
neuron	nervová buňka	neurone m.	cellule nerveuse qui comprend un corps cellulaire
neuropatie	vrozená dispozice k funkčním tělesným poruchám zejména v oblasti vegetativního nervového systému (neurovegetativní labilita)	neuropathie f.	état de faiblesse générale du système nerveux particulièrement du point de vue des fonctions psychiques
neuro svalová onemocnění		maladies f. neuromusculaires (MNM)	
neurovegetativní systém	autonomní nervový systém, který se podílí na řízení vegetativních projevů: slinění, zvracení, pocení, průjem, bušení srdce, dermatografismus apod., které vznikají na nervovém podkladě, např. jako součást neurózy n. dystonie	système m. neurovégétatif	système nerveux autonome ou sympathique : ensemble des structures nerveuses qui contrôlent les grandes fonctions involontaires (la vie végétative) : circulation, sécrétion, excrétion, etc.
neuróza	chronické neuropsychické poruchy vznikající jako reakce na nepříznivé psychologické n. sociální vlivy	névrose f.	affection caractérisée par des troubles affectifs et émotionnels (angoisse, phobies, obsessions, asthénie), dont le sujet est conscient mais ne peut se débarrasser, et qui n'altèrent pas l'intégrité de ses fonctions mentales
nihilismus	naprosté neuznávání, popírání všech hodnot mravních, společenských, náboženských a pod.	nihilisme m.	disposition d'esprit caractérisée par le pessimisme et le désenchantement moral
nikotinismus	nadměrné přijímání nikotinu, zejm. kouřením tabáku; otrava nikotinem	tabagisme m.	toxicomanie des personnes qui abusent du tabac
nomotetický přístup	přístup zaměřený na postihování zákonitostí (opak idiografického přístupu)	nomothétique	relatif à une compréhension globale, au fait de pouvoir tirer des lois générales

norma	pravidlo, vzor, předpis, nařízení n. ustanovení	norme f.	ensemble de règles d'usage, de prescriptions techniques, relatives aux caractéristiques d'un produit ou d'une méthode, édictées dans le but de standardiser et de garantir les modes de fonctionnement, la sécurité et les nuisances
normalizace		valorisation f. des rôles sociaux	
nosofilie	kladný vztah k nemoci, protože někdy činí klienta zajímavým a skýtá mu výhody	nosophilie f.	désir morbide et pathologique de contracter une maladie
nosofobie	chorobný strach z nemocí a jejich následků	nosophobia f.	crainte obsédante des maladies, entraînant habituellement de multiples précautions pour éviter d'éventuelles contagions
nostalgie	teskná touha, zvl. po něčem vzdáleném, stesk	nostalgie f.	état de dépérissement et de langueur causé par le regret obsédant du pays natal, du lieu où l'on a longtemps vécu
noxa	škodlivina, příčina vyvolávající onemocnění	nuisance f.	ensemble de facteurs d'origine technique (bruits, dégradations, pollutions, etc.) ou sociale (encombrements, promiscuité) qui nuisent à la qualité de la vie
nyktalopie	snížené vidění ve dne, zatímco za soumraku nebo stínu je vidění dobré (op. hemeralopie, šeroslepost)	nyctalopie f.	faculté de bien voir pendant la nuit ou dans l'obscurité, normale chez certains animaux (hibou, chouette, chat), et observée chez certains individus atteints de troubles visuels
nyktofobie	chorobný strach před nocí a tmou vyskytující se zejm. u neurotických dětí	nyctophobia f.	crainte irraisonnée, excessive et obsédante de la nuit
nymfomanie	chorobně zvýšená pohlavní vzrušivost žen	nymphomanie f.	exagération pathologique des désirs sexuels chez la femme ou chez certaines femelles
nystagmus	bezděčné rytmické záškuby očí	nystagmus m.	secousses rythmiques involontaires des globes oculaires, survenant le plus souvent dans le regard latéral, lors de circonstances physiologiques particulières (fatigue des yeux, troubles de la vision, lésions nerveuses, fixation d'un objet qui se déplace)
obdukce	ohledání mrtvoly pitvou za účelem studijním, diagnostickým n. soudním, pitva, autopsie; obalování, obalení pilule vrstvou cukru, želatiny ap. s cílem překrytí nepříjemné chuti n. uvolnění léčivých látek	autopsie f., obduction f.	examen visuel et chimique de toutes les parties d'un cadavre (notamment pour déterminer les causes de la mort)
objektivace	proces, v němž se něj. vnitřní obsah vědomí n. účel jednání stává prostřednictvím něj. aktivity objektem, předmětem, zpředměťování	objectivation f.	action d'objectiver, de rendre objectif; mécanisme mental par lequel un malade atteint de délire chronique interprète ses hallucinations comme des réalités

objektivní	nestranný, nepředpojatý, neosobní, věcný (op. subjektivní), existující nezávisle na subjektu	objectif, ve	se dit d'une description de la réalité (ou d'un jugement sur elle) indépendante des intérêts, des goûts, des préjugés de la personne qui la fait
obligatorní	závazný, povinný	obligatoire	inévitabile, nécessaire
obnubilace	náhlá porucha vědomí a dočasná ztráta paměti, mráкотný stav, mdloba	obnubilation f.	ralentissement des fonctions psychiques, accompagné d'engourdissement, d'une baisse de la vigilance, d'un manque de lucidité
obranný mechanismus	nevědomý mechanismus, kterým člověk potlačuje určité emoce, pudy	mécanisme m. de défense	mécanismes inconscients par lesquels le moi repousse certains éléments affectifs, certaines pulsions
obsedantní	nutkavý, vtíravý, stav s vtíravými představami (při duševních chorobách), obsesní	obsédant, e	qui s'impose sans répit à la conscience
obsese	vtíravé (obsedantní) myšlenky rušící normální myšlení postiženého a spojené s nutkáním k jednání (při duševních chorobách)	obsession f.	idée, image, mot qui s'impose à l'esprit de façon répétée et incoercible
obsoletní, obsolentní	zastaralý, málo používaný, vyšlý z užívání	obsoleťe	dont l'usage se raréfie au profit d'une nouveauté
obstipace	zácpa	constipation f.	difficulté dans l'évacuation des selles
odborník na protetiku, na kompenzační pomůcky		appareilleur m.	
odezírání, vnímání mluvené řeči zrakem		lecture f. labiale	perception du langage par la vue
odiózní	vzbuzující nelibost, nechut', odpor, opovržení, nepřijemný, nemilý, protivný, hanebný, odporný	odieux, se	qui excite la haine, le dégoût, l'indignation
odvolání	odvolání jako opravný prostředek	appel m.	recours à une juridiction supérieure en vue d'obtenir la réformation d'un jugement
oftalmolog	odborník v oftalmologii; oční lékař, okulista	ophthalmologue m.	médecin spécialiste en ophtalmologie - branche de la médecine qui traite de l'oeil, de la fonction visuelle, des maladies oculaires et des opérations pratiquées sur l'oeil
oftalmopedie, tyflopédie	obor speciální pedagogiky, který se zabývá rozvojem, výchovou a vzděláváním osob se zrakovým postižením	typhlopédie f., ophthopédie f.	domaine de l'éducation spécialisée qui traite la formation des personnes affectées d'une déficience visuelle
oftalmoplegie	ochrnutí okohybných svalů	ophthalmoplégie f.	paralysie des muscles moteurs de l'oeil

O

oidipovský komplex

oidipovský komplex	erotický vztah dítěte k rodiči opačného pohlaví a nepřátelský vztah k rodiči stejného pohlaví (nazv. podle Oidipa, syna thébského krále Laia a Iokasty z řec. mytol.)	complexe m. d'Oedipe	attachement érotique de l'enfant au parent du sexe opposé
olfaktorický	čichový	olfactif, ve	relatif à l'odorat, à la perception des odeurs
oligofrenie	mentální defekt, vrozené mentální postižení, vrozená slabomyslnost	oligophrénie f.	arriération mentale
omezení	fyzický nebo psychický problém zabraňující přirozenému fungování organismu	limitation f.	action de limiter, de fixer des limites; son résultat
on-line vzdělávání		éducation f. en ligne	
ontogeneze	individuální vývoj organismu (rostlinného i živočišného) od zárodku do zániku	ontogenèse m.	développement de l'individu, depuis la fécondation de l'oeuf jusqu'à l'état adulte
onychofagie	neurotické okusování nehtů	onychophagie f.	habitude de se ronger les ongles
optik	odborník zabývající se výrobou a prodejem optických přístrojů, dioptrických skel a kontaktních čoček	opticien m.	personne qui fabrique, vend des instruments d'optique, des verres, des lentilles de contact
optimistický	zdůrazňující dobré stránky života lidí i věcí, posuzování života, možností ap. nadějně, z lepší stránky	optimiste	qui a l'impression, dans une circonstance particulière, que les choses vont tourner favorablement
orální stádium vývoje	Freudův pojem pro zhruba první rok života jedince	stade m. oral	selon Freud le premier stade du développement psychique de l'enfant, caractérisés par des modes d'organisation spécifiques
originální	původní	originel, le	qui date de l'origine, qui vient de l'origine - initial, originaire
ORL lékař, otorinolaryngolog	odborník v otorinolaryngologii, ušní, nosní a krční lékař	O.R.L. m., oto-rhino-laryngologiste m.	spécialiste en oto-rhino-laryngologie
ortéza, ortotéza	přístroj umožňující funkci postiženého orgánu korekcí nesprávné polohy nebo funkce	orthèse f.	aide technique destinée à suppléer ou à corriger une fonction déficiente, à compenser les limitations ou même à accroître le rendement physiologique d'un organe ou d'un membre qui a perdu sa fonction, qui ne s'est jamais pleinement développé ou est atteint d'anomalies congénitales
ortoptik	odborník provádějící cvičení na léčbu šilhavosti	orthoptiste m.	spécialiste dans la correction des troubles visuels à la mauvaise coordination des mouvements oculaires, en particulier le strabisme
ortoptika	souhrn očních cvičení určených k léčbě šilhavosti	orthoptie f.	discipline médicale qui a pour objet de corriger les troubles visuels liés à la mauvaise coordination des mouvements oculaires, en particulier le strabisme
osnovy		curriculum m., programme m.	

osnovy rozvoje		programme m. adapté	
osobní asistence	pomocná účast	accompagnement m.	présence physique, psychologique et professionnelle d'un intervenant dans une phase d'adaptation, de réadaptation ou d'intégration sociale dans le but d'assurer le bon déroulement de cette phase
osobnostní test	test sledující neintelektové složky a rysy klienta (jinak také osobnostní inventář)	test m. de personnalité	évaluation de la personnalité et du caractère d'une personne
osteopatie	onemocnění kostí	ostéopathie f.	affection osseuse
otevřené a distanční učení		apprentissage m. à distance	
otitida	zánět středního ucha	otite f.	inflammation aiguë ou chronique de l'oreille
overlearning	přeučení	surapprentissage m.	
overprotectiva	nadměrně ochranné chování	surprotection f.	attention excessive ou prise en charge trop complète envers la personne ayant des incapacités de la part d'un intervenant, d'un membre de sa famille ou de son entourage
oxyblepsie	nadměrně ostré vidění na dálku	oxyblepsie f.	acuité visuelle intensifiée
pacifikace	zklidňování, uklidnění, harmonizování	pacification f.	fait de ramener le calme, la paix
palatolalie	(při rozštěpu patra) těžká porucha řeči provázená huhňavostí	palatolalie f.	modification pathologique du timbre de la voix et altération de la prononciation des sons du langage due à une perturbation de la participation normale de la cavité buccale aux processus de phonation et d'articulation, par fente palatine, labio-palatine (bec-de-lièvre)
palatoschiza	vrozený rozštěp tvrdého patra	palatoschisis f.	fissure congénitale de la voûte palatine, prolonge le plus souvent la fissure du bec-de-lièvre
palpitace	bušení srdce	palpitation f.	battement de coeur plus sensible et plus rapide que dans l'état naturel, et quelquefois inégal
panika, panická reakce	nepřiměřené chování jedince n. davu ovládané strachem před skutečným n. domnělým nebezpečím	panique f.	terreur extrême et soudaine, souvent collective, devant un danger réel ou seulement possible
paralalie	nesprávná výslovnost, kdy je správná hláska nahrazována jinou, zaměňování hlásek při patlavosti	paralalie f.	trouble de parole - une confusion de sons et après par d'autres groupes de sons
paralýza	těžký stupeň ochrnutí postihující pohybové ústrojí, obrna	paralysie f.	déficience ou perte de la fonction motrice d'une partie du corps, due le plus souvent à des lésions nerveuses centrales ou périphériques

P

paramnézie

paramnézie	porucha paměti, při kt. dochází ke vzpomínkovým klamům	paramnésie f.	perte de la mémoire des mots et de leurs signes, illusion du déjà-vu
paranoia	chronická psychická porucha charakterizovaná logicky uceleným bludem podezřívavosti, vztahovačností a perzekuce	paranoïa f.	troubles caractériels (orgueil démesuré, méfiance, susceptibilité excessive, fausseté du jugement avec tendance aux interprétations) engendrant un délire et des réactions d'agressivité
paraplegie	ochrnutí obou, nejčastěji dolních končetin	paraplégie f.	paralysie des deux membres inférieurs
paraprosexie	porucha pozornosti, kdy při přílišném soustředění se na prováděnou činnost se pak činnost nedaří; nesprávné zaměření pozornosti - (v rámci schizofrenie) zaměření na bludy, na něco patologického	paraprosexie f.	incapacité de fixer son attention provoquant une baisse de la mémoire et une inaptitude au travail intellectuel
parciální	částečný	partiel, le	qui ne constitue qu'une partie d'un tout
parentogenní	vyvolaný rodiči (konflikt, neurotický příznak aj.)	parentogène	provoqué par les parents
parestesie	porušené vnímání pocitů v kůži, svalech, kostech n. útrokách, jevící se jako mravenčení, mražení, pálení	paresthésie f.	trouble de la sensibilité se traduisant par la perception de sensations anormales (fourmillements, picotements, brûlures)
paronymum	zvukově podobné, ale významově zcela n. částečně odlišné slovo (např. kánon - kanon, magazín - magacín)	paronyme m.	se dit de mots presque homonymes qui peuvent être confondus (ex. conjecture, conjoncture; éminent, imminent)
parorexie	nezřízená touha po neobvyklých jídlech (např. v těhotenství, u hysteriků ap.)	parorexie f.	troubles du comportement alimentaire comme le pica (tendance à manger des substances non comestibles) et la malacia (goût pour les aliments épicés, excitants ou acides)
paroxysmální	záchvatovitý	paroxysmique, paroxysmal, e	relatif au paroxysme, à un paroxysme - période d'une maladie où les symptômes sont les plus aigus, crise, accès
paroxysmus	záchvat, vystupňování záchvatu, třeštění	paroxysme m.	période d'une maladie où les symptômes sont les plus aigus, crise, accès
participace	účast, spoluúčast, podíl na něčem	participation f.	action de participer à, prendre part à (qqch.)
partnerství		partenariat m.	
pasivní negativismus	tichá tvrdohlavost, vzdorovitost (beze slov)	négativisme m. passif	trouble de l'activité qui dispose la personne dans un état de résistance passive à des sollicitations intérieures ou extérieures
patogeneze	vznik a vývoj choroby, průběh chorobných změn v těle	pathogénie f., pathogénèse f.	étude du processus par lequel une cause pathogène agit sur l'organisme et détermine une maladie; le processus lui-même
patognomický, patognomonický	charakteristický pro urč. choroby, pro urč. chorobné změny	pathognomonique	symptôme qui se rencontre seulement dans une maladie déterminée et qui suffit à en établir le diagnostic
patologický	chorobný, nezdravý	pathologique	relatif à l'état de maladie; qui dénote un mauvais état de santé; qui s'écarte du type normal d'un organe ou d'une fonction

patos	vášnivě nadšení	pathos m.	pathétique déplacé dans un discours, un écrit, dans le ton, les gestes
pausa	pomlka, přerušení, přestávka	pause f.	interruption momentanée d'une activité, d'un travail
pavor nocturnus	(zvl. u dětí) náhlé vylekané probuzení ze spánku, noční děs	terreur f. nocturne	trouble paroxystique et spectaculaire du sommeil de l'enfant
péče o děti a mládež		aide f. sociale à l'enfance	
pedagogenní	pedagogem vyvolaný (neurotický příznak u dítěte)	pédagogue	provoqué par le pédagogue
pedagogický asistent		assistant m. de service social	
pediatrie	obor lékařství zabývající se dětskými chorobami, dětské lékařství	pédiatrie f.	branche de la médecine qui traite des maladies des enfants
pedofilie	chorobná pohlavní náklonnost k dětem, sexuální úchylka, při níž jsou zneužívány děti	pédophilie f.	attraction sexuelle pour les enfants, paraphilie qui se manifeste, de la part d'un adulte, par un comportement ou des désirs érotiques à l'égard des enfants, quel que soit leur sexe
pekuniární	peněžní, vyjádřený v penězích	pécuniaire	qui a rapport à l'argent
per defectum	z nedostatku	à défaut de	en l'absence de
per excessum	z přemíry	par excès de	trop grande quantité; dépassement de la mesure moyenne, des limites ordinaires
percepce	vnímání	perception f.	fonction par laquelle l'esprit se représente les objets; acte par lequel s'exerce cette fonction; son résultat
percepční obrana	člověk připouští do vědomí pouze ty informace, které jsou v souladu s jeho vyhodnocovaným rámcem	défense f. perceptive	un individu se protège inconsciemment de sons qui lui rappellent des expériences désagréables
perfekcionismus	snaha o dokonalost, idealistický etický názor, kt. pokládá za cíl morálky zdokonalování člověka	perfectionnisme m.	tendance excessive à rechercher la perfection
periferní vidění	nepřímé vidění, vidění pozadí	vision f. périphérique	vision résultant de la stimulation de la rétine hors de la fovéa
perinatální	vyskytující se těsně před porodem, v jeho průběhu nebo těsně po něm v období do 10 dnů po porodu	périnatal, e	qui précède et suit immédiatement la naissance
perinatální encefalopatie	raná dětská mozková obrna, porucha hybnosti na základě poškození CNS v době před porodem, při porodu nebo krátce po něm	encéphalopathie f. périnatale	affection du cerveau, de nature non inflammatoire, qui s'étend de la vingt-huitième semaine de gestation au septième jour après la naissance
periodický	pravidelně se opakující	périodique	qui se reproduit à des époques déterminées, à des intervalles réguliers

peristaltika	rytmické smršťování svalstva trávicího traktu	péristaltisme f.	ondes de contractions musculaires d'un organe tubulaire, en particulier de l'intestin, se propageant de proche en proche et faisant avancer le contenu de l'organe
persekuční syndrom	blud pronásledování	syndrome m. de persécution	type de délire, dit délire paranoïaque
perseverace	vytrvalost, trvání, přetrvání, ulpívání (např. v myšlení), abnormálně přetrvávající opakování nebo pokračování téže činnosti (motorická, sensorická, asociační)	persévération f.	action de persévérer, qualité, conduite d'une personne qui persévère, continue de faire, d'être ce qu'on a résolu, par un acte de volonté renouvelé; persistance d'un trouble entretenu consciemment ou inconsciemment par un malade, alors qu'il n'est plus motivé par une cause physiologique ou mécanique
persistence	zosobnění, přisouzení lidských vlastností zvířatům, neživým předmětům nebo přírodním jevům	persistance f.	caractère de ce qui est durable, de ce qui persiste; le fait de persister
personifikace	zobrazení abstraktního pojmu, přírodního jevu ap. v lidské podobě (např. v pohádkách, mytologii), zosobnění, antropomorfizace	personnification f.	action de personnifier, de représenter sous les traits d'une personne
pervazivní vývojová porucha	všepromikající vývojové poruchy, které záporně mění motorickou, emoční, volní, kognitivní, řečovou - celou osobnostní a psychosociální úroveň dítěte, což mu zabraňuje úspěšně se adaptovat ve společnosti, patří sem např. dětský autismus, Rettův syndrom a Aspergerův syndrom	trouble m. envahissant de développement (TED)	troubles du développement qui apparaissent chez le jeune enfant et qui persistent à l'âge adulte (autisme, syndrome de Rett, syndrome d'Asperger, trouble envahissant du développement non spécifié, syndrome désintégré de l'enfance)
perverze	zvrácenost v pudovém a citovém životě, zvrhlost, úchylnost	perversion f.	déviation des tendances, des instincts, due à des troubles psychiques
perverzní	zvrácený; zvrhlý; úchylný; nenormální; vyšinutý	pervers, erse	qui est enclin au mal, se plaît à faire le mal ou à l'encourager personne qui présente une déviation des instincts élémentaires, qui accomplit spontanément des actes immoraux, antisociaux
pervitin	metamfetamin - droga amfetaminového typu, látka se sympatomimetickými účinky (tj. působí podobně jako podráždění sympatických nervů), stimuluje centrální nervový systém	pervitin m. ou pervitine f.	méthamphétamine chlorhydrate est le nom d'une drogue (Méthamphétamine) synthétisée et commercialisée dès 1938 par la société pharmaceutique allemande Temmler
plánování budoucnosti		projet m. de vie	
plasticita	p. organismu jeho schopnost přizpůsobovat se různým kombinacím podmínek a činitelům životního prostředí	plasticité f.	aptitude à prendre une forme ou une attitude imposée du dehors
plató	přechodné období stagnace osvojování nových poznatků	plateau m.	arrêt dans l'apprentissage ou dans la croissance se traduisant par un aplatissement de la courbe qui les représente
pleonasmus	slohová figura vznikající působivým hromaděním slov významem stejných, souznačných	pléonasme m.	terme ou expression qui ne fait qu'ajouter une répétition à ce qui vient d'être énoncé

podpora učitelů		soutien m. à l'enseignant	
podporované zaměstnání		travail m. protégé	
podpůrné služby		service m. de soutien à l'intégration	
podpůrný asistent		auxiliaire m. de vie scolaire	
podpůrný učitel		enseignant m. de soutien	
pokus - omyl		par essais m. et erreurs f.	méthode d'apprentissage par une succession de tentatives, d'échecs et de corrections
poliomyelitis anterior acuta, poliomyelitida	infekční onemocnění nervové soustavy virového původu způsobující obrnu nervů, ochrnutí a atrofi svalů, dětská obrna	poliomyélite antérieure aiguë f.	paralysie spinale infantile - maladie infectieuse et contagieuse d'origine virale qui atteint les cornes antérieures de la moelle épinière et se manifeste essentiellement par des paralysies progressives pouvant atteindre les centres respiratoires du bulbe
poradce		conseiller m.	
poradenství		conseil m.	activité professionnelle consistant à mettre ses connaissances à la disposition de ceux qui en font la demande
poradenství		soutien m.	
poradní tým, asistenční tým		équipe f. de guidance	
poranění, úraz		traumatisme m.	ensemble des troubles physiques ou psychiques provoqués dans l'organisme par le trauma
porencefalie	rozpad mozkové tkáně po zánětu mozku	porencéphalie f.	cavité intracérébrale anormale, d'origine malformative, traumatique ou ischémique, communiquant avec le système ventriculaire ou les espaces péricérébraux et remplie de liquide céphalorachidien
poriomanie	chorobná toulavost, nutková potřeba cestovat	poriomanie f., dromomanie f.	automatisme ambulatoire
poručenství	funkce poručníka - opatrovník nezletilého dítěte	tutelle f.	institution conférant à un tuteur, assisté d'un conseil de famille et d'un subrogé tuteur, le pouvoir de prendre soin, sous le contrôle d'un juge, de la personne et des biens d'un mineur ou d'un incapable majeur; autorité du tuteur

P

porucha

porucha	porucha nebo abnormálnost v psychologické, fyziologické nebo anatomické struktuře nebo funkci	trouble m.	modification pathologique des activités de l'organisme ou du comportement (physique ou mental) de l'être vivant
porucha jazykových funkcí		trouble m. du langage	anomalie touchant à la fois les aspects sensoriel et moteur du langage
porucha řeči		trouble m. de la parole	
poruchy emocionálního vývoje a chování		troubles m. de la conduite et du comportement	
posesivní	přivlastňující si, podmaňující si	possessif, ve	qui s'exerce, agit dans un sens visant à l'appropriation
postížení, omezení, nedostatek, snížení schopnosti		déficience f.	insuffisance organique ou mentale
postížený jedinec		déficient m., personne f. handicapée	personne qui éprouve, par suite d'une déficience physique, sensorielle ou psychologique, des limitations importantes et persistantes dans l'accomplissement d'activités ou d'un rôle social considérés comme normaux en fonction de son âge et de son sexe et compte tenu des caractéristiques sociales et culturelles du milieu dans lequel cette personne évolue
postnatální	poporodní	postnatal, e	relatif à la période qui suit immédiatement la naissance
postoj	myšlenkový stav nebo připravenost klienta reagovat na určité situace určitým způsobem (attitude)	attitude f.	disposition, état d'esprit (à l'égard de qqn ou qqch.); ensemble de jugements et de tendances qui pousse à un comportement
posunková řeč		langage m. gestuel	moyen de communication non langagier, employé avec la gestuelle
potenciální	možný, daný možnostmi	potentionnel, le	qui est possible et conforme au système, bien que non réalisé
praecox	lat. předčasný	précoce	qui se produit, se fait plus tôt qu'il n'est d'usage ou que ne l'exigerait la raison, la prudence
praxe		pratique f.	
precedens	předchozí případ n. rozhodnutí, podle kt. se později rozhoduje v případech obdobných	précédent m.	fait antérieur qui permet de comprendre un fait analogue; décision, manière d'agir dont on peut s'autoriser ensuite dans un cas semblable
predikce	odhad budoucích hodnot skutečného průběhu; (vědecké) předvídání, předpovídání, předpověď, předpoklad	prévision f.	étude relative à une période future, chiffrée ou non, d'un phénomène, d'une grandeur, ou d'un ensemble de grandeurs

preference	upřednostňování	préférence f.	jugement ou sentiment par lequel on place une personne, une chose au-dessus des autres; jugement plus favorable
preformovaný	předem utvářený, formovaný	préformé, e	formé d'avance
prekolapsoidní	předcházející zhroucení	précollapsus m.	
prenatální	před narozením, předporodní	prénatal, e	qui précède la naissance
prevence	předcházení, opatření učiněná předem	prévention f.	ensemble de mesures préventives contre certains risques; organisation chargée de les appliquer
probíhající/formativní (hodnocení)		évaluation f. formative	
problémy v chování		troubles m. comportementaux	
profesionální	týkající se povolání, zaměstnání, odborný	professionnel, le	relatif à la profession, au métier
profil	charakteristické uspořádání někt. psychických funkcí a vlastností urč. individua: morální p.	profil m.	esquisse psychologique d'un individu quant aux aptitudes professionnelles
prognóza	stanovení pravděpodobnosti dalšího vývoje jevů biol., společenských aj., předpověď vývoje a stavu choroby	pronostic m.	prévision, après le diagnostic, du degré de gravité et de l'évolution ultérieure d'une maladie y compris son issue, en se référant à l'évolution habituellement observée pour des troubles similaires chez de nombreux autres patients
progresivní	pokrokový	progressif, ve	qui exprime une progression, une évolution graduelle et constante
progresivní svalová dystrofie	chorobný stav způsobený poruchou výživy tkání, poruchou látkové výměny se změnami vzhledu a činnosti buněk	dystrophie f. musculaire progressive	maladie dégénérative héréditaire, caractérisée par l'atrophie de divers groupes musculaires, d'évolution très grave
projekce	technika vyrovnávání se s náročnými životními situacemi, kdy člověk promítá do druhých vlastnosti, které si sám u sebe připouští, anebo připisuje druhým lidem své vlastnosti s jejich současným popíráním u sebe	projection f.	mécanisme de défense par lequel le sujet voit chez autrui des idées, des affects (désagréables ou méconnus) qui lui sont propres
projekt		projet m.	
proměnná	psychický jev nebo vývojový činitel zjišťovaný psychodiagnostickým nebo pedagogickým výzkumem (kvalitativní p., kvantitativní p.)	variable f.	ensemble des événements élémentaires probables, exprimés par des nombres réels
prostředí		environnement m.	

P**protetika**

protetika	kompenzační pomůcka	appareillage m.	action d'appliquer un appareil sur le corps ou une partie du corps; mise en place d'un appareil sur ou dans une ou plusieurs parties du corps afin de les remplacer, de les soutenir, ou de suppléer à leur fonction
protéza	umělá náhrada některých částí těla nebo orgánů	prothèse f.	appareil, dispositif servant à remplacer un membre, une partie de membre amputé, ou un organe gravement atteint ou détruit
prototyp	pravzor, originál, předobraz	prototype m.	type, modèle premier (originel ou principal)
protrahovaný	prodloužený	protracteur, trice	qui permet la traction vers l'avant
provizorní	dočasný	provisoire	qui existe, qui se fait en attendant autre chose, qui est destiné à être remplacé
proximální	blízký, nejbližší (opak distálního)	proximal, e	qui est le plus près du centre du corps, ou du point d'attache d'un membre
průměr aritmetický	statistická hodnota, která je získávána součtem všech dílčích hodnot, jež je dělena počtem klientů, obecné označení, jež je užíváno při měření centrální tendence (AM-arithmetic mean, M-median, mode)	moyenne f. arithmétique	rapport de la somme d'une distribution d'un caractère statistique quantitatif discret par le nombre de valeurs dans la distribution. tendance f. centrale
předsudek	předpojatost, nepříznivý postoj k jevu, předmětu, člověku	préjugé m.	croyance, opinion préconçue souvent imposée par le milieu, l'époque, l'éducation; parti pris, idée toute faite
předškolní vzdělávání		préparation f. à la scolarité, éducation f. préscolaire	
přechod		transition f. - école/emploi	
přenos	opakování infantilních vztahů k otci a matce ve vztahu k jiné osobě (pedagog, psycholog, terapeut), a to vztahů, vycházejících z pudových sexuálních tendencí	transfert m.	phénomène par lequel un état affectif éprouvé pour un objet est étendu à un objet différent, normalement en vertu d'une association
převýchova	překonávání výsledku stávající výchovy, (která je v souladu s cíli a normami určité společenské skupiny) v tom směru, aby výsledek převýchovy byl v souladu s normami a cíli jiné společenské skupiny (též někdy nesprávně reedukace)	resocialisation f.	remise dans un fonctionnement social normal (d'une personne qui en était exclue)
přidružené postižení		surhandicap m.	
příprava na povolání		formation f. professionnelle	

příprava na vzdělávání		éducation f. préscolaire (Lucembursko)	
pseudodemence	zdánlivá slabomyslnost, naivní a neobratné odpovědi a chování, jež navozují dojem organické demence (např. Ganserův syndrom)	pseudo-démence f.	déficit cognitif important en l'absence de signes d'origine neurologique ou médicale; le tableau clinique se caractérise par des antécédents psychiatriques, une évolution récente et rapide de détérioration cognitive et mnésique générant un grand sentiment de détresse, une discordance entre la capacité de fonctionnement et les déficits rapportés, ainsi qu'une dépression associée; les déficits neuropsychologiques sont similaires à ceux de la démence organique et donc difficiles à distinguer autrement que par leur inconstance lors de tâches équivalentes et leur régression à la suite du traitement antidépresseur
psychastenie	úzkostná neuróza s příznaky nerozhodnosti, pochyb a nedůvěry	psychasthénie f.	névrose dont les principaux éléments sont l'angoisse, l'obsession, le doute, un certain nombre d'inhibitions et de phobies (troubles qui étaient souvent rapportés à la neurasthénie)
psychická, duševní porucha		déficience f. psychique	
psychické trauma	duševní otrěs po nepříjemném zážitku, duševní újma	trauma m.	émotion violente qui modifie la personnalité d'un sujet en la sensibilisant aux émotions de même nature
psychický útěk	do nemoci, do snění, fantazie aj.	fuite f. psychique	fuite dans la maladie, le rêve, la fantaisie
psychodiagnostika	psychologický obor klinické psychologie zabývající se poznáním duševních vlastností klienta a individuálními rysy jeho osobnosti	psychodiagnostic m.	diagnostic d'une maladie mentale, hors des critères physiologiques
psychogenní	psychicky podmíněný	psychogène	dont la cause est purement psychique
psychografie	znázorňování duševního vývoje určité osoby	psychographie f.	étude descriptive de l'état psychique d'une personne
psychogram	názorný popis charakteristických znaků duševního vývoje n. ustrojení určité osoby	psychogramme m.	représentation graphique des résultats des tests psychologiques
psycholog	odborník v psychologii, kdo se zabývá psychologií jako vědou, badatel o duševním životě	psychologue m.	spécialiste de psychologie
psychometrika / psychometrie	aplikovaná subdisciplína psychodiagnostiky zabývající se tvorbou a ověřováním spolehlivosti i diagnostickou platností psychodiagnostických metod, psychologické vyšetření s použitím testových nástrojů, nauka o metodách měření psychologických jevů	psychométrie f.	procédés de mesure des phénomènes psychiques (intensité, durée, fréquence)
psychomotorické opoždění		retard m. psychomoteur	

P

psychomotorika

psychomotorika	souhrn pohybových projevů člověka; volní i mimovolní pohybové činnosti vč. gestikulace, mimiky, grimas, odrážející okamžitý psychický stav člověka	psychomotricité f.	intégration des fonctions motrices et psychiques résultant de la maturation du système nerveux
psychopatie	silně disharmonicky rozvinutá osobnost	psychopathie f.	déficiência mentale constitutionnelle caractérisée essentiellement par l'impulsivité, l'instabilité, l'incapacité d'adaptation au milieu menant à des conduites antisociales
psychopedie	obor speciální pedagogiky zabývající se výchovou a vzděláním jedinců s mentálním handicapem, psychickými poruchami, s autismem	-	éducation adaptée des enfants souffrant de troubles psychiques
psychosomatický	vztahující se současně k tělesné i duševní stránce osobnosti klienta	psychosomatique	relatif aux troubles organiques ou fonctionnels occasionnés, favorisés ou aggravés par des facteurs psychiques (émotionnels et affectifs)
psychoterapie	léčení duševních chorob psychicky (rozhovorem, psychoanalýzou ap.)	psychothérapie f.	thérapeutique (de troubles organiques ou psychiques) qui s'effectue par intervention psychologique sur le psychisme
psychotropní	ovlivňující duševní (psychickou) činnost: p. účinky (léku)	psychotrope	qui agit chimiquement sur le psychisme (en parlant d'un médicament, d'une substance)
psychóza	vážné duševní onemocnění hluboce zasahující osobnost	psychose f.	maladie mentale affectant de manière essentielle le comportement, et dont le malade ne reconnaît pas le caractère morbide (à la différence des névroses)
pubescent	jedinec v pubertě, dospívající; adolescent; pubertáák	pubescent m., adolescent m.	qui est en période de puberté
puerilismus	chorobné dětinské chování	puérilisme m.	syndrome caractérisé par une régression véritable de la personnalité psychique au stade de l'enfance, qui se traduit par des attitudes, une mimique, un langage, des occupations infantiles
pyromanie	psychická porucha charakterizovaná touhou po zakládání požárů, po žhářství	pyromanie f.	impulsion obsédante poussant à allumer des incendies
raná péče, včasná intervence		intervention f. précoce	application du processus de réadaptation à un sujet le plus tôt possible après l'apparition de l'incapacité
recidiva	návrat n. opakování choroby, která po skutečném n. zdánlivém vyléčení znovu propukla; práv. spáchání téhož trestného činu, pro který byl pachatel již trestán	récidive f.	réapparition d'une maladie (surtout infectieuse) après sa guérison, due à une nouvelle infection par les mêmes germes
reedukace	speciální ped. metody rozvíjející nevyvinuté funkce, upravující n. napravující porušené funkce a činnosti: r. hybnosti, sluchu, zraku; r. povahových vlastností a chování	rééducation f.	action de traiter un malade afin de rétablir chez lui l'usage normal d'une fonction ou d'un membre
reflexní masáž		massage m. réflexe	

regrese	návrat na již překonaný vývojový stupeň, zpětný pochod, ústup nějakého dění v organismu, dávnověký (atavistický) způsob představ, které se objevují ve snu, neurosách a duševních chorobách	régression f.	retour à un stade antérieur de développement affectif et mental
rehabilitace	nápravné lékařství, léčebná metoda směřující k opětovnému nabytí schopností ztracených nemocí n. úrazem; návratná péče	réadaptation f.	réduction des séquelles d'un accident, d'une opération (massages, électrothérapie, etc.), afin de réadapter à une vie normale, à une activité professionnelle
reklama	úsilí a souhrn prostředků, jež mají napomáhati prodeji zboží, jimiž podnikatel upozorňuje na svůj podnik, na své výrobky a jimiž se snaží získati a upoutati kupce	publicité f.	fait d'exercer une action sur le public à des fins commerciales; le fait de faire connaître (un produit, un type de produits) et d'inciter à l'acquérir; ensemble des moyens qui concourent à cette action
relaxace	uvolnění svalového a duševního napětí, lze navodit např. spánkem, změnou činnosti (např. duševní ve fyzickou a naopak), autogenním tréninkem (prostřednictvím svalové relaxace je navozována relaxace psychická), popř. jógovými technikami	relaxation f.	méthode thérapeutique de détente et de maîtrise des fonctions corporelles par des procédés psychologiques actifs
retardace	zpomalení, zpomalování, zpoždění, zpoždování: r. vývoje, pohybu, děje; fyzická, mentální r. opoždění vývoje	arriération f.	état d'un sujet dont l'âge mental est inférieur à l'âge réel, physique
retardovaný	opožděný	attardé, e, arriéré, e	en retard dans son développement mental
retinitida	zánět sítnice	rétinite f.	inflammation de la rétine
retinopatie	nezánětlivé onemocnění sítnice	rétinopathie f.	affection de la rétine
retrovirus	virus obsahující genetický materiál ve formě RNA, kterou je však schopen pomocí svého speciálního enzymu, reverzní transkriptázy, přepsat do DNA; virus HIV patří do skupiny retrovirů	rétrovirus m.	virus à A. R. N. dont une forme (le HIV) est responsable du sida
rigidita	ztuhlost, nepružnost	rigidité f.	manque de souplesse
RNA	kyselina ribonukleová (zkratka z anglického ribonucleic acid); přenáší v buňce genetickou informaci uloženou v DNA	A.R.N. f.	acide ribonucléique, acide nucléique formé d'un enchaînement de nucléotides constitués de ribose et d'une base purique ou pyrimidique
rodiče		parents m.	
rovnováha	balance, duševní klid; vyrovnanost	équilibre m.	rapport convenable, proportion heureuse entre des éléments opposés ou juste répartition des parties d'un ensemble; état de stabilité ou d'harmonie qui en résulte

R

roztroušená mozkomíšní skleróza

roztroušená mozkomíšní skleróza	sklerosis multiplex - autoimunitní onemocnění CNS nejasné etiologie	scélérose f. en plaques (SEP)	maladie chronique lente du système nerveux central entraînant une paralysie progressive, au cours de laquelle la myéline est détruite et remplacée par du tissu cicatriciel, formant des plaques de sclérose; sclérose latérale amyotrophique : maladie dégénérative du système nerveux se caractérisant par des lésions des neurones moteurs au niveau de la corne antérieure de la moelle épinière et du bulbe
rozumový vývoj		développement m. intellectuel	
řízení škol		administration f. scolaire	
s. (suspektní)	podezřelý	suspect, e	qui est susceptible d'avoir une maladie contagieuse (d'après les symptômes, etc.)
saltatorní vývoj	vývoj ve skocích	saltatoire	adapté au saut; propre au saut
sangvinik	jeden ze čtyř typů osobnosti, respektive temperamentu, podle Hippokratovy a Galénovy typologie člověk prudce reagující, náladový, nestálý	tempérament sanguin m.	l'un des quatre tempéraments distingués par Galien, caractérisé par des éléments somatiques (corpulence, rougeur de la face, etc.) et caractériels (violence, emportement, etc.)
sarkasmus	jízlivost; uštěpačnost; kousavost; jedovatost	sarcasme m.	trait d'ironie mordante
saturation	nasycení	saturation f.	état de ce qui est saturé, qui ne peut contenir plus
sedace	uklidnění, utišení, zklidnění	sédation f.	apaisement par un sédatif
sedativum	utišující, uklidňující prostředek	sédatif m.	qui calme, modère l'activité fonctionnelle exagérée d'un organe ou d'un appareil
segregace	oddělování, odlučování, vylučování, (rasová) s. způsob rasové diskriminace záležící v oddělování nebělošského obyvatelstva od bělošského; diskriminující dělení společnosti na principu majetkovém, etnickém, rasovém, zdravotním, kulturním aj.	ségrégation f.	séparation imposée, plus ou moins radicale, de droit ou de fait, de personnes, de groupes sociaux ou de collectivités, suivant la condition sociale, le niveau d'instruction, l'âge, le sexe
sekrece	vyměšování (sekretů): slinná s.; žlázy s vnitřní sekrecí	sécrétion f.	phénomène physiologique par lequel un tissu produit une substance spécifique, qui peut soit s'introduire dans le sang par osmose, soit s'écouler à la surface d'une muqueuse ou être déversée par un canal excréteur
sekundární	druhotný	secondaire	qui se produit en un deuxième temps, une deuxième phase dérivant de la première
selektivní	výběrový	sélectif, ve	qui constitue une sélection, un choix; qui opère une sélection

selektivní mutismus	výběrová němota, reaktivní stav jedince, který odmítá komunikovat s určitými lidmi nebo v určitém sociálním prostředí	mutisme m. sélectif	refus de parler, de communiquer à certaines personnes ou dans un certain milieu social
sémantický	týkající se významové stránky znaku, slova; významový	sémantique, sémique	relatif à la sémantique; de la signification, du sens
senilní	sešlý stářím, věkem, stařecký, zchátralý, marastický	sénile	de vieillard, propre à la vieillesse
sensibilita	vnímavost, citlivost, citovost, rozlišovací jemnost	sensibilité f.	faculté d'éprouver la compassion, la sympathie
sensitivní	velmi citlivý, snadno citově reagující; s. nerv vedoucí podráždění z čidla do nervového ústředí	sensitif, ve	caractère dans lequel la sensibilité prédomine (émotions et sentiments intenses et prolongés); se dit d'un nerf ou de l'une de ses parties qui transporte l'influx nerveux en direction du système nerveux central, ou de cet influx ainsi transporté
sensorický	smyslový, pocitový	sensoriel, le	qui concerne les organes des sens, la sensation (considérée sous son aspect objectif, représentatif), les modalités différentes de la sensation
senzace	rozruch, překvapení, vzrušení, silný podiv veřejnosti způsobené něj. mimořádnou, neobvyklou, neočekávanou událostí: vyvolat senzaci, chorobné nervové podráždění a vnímání	sensation f.	phénomène psychophysiologique par lequel une stimulation externe ou interne a un effet modificateur spécifique sur l'être vivant et conscient; état ou changement d'état ainsi provoqué, à prédominance affective (plaisir, douleur) ou représentative (perception)
separace	oddělování, oddělení, odlučování, odloučení, izolace, oddělování jednotlivostí od sebe n. části, částí od celku	séparation f.	action de séparer, de se séparer, fait d'être séparé, faire cesser (une chose) d'être avec une autre; faire cesser (plusieurs choses) d'être ensemble, couper, détacher
seapse	chorobný stav způsobený proniknutím choroboplodných mikroorganismů a jejich toxinů do krevního oběhu, otrava krve	septicémie f.	infection générale grave provoquée par le développement de germes pathogènes dans le sang, leur dissémination dans l'organisme et l'action des toxines qu'ils produisent
servilní	projevující (okázale, nápadně) svou poníženost vůči někomu, (otrocky, bezpátečně) podlézavý, patolízalský	servile	qui a un caractère de soumission avilissante et excessive
sigmatismus	šišlavost, porucha správné výslovnosti sykavek	sigmatisme m.	défaut d'articulation phonétique, par mauvais appui lingual, au cours duquel la consonne « S » parasite l'articulation d'une ou plusieurs autres consonnes (« J », « G », « CH »)
simplexní	jednoduchý, nesložený	simple	qui (au niveau considéré) n'est pas composé de parties, est indivisible, élémentaire
simulace	vědomé klamání, předstírání choroby, nemoci	simulation f.	manifestation extérieure qui tend, plus ou moins consciemment, à remplacer, à exagérer ou à prolonger un symptôme pathologique
simultánní	souběžný, současný	simultané, e	qui se produit en même temps

sitiofobie	odmítání jídla, chorobný strach před jídlem	sitiophobie f.	phobie isolée pour un ou plusieurs aliments, pouvant accompagner l'anorexie, et se manifestant dans diverses maladies mentales peur de s'alimenter par crainte d'avoir par la suite des troubles digestifs
sketr, scatter	rozptyl	dispersion f., scatter m.	action de disperser, de répartir çà et là, en divers endroits, de divers côtés
skolióza	chorobné vychýlení páteře do strany	scoliose f.	déviacion de la colonne vertébrale dans le sens transversal
skóre	stav n. výsledek vyjádřený poměrem bodů	score m.	classement, dans une compétition, un test
skotom	zatemnění na ohraničeném místě sítnice oka, výpadek zorného pole	scotome m.	lacune dans le champ visuel due à l'insensibilité de certains points de la rétine
skotopické vidění	noční vidění oka adaptovaného na tmou, na němž se účastní jen tyčinky jako smyslové buňky sítnice	scotopie f.	vision crépusculaire, avec ajustement de l'oeil à une lumière faible
slabomyslnost	vrozený defekt intelektových schopností (zahrnuje debilitu, imbecilitu, idiocii) též oligofrenie, mentální postižení	oligophrénie f.	arriération mentale, intellectuelle (idiotie, imbecillité, débilité mentale) et l'arriération affective qui souvent simule la première
slabozrakost	stav očí při neporušené ostrozrakosti a i jinak zdravých, že při práci rychle umdlévají, předměty stávají se mlhavými, před očima se mňhají, šíří n. dvojí	malvoyance f.	acuité visuelle diminuée
slabozraký		malvoyant m.	personne dont l'acuité visuelle est diminuée
slepecká hůl		canne f. blanche	
slepota	neschopnost vidět; slepost, nevidomost	cécité f.	état d'une personne privée de la vue, aveugle
sluchová protéza		audio-prothèse f., prothèse f. auditive	
sluchová protéza		prothèse f. auditive	appareil amplifiant les sons, à l'usage des malentendants
sluchové postižení		déficience f. auditive	
smyslové postižení		trouble m. sensoriel	
socializace	proces, v němž si člověk osvojuje urč. systém poznatků, norem a hodnot, jež mu umožňují začlenit se do urč. společnosti a účastnit se jejího života	socialisation f.	fait de développer des relations sociales, de s'adapter et de s'intégrer à la vie sociale
sociální integrace	stav či proces začleňování jednotlivců nebo skupin do stejného sociálního celku (kolektivu, společnosti)	insertion f., intégration f.	intégration d'un individu (ou d'un groupe) dans un milieu social différent
sociální péče		action f. sociale	

sociální pracovník		assistant m. de service social	
sociogram	grafické znázornění výsledků sociometrie	sociogramme m.	représentation graphique des relations individuelles entre les différents membres d'un groupe
sociometrie	soubor technik a teorie vypracované rakouským psychiatrem a sociologem J. L. Morenem, v podobě sociometrického testu je nástrojem analýzy sociopreferenčních vztahů v malé sociální skupině, test zjišťuje postavení vůdců (hvězd), opomenutých či odmítaných osob, výskyt podskupin, integritu a soudržnost skupin	sociométrie f.	méthode d'approche, qui veut être métrique, du réseau complexe des interrelations existant au sein des groupes, même les plus simples, en pratique, elle se limite généralement à établir le pattern des sentiments d'adoption ou de rejet, de sympathie ou d'antipathie, qui se manifestent entre les membres d'un groupe
software	vybavení počítače programovacím jazykem a programem, programové vybavení počítače	logiciel m.	ensemble des programmes, procédés et règles, et éventuellement de la documentation, relatifs au fonctionnement d'un ensemble de traitement de données
somatický	vztahující se k (lidskému) tělu, tělní, tělesný: somatické vyšetření; anat. somatické znaky, vlastnosti	somatique	qui concerne le corps, qui est purement organique, qui provient de causes physiques
somatický hospitalismus	infekce získaná během léčby v ústavu či nemocnici, interkurentní onemocnění - akutní infekční nemoc, která postihne nemocného majícího chorobu chronickou	hospitalisme m. somatique	infection acquise pendant une hospitalisation prolongée - une maladie intercurrente, une complication, une maladie survenant au cours de l'évolution d'une maladie déjà existante
somatopedie	obor speciální pedagogiky zabývající se výchovou a vzděláním tělesně postižené, nemocné a zdravotně oslabené (s omezenou mobilitou a imobilní) mládeže	-	éducation adaptée des enfants souffrant de maladies et/ou handicaps physiques
somatoterapie	léčba biologickými prostředky	somatothérapie f.	toutes les approches thérapeutiques qui travaillent sur le fonctionnement du vécu corporel
somatotyp	souhrn tělesných a povahových znaků jedince (dědičných n. získaných)	somatotype m., morphotype m.	ensemble de caractéristiques morphologiques qui permettent de classer un individu
somnologie	mluvení ze spánku	somnologie f.	action de parler pendant son sommeil
somnolence	ospalost, lehká porucha vědomí (např. po úrazu, ztrátou krve ap.) charakterizovaná sníženou bdělostí	somnolence f.	état intermédiaire entre la veille et le sommeil, perte de conscience et engourdissement momentanés
sopor	porucha vědomí, středně těžká forma bezvědomí	sopor m.	sommeil lourd et profond, proche du coma
spasmofilie	náklonnost, sklon ke křečím	spasmophilie f.	tendance aux spasmes musculaires et viscéraux due à une excitabilité nerveuse et musculaire anormale
spasmus	křeč, rychlé a mimovolné stažení svalu	spasme m.	contraction brusque et violente, involontaire, d'un ou de plusieurs muscles
spasticita	mimovolní mohutná svalová kontrakce	spasticité f.	état caractérisé par une exagération de la tonicité musculaire se manifestant par des spasmes

S

speciální pedagog

speciální pedagog	odborník zabývající se problémy výchovy a vzdělávání fyzicky a mentálně postižených nemocných a zdravotně oslabených	éducateur m. spécialisé, enseignant m. spécialisé	spécialiste qui travaille principalement auprès d'enfants, d'adolescents, d'adultes ayant des difficultés sociales ou en situation de handicap physique ou mental
speciální pedagogika	nauka o zákonitostech rozvoje, výchovy a vzdělávání tělesně a mentálně postižených nemocných a zdravotně oslabených	éducation f. spécialisée, éducation f. spéciale, pédagogie f. curative, pédagogie f. clinique.	domaine de l'enseignement consacré à l'éducation des enfants handicapés physiques ou psychiques ou au réapprentissage des faiblesses partielles graves
speciální škola		école f. spécialisée	
speciální vzdělávací potřeby		besoins m. éducatifs particuliers	
speciální vzdělávání		besoins m. spécifiques en éducation (Belgie, Francie), éducation f. des jeunes à besoins éducatifs particuliers (Francie), enfants m. à besoins éducatifs spécifiques (Lucembursko)	
specifická porucha učení	porucha v jednom nebo více psychických procesech nutných k porozumění nebo užívání řeči, ať mluvené či psané, projevující se nedokonalou schopností naslouchat, mluvit, číst, psát, ovládat pravopis nebo počítat (dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie)	trouble m. d'apprentissage, difficulté f. d'apprentissage, trouble m. de la scolarisation	troubles atteignant électivement ou de manière dominante l'apprentissage et l'utilisation de la langue écrite ou du calcul, à l'exclusion de toute perturbation globale de l'intelligence ou de la personnalité ou de toute anomalie sensorielle ou motrice dont ils seraient la conséquence
specifická vývojová porucha řeči		trouble m. spécifique du développement	
specifické potřeby		besoins m. spécifiques	
společná výuka		leçons f. collectives	
spolupráce		collaboration f.	
spolupráce při řešení problémů		résolution f. de problèmes en équipe	
spontaneita	nenucený projev	spontanéité f.	caractère de ce qui est spontané, produit par l'initiative même de l'agent

sporadický	ojedinělý, roztroušený, řídký	sporadique	se dit d'une maladie qui atteint quelques individus isolément
stagnace	předčasná zástava vývoje, ustálení, zastavení kvantitativní porucha vývoje	stagnation f.	état fâcheux d'immobilité, d'inactivité
status	stav, postavení jedince v hierarchii referenční skupiny	statut m.	situation de fait, position
status quo	daný stav; současný stav; stav, jaký je	statu quo m.	état actuel des choses, état de droit ou de fait, antérieur à un certain événement, que l'on entend rétablir tel qu'il était avant cet événement ou que l'on entend maintenir tel qu'il se trouve maintenant sans y apporter quelque changement; tiré du droit romain, ce latinisme est emprunté à la locution originale in statu quo ante bellum qui signifie littéralement « dans l'état où avant la guerre (étaient les choses) »; le français a emprunté statu quo à l'expression latine abrégée in statu quo ante qui signifie « dans l'état où auparavant (étaient les choses) »
stenokardie	charakteristická svíravá záchvatová srdeční bolest za hrudní kostí dostavující se při onemocnění věnčitých tepen	sténocardie f., angine f. de poitrine	douleur constrictive, angoissante, ressentie principalement dans le thorax, derrière le sternum, lorsque le cœur ne reçoit pas assez d'oxygène
stenosa	zúžení světlosti některých tělesných dutin n. vývodů	sténose f.	diminution ou étroitesse anormale permanente du calibre d'un canal, d'un orifice ou d'un organe creux
stereoagnosie, astereognosie	"hmatová slepota", neschopnost poznávat předměty hmatem	stéréoagnosie f., astéréognosie f., agnosie f. tactile	incapacité de reconnaître les objets au toucher ou à la palpation, alors que leur reconnaissance visuelle est intacte et qu'il n'existe aucun déficit de la sensibilité sensorielle somesthésique
stereognosie	schopnost poznávat předměty hmatem	stéréognosie f.	ensemble des fonctions sensibles dont l'intégration assure la capacité de reconnaître, à la palpation ou au toucher, le volume et la forme d'un objet
stereotypie	porucha chování charakterizovaná dlouhodobým opakováním jednoduchého pohybu (např. kývání těla či končetin ze strany na stranu, pobíhání po stejné dráze), řeči (verbigerace) nebo mimických výrazů (grimasování); objevuje se především ve stresových situacích vyvolaných např. životem v omezeném prostoru, nedostatkem vhodné činnosti a sociálních kontaktů, narušením časoprostorového systému	stéréotypie f.	répétition continuelle des mêmes gestes, des mêmes tics, des mêmes mots au cours de certaines maladies du système nerveux
stereotypní	zvykový, ustálený, mechanicky udržovaný	stéréotypé, e	se dit d'actes, de gestes habituels répétés involontairement mais ne présentant pas le caractère convulsif des tics
sterilita	stav předmětů bez choroboplodných zárodků dosažený sterilizací: s. lékařských nástrojů; částečná n. úplná neschopnost tvořit gamety a dát potomstvo, neplodnost	stérilité f.	état de ce qui est stérile, c'est-à-dire de ce qui est exempt de microorganismes revivifiables, état d'un milieu exempt de germes vivants; incapacité (pour un être vivant) de procréer, infécondité

stigma	poznámenání, znak, stopa po poranění, viditelná známka odlišnosti např. při nemoci	stigmaté m.	signe clinique permanent, permettant de poser le diagnostic d'un état morbide
stimulace	podněcování, pobízení, pobídnutí (urč. stimuly)	stimulation f.	augmentation de l'activité de fonctions organiques par l'action de stimulants
strabismus	šilhavost, úchylny rovnovážného postavení oka; orgánová oční vada způsobená zvýšeným napětím určitých svalových skupin oka a současnou poruchou funkce ostatních očních svalů	strabisme m.	défaut de parallélisme des axes visuels, se traduisant par la déviation d'un oeil ou des deux yeux
stratifikace	rozvrstvení: s. společnosti; stat. rozdělení základního souboru na části, v nichž je prováděn náhodný výběr	stratification f.	disposition en couches superposées, répartition en niveaux
stres	soubor podnětů nadměrně nepříznivě zatěžujících organismus v oblasti duševní i tělesné	stress m.	agent physique ou psychologique provoquant une réaction de l'organisme, ensemble des réactions non spécifiques (physiologique, métabolique, comportementale) à cet agent agressif
strukturalizace	proces vytváření struktury složitého celku	structuration f.	fait de donner ou d'acquérir une structure
střední vzdělávání		enseignement m. secondaire	
stupidní	mající n. projevující omezené rozumové schopnosti, velmi hloupý, omezený	stupide	qui est atteint d'une sorte d'inertie mentale; qui a peu d'intelligence ou de sensibilité - abruti, borné
stupor	chorobný stav charakterizovaný setrváváním ve zvláštních strnulých polohách, provázející někt. psychická onemocnění, strnulost, nehybnost provázená nemluvností	stupeur f.	état d'inertie et d'insensibilité profondes lié à un engourdissement général, traduit par l'immobilité du visage et le mutisme
subjekt	nositel vlastností, činností, zážitků, jednotlivec, jedinec; podklad, činitel (op. objekt)	sujet m.	être vivant soumis à l'observation; individu présentant tel ou tel caractère
sublimace	zjemnění, převedení, nevědomý duševní pochod, kterým se pudová hnutí odvracejí od svých původních cílů a zaměřují na činnost společensky prospěšnou	sublimation f.	sublimation des instincts, leur dérivation vers des buts altruistes, spirituels
submise	podrobení (se), podřízení (se); osobní sklon k ústupnosti, k podrobování se druhým (op. dominance)	soumission f.	fait de se soumettre, d'être soumis (à une autorité, une loi) - obéissance, sujétion
subnormální	pod normou, podrobení (se), podřízení (se): psych. osobní sklon k ústupnosti, k podrobování se druhým (op. dominance)	sous-normal, e	au-dessous de la norme
substituce	záměna, náhrada, nahrazení, zastoupení	substitution f.	action de substituer, de remplacer par autre chose
substituční metoda	reedukační metoda v logopedii, při níž se používá náhradního zvuku, který je tvořen hláskou blízkou artikulačním pohybům, ale vzdálenou zvukově	méthode f. de substitution	méthode de rééducation en logopédie, un son est remplacé par un son proche par ses mouvements articulatoires, mais dont le timbre est éloigné

sugestibilita	přístupnost sugesci, vnímavost pro sugesci, sklon ji přijímat, ovlivnitelnost, zvýšená přístupnost vlivu jiné osoby	suggestibilité f.	caractère de ce qui accepte facilement les suggestions, est influençable par suggestion
suggestivnost	vlastnost něčeho suggestivního, podmanivost, stupeň působení nebo vlivu osobnosti na ostatní	suggestivité f.	caractère de ce qui est suggestif, qui a le pouvoir de suggérer des idées, des images, des sentiments
suicidium	dobrovolné ukončení života, zprav. v důsledku psychických poruch, sebevražda	suicide f.	action de causer volontairement sa propre mort (ou de le tenter), pour échapper à une situation psychologique intolérable, lorsque cet acte, dans l'esprit de la personne qui le commet, doit entraîner à coup sûr la mort - autolyse
supinace	otočení, otáčení horní končetiny dlaní vzhůru, rotace předloktí	supination f.	mouvement de rotation que la main et l'avant-bras exécutent de dedans en dehors sous l'action des muscles supinateurs; position de la main après ce mouvement
suprese	potlačení, popření existence určitých možností, faktorů, skutečností nebo reality	suppression f.	fait de supprimer, d'empêcher de se manifester, en cachant, en n'exprimant pas; fait de faire disparaître, de détruire
surditas	hluchota	surdité f.	affaiblissement ou abolition complète du sens de l'ouïe
surdomutitas	hluchoněmota, hluchoněmost, hluchota a němota, neschopnost slyšet a mluvit	surdimutité f.	état du sourd-muet, personne atteinte de surdité congénitale ou très précoce et dont la parole n'a pas été éduquée (beaucoup de sourds apprennent à parler)
surdopedie	obor speciální pedagogiky zabývající se výchovou a vzděláním jedinců s postižením sluchového vnímání	-	éducation adaptée des enfants malentendants
světlocit	citlivost oka pro světlo	photosensibilité f.	sensible à la lumière, les réactions à la lumière (naturelle ou artificielle)
symbol	konkrétní předmět sloužící k označení něj. abstraktního pojmu, dohodnutá značka, znamení pro něco (často mezinárodní): písmena - symboly hlásek; číselné symboly ; matematické, geografické, meteorologické symboly ; kyb. prvek libovolné abstraktní abecedy	symbole m.	objet ou fait naturel de caractère imagé qui évoque, par sa forme ou sa nature, une association d'idées spontanée (dans un groupe social donné) avec qqch. d'abstrait ou d'absent
symetrie	souměrnost, uspořádanost a rozložitelnost podle osy (roviny) souměrnosti na stejné části, souměrnost (op. asymetrie)	symétrie f.	correspondance exacte en forme, taille et position de parties opposées; distribution régulière de parties, d'objets semblables de part et d'autre d'un axe, autour d'un centre
symptom	příznak, patrná známka nemoci	symptôme m.	phénomène, caractère perceptible ou observable lié à un état ou à une évolution (le plus souvent morbide) qu'il permet de déceler
syndaktylie	vrozená vývojová vada, při kt. nejsou prsty od sebe odděleny , srůst prstů	syndactylie f.	malformation caractérisée par la soudure de deux ou plusieurs doigts ou orteils

S

syndrom

syndrom	soubor příznaků (symptomů) charakterizující urč. onemocnění	syndrome m.	association de plusieurs symptômes, signes ou anomalies constituant une entité clinique reconnaissable, soit par l'uniformité de l'association des manifestations morbides, soit par le fait qu'elle traduit l'atteinte d'un organe ou d'un système bien défini
synergie	společné působení, součinnost, součinnost svalů při vykonávání urč. pohybu	synergie f.	action coordonnée de plusieurs organes, association de plusieurs facteurs qui concourent à une action, à un effet unique
synestésie	spoluznění více smyslů při podněcování smyslu jednoho, např. barevné dojmy zrakové při slyšení určitých tónů, dvojitý počitek (např. sluchový a zrakový)	synesthésie f.	trouble de la perception sensorielle caractérisé par la perception d'une sensation supplémentaire à celle perçue normalement, dans une autre région du corps ou concernant un autre domaine sensoriel - synopsis
synkinéze	sdužené pohyby, současný pohyb různých částí těla	syncinésie f.	mouvement involontaire automatique et stéréotypé qui accompagne un mouvement volontaire, tendance pathologique à l'exécution symétrique de tout mouvement, de toute contraction musculaire qu'exécute un membre, la main en général, sans que l'association possède une signification fonctionnelle
synkopa	stav krátkodobého bezvědomí způsobený nedokrevností mozku při zpomalení n. zastavení srdeční činnosti; rytmický útvar vzniklý přesunem přízvuku z těžké doby na lehkou	syncope f.	arrêt ou ralentissement marqué des battements du coeur, accompagné de la suspension de la respiration et de la perte de la conscience
synonymum	slovo, výraz n. gramatický tvar (téměř) stejného n. podobného významu, slovo souznačné: synonyma primární (např. dopis - psaní); synonyma sekundární (např. statečně (se bránit) - směle (útočit))	synonyme m.	se dit de mots ou d'expressions qui ont une signification très voisine et, à la limite, le même sens
syntax	nauka o mluvnické stavbě vět a souvětí, skladba, základní součást gramatiky: nadvětná s. hypersyntax; log. logická s. část logiky zkoumající vlastnosti a strukturu logických soustav	syntaxe f.	étude des relations entre les formes élémentaires du discours (mot, syntagme); étude des règles qui président à l'ordre des mots et à la construction des phrases, dans une langue; ces règles
syntéza	shrnutí, sjednocení jednotlivých částí, složek v celek (op. analýza)	synthèse f.	opération intellectuelle par laquelle on rassemble les éléments de connaissance concernant un objet de pensée en un ensemble cohérent; vue d'ensemble
systém podporovaného zaměstnání		aide f. à l'adaptation professionnelle	
škála	soubor (jevů, hodnot) uspořádaný podle urč. pořadí, stupnice	échelle f.	série de tests gradués permettant d'établir le niveau de développement mental
škola pro všechny		école f. pour tous	
tabu	něco zakázaného, nedotknutelného	tabou m.	ce sur quoi on fait silence, par crainte, pudeur

tabula rasa	čistý list; nepopsaný papír; nedotčená mysl; mysl bez zkušeností, nepopsaná deska (podle sensualistické hypotézy stav lidské psychiky před narozením)	table f. rase	âme, esprit avant qu'aucune connaissance n'y soit inscrite
tachykardie	zrychlená srdeční činnost (nad 90 tepů za minutu) při fyzické námaze n. při někt. onemocněních (op. bradykardie)	tachycardie f.	accélération du rythme cardiaque, caractérisée par un nombre de contractions par minute qui est supérieur à 100
taktika	způsob vedení a řízení boje, promyšlený postup při něj. činnosti, v něj. situaci, plánovitě chování	tactique f.	ensemble des moyens coordonnés que l'on emploie pour parvenir à un résultat
talent	vysoká míra nadání jedince, celková struktura schopností klienta	talent m.	aptitude remarquable dans le domaine intellectuel ou artistique
tanec svatého Víta, chorea	porucha centrální nervové soustavy, zvl. u dětí, projevující se vykonáváním mimovolných, škubavých a bezúčelných pohybů, tzv. tanec sv. Víta, posunčina	danse f. de Saint Guy, chorée f.	maladie nerveuse qui se manifeste par des mouvements rappelant ceux de la danse, accompagnés de convulsions brèves de certains muscles, syndrome caractérisé par l'existence de mouvements unilatéraux (hémichorée) ou bilatéraux anormaux involontaires, spontanés, brusques et brefs, irréguliers et de grande amplitude, variables dans leur distribution, leur fréquence et leur intensité, associés à une hypotonie et à une incoordination motrice
tautologie	vyjádření obsahu pojmu týmiž slovy n. podobnými, hromadění slov téhož významu	tautologie f.	répétition inutile de la même idée sous une autre forme, proposition complexe qui reste vraie en vertu de sa forme seule, quelle que soit la valeur de vérité des propositions qui la composent
teleskopická hůl		canne f. télescopique	
tělesná vada, slabost, neduh, churavost		infirmité f.	état (congénital ou accidentel) d'un individu ne jouissant pas d'une de ses fonctions ou n'en jouissant qu'imparfaitement (sans que sa santé générale en soit totalement compromise)
tělesné postižení		déficiencia f. motrice	
tenze	napětí ovlivněné interakcí osob či vnitřních nebo vnějších vlivů, (krevní) tlak: nitrooční, nitrolební t.	tension f.	pression, état psychique où le besoin d'une détente se fait sentir; résistance qu'opposent les parois de cavités organiques (abdomen, estomac, vessie etc.) ou de conduits (artères, veines, capillaires, etc...) aux liquides ou au gaz qu'ils renferment
teorie		théorie f.	
terapie	způsob léčení (dietou, fyzikálními metodami ap.): fyzikální t. fyzioterapie; pohybová t. kinezioterapie	thérapeutique f., thérapie f.	partie de la médecine qui étudie et met en application les moyens propres à guérir et à soulager les malades
test	zkouška k ověření urč. hodnot, jakosti, vlastnosti, vědomostí, znalostí: psychologický, didaktický, inteligenční t.	test m.	épreuve, impliquant une tâche à remplir, avec une technique d'évaluation précise
testování		test m., épreuve f.	

T

těžké postižení, kombinované vady

těžké postižení, kombinované vady		polyhandicap m.	
thanatofobie	strach ze smrti	thanatophobie f.	crainte de la mort
tik	stereotypní rychlé pohyby určitých svalových skupin (funkcionálního původu) mimovolní povahy, např. mrkání, kroucení hlavou nebo trupu, škubavé pohyby ramen, očních víček, pomrkávání, kašláná aj.	tic m.	mouvement convulsif, involontaire et qui se répète à intervalles variables
titulky	titulky filmu vysvětlující text filmu	sous-titres m.	traduction des dialogues d'un film, projetée en surimpression en bas de l'image
tlumočník		interprète m.	
tonizace	posilování, uvedení do stavu napětí, působení na tonus, tonizování	tonisation f.	mise en état particulier de tension permanente et involontaire des tissus vivants et spécialement du tissu musculaire
tonus	napětí	tonus m. mental, psychologique	se dit de l'état d'activité permanente, générale, des centres nerveux, entretenus à des degrés divers chez l'homme ou l'animal éveillés, sous l'action, notamment, des excitations sensorielles (tonus nerveux central)
topika	umístění	topique m.	lieu commun, cliché, stéréotype
topofobie	strach před určitými místy	topophobia f.	crainte morbide de certains lieux déterminés
torpidní	ztrnulý, ztuhlý, tupý, pomalý, pasivní, netečný, apatický	torpide	qui ne manifeste aucune tendance à l'amélioration ni à l'aggravation
toxické těkavé látky	tekutiny proměňující se v toxické páry s omamnými účinky; nejčastěji toluen a tetrachloretylén, při inhalaci se objevuje rychle euforie	substance f. toxique volatile	liquide susceptible de dégager des vapeurs toxiques
toxikofobie	strach z otravy	toxicophobie f.	peur de l'intoxication
toxikomanie	psychická i tělesná závislost na drogách trvale užívaných, drogová závislost	toxicomanie f.	état d'intoxication engendré par la prise répétée de substances toxiques - drogue, stupéfiant, créant un état de dépendance psychique et physique à l'égard de ses effets
trans	stav vzrušení vedoucí až ke změně stavu vědomí, vytržení, uchvácení, stav podobný hypnotickému stavu	transe f.	exaltation, transport
transcendentní	překračující hranici individuální zkušenosti a smyslového poznání	transcendent, e	qui dépasse un ordre de réalités déterminé, « ne résulte pas du jeu naturel d'une certaine classe d'êtres ou d'actions, mais suppose l'intervention d'un principe extérieur et supérieur à celle-ci

transfer	přesun; přenos; převod	transfert m.	acte par lequel un sujet, au cours de la cure, reporte sur le psychanalyste soit une affection (transfert positif), soit une hostilité (transfert négatif) qu'il éprouvait primitivement, surtout dans l'enfance, pour une autre personne (père, mère, etc.)
transformace	změna stavu, přeměna, přetvoření	transformation f.	fait de se transformer; modification qui en résulte
tranzitní program/program přechodu		programme m. d'insertion	
trauma	poranění, úraz, rána: nitrobráší t.; duševní t.	trauma m.	lésion, blessure locale produite par un agent extérieur agissant mécaniquement; émotion violente qui modifie la personnalité d'un sujet en la sensibilisant aux émotions de même nature
tréma	nepříjemný, tísnivý citový prožitek, vnitřní rozechvění, nervozita, strach pocíťované před veřejným vystoupením, významným jednáním, činem, zkouškou n. v jejich průběhu	trac m.	peur ou angoisse irraisonnée que l'on ressent avant d'affronter le public, de subir une épreuve, d'exécuter une résolution, et que l'action dissipe généralement
tremor	třes (svalů), chvění	tremblement m.	agitation du corps ou d'une partie du corps par petites oscillations rapides, involontaires
trend	základní směr vývoje sledovaného jevu, vývojová tendence	tendance f.	principe dynamique, considéré comme la cause de l'orientation des activités humaines
trh práce		marché m. du travail	
tribadie	lesbická láska, lesbizmus, sapfismus	lesbianisme m., tribadie f.	homosexualité féminine
trichotilomanie	chorobné vytrhávání vlastních vlasů a chlupů	trichotilomanie f.	tic consistant à arracher constamment les cheveux ou les poils d'une région donnée
trizomie	genetická porucha, při níž je určitý chromozom v buňce v počtu tří (místo normálního počtu dvou)	trisomie f.	anomalie génétique due à la présence dans une paire chromosomique d'un chromosome surnuméraire
tuberoskleróza, tuberózní skleróza	fakomatóza s autozomálně-dominantní dědičností; vícečetné nádorky mozku se projevují obv. křečovými stavy epilepsií amnohdy ne vždy mentálním postižením	sclérose f. tubéreuse	trouble congénital marqué par l'apparition de nodules résistants dans le cortex cérébral et autres organes, cliniquement caractérisé par la déficience mentale et l'épilepsie
tumor cerebri	mozkový nádor	tumeur f. cérébrale	
tumultus sermonis	překotné tempo řeči, breptavost	bredouillement m.	trouble de l'élocution qui consiste à parler de façon rapide et peu compréhensible
tyflogie	vědní obor zabývající se zrakově postiženými a jejich společenským uplatněním	typhlogie f.	étude générale de la cécité et des personnes affectées d'une déficience visuelle

týmová práce

typ	jedinec n. věc jako vzor, příklad, nositel charakteristických vlastností, znaků pro celou skupinu jedinců n. věcí
typologie	nauka o typech, vědecká metoda založená na rozčlenění soustavy objektů a jejich seskupování pomocí zobecněného modelu n. typu
učení s pomocí počítače	
unilaterální	jednostranný
úsudek	schopnost rozřešit nějaký problém výběrem z několika možných řešení na základě racionálního předpokladu či "zdravého rozumu"
utilitární	užitkový
úzkost	pocit nejistoty spojený s bází před něčím neznámým, neurčitým a s pocitem vlastní bezmocnosti; stísněnost, tíseň, sklíčenost
úzus	zvyklost, zvyk, obyčej
vada, poškození	
vadný, nedostatečný, chybějící	
vágní	neurčitý, nejasný
validita	platnost, právoplatnost něčeho, platnost metody (techniky) určené k danému šetření
validizace (posudku)	ověřování pracovních hypotéz mimo rámec vlastního psychologického vyšetření doplňujícími údaji z pracovního nebo rodinného života klienta

travail m. d'équipe

type m.	ensemble des caractères organisés en un tout, constituant un instrument de connaissance par « abstraction rationnelle » et permettant de distinguer des catégories d'objets, d'individus, de faits
typologie f.	science des types humains, considérés du point de vue des rapports entre les caractères organiques et mentaux
apprentissage m. assisté par ordinateur	
unilatéral, e	disposé ou situé d'un seul côté; qui ne se fait que d'un côté
jugement m.	faculté de l'esprit permettant de bien juger de choses qui ne font pas l'objet d'une connaissance immédiate certaine, ni d'une démonstration rigoureuse; l'exercice de cette faculté
utilitaire	attaché à ce qui est utile, préoccupé des seuls intérêts matériels
anxiété f.	état de trouble psychique causé par le sentiment de l'imminence d'un événement fâcheux ou dangereux, s'accompagnant souvent de phénomènes physiques
usage m.	pratique que l'ancienneté ou la fréquence rend normale, dans une société - coutume, habitude
lésion f., déficience f.	altération structurale d'une cellule, d'un tissu ou d'un organe, dans ses caractères anatomiques ou physiologiques, et qui est due à des causes morbides ou traumatiques; perte de substance ou altération qui résulte d'un état pathologique et qui touche la structure ou l'apparence du corps, ou une fonction physique ou mentale
déficient, e	
vague	ce qui n'est pas défini, fixé
validité f.	conformité d'un élément réel avec sa représentation
validation f.	fait de rendre ou déclarer valide, qui est en bonne santé, capable de travail, d'exercice

vandalismus	hrubě nešetrné, barbarské ničení, pustošení věcí a hodnot, zejména uměleckých, vandalství	vandalisme m.	tendance à détruire stupidement, à détériorer, par ignorance, des oeuvres d'art
variabilita	proměnlivost, variabilitnost (op. invariabilita), schopnost proměny, odchylnost od normy, průměru	variabilité f.	caractère de ce qui est variable, qui prend plusieurs valeurs, plusieurs aspects, selon les cas individuels, ou selon les circonstances
vazomotorický	vyvolávající rozšíření či zúžení cév, vazomotorické nervy inervující hladké svalstvo a působící změnu průsvitu cév (stahem n. rozšířením)	vasomoteur, trice	relatif à la modification du calibre des vaisseaux
vazomotorika	schopnost cév měnit svůj průměr změnou napětí hladkých svalových vláken ve stěně cévy, je řízena reflexně sympatickým a parasympatickým nervovým systémem, hormonálně i místními (tkáňovými) vlivy	vasomotricité f.	phénomène de diminution ou d'augmentation du calibre des vaisseaux sanguins selon les besoins de l'organisme
včasná detekce		détection f. précoce	
venerofobie	strach z pohlavního styku, resp.z pohlavní choroby	vénérophobie f.	peur des maladies sexuellement transmissibles
ventrální	břišní	ventral, e	relatif au ventre, à l'abdomen
verbalismus	nadměrná, zbytečná mnohomluvnost	verbalisme m.	caractère verbal, utilisation des mots pour eux-mêmes au détriment de l'idée
verbigerace	opakování téhož slova, popř. skupin slov bez ohledu na smysl a na situaci jako příznak duševních chorob	verbigération f.	discours incohérents avec répétitions, altérations de mots et néologismes nombreux, que font certains malades atteints de manie ou de démence
verbomanie	tlachavost, upovídánost, žvanivost, nutkavé mluvení	verbomanie f.	manie de parler
verifikace	ověření, ověřování, potvrzení, potvrzování pravosti, správnosti	vérification f.	fait de vérifier, opération par laquelle on vérifie, examiner (une chose) de manière à pouvoir établir si elle est conforme à ce qu'elle doit être, si elle fonctionne correctement
vertigo	závrat	vertige m.	impression par laquelle une personne croit que les objets environnants et elle-même sont animés d'un mouvement circulaire ou d'oscillations et qui peut s'accompagner de troubles de l'équilibre
vícečetné postižení, postižení několika vadami stejného stupně		plurihandicap m., multihandicap m.	
vícečetné smyslové postižení		handicap m. multi-sensoriel	

virgo	v. intacta - pohlavně neporušená dívka, panna	vierge f.	fille qui n'a jamais eu de relations sexuelles complètes, et possède encore l'hymen
viscerální	týkající se útrobu, útrobních orgánů, týkající se vnitřností, útrobní	viscéral, e	relatif aux viscères, qui appartient à un viscère
vitalita	životní síla, životní schopnost, životaschopnost, životnost	vitalité f.	caractère de ce qui manifeste une santé, une activité remarquables, de ce qui est éminemment vivant
vitální	životný, životní, životaschopný, živelný, plný energie, temperamentní	vital, e	énergétique propre à la vie
vize	mylná, matoucí představa, smyslový klam, přelud, vidina: chorobná v.	vision f.	représentation imaginaire, mage mentale - idée
vlčí děti		enfants m. sauvages	
vloha	vrozená schopnost nebo skupina schopností umožňující dosáhnout mimořádných a speciálních znalostí nebo dovedností	aptitude f.	disposition naturelle
vomitus	psychogenní zvracení jako neurotický symptom úzkosti	vomissement m. psychogène	vomissement provoqué par l'angoisse
vrozené onemocnění projevující se zvýšenou lomivostí kostí		fragilité f. osseuse, ostéogénèse f. imparfaite	trouble héréditaire de l'ostéogénèse, de forme congénitale ou tardive, qui se manifeste par des fractures multiples à réparation rapide, due à un trouble du métabolisme du calcium
vrozený	zděděný, hereditární, kongenitální (op. získaný), označující všechny odchylky, vady a nemoci, se kterými se dítě rodí, vrozené.	congénital, e	qui est présent à la naissance; dont l'origine se situe pendant la vie intra-utérine
vulgarismus	hrubý, obhroublý výraz, vulgární, nespisovné slovo užitá ve spisovném jazyce	vulgarisme m.	expression ou tournure de langue incorrectes, expression, tour propre aux personnes peu instruites
vyhodnocení		évaluation f.	
vyrovnání příležitostí		égalité f. des chances	
vyšší vzdělávání		enseignement m. supérieur	
vytváření sítí		mise f. en réseau	
výzkum		recherche f.	
vzdělávání dospělých		formation f. d'adultes	

vzdělávání společně s většinou populací, mainstraming		approche f. inclusive	
vzdělávání učitelů/příprava učitelů		formation f. des enseignants	
vzdělávání v hlavním vzdělávacím proudu		éducation f. en milieu ordinaire	
workshop	pracovní setkání odborných pracovníků, při němž jsou účastníky řešeny praktické problémy, dílna	atelier m.	réunion scientifique spécialisée, à participation généralement très limitée, au cours de laquelle des chercheurs unissent leurs compétences pour faire avancer la solution d'un problème
xenofilie	přehnaná záliba ve všem, co je cizí	xénophilie f.	état d'esprit, sentiment de celui qui est xénophile, qui a de la sympathie envers les étrangers
xenofobie	odpor, nepřátelství, nedůvěra ke všemu cizímu; strach z cizinců a nenávisť k nim	xénophobie f.	hostilité systématique ou irrationnelle à l'égard de l'étranger
základní (hodnocení)		évaluation f. initiale	
základní vzdělávání		enseignement m. primaire	
zaměstnání		emploi m.	
zbytkový sluch	zbylý	ouïe f. résiduelle, audition f. résiduelle	niveau d'audition mesurable ou utilisable chez les sujets présentant des déficiences auditives ou acoustiques
zbytkový zrak	zbylý	vision f. résiduelle	niveau de vision décelable ou utilisable chez les sujets présentant une déficience visuelle
zdroje		ressources f. financières	
získaný, nabytý		acquis, e	qui n'appartient pas au patrimoine chromosomique de l'individu et apparaît par adaptation au milieu
znaková francouzština		français m. signé	

znakový jazyk	přirozený a plnohodnotný komunikační systém tvořený specifickými vizuálně-pohybovými prostředky, tj. tvary rukou, jejich postavením a pohyby, mimikou, pozicemi hlavy a horní části trupu	langue f. des signes	désigne la langue gestuelle (produite par les mouvements des mains, du visage et du corps dans son ensemble) que les personnes atteintes de surdité ont développées pour communiquer
zneužívání d�tí		maltraitance f. � enfant, maltraitance f. sur mineur	fait de négliger ou d'infliger de mauvais traitements à un enfant qu'on a sous son autorité ou sous sa garde
znev�hodn�n�, nev�hoda		désavantage m., handicap m.	désavantage social résultant d'une déficiance ou d'une incapacité qui limite ou interdit chez un individu l'accomplissement de son rôle social et culturel
znev�hodn�n�y		défavorisé, e	
zoofobie	porucha myšlení a emoc� projevující se chorobn�m strachem p�ed zv�řaty	zoophobie f.	peur morbide ressentie à la vue ou à la pensée de certains animaux (insectes, araignées, crapauds, serpents, chauves-souris, etc.)
zoomanie	p�ehnan�, nadm�rn� l�ska ke zv�řat�m; �asto d�sledek osam�losti	zoomanie f.	amour excessif que certains névropathes éprouvent pour des animaux
zrakov� ostrost		acuité f. visuelle	finesse de sensibilité discriminative des yeux
zrakov� postižen�		déficiance f. visuelle	
žvatl�n�, žvatlavost		babillage m., babil m.	bavardage agréable et vif (d'enfants, de jeunes filles)

Část francouzsko-česká

-	éducation adaptée des enfants souffrant de troubles psychiques	psychopedie	obor speciální pedagogiky zabývající se výchovou a vzděláním jedinců s mentálním handicapem, psychickými poruchami, s autismem
-	éducation adaptée des enfants malentendants	surdopedie	obor speciální pedagogiky zabývající se výchovou a vzděláním jedinců s postižením sluchového vnímání
-	éducation adaptée des enfants souffrant de maladies et/ou handicaps physiques	somatopedie	obor speciální pedagogiky zabývající se výchovou a vzděláním tělesně postižené, nemocné a zdravotně oslabené (s omezenou mobilitou a imobilní) mládeže
à défaut de	en l'absence de	per defectum	z nedostatku
a priori	qui ne se fonde pas sur l'expérience	apriorní	předem daný nevyplývající ze zkušenosti
A.R.N. f.	acide ribonucléique, acide nucléique formé d'un enchaînement de nucléotides constitués de ribose et d'une base purique ou pyrimidique	RNA	kyselina ribonukleová (zkratka z anglického ribonucleic acid); přenáší v buňce genetickou informaci uloženou v DNA
abasie f.	impossibilité de marcher sans qu'il y ait trouble musculaire	abázie	organická n. funkční neschopnost chůze způsobená nervovými n. psychickými poruchami
abduction f.	mouvement qui écarte un membre ou une partie quelconque du plan médian du corps	abdukce	pohyb směrem od osy těla, resp. končetiny; odtážení (končetiny)
aberration f.	défaut de l'image donnée par un instrument d'optique (lentille, miroir grossissant), ou par l'oeil, dû à une irrégularité de forme (aberration géométrique, aberration de sphéricité), ou à une inégalité de réfraction des différentes fréquences du rayonnement (aberration chromatique) - astigmatisme; aberration chromosomique	aberrace	chyba reflektoru nebo čočky, jejímž důsledkem je geometrický nesoulad mezi objektem a jeho obrazem, astigmatismus; odchylka funkce nebo tvaru od normálního stavu gen. chromozomální aberrace, narušení chromozomů, strukturální změna chromozomů, chromozomová mutace
aboulie f.	trouble mental se caractérisant par la diminution ou la disparition de la volonté, avec ralentissement de l'activité intellectuelle et physique; elle est symptomatique de certains états : psychasthénie, neurasthénie et dépression essentiellement; elle ne s'accompagne d'aucune altération de la fonction intellectuelle et s'inscrit dans un contexte qualifié d'inhibition au cours duquel la fonction affective est diminuée alors que le sujet est lucide	dysbulie	chorobná nerozhodnost, ztráta vůle vyskytující se při těžkých depresích, abulie
aboulie f.	trouble mental caractérisé par une diminution ou une disparition de la volonté se traduisant par une inaptitude à choisir, à se décider, à passer à l'acte	abúlie	slabost vůle, nedostatek vnitřní energie, nerozhodnost, lhostejnost, chorobná ztráta vůle
abréaction f.	brusque libération émotionnelle; réaction d'extériorisation par laquelle un sujet se libère d'un refoulement affectif	abreakce	vybití afektivního napětí, odreagování (např. afektu, hněvu agresivním chováním)

absence f.	arrêt soudain, de courte durée, de la conscience, sans défaillance des fonctions végétatives, caractéristique de la forme mineure de l'épilepsie; fait de s'absenter, de partir	absence	náhlá krátká ztráta vědomí n. paměti, malý epileptický záchvat (petit mal); nepřítomnost
absorption f.	action d'absorber, laisser pénétrer et retenir (un fluide, des particules, un rayonnement) dans sa substance	absorpce	pohlcování, vstřebání
abstinence f.	privation volontaire de certains aliments, par ex. viande ou boissons (alcool), pour une raison religieuse ou médicale	abstinence	zdržování se něj. požitků, zvl. pití lihovin, kouření aj., z důvodů rozumových, zdravotních n. etických, zdrženlivost: alkoholická a.; pohlavní a.
abstraction f.	fait de considérer à part un élément (qualité ou relation) d'une représentation ou d'une notion, en portant spécialement l'attention sur lui et en négligeant les autres	abstrakce	myšlenkový proces vymezení podstatných znaků nebo vlastností od znaků a vlastností nepodstatných, schopnost zevšeobecnování nebo tvorby obecných pojmů (generalizace)
abstrait,e	qui use d'abstractions, opère sur des qualités et des relations et non sur la réalité	abstraktní	nenázorný, pomyslný
abus m.	action d'abuser d'une chose; usage mauvais, excessif ou injuste, l'abus d'alcool	abúzus	nadměrné užívání (např. alkoholu, drogových látek), zneužívání (mis-úzus)
acalculie f.	impossibilité pathologique de reconnaître les chiffres, d'utiliser des nombres et d'effectuer des opérations mathématiques	akalkulie	neschopnost počítat
accent m.	augmentation d'intensité de la voix sur un son, dans la parole	akcent	důraz
acceptation f.	acte par lequel une partie accepte ce que l'autre lui offre; consentement formel	akceptace	přijímání, kladný vztah (např. k dítěti)
accessibilité f.	possibilité d'accéder, d'arriver à, milieu sans barrière	bezbariérové prostředí, prostor bez bariér	přístup, dostupnost
accidentel, le	qui arrive par hasard, qui est produit par une circonstance occasionnelle - contingent, fortuit, imprévu, occasion	akcidentální	vedlejší, náhradní, příležitostný, náhodný
acclimatation f.	fait d'acclimater des animaux, des plantes; le fait de s'acclimater	aklimatizace	přizpůsobení se novému prostředí
accommodation f.	adaptation, aptitude de l'oeil à accommoder, modification des activités mentales (surtout chez l'enfant), en vue de s'adapter au milieu, à des situations nouvelles	akomodace	schopnost přizpůsobení dioptrického aparátu oka na různě vzdálené objekty; formální, vnější přizpůsobení: a. k prostředí a jeho normám
accompagnement m.	présence physique, psychologique et professionnelle d'un intervenant dans une phase d'adaptation, de réadaptation ou d'intégration sociale dans le but d'assurer le bon déroulement de cette phase	osobní asistence	pomocná účast

acculturation f.	ensemble des phénomènes qui résultent d'un contact continu et direct entre des groupes d'individus de cultures différentes et qui entraîne des modifications dans les modèles culturels initiaux de l'un ou des deux groupes	akulturace	proces sociálních a kulturních změn, kt. je důsledkem těsných kontaktů rozdílných kultur a za něhož dochází k přijímání prvků jedné kultury n. k vzájemnému přijímání a splývání
accumulation f.	action d'accumuler; le fait d'être accumulé, entasser	akumulace	hromadění
acoasme m.	hallucination auditive sous la forme de grésillement, de bourdonnement, de sonnerie	akoazma	sluchový přelud jeví se jako praskání, bzučení, zvonění apod.
acoupédie f.	rééducation des déficients auditifs	akupédie	výchova jedinců s poruchami sluchu
acousie f., dysacousie f.	audition normale, trouble de l'audition	akuzie	vada nebo porucha sluchu vzniklá orgánovými změnami v oblasti sluchového analyzátoru (hypakuzie - snížení sluchu/ nedoslýchavost, anakuzie - ztráta sluchu/hluchota, dysakuzie - deformace sluchu, hyperakuzie - patologické zvýšení sluchu)
acquis, e	qui n'appartient pas au patrimoine chromosomique de l'individu et apparaît par adaptation au milieu	získaný, nabytý	
acrocyanose f.	cyanose des extrémités (mains, pieds), occasionnelle (froid) ou chronique (troubles circulatoires)	akrocyanóza	vrozená n. získaná porucha projevující se fialovým zbarvením koncových, okrajových částí těla (prstů, uší, nosu aj.) z nedostatečného prokrvení
action f. sociale		sociální péče	
acuité f. visuelle	finesse de sensibilité discriminative des yeux	zraková ostrost	
adaptabilité f.	capacité de s'adapter, se mettre en harmonie avec (les circonstances, le milieu), réaliser son adaptation biologique	adaptabilita	schopnost přizpůsobení změně podmínek
adaptation f.	résultat des modifications morphologiques et physiologiques génétiquement fixées, permettant la survie d'une espèce dans un habitat modifié	adaptace	přizpůsobení se organizmu podmínkám prostředí; sociol., psych., sociální a. přizpůsobení jedince n. společenské skupiny sociálnímu prostředí, podmínkám společenského života
adduction f.	mouvement qui rapproche un membre du plan sagittal du corps, adduction de l'oeil : mouvement horizontal de l'oeil vers le nez	addukce	pohyb, přitažení končetiny k středové ose těla
adéquat, e	exactement proportionné à son objet, adapté à son but - approprié, congruent, convenable, idoine, juste	adekvátní	přiměřený, shodný, vhodný
adiadococinésie f.	difficultés à l'exécution rapide de mouvements alternatifs	adiadochokinéza	porucha schopnosti rychle střídát pohyby
administration f. scolaire		řízení škol	

adolescence f.	âge qui succède à l'enfance et précède l'âge adulte (environ de 12 à 18 ans chez les filles, 14 à 20 ans chez les garçons), immédiatement après la puberté	adolescence	věkové údobí od skončení puberty do úplné fyzické a psychické zralosti, dospívání
adoption f.	action d'adopter, prendre légalement pour fils ou pour fille	adopce	přijetí cizího dítěte za vlastní, osvojení
adrénoleuco-dystrophie f. (ALD)	démyélinisation progressive du système nerveux central (cerveau et/ou moelle épinière) et une insuffisance surrénale périphérique	adrenoleukodystrofie (ALD)	peroxizomální nemoc způsobená sníženou aktivitou lignoceroyl-CoA-ligázy, enzymu
adynamie f.	extrême faiblesse musculaire qui accompagne certaines maladies	adynamie	slabost těla n. orgánů důležitých pro život, jež vzniká po těžkých chorobách n. ve stáří: a. srdce, svalů
aérophagie f.	déglutition d'une certaine quantité d'air qui pénètre dans l'oesophage et l'estomac	aerofagie	nadměrné polykání vzduchu (např. při jídle), neurotický příznak
affect m., réaction f. affective	sensation qui agit sur un être soumis à une émotion ou à une saute d'humeur	afekt	prudce probíhající a výrazně emotivní reakce spojená s oslabením nebo ztrátou volní (rozumové) kontroly chování a jednání (např. rozčilení, vztek, strach, hněv, podráždění aj.)
affiliation f.	forme sociale de motivation qui pousse l'individu à rechercher la compagnie d'autres personnes et à s'associer avec elles dans un esprit de plaisir, de partage et de collaboration	afiliace	vyhledávání přítomnosti druhých lidí, utváření sociálních kontaktů sdružováním
afonction f.	incapacité de fonctionner	afunkce	neschopnost činnosti
âge m. mental		mentální věk	
agénésie f.	arrêt partiel de développement de l'embryon, provoquant certaines atrophies ou anomalies	ageneze	aplazie - druh malformace; vrozené chybění, nevyvinutí některého orgánu, části nebo částí těla
agent m.	ce qui agit, opère; force, corps, substance intervenant dans la production de certains phénomènes	agens	činitel
agitation f.	état d'une personne en proie à des émotions et à des impulsions diverses, et qui ne peut rester en repos	agitovanost	agitace, chorobný motorický neklid projevující se bezúčelným pobíháním; objevující se např. při úzkosti, panice, psychózách
agité,e	en proie à une agitation quelconque, inquiet	agitovaný	neklidný, rozrušený
agnosie f.	perte pathologique de la capacité de reconnaissance perceptive, d'identification, malgré l'intégrité plus ou moins complète des sensibilités en jeu; trouble de la reconnaissance des objets, inexplicable par un déficit sensoriel et traduisant un déficit intellectuel spécialisé; incapacité de reconnaître ce qui est perçu (alors que les organes sensoriels restent intacts)	agnózie	získaná porucha gnostické schopnosti, porucha vnímání, poznávacích / gnostických činností, kdy postižený není schopen rozpoznávat jednotlivé běžné předměty, zvuky
agonie f.	ultime phase de transition entre la vie et la mort, marquée par l'extinction graduelle des fonctions vitales	agónie	stav před smrtí, kdy dochází ke ztrátě vědomí, smyslových funkcí a k selhání základních životních funkcí

agoraphobie f.	phobie des espaces libres et des lieux publics	agorafobie	strach z otevřených prostranství
agrammatisme m.	forme d'aphasie, trouble de l'agencement syntactique des mots	agramatismus	porucha tvořit mluvnicky správné tvary
agrammatisme m.	forme d'aphasie, trouble de l'agencement syntactique des mots	dysgramatismus	neúplně a nepřesně vyvinutá schopnost (až neschopnost) užívat v mateřské řeči správně gramatická pravidla, tvořit mluvnicky správné tvary
agraphie f.	perte de la capacité d'écrire, par lésion des centres nerveux de l'écriture, généralement associée à d'autres troubles aphasiques	agrafie	neschopnost písemného projevu
agression f.	attaque violente contre une personne	agrese	napadení, útok
agressivité f.	manifestations de l'instinct d'agression, physique, verbale	agresivita	tendance k útočnému, nepřátelskému jednání vůči druhé osobě, kolektivu, instituci, (a) brachiální / fyzická, (b) verbální / slovní
achromatopsie f., achromasie f.	anomalie de la vision des couleurs qui consiste en une absence de perception colorée, la rétine ne fournissant que la sensation du blanc, du noir et des teintes intermédiaires; absence congénitale ou acquise de la perception des couleurs	achromatopsie, achromatismus,	barvoslepost, neschopnost vidět barvu (postižený vidí vše šedivě)
aide f. à domicile		domácí péče	
aide f. à l'adaptation professionnelle		systém podporovaného zaměstnání	
aide f. sociale à l'enfance		péče o děti a mládež	
aide f. technique	tout produit, instrument, équipement ou système technique utilisé par une personne handicapée, fabriqué spécialement ou existant sur le marché, destiné à prévenir, compenser, soulager ou neutraliser la déficience, l'incapacité ou le handicap	kompenzační pomůcka	nástroj, přístroj nebo zařízení speciálně vyrobené nebo speciálně upravené tak, aby svými vlastnostmi a možnostmi použití kompenzovalo nějakou nedostatečnost způsobenou těžkým zdravotním postižením
aigu, e	à apparition brusque et évolution rapide (maladie) (opposé à chronique)	akutní	prudký, naléhavý, rychle probíhající
aichmophobie f.	peur des aiguilles et des objets pointus	aichmofobie	chorobný strach z ostrých předmětů

ajustement m., adaptation f.	stratégies mises en œuvre par le sujet pour s'adapter à une situation stressante peuvent être soit actives, centrées sur la résolution du problème, soit passives, centrées sur l'expression d'une détresse émotionnelle. Le recours à l'un ou l'autre de ces types de stratégies dépend de l'évaluation cognitive (perception) que fait le sujet de la situation, laquelle est déterminée par sa personnalité, à laquelle peuvent aussi s'ajouter des facteurs physiologiques, psychologiques et sociaux	adjustace	zvláštní případ adaptace záležící v optimálně přizpůsobivém chování jedince vzhledem k společenským normám
akinésie f., acinésie f.	impossibilité pathologique de faire certains mouvements (sans que la force musculaire soit diminuée)	akinézie	neschopnost pohybu, nehybnost
alalie f.	impossibilité d'exprimer les idées et les sentiments en se servant de la parole, généralement en raison d'une paralysie musculaire ou d'une lésion cérébrale	alálie	vývojová vada řeči různého stupně, nemluvnost dítěte (viz dysfázie)
albinisme m.	absence totale de pigment dans la peau, le système pileux et les yeux (iris), due à des facteurs génétiques	albinismus	úplný nebo částečný nedostatek kožního barviva v těle
alexie f.	incapacité de reconnaître à la lecture les éléments du langage, les organes visuels étant intacts (cécité verbale)	alexie	porucha schopnosti číst při zachovaném vidění, způsobená poškozením urč. oblasti mozkové kůry
alexithymie f.	incapacité à identifier et à exprimer verbalement ses émotions, une pauvreté de la vie affective et imaginaire, une orientation de la pensée et du discours vers des préoccupations concrètes, une tendance à recourir à l'action pour éviter et résoudre les conflits, et une propension à décrire de façon détaillée tout ce qui concerne les symptômes physiques dont est affecté le sujet	alexithymie	neschopnost vyjádřit emoce slovy
algolagnie f.	plaisir pathologique de la douleur physique	algolagnie	radost z bolesti vlastní nebo způsobené druhým lidem
algorithme m.	calcul, enchaînement des actions nécessaires à l'accomplissement d'une tâche	algoritmus	postup obsahující konečný počet vhodných elementárních úkonů, které slouží k dosažení určitého cíle
alimentaire	relatif à l'alimentation	alimentační	vyživovací
allergie f.	modification des réactions d'un organisme à un agent pathogène, lorsque cet organisme a été l'objet d'une atteinte antérieure par le même agent	alergie	zvláštní přecitlivělost organismu k někt. látkám, zvýšená imunologická reaktivita vyvolaná antigeny z vnějšího n. vnitřního prostředí (alergeny): a. na něco
allocentrisme m.	attitude psychologique qui consiste à considérer les autres comme centre d'intérêt	allocentrismus	vývoj jedince od důrazu na sebe k důrazu na jiné
altération f.	changement en mal par rapport à l'état normal	alterace	nepříznivá, chorobná změna, porucha, poškození: a. srdečních ozev; a. duševních funkcí; a. plodu
altruisme m.	disposition à s'intéresser et à se dévouer à autrui - allocentrisme, philanthropie	altruismus	nesobecký způsob myšlení n. cítění, jednání ve prospěch druhých lidí

altruiste m.	personne qui s'intéresse et se dévoue à autrui - philanthrope	altruista	nesobecký člověk
amaurose f.	perte totale, généralement soudaine, de la vue, sans lésions décelables de l'oeil même, ni troubles fonctionnels de son système optique - amblyopie, cécité)	amauróza	trvalá a nevyčitatelná ztráta zraku, kdy nemocný vůbec nevnímá světlo, slepota, nevidomost
ambliopie f.	vue double	ambliopie	vada zraku projevující se dvojitým viděním
ambition f.	désir ardent d'obtenir les biens qui peuvent flatter l'amour-propre (pouvoir, honneurs, réussite sociale)	ambice	úsilí, snaha vyniknout, uplatnit se, ctízádnost; cíl, k němuž se člověk upírá a jehož chce dosáhnout: osobní a.
ambivalence f.	caractère de ce qui comporte deux composantes de sens contraire	ambivalence	současná existence protichůdných citových postojů (sympatie, antipatie ap.) k urč. osobě n. předmětu
amblyopie f.	affaiblissement de la vue, trouble de la vision binoculaire, sans lésion organique apparente (intoxications, état psychopathique, certains strabismes)	amblyopie	tupozrakost, vada binokulárního vidění projevující se poruchou vnímání plastického a hloubkového obrazu (častá ve spojení se strabismem)
amétropie f.	défaut dans la structure optique de l'oeil ayant pour conséquence l'astigmatisme, la myopie ou l'hypermétropie	ametropie	vada refrakce, lomivosti oka (myopie, hypermetropie, astigmatismus)
amnésie f.	perte totale ou partielle, temporaire ou définitive, de la mémoire, amnésie de fixation (ou antérograde), de conservation (ou rétrograde), hystérique (à causes affectives), amnésies neurologiques (aphasies, apraxies et agnosies)	amnézie	porucha nebo ztráta paměti pod vlivem silného citového, psychického nebo traumatizujícího zážitku (afektogenní, psychogenní, poúrazová)
amnésie f. antérograde	concernant des faits postérieurs à l'accident ou à la maladie qui en sont responsables, appelée aussi oubli à mesure ou amnésie de fixation (opposé à rétrograde)	anterográdní amnézie	ztráta paměti, vztahující se na období poté, co pacient nabyl vědomí (např. po úrazu), je narušena pacientova krátkodobá paměť, postižený má problém zapamatovávat si veškeré vjemy a informace
amok m.	forme de folie homicide observée chez les Malais; individu qui en est atteint	amok	zuřivost propukající zvláště u Malajců a Indů, náhlé projevy agresivity, zuřivost vyvolané mimořádným vzrušením
amputation f.	opération chirurgicale consistant à couper un membre, un segment de membre, une partie saillante; ablation d'un organe (cf. -ectomie, -tomie)	amputace	chirurgické odnětí končetiny n. jiné části těla, oddělitelné bez vnitřního zákroku: a. ruky, nohy, prsu; a. hrotu zubního kořene
amusie f.	perte de la capacité de chanter, de jouer, ou de reconnaître une musique, absence de sens musical	amuzie	chorobný nedostatek, vzácněji ztráta smyslu pro hudbu, dysmuzie
analeptique	qui rétablit les forces, stimule les fonctions de l'organisme	analeptický	posilující, vzpružující, zvyšující činnost životně důležitých orgánů
analgésie f.	suppression, pathologique ou provoquée, de la sensibilité à la douleur, qui n'altère pas les autres modes de sensibilité - anesthésie	analgezie	ztráta vnímání bolesti následkem přerušování n. poškození nervových vláken n. center
analgésique	qui supprime ou atténue la sensibilité à la douleur	analgetický	zmírňující, utišující bolest

analogie f.	ressemblance établie par l'imagination (souvent consacrée dans le langage par les diverses acceptions d'un même mot) entre deux ou plusieurs objets de pensée essentiellement différents	analogie	shoda, obdoba, podoba, druh úsudku o podobnosti dvou jevů na základě shody některých jejich vlastností
analyse f.	opération intellectuelle consistant à remonter d'une proposition à d'autres propositions reconnues pour vraies d'où on puisse ensuite la déduire	analýza	myšlenkový postup/proces spočívající v rozložení poznávaného předmětu / jevu na jednotlivé části, jednodušší prvky s cílem vymezení podstatných znaků, pořádní, třídění dat do základních skupin
analyse f. factorielle	méthode statistique destinée à extraire les éléments principaux déterminant les variations d'une grandeur observable	faktorová analýza	matematická metoda, jejímž základním cílem je převedení velkého počtu proměnných na menší počet kategorií nebo faktorů (viz korelační koeficient)
anamnèse f.	évocation volontaire du passé; renseignements fournis par le sujet interrogé sur son passé et sur l'histoire de sa maladie	anamnéza	předchorobí, soubor všech dat a údajů před onemocněním nebo problémovým stavem
anancasme m.	névrose obsessionnelle, agitation forcée	anankasmus	vtíravý, nutkavý jev (myšlenka, jednání) neovlivnitelný vůlí, směřující k tomu, aby jej člověk uskutečnil
anarthrie f.	trouble de l'articulation des sons, par lésion des centres moteurs du langage au niveau du cortex cérébral	anartrie	získaná ztráta schopnosti vyslovovat hlásky (např. při mozkových lezích), pokud je míra poruchy menší, jde o dysartrii
anatomie f.	étude scientifique, par la dissection ou d'autres méthodes (radiologie, etc.), de la structure et de la forme des êtres organisés ainsi que des rapports entre leurs différents organes	anatomie	stavba živočišného a lidského těla, jeho částí a orgánů, jakož i vnitřní stavba rostlinného těla; nauka o ní: med. normální a. (zabývající se studiem zdravého těla); patologická a. (zabývající se chorobnými změnami orgánů a tkání)
anémie f.	diminution du nombre des globules rouges du sang et de leur teneur en hémoglobine, dont les principaux symptômes généraux sont la pâleur, la fatigue, l'essoufflement et l'accélération du pouls, des syncopes, des vertiges, des troubles digestifs	anémie	pokles hemoglobinu (krevního barviva) a počtu červených krvinek, chudokrevnost
anencéphalie f.	défaut congénital caractérisé par l'absence d'encéphale	anencefalie	vrozená vývojová vada, při níž se nevyvine mozek ani lebeční kosti
anesthésie f.	suppression de la sensibilité, et spécialement de la sensibilité à la douleur, obtenue par l'emploi des anesthésiques	anestézie	místní nebo celkové znecitlivění, umrtvení
annotation f.	note critique ou explicative qui accompagne un texte	anotace	poznámka, krátký stručný a heslovitý záznam
anomalie f.	déviation du type normal	anomálie	odchylka od normálního stavu nebo vývoje klienta
anorexie f.	perte ou diminution de l'appétit - inappétence; anorexie mentale : refus de s'alimenter lié à un état mental particulier	anorexie	nechutenství; ztráta chuti k jídlu vzniklá z různých příčin; anorexie mentální se vyskytuje většinou u dívek v pubertě, má psychické příčiny, vede k poklesu váhy a může vést k výraznému poškození zdraví
anormalité f.	forme, construction anormale - irrégularité	abnormita	nepravidelnost, odchylka od obvyklého jevu

anosmie f.	diminution ou perte complète de l'odorat	anosmie	částečná nebo úplná ztráta čichu
anoxie f.	diminution de la quantité d'oxygène que le sang distribue aux tissus; anoxie néonatale	anoxie	zcela nedostatečné zásobení tkání kyslíkem, anoxemie
antagonique	qui est en antagonisme, en opposition - adverse, opposé; concurrent	antagonický	protichůdný, opačně působící, protikladný
antagoniste m.	qui est en antagonisme; muscles antagonistes (opposé à agonistes); substances antagonistes; dent antagoniste, du maxillaire opposé	antagonista	sval zabezpečující pohyb v kloubu urč. směrem, a to opačně k jinému svalu (např. ohybač ve vztahu k natahovači)
anthropométrie f.	technique de mensuration du corps humain et de ses diverses parties	antropometrie	soustava technik k měření lidského těla k účelům antropologie, ergonomiky, kriminalistiky
anthropophobie f.	crainte excessive, malade et irraisonnée des hommes	antropofobie	chorobný strach z lidí jako příznak duševní poruchy, neuróz, psychóz
anticipation f.	mouvement de la pensée qui imagine ou vit d'avance un événement	anticipace	předjímání určitých procesů, dějů nebo jevů, které teprve nastanou
antithèse f.	opposition de deux pensées, de deux expressions que l'on rapproche dans le discours pour en faire mieux ressortir le contraste	antiteze	protiklad, protikladný výrok
antonyme m.	mot, syntagme, qui, par le sens, s'oppose directement à un autre	antonyma	slova opačného významu, a vytvářejí antonymické dvojice (den-noc, černý-bílý, mladý-starý, láska-nenávist, koupit-prodat, kladný-záporný)
anurie f.	absence d'urine dans la vessie due à l'arrêt de la sécrétion rénale (anurie sécrétoire) ou à un obstacle au cours de l'écoulement de l'urine entre le rein et la vessie (anurie excrétoire)	anurie, anuréza	choroba ústrojí močového, při které je vyměšování moči zastaveno
anxiété f.	état de trouble psychique causé par le sentiment de l'imminence d'un événement fâcheux ou dangereux, s'accompagnant souvent de phénomènes physiques	úzkost	pocit nejistoty spojený s bázní před něčím neznámým, neurčitým a s pocitem vlastní bezmocnosti; stísněnost, tíseň, sklíčenost
anxiété f.	état de trouble psychique causé par le sentiment de l'imminence d'un événement fâcheux ou dangereux, s'accompagnant souvent de phénomènes physiques - angoisse, appréhension	anxiozita	úzkostnost jako trvalejší povahový rys, povahová základna pro nadměrně časté pocity nejistoty ohrožení, a tím i pro nadměrně časté úzkostné prožitky
apathie f.	affaiblissement de l'initiative et de l'activité, lié à une profonde indifférence affective	apatie	zeslabení zájmů a reakcí vůči vjemům, snížení afektivní a pudové stránky života, netečnost, lhostejnost, nezájem
aperception f.	acte d'apercevoir, prise de conscience réfléchie de l'objet de la perception; appréhension	apercepcce	úmyslné vnímání, spontánní pozornost věnovaná nějakému objektu/předmětu na úkor jiných objektů/předmětů (např. u malých dětí)
aphagie f.	perte du pouvoir de déglutir, dysphagie très accusée rendant impossible la déglutition	afagie	neschopnost polykat

aphasie f.	altérations du langage oral et écrit causées par une lésion cérébrale circonscrite et unilatérale qui peut survenir à la suite d'hémorragies ou de tumeurs cérébrales, de traumatismes crâniens ou de certaines maladies dégénératives du cerveau chez des personnes mentalement saines qui ont terminé l'apprentissage du langage. L'aphasie peut porter sur l'une ou l'autre des composantes du langage, soit l'articulation (aphasie de Broca), le vocabulaire (aphasie nominale), la syntaxe (agrammatisme) ou l'intention du discours (aphasie sémantique); substitué par Trousseau (1865) à celui d'aphémie qui avait été proposé d'abord par Broca (1861) pour désigner « la perte du langage articulé en l'absence de lésions des nerfs et des organes d'exécution concourant à cette articulation »; dans son acception française, le terme exclut les troubles de l'ontogenèse du langage et n'englobe donc que certains troubles du langage acquis et liés à la présence d'une lésion cérébrale circonscrite ou focale qui vient désorganiser le langage, jusque-là normal, d'un adulte qui a atteint depuis longtemps sa maturité cérébrale, sa spécialisation fonctionnelle et qui a acquis le langage; étymologiquement, les préfixations en a- et en dys- signalent une opposition entre une aphasie acquise et une aphasie d'évolution comme le sont l'aphasie (« troubles acquis du langage résultant d'une lésion cérébrale ») et la dysphasie (« troubles d'acquisition du langage chez l'enfant »); par analogie, ce même sens d'opposition se retrouve dans les paires de termes suivants : alexie/dyslexie (« troubles de la lecture ») agraphie/dysgraphie (« troubles de l'écriture ») acalculie/dyscalculie (« troubles du calcul »)	afázie	ztráta naučených schopností dorozumívát se řečí (mluvenou, čtenou, psanou) organického původu; afázie Brocova (motorická, expresivní) - převládajícím symptomem je těžkopádná, agramatická řeč, produkce je omezená, řeč je neplynulá; afázie Wernickeova - výrazné poruchy porozumění; symptomy: agrafie (neschopnost psát), alexie (neschopnost číst), anomie (neschopnost operovat s vlastními jmény, popř. omezená schopnost vybavovat si slova), agramatismus (neschopnost používat gramatická slova, druhy slov a vnímat gramatické struktury), Wernickeho afázie (neschopnost rozumět mluvenému a psanému projevu, provázená rychlým a ne zcela smysluplným mluvením v kruzích)
aphasie f., dysfonction f. phatique	trouble de l'expression et/ou de la compréhension du langage oral (surdité verbale) ou écrit (cécité verbale ou alexie), dû à une lésion cérébrale localisée, en l'absence d'atteinte des organes d'émission ou de réception; aphasie motrice, sensorielle	fatická dysfunkce	porucha centrálních procesů řeči, porucha rozlišování/poznávání významu slovně prezentovaných podnětů na bázi poruchy CNS (též afázie)
aphémie f.	arrêt de la parole, l'impossibilité de prononcer un seul mot, alors que son langage intérieur est parfaitement conservé	afemie	vývojová neschopnost mluvit, popř. ztráta této schopnosti
aphonie f.	perte plus ou moins complète de la voix	afonie	ztráta zvučnosti hlasu, neschopnost hlasového projevu
aphrasie f.	forme d'aphasie dans laquelle, malgré le maintien de la capacité d'énoncer des mots isolés, il y a impossibilité de l'exprimer par des phrases	afrázie	neschopnost tvořit správné věty, nemluvnost
aplasie f.	arrêt ou insuffisance du développement d'un tissu ou d'un organe	aplazie	vrozené nevyvinutí některého orgánu, některé části těla
apnée f.	suspension plus ou moins prolongée de la respiration	apnoe	přerušení dýchání, krátkodobá dočasná zástava dýchání

apoplexie f.	arrêt brusque et plus ou moins complet des fonctions cérébrales, avec perte de la connaissance et du mouvement volontaire, sans que la respiration et la circulation soient suspendues	apoplexie	náhlé bezvědomí se ztrátou pohybů i vnímání vlivem poruch mozkových cév; mrtvice
appareillage m.	action d'appliquer un appareil sur le corps ou une partie du corps; mise en place d'un appareil sur ou dans une ou plusieurs parties du corps afin de les remplacer, de les soutenir, ou de suppléer à leur fonction	protetika	kompenzační pomůcka
appareilleur m.		odborník na protetiku, na kompenzační pomůcky	
appel m.	recours à une juridiction supérieure en vue d'obtenir la réformation d'un jugement	odvolání	odvolání jako opravný prostředek
apprentissage m. à distance		otevřené a distanční učení	
apprentissage m. assisté par ordinateur		učení s pomocí počítače	
apprentissage m. coopératif		kooperativní učení	
apprentissage m. en ligne, virtuel, par Internet, assisté par ordinateur, cyberapprentissage m.	mode d'apprentissage basé sur l'utilisation des nouvelles technologies, qui permet l'accès à des formations en ligne, interactives et parfois personnalisées, diffusées par l'intermédiaire d'Internet, afin de développer les compétences, tout en rendant le processus d'apprentissage indépendant de l'heure et de l'endroit	e-learning	model vzdělávání a zároveň proces využívající informační a komunikační technologie k tvorbě kurzů a školení, k distribuci studijního obsahu, komunikaci mezi studenty a pedagogy a k řízení studia
approche f. inclusive		vzdělávání společně s většinou populací, mainstraming	
apraxie f.	incapacité d'effectuer des mouvements volontaires adaptés à un but, alors que les fonctions motrices et sensorielles sont normales	apraxie	ztráta naučených n. vžitých pohybů stereotypů způsobená funkčním poškozením urč. oblasti mozkové kůry
aprosexie f.	incapacité de fixer son attention provoquant une baisse de la mémoire et une inaptitude au travail intellectuel	aprosexie	neschopnost soustředit mysl na určitý podnět
aptitude f.	disposition naturelle	vloha	vrozená schopnost nebo skupina schopností umožňující dosáhnout mimořádných a speciálních znalostí nebo dovedností
arriération f.	état d'un sujet dont l'âge mental est inférieur à l'âge réel, physique	retardace	zpomalení, zpomalování, zpoždění, zpoždování: r. vývoje, pohybu, děje; fyzická, mentální r. opoždění vývoje

artériosclérose f.	état pathologique caractérisé par un épaississement de la tunique interne (athérosclérose) ou moyenne, un durcissement progressif des artères	arterioskleróza	kornatění tepen v důsledku ukládání tukových látek do stěny tepny
arthrite f.	affection articulaire d'origine inflammatoire	artritida	zánětlivé bolestivé onemocnění kloubů, zprav. bakteriálního původu, provázené přítomností výpotku v dutině kloubní
arthrose f.	altération chronique de diverses articulations, sorte de vieillissement, souvent prématuré, des cartilages articulaires	artróza	degenerativní onemocnění kloubu způsobené opotřebením kloubních chrupavek
articulation f.	action de prononcer distinctement les différents sons d'une langue à l'aide des mouvements des lèvres et de la langue	artikulace	tvoření článkované řeči, kterou lze segmentovat na hlásky a dekodovat jako jazykový projev
art-thérapie f.	psychothérapie au moyen de l'activité active des malades	arteterapie	druh psychoterapie využívající aktivní výtvarné činnosti pacientů
arythmie f.	irrégularité d'un rythme, notamment du rythme cardiaque	arytmie	nepravidelná činnost srdce vyskytující se při onemocněních srdce
aspect m.	manière dont une chose ou un être se présente à l'esprit - angle, côté, face, jour, perspective	aspekt	hledisko, stanovisko uplatňované při posuzování něčeho, zorný úhel
asphyxie f.	état pathologique déterminé par le ralentissement ou l'arrêt de la respiration pouvant entraîner la mort	asfyxie	dušení z nedostatku kyslíku v tkáních a z hromadění kysličníku uhličitého v plicích
aspiration f.	action de porter ses désirs vers (un idéal); résultat d'une inspiration d'air dans les poumons	aspirace	snaha jednotlivce n. společenských skupin o dosažení urč. subjektivně n. společensky významných cílů; náročnost cílů, které si člověk vytyčuje a jež se snaží uskutečnit; vdechnutí
assistant m. de service social		sociální pracovník, pedagogický asistent	
association f.	fait psychologique par lequel les représentations et les concepts sont susceptibles de s'évoquer mutuellement	asociace	spoj, spojení nebo sdružení psychických obsahů, kdy vybavení jednoho zážitku ve vědomí má za následek vybavení zážitku druhého
astasie f.	trouble du sujet qui ne peut se tenir debout	astazie	neschopnost udržet se ve vzpřímeném postoji
asthénie f.	manque de force, de vitalité physique et psychique; état de dépression, de faiblesse	astenie	vrozená slabost tělesná, zvl. svalová
asthénopie f.	fatigue de l'œil qui se manifeste par une incapacité d'attention soutenue et qui s'accompagne de maux de tête, de douleur oculaire, d'une sensation de brûlure ou de picotement et d'une baisse de l'acuité visuelle	astenopie	zrakové obtíže dostavující se při déletrvající práci, špatném osvětlení ap., provázené únavou a neostrým viděním, chabozrakost
asthme m.	difficulté à respirer (notamment à expulser l'air), accompagnée d'un bruit sifflant particulier	astma	záchvatová dušnost; záducha, dýchavičnost

astigmatisme m.	défaut de courbure des milieux réfringents de l'oeil tel qu'un point lumineux objet se transforme en une tache, régulière ou irrégulière, sur la rétine	astigmatismus	refrakční oční vada způsobená nepravidelným zakřivením rohovky nebo čočky s nepřesným obrazem pozorovaného objektu na sítnici
asymétrique	qui n'est pas symétrique	asymetrický	nesouměrný
asynchrone	qui n'est pas synchrone	asynchronní	nesouběžný
ataxie f.	incoordination des mouvements volontaires causée par une affection des centres nerveux; ataxie locomotrice progressive - tabès; ataxie optique : absence de coordination entre le geste et le regard	ataxie	porušení koordinace tělesných pohybů (při některých nervových onemocněních)
atelier m.	réunion scientifique spécialisée, à participation généralement très limitée, au cours de laquelle des chercheurs unissent leurs compétences pour faire avancer la solution d'un problème	workshop	pracovní setkání odborných pracovníků, při němž jsou účastníky řešeny praktické problémy, dílna
atelier m.protégé		chráněná dílna	
athétose f.	maladie nerveuse caractérisée par des mouvements involontaires lents et ondulants, surtout des extrémités, accentués par les émotions et disparaissant pendant le sommeil	atetóza	nervová porucha hybnosti spočívající v neschopnosti udržet svaly v jedné pozici, projevuje se mimovolnými, pomalými nepřetržitými pohyby „červovitými“ postihujícími často prsty, ruce, jazyk, popř. i další části těla
athymie f.	absence ou perte de l'affectivité, fréquente dans la schizophrénie	atymie	těžkomyslnost, trudnomyslnost
atonie f.	diminution de la tonicité, de l'élasticité d'un organe contractile; atonie intestinale, atonie musculaire - hypotonie	atonie	porucha správného svalového napětí; chabost, ochablost
atrophie f.	diminution du volume d'une structure vivante (organe, tissu, cellule), par défaut de nutrition, manque d'usage, processus physiologique de régression	atrofie	zmenšení n. oslabení normálně vyvinutého orgánu n. jeho části (op. hypertrofie): a. svalu, mozku, sliznice
attaque f.	accès subit, brutal de certaines maladies, brusque retour d'un état morbide	atak, ataka	prudký záchvat nemoci, znovuvzplanutí onemocnění při jeho chronické formě
attardé, e, arriéré, e	en retard dans son développement mental	retardovaný	opožděný
attention f. distribuée, partagée, divisée	capacité, pour une personne, de diviser ses ressources attentionnelles entre deux ou plusieurs sources d'information pertinentes afin de les traiter simultanément	distributivní pozornost	rozdělená pozornost, jež je schopna zaznamenávat několik dějů najednou
attitude f.	disposition, état d'esprit (à l'égard de qqn ou qqch.); ensemble de jugements et de tendances qui pousse à un comportement	postoj	myšlenkový stav nebo připravenost klienta reagovat na určité situace určitým způsobem (attitude)

audimutité m.	trouble congénital de mutité chez l'enfant, indépendant de toute surdité, de toute anomalie des organes phonatoires, de toute lésion cérébrale et de tout retard mental, qui disparaît généralement soit spontanément, soit à la suite d'un traitement de r�ducation	audimutita	sluchon�mota, nemluvnost d�t�te, kter� m� dosta�ující sluch i rozumov� schopnosti a neza�in� mluvit ani po 3. roce �ivota
audiogramme m.	représentation graphique (obtenue à partir d'un audiomètre traduisant le degré d'acuité auditive	audiogram	záznam m�ření p� audiometrii
audiologie m.	science qui étudie tous les phénomènes se rapportant à l'audition et au système auditif, de même que les troubles de l'audition et leur correction	audiologie	obor medic�ny zab�vající se zkoumáním normálního i porušen�ho sluchu
audiométrie f.	ensemble des méthodes servant à évaluer l'acuité auditive	audiometrie	vyšetření funkčních vlastností sluchového �stroj� pomocí audiometru
audio-prothèse f., prothèse f. auditive		sluchov� protéza	
auditif, ve	qui se rapporte à l'ouïe	auditivn�	sluchov�
aura f.	sensation ou ensemble de symptômes qui marquent le début d'une attaque, d'une crise d'épilepsie, etc.	aura	symptom p�edch�zející záchvatu, zprav. epileptick�mu, a projevující se záškuby svalstva, r�z. halucinacemi aj.
authentique	dont l'autorité, la réalité, la vérité ne peut être contestée	autentick�	hodnov�rn�, prav�, p�vodn�
autisme m.	détachement de la réalité extérieure, la vie mentale du sujet étant occupée tout entière par son monde intérieur; l'autisme est l'attitude caractéristique des schizophrènes; a. de Kanner - inaptitude des enfants à établir des relations normales avec les personnes et à réagir normalement aux situations depuis le début de la vie	autismus	nadm�rn� zam�řenost k vlastní osob�, porucha kontaktu s vn�jším sv�tem, osam�lost; a. m�z�e b�t projevem schizofrenie; Kanner�v d�tsk� autismus, psychotick� porucha vznikající v ran�m d�tstv�, v�z�n� ohrozuje vytváření citov�ch a sociálních vztah�
autistique, autiste	relatif à l'autisme; caractérisé par de l'autisme - égocentrique	autistick�	v myšlení st�le soustřed�n� na sebe sama, sniv�
autoaccusation f.	fait de s'accuser soi-même	autoakuzace	sebeobviňov�n� jako p�r�znak neurózy n. psychózy
automatisme m.	accomplissement de mouvements, d'actes sans participation de la volonté; activité d'un organe sans intervention du système nerveux central	automatismus	samovoln� pr�b�h �innosti, automatick� �kon, automatick� �innost, jednání: navykl� automatizmy; pohybov� automatizmy ; reflexivn� a.
automutilation f.	mutilation qu'on s'inflige à soi-même; automutilation volontaire pour créer une invalidation dont on tire avantage; automutilation pathologique, chez les obsédés, les anxieux	automutilace	sebepoškození, sebezohaven� konan� buď z�m�rn� (zvl. s c�lem vyhnout se ur�. povinnostem), n. jako projev psychóz
autophonie f.	impression désagréable de résonance de sa propre voix, observée dans certaines affections de l'oreille moyenne	autofonie	zesil�n� vnímání vlastní ře�i (např. p� akutní r�m�)

autopsie f., obduction f.	examen visuel et chimique de toutes les parties d'un cadavre (notamment pour déterminer les causes de la mort)	obdukcce	ohledání mrtvoly pitvou za účelem studijním, diagnostickým n. soudním, pitva, autopsie; obalování, obalení pilule vrstvou cukru, želatiny ap. s cílem překrytí nepříjemné chuti n. uvolnění léčivých látek
autopunitif, ve	qui prévient ou atténue un sentiment de culpabilité en s'infligeant une punition.	intopunitivní	sebeobviňující, hledající vinu převážně v sobě samém; autopunitivní
autorégulation f.	régulation (d'une fonction, d'un processus, d'une machine) par l'organisme, par l'ensemble fonctionnel lui-même, sans intervention extérieure	autoregulace	proces úpravy a usměrňování chování živých i neživých systémů založený na zpětné vazbě, samořízení, samoregulace, sebeovládání, schopnost jedince řídit cíleně své volní jednání
autoscopie f.	hallucination par laquelle on croit se voir soi-même	autoskopie	halucinace, při níž jedinec vidí vlastní osobu, sebe sama
auxiliaire m. de vie scolaire		podpůrný asistent	
aversion f.	grande répugnance, violente répulsion; thérapeutique consistant à associer au stimulus conditionné un stimulus inconditionnel douloureux et anxiogène afin de faire disparaître un certain comportement	averze	odpor, nechut' vůči někomu n. něčemu; psych. a. terapie založená na využívání podnětů vyvolávající odpor, nechut' (např. zvracívý reflex při protialkoholní léčbě)
aviser	avertir (qqn de qqch.) par un avis - informer, prévenir	avizovat	oznamovat dopředu
avortement m.	expulsion d'un fœtus avant terme, naturelle ou provoquée - fausse couche	abortus	předčasný porod (do 7. měsíce těhotenství), potrat
babillage m., babil m.	bavardage agréable et vif (d'enfants, de jeunes filles)	žvatlání, žvatlavost	
bacille m.	bactérie en forme de bâtonnet qui se présente en chaîne, produit des spores	bacil	obecné označení pro tyčinkovité bakterie
bacillophobie f.	crainte excessive, malade et irraisonnée des bacilles	bacilofobie	chorobný strach z nákazy
balbutiement m.	articulation hésitante et imparfaite des mots; observé dans l'enfance, la vieillesse, chez les dégénérés et les débiles	balbuties	koktavost - syndrom komplexního narušení koordinace orgánů participujících na mluvení, který se nejnápadněji projevuje charakteristickým nedobrovolným (tonickým, klonickým) přerušováním plynulosti procesu mluvení; nebo - narušení plynulosti ve smyslu dynamiky řeči/porucha plynulosti mluvního projevu
balnéologie f.	branche de la médecine qui traite des eaux médicinales curatives, des établissements thermales et de leurs effet médical	balneologie	lékařský obor využívající přírodní léčivé zdroje a lázeňské léčebné metody, lázeňské lékařství
balnéothérapie f.	utilisation thérapeutique des bains, généraux ou locaux, d'eau de mer ou de source thermale, d'air, de sable, de boue, de rayonnements solaires ou artificiels (ultraviolets, infrarouges)	balneoterapie	léčení pitím minerálních (léčivých) vod, koupelemi a bahnem, lázeňská léčba

B**basal, e**

basal, e	qui concerne ou constitue la base d'un organe; ganglions de la base/basaux sont un ensemble sous-cortical de noyaux de substance grise situés approximativement au milieu du cerveau humain	bazální	základní, spodinový; b. ganglia uložená ve spodní části koncového mozku a ovlivňující motorické a vegetativní funkce
bégaïement m.	trouble de la parole qui se manifeste par la répétition saccadée d'une syllabe ou d'un mot (bégaïement clonique) ou par un blocage empêchant l'émission d'un mot (bégaïement tonique)	koktání, koktavost	vada řeči projevující se křečovitým vyražením a opakováním slabik
bénévolat m.	situation d'une personne qui accomplit un travail gratuitement et sans y être obligée	dobrovolnická činnost	
bénévole	qui fait qqch. sans obligation et gratuitement	benevolentní, dobrovolný	svolný, shovívavý
bénin, igne	sans conséquence grave, inoffensif; tumeur bénigne (opposé à tumeur maligne)	benigní	nezhoubný, neškodný (op. maligní): b. nádor
besoins m. éducatifs particuliers		speciální vzdělávací potřeby	
besoins m. spécifiques		specifické potřeby	
besoins m. spécifiques en éducation (Belgie, France), éducation f. des jeunes à besoins éducatifs particuliers (France), enfants m. à besoins éducatifs spécifiques (Lucembursko)		speciální vzdělávání	
biaural, e	des deux oreilles, en ce qui concerne leur fonction	binaurální	týkající se obou uší; b. slyšení oběma ušima současně, umožňující směrovou orientaci; b. naslouchací přístroj
binaural, e			
bilabial, e	qui s'articule avec les deux lèvres	bilabiální	obouretný, tvořený dvěma rty
bilan m.	inventaire périodique	bilance	hodnocení, účtování
bilatéral, e	qui engage les parties contractantes les unes envers les autres, réciproque	bilaterální	oboustranný, dvoustranný

bilinguisme m.	qualité d'une personne qui parle, possède parfaitement deux langues	bilingvismus	aktivní užívání dvou jazyků; dvojjazyčnost
biopsie f.	prélèvement sur un être vivant d'un fragment de tissu en vue d'un examen microscopique	biopsie	mikroskopické vyšetřování vzorků tkání n. částí někt. orgánů vyňatých z živého organismu (zprav. k diagnostickým účelům)
boulimie f.	besoin irrépressible de manger accompagnant certains troubles physiques ou mentaux	bulimie	nadměrná, chorobná chuť k jídlu, tzv. vlčí hlad
bovarysme m.	évasion dans l'imaginaire par insatisfaction; pouvoir « qu'a l'homme de se concevoir autre qu'il n'est	bovarysmus	schopnost postavit naproti své opravdové osobnosti jiný obraz sebe sama, obraz vypůjčený a fiktivní, jemuž člověk dává přednost
bradyarthrie f.	prononciation ralentie et prolongée	bradyarthrie	zpomalené vyslovování, protahovaný způsob řeči
bradypsychisme m.	ralentissement de l'activité psychique	bradypsychismus	zpomalení duševní činnosti
braille m.	alphabet conventionnel en points saillants (également applicable aux chiffres, à la musique et la sténo), à l'usage des aveugles	Braillovo písmo	písmo pro nevidomé, vytvořené francouzským pedagogem Louistem Braillem (1809 - 1852); uzpůsobeno hmatovému vnímání, založeno na reliéfním vyvýšení kombinace bodů ze základní kompletní řady šesti bodů (tzv. šestibod) umístěných ve dvou sloupcích a třech řadách
brainstorming m., remue-méningses m.	technique de recherche des idées employée dans une entreprise, réunion où chacun fournit ses suggestions pour résoudre un problème; ils « s'offrirent une petite séance de brain-storming d'où émergea cette lumineuse idée	brainstorming	metoda volné spontánní diskuse na dané téma, založená na hledání nových nápadů a návrhů a na jejich dalším tvořivém kombinování a zlepšování
bredouillement m.	trouble de l'élocution qui consiste à parler de façon rapide et peu compréhensible	breptavost	porucha plynulosti řeči, projevuje se překotným tempem řeči a zasahuje také obsah výpovědi (bezobsažná řeč), dále formou výpovědi (nesprávné věty, chudá skladba) i substancí výpovědi (opakování hlásek, slabik, slov a vět; chybná artikulace, monotónní řeč), toto narušení komunikační schopnosti si daná osoba neuvědomuje
bredouillement m.	trouble de l'élocution qui consiste à parler de façon rapide et peu compréhensible	tumultus sermonis	překotné tempo řeči, breptavost
cachectique	qui se rapporte à la cachexie, état d'amaigrissement et de fatigue généralisée dû à la sous-alimentation (athrepsie) ou lié à la phase terminale de graves maladies (consomption)	kachektický	sešlý, zchřadlý, zchátralý, chorobná silná celková tělesná sešlost
calcul m.	action de calculer, opération(s) numérique(s)	kalkul	výpočet, přesné uvažování, reálné předvídání
canne f. blanche		slepecká hůl	
canne f. télescopique		teleskopická hůl	

capacité f.	propriété de contenir une certaine quantité de substance	kapacita	rozsah schopnosti k určité činnosti, míra možné výkonnosti
capacité f. de discrimination	capacité de discerner de petits détails	diskriminační schopnosti	rozlišovací schopnosti postřehnout malé detaily
caractère m.	trait propre à une personne, à une chose, et qui permet de la distinguer d'une autre	charakter	souhrn relativně stálých vlastností osobnosti projevující se v jejích činech, psychických stavech, způsobu myšlení i v osobitostech citového života, povaha
caractéristique f.	ce qui sert à caractériser, indiquer avec précision, dépeindre les caractères distinctifs	charakteristika	popis, zachycení podstatných rysů, znaků
carence f.	absence ou insuffisance d'un ou de plusieurs éléments indispensables à l'équilibre ou au développement d'un organisme	karence	nedostatek; chorobný stav organismu vyvolaný nedostatkem někt. ve výživě nezbytných látek
carrière f.	métier, profession qui présente des étapes, une progression	kariéra	úspěšný postup v zaměstnání, v urč. činnosti, (rychle) vzestupná, úspěšná životní dráha vůbec
carte f. d'invalidité		invalidní průkaz	
casuistique f., classification f. diagnostique	ensemble de profils de patients correspondant à divers programmes de soins en établissement de santé	kazuistika	případová studie; souhrn klinických pozorování průběhu téže nemoci u několika nemocných; popis lékařsky zajímavých případů; výklad práva se zřetelem ke konkrétnímu individuálnímu případu
catalepsie f.	suspension complète du mouvement volontaire des muscles (schizophrénie, état hypnotique)	katalepsie	chorobná ztuhlost svalů při někt. nervových a duševních chorobách, strnulé, nehnuté držení, strnulost (při hypnóze, epilepsii, schizofrenii ap.)
catamnèse f., suivi m.	ensemble des renseignements obtenus sur un malade, après sa sortie de l'hôpital ou de la clinique, et qui permettent d'étudier l'évolution de sa maladie et d'en établir le pronostic	katamnéza	zjištění nebo zjišťování stavu a vývoje klienta po vyšetření nebo léčbě v určitém časovém odstupu
cataracte f.	opacité totale ou partielle du cristallin, soit congénitale, soit sénile	katarakta	zákal oční čočky, šedý zákal
catatonie f.	état de passivité, d'inertie motrice et psychique, alternant souvent avec des états d'excitation, caractéristique de la schizophrénie	katatonie	strnulost, ztuhlost, útlum v psychické i psychomotorické oblasti, projev těžkého duševního onemocnění, zvl. schizofrenie
catégorique	qui ne permet aucun doute, ne souffre ni discussion ni objection	kategorický	jednoznačný, rozhodný, bezpodmínečný
catégorisation f.	classement par catégories, notamment en linguistique, en psychologie sociale	kategorizace	rozdělení, rozdělování (jestliže je množina výkonů kategorizována, je prostě rozdělena podle nějakého pravidla do určitých skupin výkonu)
catharsis f.	selon Aristote, effet de « purgation des passions » produit sur les spectateurs d'une représentation dramatique, réaction de libération ou de liquidation d'affects longtemps refoulés dans le subconscient et responsables d'un traumatisme psychique	katarze	vnitřní duševní očista, dosažená zvl. prožíváním děje uměleckého díla (pův. podle Aristotela), uvolnění napětí, odreagování, povznesení

causalité f.	rapport, relation de la cause à l'effet qu'elle produit, capacité à comprendre la notion de cause et les relations de cause à effet	kauzalita	jedna z forem všeobecné souvislosti jevů objektivního světa; souvislost podle zákona příčiny a následku; příčinnost
cécité f.	état d'une personne privée de la vue, aveugle	slepotá	neschopnost vidět; slepost, nevidomost
central, e	qui est au centre, qui constitue l'organe principal, directeur	centrální	střední, ústřední, hlavní
céphalalgie f. céphalée f.	mal de tête, migraine	cefalalgie	bolesti hlavy neurotické povahy zejména u osob se zvýšenou tendencí k svědomitostí a úzkostným projevům
cérébral, e	qui a rapport au cerveau	cerebrální	mozkový
cérébrospinal, e	relatif au cerveau et à la moelle épinière, céphalorachidien	cerebrospinální	mozkomíšní
circulation f.	mouvement d'un fluide en circuit fermé ou ouvert	cirkulace	oběh, cirkulování, koloběh, kolování: c. vzduchu; c. krve v těle
claustrophobie f.	phobie des lieux clos; angoisse d'être enfermé.	klaustrofobie	chorobný strach z pobytu v uzavřeném prostoru
cleptomanie f.	obsession du cleptomane, une propension pathologique à commettre des vols	kleptomanie	chorobné nutkání k drobným krádežím bez zjištěného úmyslu
clonie f.	secousse musculaire brève et involontaire	klonus	škubavá křeč, škubnutí
coarctation f.	rétrécissement de l'aorte	koarktace	zúžení aorty
codéine f.	alcaloïde dérivé de la morphine, extrait de l'opium	kodein	alkaloid opia utišující kašel
cognitif, ve	capable de connaître ou qui concerne la connaissance	kognitivní	mající poznávací význam, a tedy i pravdivostní hodnotu; psych. k. psychologie teorie zaměřená na zpracování informací, získávání obecných poznatků a procesů chápání
cohérence f.	union étroite des divers éléments d'un corps, liaison, rapport étroit d'idées qui s'accordent entre elles; absence de contradiction	koherence	souvislost, spojitost
cohésion f.	ensemble des forces qui maintiennent associés les éléments d'un même corps, cohérence, unité logique d'une pensée, d'un exposé, d'une oeuvre	koheze	soudržnost, sociální pouta a vzájemné vazby členů společenské skupiny n. organizace vyplývající ze společných zájmů
coléreux, se, colérique	qui, par tempérament, est prompt à se mettre en colère	choleric	výbušný, prudký, vznětlivý člověk (jako povahový typ)
collaboration f.		spolupráce	
collapsus m.	état pathologique caractérisé par un malaise soudain, intense, une baisse de la tension, un pouls rapide, des sueurs froides	kolaps	zhroucení, náhlé ochabnutí činnosti důležitého orgánu
collision f.	choc de deux corps qui se rencontrent, heurt violent entre individus	kolize	střetnutí protichůdných nebo protikladných tendencí

coma m.	état pathologique caractérisé par une perte de conscience, de sensibilité et de motilité, avec conservation relative des fonctions végétatives	koma	nejhlubší ztráta vědomí, reakce vyhaslé i na bolest; příčinou bývá úraz hlavy, nádory, náhlé cévní příhody mozkové, encefalitidy n. meningitidy, selhání jater n. ledvin apod.
commotion f.	ébranlement violent de l'organisme ou d'une de ses parties par un choc direct ou indirect, entraînant divers troubles, mais sans lésions apparentes	commotio cerebri	otřes mozku
communication f.	fait de communiquer, d'établir une relation avec (qqn, qqch.), moyen technique par lequel des personnes communiquent; message qu'elles se transmettent	komunikace	sdělování, významu významů, zahrnuje porozumění i vzájemné vztahy
comparatif, ve	qui contient ou établit une comparaison	komparativní	srovnávací
compensation f.	action, le fait de compenser, de rendre égal, mécanisme psychique inconscient permettant de soulager une souffrance intime (sentiment d'infériorité, déficience physique) par la recherche d'une satisfaction supplétive ou des efforts acharnés pour redresser la fonction déficitaire	kompenzace	souhrn speciálně pedagogických postupů, jimiž se zlepšuje a zdokonaluje výkonost jiných funkcí než funkce postižené, nahrazení jedné funkce činností jiných funkcí
compétence f. sociale		dovednosti pro život	
compétent, e	capable de bien juger d'une chose en vertu de sa connaissance approfondie en la matière	kompetentní	oprávněný, způsobilý
complexe m.	ensemble des traits personnels, acquis dans l'enfance, doués d'une puissance affective et généralement inconscients, chez un individu	komplex	soubor různorodých duševních (zejm. nevědomých, potlačených) prvků (představ, pocitů, postojů) spojených společným afektem (úzkostí, hněvem ap.): k. méněcennosti; oidipovský k.
complexe m. d'Oedipe	attachement érotique de l'enfant au parent du sexe opposé	oidipovský komplex	erotický vztah dítěte k rodiči opačného pohlaví a nepřátelský vztah k rodiči stejného pohlaví (nazv. podle Oidipa, syna thébského krále Laia a Iokasty z řec. mytol.)
complication f.	concours de circonstances susceptibles de créer des embarras, d'augmenter une difficulté, apparition de phénomènes morbides nouveaux au cours d'une maladie; ces phénomènes	komplikace	ztížení, druhotný nepříznivý projev původní nemoci n. nemoc přidružující se k původní nemoci, a tím zhoršení celkového stavu pacienta
comportement m. adaptatif	ensemble des réactions objectivement observables, des modifications morphologiques et physiologiques génétiquement fixées, permettant la survie d'une espèce dans un habitat modifié	adaptační chování	soubor objektivně pozorovatelných reakcí, geneticky fixované morfologické a fyziologické změny umožňující přežití živočišného druhu ve změněném životním prostředí
comportement m. anormatif	qui ne respecte pas les normes sociales	anormativní chování	chování nerespektující např. základní sociální normy dané skupiny, komunity nebo společnosti
compulsion f.	impossibilité de ne pas accomplir un acte, lorsque ce non-accomplissement est générateur d'angoisse, de culpabilité	kompulze	nutkavé, bezesmyslové opakování pohybů či jednání, kterým se nemůže postižený ubránit

conception f.	action de concevoir, acte de l'intelligence, de la pensée, s'appliquant à un objet existant	koncepce	způsob pojetí, chápání výkladu urč. jevu; základní hledisko, vedoucí idea, myšlenková osnova, vysvětlení jevu; vůdčí záměr n. konstrukční princip při růz. druzích činnosti
conception f. pour tous		návrh pro všechny	
concis, e	qui s'exprime, pour un contenu donné, en peu de mots	koncizní	krátce a přesně vyjádřený
concordance f.	fait d'être semblable ou analogue; le fait de tendre au même effet, au même résultat	konkordance	shodnost; shoda v urč. sledovaném znaku u členů daného souboru jedinců n. v rámci studovaných párů (např. u dvojčat)
condition f. cruciale	condition fondamentale, très importante	conditio sine qua non	podmínka, bez které je daná věc nemožná
conflit m.	rencontre d'éléments, de sentiments contraires, qui s'opposent	konflikt	rozpor, neshoda, nesouhlas, srážka, utkání, střetnutí, válka
conformité f.	fait d'être conforme à certaines normes	konformita	shoda, souhlas, přizpůsobení, přizpůsobivost, přizpůsobení jedince individuálním nebo skupinovým normám
congénital, e	qui est présent à la naissance; dont l'origine se situe pendant la vie intra-utérine	kongenitální, vrozený	získaný v průběhu prenatálního/nitroděložního vývoje, označující všechny odchylky, vady, nemoci, s kt. se dítě rodí, vrozený (nikoli zděděný)
conglomérat m.	forme de concentration d'entreprises par diversification des activités, des produits	konglomerát	spojení nesusoudných prvků, směsina, směs
congruence f.	similitude de la constitution et du nombre	kongruence	shoda, shodnost (op. inkongruence)
consanguinité f.	lien qui unit les enfants issus du même père, parenté héréditaire	konsangvinita	příbuznost mezi jedinci majícími společného předka, pokrevní příbuznost
conseil m.	activité professionnelle consistant à mettre ses connaissances à la disposition de ceux qui en font la demande	poradenství	
conseiller m.		poradce	
consistant, e	qui est stable et cohérent	konsistentní	pevný, soudržný, souhrnný
consonance f.	succession, ensemble de sons	konsonance	souznění, libozvuk (op. disonance)
constipation f.	difficulté dans l'évacuation des selles	obstipace	zácpa
constitution f.	ensemble des caractères congénitaux somatiques et psychologiques d'un individu	konstituce	stavba těla, tělesná soustava (ve smyslu anatomickém i funkčním), tělesný stav, konstrukce, souhrn vrozených tělesných a povahových znaků jedince: genová k.; psychopatická k.
consultatif, ve	que l'on consulte; qui est constitué pour donner des avis mais non pour décider	konsiliární	poradní (při obtížných případech)

C

contact m.

contact m.	relation (entre personnes ou entités humaines), position, état relatif de corps qui se touchent	kontakt	spojení, styk, dotyk, vzájemný styk jedinců téže skupiny n. rozdílných skupin
contemplation f.	fait de s'absorber dans l'observation attentive et généralement agréable (de qqn, qqch.)	kontemplace	nazírání na něco, duševní pozorování, rozjímání; (v mystice) nesmyslové bezprostřední zření nadsmyslů, Boha; církv. způsob života kontemplativních řádů
contexte m.	ensemble des circonstances dans lesquelles s'insère un fait	kontext	souvislost vůbec, soubor souvislostí v nějakém dění
continuité f.	caractère de ce qui est continu	kontinuum	něco nepřetržitého, souvislého, spojitého
contraste m.	opposition de deux choses dont l'une fait ressortir l'autre	kontrast	naprostá nepodobnost, odlišnost vlastností, opak, protiklad, protiva
contre-indication f.	circonstance qui empêche d'appliquer un traitement	kontraindikace	závažné příčiny vylučující použití urč. léku, urč. způsobu léčby n. něj. výkonu
contusion f.	lésion produite par un choc, sans qu'il y ait déchirure de la peau	kontuze	navenek nekrvácející zranění postihující vnitřní orgány, nervy, svaly ap., zhmoždění, pohmoždění
convention f.	accord de deux ou plusieurs personnes portant sur un fait précis	konvence	úmluva, dohoda, smlouva, ujednání
convergence f.	action d'aboutir au même résultat, de tendre vers un but commun, ressemblance partagée par différents groupes (espèces, etc.) qui n'est pas héritée de l'espèce ancestrale	konvergence	sblíhavost, sblíhání, sblížování; stav, při němž se oční osy sblíhají, souhyb očí
convulsion f.	contraction violente, involontaire et saccadée des muscles - pasmus	konvulse	křeč, křečovitě škubání, křečovitý záchvat
coopération f.	action de participer à une oeuvre commune - collaboration	kooperace	spolupráce, součinnost, plánovitě spolupůsobení více osob
coordination f.	agencement des parties d'un tout selon un plan logique, pour une fin déterminée - organisation	koordinace	účelová součinnost vzájemně spjatých činností; harmonický soulad pohybů a funkcí orgánů
coprolalie f.	tendance morbide à utiliser des mots orduriers et scatologiques	koprolalie	chorobné nutkání užívat hrubých, obscénních slov (např. při schizofrenii)
coprophagie f.	qui se nourrit d'excréments, ingestion d'excréments	koprofagie	duševní porucha projevující se požíváním vlastních výkalů
correctif m.	terme par lequel on atténue un propos	korektiv	opravný prostředek
corrélation f.	rapport entre deux phénomènes (corrélats) qui varient en fonction l'un de l'autre, lien, rapport réciproque	korelace	vzájemná závislost, souvztažnost
cortex m.	partie externe périphérique, écorce cérébrale	kortex	kůra velkého mozku
crânien, ne	qui a rapport au crâne	kraniální	směřující k lebce; lebeční
créatif, ve	qui est d'esprit inventif, qui a de la créativité	kreativní	tvořivý

critère m.	caractère, signe qui permet de distinguer une chose, une notion, de porter sur un objet un jugement d'appréciation	kritérium	měřítko, hledisko pro srovnávání, posuzování více jevů, určovací, rozlišovací znak
culmination f.	atteindre son maximum, son point culminant	kulminace	vyvrcholení, dosažení vrcholu (tzv.kritického bodu)
curatelle f.	charge de curateur - personne qui est désignée par le juge des tutelles pour assister une personne majeure incapable (qui n'est pas le conjoint)	kuratela	opatrovnictví nad nezletilou n. nesvéprávnou osobou, opatrování, instituce opatrovníka
curateur m.	personne qui est désignée par le juge des tutelles pour assister une personne majeure incapable, fonctionnaire chargé d'une curatelle, mandataire de justice	kurátor	opatrovník, pečovatel, sociální kurátor pečující o trestané osoby i po výkonu trestu
curriculum m.	programme de formation	kurikulum	vzdělávací program
curriculum m., programme m.		osnovy	
curriculum vitae m.	ensemble des indications fournies par une personne sur son état civil, sa formation, ses activités passées	kurikulum vitae	životopis
cyanose f.	coloration bleue, quelquefois noirâtre ou livide de la peau, produite par différentes affections (troubles circulatoires)	cyanóza	modrofialové zbarvení kůže obvodových částí těla, event. sliznice, způsobené nedostatečným okysličením červených krvinek, původní jev některých srdečních a plicních chorob
cycloïdie f.	stade qui précède la cyclothymie - anomalie ou constitution psychique qui fait alterner les périodes d'excitation (instabilité, euphorie) et de dépression (apathie, mélancolie)	cykloidie	sklon ke střídání nepřiměřené aktivity, vzrušení, veselí s nepřiměřeně smutnou náladou, sebevražednými myšlenkami a apatií
cyclothymie f.	anomalie ou constitution psychique qui fait alterner les périodes d'excitation (instabilité, euphorie) et de dépression (apathie, mélancolie, psychose maniaque dépressive)	cyklotymie	psychický stav, vyznačující se sklonem k alternativním náladám od bujaré veselosti, živosti k vážnosti až k mírné depresi, osobnostní tendence ke snadné změně nálad a přechodu z nadšení do stavů stísněnosti
cyphose f.	déviation de la colonne vertébrale avec convexité postérieure	kyfóza	obloukovité prohnutí páteře dozadu (op. lordóza)
dactylogie f.	langage digital, inventé par l'abbé de l'Épée, à l'usage des sourds-muets	daktylotika	prstová abeceda, využívá ustálených poloh a postavení prstů a dlaně jedné ruky nebo prstu a dlaní obou rukou k zobrazování jednotlivých písmen abecedy
daltonisme m.	anomalie héréditaire de la vue, liée au sexe, qui consiste dans l'absence de perception de certaines couleurs ou dans la confusion de couleurs (surtout rouge et vert)	daltonismus	oční vada projevující se neschopností rozeznávat červenou a zelenou barvu (nazv. podle angl. fyzika Daltona), druh barvosleposti

D**danse f. de Saint Guy, chorée f.**

danse f. de Saint Guy, chorée f.	maladie nerveuse qui se manifeste par des mouvements rappelant ceux de la danse, accompagnés de convulsions brèves de certains muscles, syndrome caractérisé par l'existence de mouvements unilatéraux (hémichorée) ou bilatéraux anormaux involontaires, spontanés, brusques et brefs, irréguliers et de grande amplitude, variables dans leur distribution, leur fréquence et leur intensité, associés à une hypotonie et à une incoordination motrice	tanec svatého Víta, chorea	porucha centrální nervové soustavy, zvl. u dětí, projevující se vykonáváním mimovolných, škubavých a bezúčelných pohybů, tzv. tanec sv. Víta, posunčina
débilité f.	insuffisance de développement de l'intelligence caractérisée par des troubles de jugement, de la suggestibilité, une difficulté à s'adapter à des situations nouvelles, en dépit parfois d'une excellente mémoire et d'une attention satisfaisante; débilité mentale : déficience de l'intelligence, correspondant pour un adulte à un âge mental de sept à dix ans	debilita	stupeň mentální retardace - lehká mentální retardace, IQ se pohybuje mezi 50-69; stav vede k obtížím při školní výuce
décibel m.	unité servant à exprimer une puissance sonore par rapport au seuil conventionnel d'audibilité de 10-12 watt	decibel	desetina belu, hl. jednotka intenzity zvuku, hladiny zvukového tlaku a obecně útlum veličiny, zn. dB
décile m.	chacune des neuf valeurs de la variable au-dessous desquelles se classent respectivement 10%, 20%,... 90% des éléments d'une distribution statistique.	decil	statistická hodnota, která je získána členěním všech skóre sledovaného vzorku osob na deset stejných částí (první decil odpovídá 10.percentilu, devátý decil koresponduje s 90.percentilem atd.)
décompensation f.	faillite des mécanismes régulateurs à la suite de laquelle les troubles dus à une malformation, à une maladie provoquent des perturbations très graves dans l'organisme (ces perturbations étant normalement compensées); décompensation d'un diabète, d'une maladie cardiaque	dekompenzace	porušení kompenzace, schopnosti organismu n. orgánu překonat vlivy narušující jeho činnost: d. srdeční, svalová; psych. d. psychického stavu pacienta neschopnost vyrovnat se s okolnostmi
déconcentration f.	diminution de la concentration	dekoncentrace	nesoustředěnost, neschopnost soustředit se
déduction f.	procédé de pensée par lequel on conclut d'une ou de plusieurs propositions données (prémises) à une proposition qui en résulte, en vertu de règles logiques	dedukce	typ úsudku a metoda zkoumání, kdy se z přijatých výroků (premis) dospívá k novému tvrzení, závěru, důsledku; postup od obecného k jednotlivému (op. indukce)
défaut m.	imperfection physique - anomalie, difformité, mal, malformation, tare	defekt	poškození; tělesná, smyslová n. duševní vada n. porucha
défavorisé, e		znevýhodněný	
défectologie f.	étude des déficients (intellectuels, sensoriels, etc.), étude de ce qui est défectueux, c'est-à-dire qui a des imperfections ou des déficiences sur les plans sensoriel et moteur, cognitif, conatif et psychologique, s'applique surtout aux formes graves des déficiences intellectuelles, des troubles affectifs ou des dissociations mentales	defektologie	nauka, která zkoumá příčiny, tj. za jakých okolností se člověk stává defektním, změny v oblasti somatické, psychické a sociální, tj. jak se jeho postižení promítá do struktury jeho osobnosti, možnosti a metody nápravné, výchovné a popř. preventivní péče

défense f. perceptive	un individu se protège inconsciemment de sons qui lui rappellent des expériences désagréables	percepční obrana	člověk připouští do vědomí pouze ty informace, které jsou v souladu s jeho vyhodnocovaným rámcem
déficiance f.	insuffisance organique ou mentale	postižení, omezení, nedostatek, snížení schopnosti	
déficiance f. auditive		sluchové postižení	
déficiance f. mentale/ intellectuelle, infirmité f. motrice cérébrale, retard m. mental		mentální postižení/mentální retardace	
déficiance f. motrice		tělesné postižení	
déficiance f. psychique		psychická, duševní porucha	
déficiance f. visuelle		zrakové postižení	
déficient m., personne f. handicapée	personne qui éprouve, par suite d'une déficience physique, sensorielle ou psychologique, des limitations importantes et persistantes dans l'accomplissement d'activités ou d'un rôle social considérés comme normaux en fonction de son âge et de son sexe et compte tenu des caractéristiques sociales et culturelles du milieu dans lequel cette personne évolue	postižený jedinec	
déficient, e		vadný, nedostatečný, chybějící	
déficit m.	manque qui déséquilibre, référence à ce qui manque par rapport à une norme	deficit	schodek, porušení balance, jestliže výdaje převyšují příjmy, úbytek, ztráta, nedostatek něčeho
déficit m.	manque qui déséquilibre	nedostatek	nedostatečnost, deficit
définition f.	opération mentale qui consiste à déterminer le contenu d'un concept en énumérant ses caractères; résultat de cette opération sous la forme d'une proposition énonçant une équivalence entre un terme et l'ensemble des termes connus qui l'explicitent	definice	slovní vymezení (obsahu) pojmu, výklad významu slova (termínu, výrazu) uvedením jeho základních, typických znaků: klasická d. vyvození pojmu pomocí nejbližšího (nadřazeného) rodového pojmu a druhových rozdílů
déformation f.	modification anormale et non congénitale de la forme (d'une partie du corps ou d'un organe); difformité, infirmité	deformace	změnění tvaru, podoby, často vnějším (násilným) působením, porušení pův. n. náležité formy: d. těla; změna fyziol. funkcí organismu vyvolaná intenzivní n. dlouho působící změnou vnějšího prostředí

D

dégénérescence f.

dégénérescence f.	modification pathologique (d'un tissu, d'un organe) avec perturbations de leurs fonctions
dégénérescence f. maculaire	altération de la macula (zone centrale de la rétine de quelques millimètres de diamètre permettant la vision fine et précise) qui entraîne une perte progressive et importante de la vision
dégradation f.	détérioration graduelle; processus progressif de perte ou d'affaiblissement des capacités de la personne dû à la maladie ou à la vieillesse
délinquance f.	conduite caractérisée par des délits répétés, considérée surtout sous son aspect social
délirium m.	délire aigu accompagné d'agitation et de tremblement
délirium m. tremens	délire aigu accompagné d'agitation et de tremblement et qui est particulier aux alcooliques
délit m.	fait prohibé ou dont la loi prévoit la sanction par une peine et qui n'est pas justifié par l'exercice d'un droit - contravention, crime, infraction
délusion f.	erreur de perception dans laquelle un objet réel induit la connaissance
démence f.	déchéance progressive et irréversible des activités psychiques, mentales
démence f. précoce	schizophrénie infantile
dentition f.	formation et éruption des dents depuis la première enfance jusqu'à la fin de l'adolescence
dépendance f. aux stupéfiants du type cannabis	dépendance aux drogues à effets psychotropes qui contiennent des extraits de la plante Cannabis sativa indica (la marijuana, le haschisch et l'huile de haschisch)

degenerace	upadání, úpadek (zvl. vývojový a rodový), zeslabení schopnosti, výkonnosti, funkce ap., zvrhnutí, zřůdnost: tělesná, duševní d.
makulární degenerace	onemocnění způsobené degenerací části sítnice je nejčastější příčinou lidské slepoty u lidí nad 50 let, dochází k poruše žluté skvrny (macula lutea)
degradace	degradace sociální, snížení uplatnění nebo úrovně jedince i společenské skupiny v rámci sociálního zařazení; snížení, zbavení významu, hodnoty, ocenění, postavení
delikvence	antisociální jednání; páchání deliktů (přestupků právní nebo mravní povahy)
delirium	porucha vědomí charakterizovaná neklidem, děsivými halucinacemi, blouzněním, hl. při horečnatých stavech
delirium tremens	následek chronické otravy alkoholem, projevuje se jako blouznění se zrakovými halucinacemi
delikt	jednání, čin porušující platnou právní n. mravní normu, trestný čin, přečin, přestupek, provinění, poklesek
deluze	blud
demence	pokles nebo chorobný úbytek duševní činnosti získané a relativně trvalé snížení inteligence, organicky podmíněné snížení osobnostní úrovně jedince
dementia praecocissima	schizofrenie dětí
dentice	tvoření zubů a jejich pronikání z dásní na venek, prořezávání zubů
drogová závislost kannabisového typu	drogová závislost na kannabinoidech (marihuana, hašiš, domácí konopí aj.)

dépendance f. aux stupéfiants du type amphétamine	dépendance aux stupéfiants psychotoniques du type amphétamine (phényl-1-amino-2-propane) qui augmentent l'idéation, la mémoire et la volonté; ils servent à diminuer la sensation de fatigue, le sommeil, ainsi que l'appétit; physiologiquement, ils stimulent les centres respiratoires et élève la tension artérielle; dérivé de la phénéthylamine, l'amphétamine a une action stimulante très marquée sur le système nerveux central et sur le comportement en général; elle entre dans la catégorie des stimulants de la vigilance; synthétisée dès 1887, elle ne fut introduite en médecine qu'en 1927	drogová závislost amfetaminového typu	drogová závislost na psychostimulačních látkách řady amfetaminů (Psychoton, Benzedrin, Fenmetrazin, Dex-fenmetrazin, Efedrin, Tri-fenidyl) a metamfetaminu (Pervitin) aj.
dépendance f. aux stupéfiants du type barbiturique	dépendance aux barbituriques, médicaments dépresseurs du système nerveux central qui sont dérivés de l'acide barbiturique, utilisés comme sédatifs, anticonvulsivants, hypnotiques et anesthésiques généraux	drogová závislost barbiturátového typu	drogová závislost na derivátech kyseliny barbiturové (hypnotika, antiepileptika, narkotika)
dépendance f. aux stupéfiants du type hallucinogène	dépendance aux substances psychotropes volatiles, telles que les solvants qui provoquent des hallucinations visuelles, auditives ou, plus rarement, tactiles; p.ex. toluène utilisé comme solvant, a une action psychotrope qui le rend susceptible d'être inhalé à des fins euphorisantes, surtout par des jeunes de 10 à 15 ans	drogová závislost halucinogenního typu	drogová závislost na těkavých toxických látkách (toluen, trichlor-etylén, tetrachloretylen, acéton, benzen, xylo, éter), PCP-fencyklidinu, kombinovaných analgetikách obsahujících fenacetin, aminofenazon - aminopyrin (Dinyl, Veralgin, Eunalgit, ...)
dépendance f. aux stupéfiants du type morphine	dépendance aux alcaloïdes de l'opium, la morphine s'utilise en médecine pour ses remarquables propriétés à la fois sédatives et analgésiques et à des fins non médicales pour des raisons diverses et notamment pour son action très euphorisante	drogová závislost morfinového typu	drogová závislost na alkaloidch morfia (Morfin, Morfin-Atropin, Diolan, Kodein, Fenocodin, Heroin-Diacetylmorfin, Dolsin, Fortral aj.)
dépersonnalisation f.	impression de ne plus être soi-même, en tant que personne physique et personnalité psychique, fréquente dans de nombreux états délirants (notamment dans la schizophrénie)	depersonalizace	porucha subjektivního pocitu prožívání vlastní osobnosti, pocit odcizení s celkovou ztrátou smyslu pro skutečnost
dépistage m.	recherche systématique, chez un sujet ou au sein d'une collectivité apparemment en bonne santé, d'une affection ou d'une anomalie latente, jusque-là passée inaperçue	depistáž	vyhledávání urč. onemocnění (zdrojů infekce, časných stadií nemoci ap.) v celé populaci n. ve vybraných skupinách
dépravation f.	attitude dénuée de sens moral et de sensibilité morale, état d'une personne dépravée, de ce qui est dépravé	depravace	psych. porucha osobnosti projevující se ztrátou kulturně-civilizačních návyků, poklesem sociálních vztahů a otupením vyšších citů
dépressif, ve	qui enfonce, abaisse	depresivní	skličující, smutný, těžkomyslný
dépression f.	état mental pathologique caractérisé par de la lassitude, du découragement, de la faiblesse, de l'anxiété	deprese	sníženost, potlačenost, skleslost; porucha nálady vyznačující se smutkem, strachem a zpomalením psychických funkcí; v důsledku přidruženého pocitu bezúčtosti a pesimistických fantazií o budoucnosti může d. v krajním případě vyústit v sebevražedný pokus; častý syndrom provázající různé psychické poruchy, zejm. maniodepresivitu nebo maniomelancholii

D**dépression f. de génération**

dépression f. de génération	état mental pathologique caractérisé par de la lassitude, du découragement, de la faiblesse, de l'anxiété	generační deprese	sklíčenost typická pro jisté věkové období jedince (častá např. po dosažení 30. roku věku)
dépression f. involutive	forme de dépression qui survient essentiellement à la ménopause chez les femmes et entre 50 et 60 ans chez les hommes, évolue vers un état dépressif quasi permanent chez le sénile	involuční deprese	sklíčenost, smutek, endogenní duševní porucha, která se u osoby poprvé projevila v období stárnutí, přičemž stárnutí (involuce) působí jako výbavný faktor
déréalisation f.	perdre le caractère du réel, les rapports normaux avec le réel	derealizace	forma depersonalizace, při níž postiženému připadá okolní svět cizí, změněný, neskutečný
dermatite f., dermite f.	inflammation du derme, de la peau	dermatitida, dermitida	závažné onemocnění kůže vyvolané zevním n. vnitřním podnětem
désavantage m., handicap m.	désavantage social résultant d'une déficience ou d'une incapacité qui limite ou interdit chez un individu l'accomplissement de son rôle social et culturel	znevýhodnění, nevýhoda	
description f.	exposé oral ou écrit fournissant les caractères d'un ensemble perceptif ou d'un état psychologique, parfois leur interprétation	deskripce	popis, popisování
désensibilisation f.	diminution de la sensibilité; technique destinée à atténuer ou à supprimer l'hypersensibilité d'un individu à un allergène, par administration répétée de celui-ci à doses croissantes	desenzibilizace	z necitlivění, odstranění přecitlivělosti vůči něčemu, desenzibilizace (při alergických onemocněních) léčebná metoda snižující přecitlivělost organismu na alergen
désinhibition f.	relâchement du système frontal de modulation des réactions comportementales qui aboutit à un état d'euphorie, d'agitation et d'activité sans but précis	desinhibice	odtlumení; odtlumení zábran, neadekvátní změna sociálního chování, např. vulgárnost, verbální nebo dokonce i brachiální agresivita
désintégration f. de la personnalité	désagrégation de la stabilité de l'individu	desintegrace osobnosti	narušení stability osobnosti či osobnostních rysů jedince v čase její odolnosti vůči vnějším vlivům
désirabilité f. sociale	individu tend à se conformer aux valeurs, aux croyances, aux opinions généralement acceptées dans le groupe social auquel il appartient ou, au moins, à s'exprimer, à donner des réponses conformes à ces valeurs, pour ne pas perdre l'estime du groupe	desirabilita sociální	stupeň souhlasu dávaného v dané společnosti nebo skupině určitému chování, míra sociální přijatelnosti daného typu chování
despotisme m.	toute forme d'autorité qui tend à devenir tyrannique et oppressive	despotismus	krutovláda, tyranie, panovačnost, autoritativní způsob chování
destruction f.	action d'altérer profondément, de dégrader, de faire disparaître	destrukce	zničení, rozboření, zkáza, rozklad, rozvrat, zkáza, zmar, rozložení
détection f. précoce		včasná detekce	
détérioration f.	affaiblissement irréversible des facultés	deteriorace	progresivní, postupné zhoršování funkce, získaný defekt
détermination f.	action de déterminer, de délimiter avec précision; état de ce qui est déterminé	determinace	určení, vymezení, podmíněnost
déterminent m.	facteur déterminant	determinanta	určující, usměrňující činitel nebo faktor

dévaluation f.	perte de valeur, de crédit	devalvace	znehodnocení
développement m. adaptatif		adaptační vývoj	
développement m. intellectuel		rozumový vývoj	
déviation f.	changement (considéré comme mauvais) dans une ligne de conduite	deviace	statistická odchylka od průměrné hodnoty (např. od průměru, normy aj.), odchylka, úchylka, odklon
diabète m. juvénile	maladie liée à un trouble de l'assimilation des glucides, avec présence de sucre dans le sang (hyperglycémie) et dans les urines (glycosurie)	diabetes juvenilmí	chronické onemocnění způsobené nedostatečnou produkcí inzulínu slinivkou břišní u dětí, úplavice cukrová, cukrovka
diagnostic m.	détermination (d'une maladie, d'un état) d'après ses symptômes	diagnóza	rozpoznání, zjištění a jmenné určení choroby vyšetřením nemocného
diction f.	manière de s'exprimer	dikce	osobitý způsob vyjadřování, soubor výrazových prostředků jednotlivce n. něj. skupiny lidí
didactique f.	étude systématique des méthodes et des pratiques de l'enseignement en général, ou de l'enseignement d'une discipline ou d'une matière particulière	didaktika	část pedagogiky sledující zákonitosti vyučovacího procesu
différentiation f.	action de marquer, faire apparaître la différence entre (deux ou plusieurs choses, êtres)	diferenciace	odlišování, rozlišování, rozrůžňování
difficile	qui n'est pas facile; qui ne se fait qu'avec effort, avec peine	difícilní	nesnadno ovladatelný, neukázněný, nesnášenlivý: d. pacient; d. dítě těžko vychovatelné
diffus, e	qui est répandu dans toutes les directions	difúzní	rozptýlený, roztroušený, neohraničený (op. lokalizovaný)
digestif, ve	qui facilite la digestion	digestivní	zažívací, trávicí
dichotomique	qui procède par divisions et subdivisions binaires	dichotomický	rozdvojený, dvojčlenný, rozdělený na dvě části
dilatation f.	augmentation pathologique du volume (d'un organe creux): dilatation cardiaque, gastrique	dilatace	chorobné n. léčebné rozšíření dutého orgánu n. vývodových cest lékařským nástrojem n. lékem: d. žaludku; d. hrdla děložního
dilaté, e	augmenté, agrandi	dilatovaný	rozšířený, roztažený
dilemmatique	qui est de la nature du dilemme	dilematický	rozporuplný, nesnadno volitelný ze dvou alternativ, ze dvou navzájem se vylučujících možností
dilemme m.	alternative contenant deux propositions contraires ou contradictoires et entre lesquelles on est mis en demeure de choisir	dilema	nutnost volby mezi dvěma vylučujícími se (a často nepříznivými) možnostmi

D**dimension f.**

dimension f.	grandeur mesurable, selon une direction ou par rapport aux autres dimensions	dimenze	vlastnost udávající velikost, míru něčeho zejm. v prostoru, popř. trvání něčeho v čase, rozměr, rozloha, rozsah
dionysien, ne	qui participe de la tendance à la démesure ou à l'ivresse de l'enthousiasme et de l'irrationnel	dionýsovský	nespoutaný, bujný, vášnivý, smyslný, krajně požívačný
dioptrie f.	unité de mesure de la vergence d'un système optique (symb. d), équivalente à la vergence d'une lentille ayant un mètre de distance focale dans un milieu dont l'indice de réfraction est 1	dioptrie	jednotka optické mohutnosti (lámavosti čočky n. soustavy čoček) (zn. D, v med. dpt)
diplegie f.	paralysie atteignant de façon identique 2 régions symétriques du corps; ce terme est quelquefois employé pour désigner une hémiplegie (paralysie de la moitié du corps) double, qui est survenue en 2 temps	diplegie	ochrnutí, obrna oboustranná, obyč. obou polovin obličeje, dolních končetin
diplopie f.	un signe fonctionnel fréquent traduisant une vision double	diplopie	dvojité vidění, dvojvidění, dvojtžení, dittopie
dipsomanie f.	impulsion morbide à boire des liquides alcooliques avec excès et par accès	dipsomanie	občasné (kvartální) pijáctví, periodicky vystupující impulzivní abúzus alkoholu
discontinuité f.	absence de continuité	diskontinuita	nesouvislost, nespojitost
discrimination f.	action de discerner, de distinguer les choses les unes des autres avec précision, selon des critères définis; traitement différencié et inégalitaire qui prive une personne ou un groupe social de droits reconnus aux autres membres de la société en raison du sexe, de la race, de la religion, de l'âge, de l'orientation sexuelle, des convictions politiques, des activités syndicales ou de tout autre motif interdit par la loi	diskriminace	rozlišování mezi podněty, kt. jsou si podobné: sluchová d. identifikace zvukových signálů zvl. diferenciac hlásek; rozlišování poškozující někoho, nepřiznání stejných práv jako jiným, popírání a omezování práv: d. sociální, národní, hospodářská, politická, rasová, náboženská
disjonctif, ve	qui disjoint, isole deux éléments logiques	disjunktivní	navzájem se vylučující
disjonction f.	action de disjointre (des idées); son résultat, d'écarter les unes des autres (des parties jointes entre elles)	disjunkce	rozpojení; rozluka: log. spojení dvou výpovědí spojku "nebo" (vel), při kt. jedna nebo druhá výpověď nebo obě výpovědi jsou pravdivé
dislocation f.	fait de se disloquer, état de ce qui est disloqué, déplacement; déplacement anormal, en général par traumatisme (d'un organe ou d'une partie du corps)	dislokace	rozmístění, přemístění; změna polohy, chorobné posunutí orgánu n. jeho části z pův. fyziol. polohy: d. kostních úlomků jejich posunutí, rozhození
dispensarisation f.	action de mettre dans un établissement (public ou privé) à caractère social où l'on donne gratuitement des soins courants et où l'on assure le dépistage et la prévention de certaines maladies	dispensarizace	poskytnutí všestranné léčebné péče, vydělení nemocných a pak péče o ně v příslušném zdravotnickém zařízení
dispersion f., scatter m.	action de disperser, de répartir çà et là, en divers endroits, de divers côtés	sketr, scatter	rozptyl
disposition f.	aptitude à faire qqch. (en bien ou en mal), inclination	dispozice	vrozené předpoklady, vlohy klienta

disproportion f.	défaut de proportion, différence excessive entre deux ou plusieurs choses	disproporce	nerovnoměrnost, neúměrnost, nepoměr
dissimulation f.	action de dissimuler; comportement d'une personne qui dissimule ses pensées, ses sentiments, cacher	disimulace	zatajování, zastírání skutečného stavu; snaha nemocného zatajit n. zlehčit příznaky choroby n. chorobu vůbec
dissociabilité f.	état de corruption des liens sociaux, refus social de base par lequel on accepte de jouer un rôle social, d'avoir une fonction et des responsabilités, de participer à l'animation de la vie sociale	disociabilita	narušené sociální chování v oblasti přizpůsobení se, nedostatek předpokladů pro normální začlenění do společnosti
dissocialité f., asocialité f., anomie f.	terme implique le rejet de toute règle sociale, inadaptation sociale	disocialita	nespolečenskost, komplex poruch chování vůči společnosti typu kriminálního chování a trestné činnosti
dissociation f. mentale	rupture de l'unité psychique, processus fondamental de la schizophrénie	disociace osobnosti	porucha osobnosti projevující se ztrátou koordinace projevů a rozštěpením jednotlivých osobnostních funkcí (např. rozpolcenost myšlení a jednání vedoucí až k "rozpadu" osobnosti)
dissonance f.	désaccord, dysharmonie	disonance	nesouzvučnost, nesoulad, neshoda
distal, e	qui est situé plus loin par rapport au centre du corps ou à tout autre point d'origine	distální	vzdálený, vzdálenější od urč. místa (op. proximální); anat. d. poloha směřující od trupu; d. končetiny dolní
distance f.	longueur qui sépare une chose d'une autre, écart, écartement, éloignement, espace	distance	vzdálenost, odstup
distorsion f.	état d'une partie du corps qui se tourne d'un seul côté par le relâchement des muscles opposés, ou par la contraction des muscles correspondants	distorze	přetočení, zkroucení: med. vyvrtnutí, zvrtnutí, podvrtnutí, porušení měkkých částí kloubu, při němž hlavice i jamka zůstávají ve správné poloze; překroucení obrazu o současné realitě na základě analogie z minulosti (paratactická distorze)
distribution f.	répartition à des personnes, à des endroits différents; classement, pour un effectif donné, d'un ensemble de mesures, de notes à des tests ou à des examens	distribuce	rozdělování, rozdělení, rozmíst'ování, rozšiřování; d. pozornosti její rozdělování mezi dominantní podněty vjemového pole
divergence f.	situation de ce qui diverge, de ce qui va en s'écartant; d. binoculaire: mouvement des yeux dans lequel les lignes principales de visée s'écartent l'une de l'autre	divergence	rozbíhavost, rozpor, odklon; vývoj, kt. vede k rozdělení, rozlišení, rozvětvení: biol. rozbíhání, rozrůznění znaků organizmů v průběhu fylogeneze jako důsledek přizpůsobení k rozdílným aktivitám n. podmínkám prostředí; ; med. stav, při němž se oční osy rozbíhají a vzniká šilhavost
dominance f.	fait de tenir sous sa suprématie, sous sa domination	dominance	individuální snaha jedince prosazovat vlastní vůli, představy a názory
dominant, e	qui exerce l'autorité, domine sur d'autres	dominantní	ovládající, převládající, panující, vůdčí, vůdcovský
dominante f.	élément dominant, essentiel, caractéristique, parmi plusieurs choses	dominanta	převládající, hlavní složka

D

dorsal, e

dorsal, e	qui appartient au dos	dorsální	zádový, hřbetní
doublet m.	chacun des deux mots issus d'un même étymon, dont généralt l'un est entré dans la langue par voie populaire (ex. frêle, hôtel, écouter) et l'autre par voie savante (ex. fragile, hôpital, ausculter)	dublety	hláskové, tvarové, pravopisné aj. dvojice téhož slova, významově neodlišené (např. kolna – kúlna; glot – klot; stanovisek – stanovisk) n. odlišené (např. měřit – mířit; manželové – manželé); (pravopisné) dublety dvojí pravopisná podoba téhož slova (např. džez – jazz; realizmus – realismus; témr – timbre)
douleur f. d'un membre m. fantôme	fait qu'une personne amputée d'un membre en ressent encore la présence, le plus souvent de façon douloureuse	fantomové bolesti	bolesti pociťované, vnímané u amputované končetiny
drill m.	méthode d'enseignement programmé fondée sur l'acquisition d'automatismes	dril	proces nácviu různých druhů automatických činností s počátečním využíváním rozumové složky; hromadný mechanický výcvik
dromomanie f.	affection psychiatrique qui se caractérise par l'impulsion irrésistible de marcher	dromomanie	chorobná toulavost, nutková potřeba cestovat, poriomanie
dynamogénie f.	dégagement d'énergie – est un accroissement momentané, une consommation d'énergie	dynamogenie	schopnost vyvíjet energii, činorodost
dysarthrie f.	troubles de la parole aboutissant à rendre le discours progressivement incompréhensible	dysarthrie	porucha motorické realizace řeči, porucha výslovnosti jen některých hlásek, mírnější stupeň anartrie
dysbasie f.	trouble de la marche	dysbasie	porucha chůze, obtížná chůze
dyscalculie f., acalculie f.	trouble dans l'apprentissage du calcul (non lié à des déficiences intellectuelles)	dyskalkulie	specifická porucha matematických schopností, s obtížemi v oblasti řešení numerických operací
dysesthésie f.	trouble de la sensibilité qui est exaspérée ou affaiblie	dysestézie	nepříjemné pocity či smyslové vjemy, např. palčivost až bolestivost na dolních končetinách; porucha smyslové citlivosti
dysfonction f.	trouble (insuffisance, excès...) dans le fonctionnement de (un organe, une glande...)	dysfunkce	psych. narušená n. odchýlná činnost někt. orgánu, narušení vzájemné souhry psychických i organických funkcí; porucha funkční činnosti (např. d.mozková)

dysfonctionnement m. cérébral léger/minime	certaines troubles psychopathologiques, troubles d'apprentissage, causés par un dysfonctionnement neurobiologique léger qui, en fonction de sa nature et de sa localisation, détermine les symptômes observés	lehká mozková dysfunkce (LMD)	souhrnné označení pro celou řadu projevů dítěte na basi strukturálních změn CNS, jež se odchylojí od běžné normy, a jeví se jako nezvyklé, nápadné a zvláštní (nápadně nerovnoměrný vývoj intelektových schopností, nápadnosti a poruchy v dynamice psychických procesů, hyperaktivita až hypoaktivita, nesoustředěnost, malá vytrvalost, impulsivita, překotnost, výkyvy nálad a duševní výkonnosti, tělesná neobratnost, poruchy vnímání aj.), synonymem je též výraz "lehká dětská encefalopatie - LDE" či specifické poruchy učení a chování (SPUCH); současný moderní název je ADHD - Attention Deficit Hyperactivity Disorder - hyperaktivita spojená s poruchou pozornost, ADD - (Attention Deficit Disorders) - poruchy pozornosti
dysfonctionnement m., dysfonction f.	trouble (insuffisance, excès...) dans le fonctionnement de (un organe, une glande...)	funkční onemocnění / porucha	porucha činnosti nebo výkonnosti orgánu postihující jen určitou oblast bez anatomických změn orgánu
dysgraphie f.,	difficulté dans l'acquisition ou l'exécution de l'écriture, liée à des troubles fonctionnels (en l'absence de déficiences intellectuelles)	dysgrafie	specifická porucha psaní; vyskytuje se často ve spojení s lehkou mozkovou dysfunkcí, postižený si nepamatuje tvary písmen, zaměňuje písmena tvarově podobná, písmo je nečitelné, těžkopádné, neúhledné
dysharmonie f. de la personnalité	une maturation anormale de certaines fonctions psychologiques, tant dans le domaine intellectuel qu'affectif	disharmonie osobnosti	nerovnoměrný rozvoj jednotlivých osobnostních složek (citů, vůle, intelektu aj.)
dyskinésie f.	trouble dans l'accomplissement des mouvements (par suite de spasmes, crampes, incoordination, etc.)	dyskinesa	porucha pohybové schopnosti
dyslalie f.	trouble de l'articulation dû à une anomalie ou à une lésion des organes phonatoires	dyslalie	porucha n. vada výslovnosti, neschopnost (dětí) tvořit správně někt. hlásky, patlavost
dyslexie f., alexie f.	trouble de la capacité de lire, ou difficulté à reconnaître et à reproduire le langage écrit	dyslexie	specifická porucha čtení, při které se dítě obtížně učí číst, přetrvávají obtíže typické pro počáteční čtení, tj. pomalé čtení, záměny písmen, obtíže v chápání čteného textu. Inteligence není postižena
dysorexie f.	trouble de l'appétit (anorexie, boulimie, certaines toxicomanies, ingestion de matières non alimentaires)	dysorexie	porucha trávení, nechutenství
dysorthographe f.	trouble dans l'acquisition et la maîtrise des règles de l'orthographe (en l'absence de déficiences intellectuelles)	dysortografie	specifická porucha pravopisu; dítě při psaní nejčastěji vynechává či zaměňuje písmena a slabiky (zejm. di - dy, ti - ty, ni - ny), vynechává čárky a háčky a podobně, grafastenie
dysosmie f.	trouble de l'olfaction	dysosmie	závada až porucha čichu, hypoosmie

D**dyspepsie f.**

dyspepsie f.	ensemble de troubles digestifs fonctionnels, principalement gastriques, qui ne sont dus à aucune lésion organique identifiable, accompagnés de manifestations douloureuses non systématisées, de sensations de surcharge, de gêne, de nausées et d'anorexie	dyspepsie	obtěžné a bolestivé trávení, porucha trávení způsobená převahou kvasných n. hnilobných pochodů ve střevech a projevující se různými zažívacími obtížemi, u kojenců průjemové onemocnění
dysphagie f.	difficulté à avaler	dysfagie	porucha polykání; obtížné polykání
dysphasie f.	altérations du langage oral et écrit causées par une lésion cérébrale circonscrite et unilatérale qui peut survenir à la suite d'hémorragies ou de tumeurs cérébrales, de traumatismes crâniens ou de certaines maladies dégénératives du cerveau chez des personnes mentalement saines qui ont terminé l'apprentissage du langage	dysfázie	specificky narušený vývoj řeči; vývojová porucha charakteristická sníženou schopností až neschopností naučit se verbálně komunikovat, i když jsou podmínky pro rozvoj řeči přiměřené; mírný stupeň afázie
dysphémie f., aphémie f.	prononciation difficile des mots ne s'expliquant pas par une lésion des organes de la phonation	dysfemie	neschopnost plynule vyslovovat a mluvit, vada řeči, koktavost, vývojová orgánová porucha plynulosti řeči na bázi LMD, která není podmíněna neurotickou etiologií (na rozdíl od koktavosti/balbuties)
dysphonie f.	nom générique des troubles de la voix dus à un dysfonctionnement des cordes vocales; perturbation de l'émission des sons et de la parole, liée à une atteinte des cordes vocales - le timbre, la qualité ou le registre de la voix peuvent être affectés	dysfonie	porucha hlasu způsobená např. hlasovým přetížením; nádorem, vlivy psychickými; chraptivost, patologická změna v individuální struktuře hlasu, tj. změna v akustických kvalitách, ve způsobu tvoření i v užívání hlasu na bázi orgánové, funkční nebo psychogenní poruchy (např. spastická dysfonie)
dysphrasie f., dyslogie f.	troubles de la parole émanant d'une maladie de l'intelligence, énoncé n'est jamais employé conformément à sa littéralité	dysfrázie	porucha řeči při pokleslému intelektu.; nesouvislá řeč, porucha dovednosti adekvátně vyjádřit myšlenku větou, neschopnost vytvořit větu se správným slovosledem
dysphrénie f., oligophrénie f.	défaut de développement des facultés psychiques, arriération mentale; l'arriération intellectuelle (idiotie, imbecillité, débilité mentale) et l'arriération affective qui souvent simule la première	dysfrenie	mentální postižení, slabomyslnost, oligofrenie; vrozené n. (v časném věku) získané snížení rozumových schopností s následnými poruchami psychického vývoje jedince
dyspnée f.	difficulté à respirer d'origine cardiaque ou respiratoire, s'accompagnant d'une sensation de gêne et d'oppression, et se traduisant par une augmentation de la fréquence ou de l'amplitude des mouvements respiratoires; essoufflement	dyspnoe	obtěžné dýchání při velké tělesné námaze n. za chorobného stavu, dušnost, dýchavičnost (op. eupnoe)
dystonie f.	perturbation du tonus musculaire ou du tonus nerveux	dystonie	porucha napětí svalstva n. cév; psych. nedostatek přirozené tenze psychických funkcí
dystrophie f.	anomalie de développement ou dégénérescence d'un organe ou d'une structure anatomique	dystrofie	chorobný stav způsobený poruchou výživy tkání, poruchou látkové výměny se změnami vzhledu a činnosti buněk
dystrophie f. musculaire progressive	maladie dégénérative héréditaire, caractérisée par l'atrophie de divers groupes musculaires, d'évolution très grave	progressivní svalová dystrofie	chorobný stav způsobený poruchou výživy tkání, poruchou látkové výměny se změnami vzhledu a činnosti buněk

dysurie f.	difficulté de la miction	dysurie	obtížné, bolestné močení při někt. poruchách močových cest
ébriété f.	ivresse	ebrieta	opojení, opilost, různě těžký stupeň akutní otravy alkoholem
école f. maternelle		mateřská škola	
école f. pour tous		škola pro všechny	
école f. spécialisée		speciální škola	
éducateur m. spécialisé	spécialiste qui travaille principalement auprès d'enfants, d'adolescents, d'adultes ayant des difficultés sociales ou en situation de handicap physique ou mental	speciální pedagog	odborník zabývající se problémy výchovy a vzdělávání fyzicky a mentálně postižených nemocných a zdravotně oslabených
éducation f.	mise en oeuvre des moyens propres à assurer la formation et le développement d'un être humain; ces moyens eux-mêmes	edukace	výchova, vzdělávání
éducation f. en ligne		on-line vzdělávání	
éducation f. en milieu ordinaire		vzdělávání v hlavním vzdělávacím proudu	
éducation f. inclusive		inkluzivní vzdělávání	
éducation f. permanente		celoživotní učení, vzdělávání	
éducation f. préscolaire (Lucembursko)		příprava na vzdělávání	
éducation f. spécialisée, éducation f. spéciale, pédagogie f. curative, pédagogie f. clinique	domaine de l'enseignement consacré à l'éducation des enfants handicapés physiques ou psychiques ou au réapprentissage des faiblesses partielles graves	speciální pedagogika	nauka o zákonitostech rozvoje, výchovy a vzdělávání tělesně a mentálně postižených nemocných a zdravotně oslabených
EEG m. électro-encéphalogramme m.	tracé obtenu par les procédés de l'électro-encéphalographie	EEG	elektroencefalografie - vyšetřovací metoda zaznamenávající bioelektrickou aktivitu mozku
efficience f.	rendement, résultats d'une activité médicale (thérapeutique ou préventive), d'une intervention épidémiologique ou d'un programme sanitaire, évalués par rapport au moyens utilisés (argent, ressources, temps) pour leur obtention	eficience	účinnost, výkonnost (v poměru k vynaloženým prostředkům), efektivnost

égalité f. des chances

égocentrique	tendance à être centré sur soi-même et à ne considérer le monde extérieur qu'en fonction de l'intérêt qu'on se porte
égoïsme m.	attachement excessif à soi-même qui fait que l'on subordonne l'intérêt d'autrui à son propre intérêt
égotisme m.	disposition à parler de soi, à faire des analyses détaillées de sa personnalité physique et morale
échelle f.	série de tests gradués permettant d'établir le niveau de développement mental
écholalie f.	répétition automatique des paroles (ou chutes de phrases) de l'interlocuteur, observée dans certaines aphasies
échomatisme m.	impulsion à répéter les mouvements et les sons, en écho
échomimie f.	répétition automatique de la mimique gestuelle de l'interlocuteur
échopraxie f.	répétition, par une sorte d'imitation automatique, des actes accomplis devant le sujet (dément, confus par une autre personne)
élimination f.	action d'éliminer, fait d'être éliminé
embryopathie f.	maladie qui atteint l'embryon au cours des trois premiers mois de son développement dans l'utérus, et qui aboutit à des malformations
émergence f.	apparition soudaine (dans une série d'événements ou d'idées)
émotion f.	état de conscience complexe, généralement brusque et momentané, accompagné de troubles physiologiques (pâleur ou rougissement, accélération du pouls, palpitations, sensation de malaise, tremblements, incapacité de bouger ou agitation); sensation (agréable ou désagréable), considérée du point de vue affectif
émotionnel, le	propre à l'émotion, qui a le caractère de l'émotion
emploi m.	
encéphalite f.	inflammation de l'encéphale, touchant spécialement la substance grise (polioencéphalite) ou la substance blanche (leucoencéphalite)

vyrovnání příležitostí

egocentrický	mající sebe za střed všeho myšlení a jednání, zaměřený na sebe
egoismus	sobectví (op. altruismus)
egotismus	snaha stavět všude do popředí vlastní já
škála	soubor (jevů, hodnot) uspořádaný podle urč. pořadí, stupnice
echolalie	ozvěnovité (papouškovité) opakování slabik, slov a vět po druhých osobách (obvykle bez pochopení obsahu řeči); objevuje se u katatonní deprese, mentální retardace, organického poškození mozku aj.
echomatismus	echopatie, nutkavý sklon napodovat druhé lidi; vyskytuje se častěji u schizofrenií
echomimie	porucha jednání charakterizovaná napodobováním výrazu obličeje jiných lidí
echopraxie	chorobné opakování činnosti a úkonů druhé osoby
elimínace	vyloučení, vyřazení, odstranění
embryopatie	chorobné následky vývoje po onemocnění plodu za nitroděložního života
emergence	vynoření, vyniknutí
emoce	cit, citové vzrušení, hnutí mysli, dojetí
emocionální	vyvolávající emoce, snadno ovlivnitelný city
zaměstnání	
encefalitida	zánět mozku - infekční, virové nebo bakteriální onemocnění mozkové tkáně, obvykle provázené zvýšenou teplotou a příznaky poruch mozkových funkcí

encéphalopathie f.	terme générique recouvrant toute affection encéphalique diffuse d'étiologie généralement toxique ou métabolique, et dont la traduction clinique habituelle est une confusion mentale, un coma, ou une comitialité	encefalopatie	souborné označení psychických poruch způsobených poškozením mozkové tkáně: prenatalní, perinatální, postnatální e.
encéphalopathie f. périnatale	affection du cerveau, de nature non inflammatoire, qui s'étend de la vingt-huitième semaine de gestation au septième jour après la naissance	perinatální encefalopatie	raná dětská mozková obrna, porucha hybnosti na základě poškození CNS v době před porodem, při porodu nebo krátce po něm
encéphalopathie f. infantile, dysfonctionnement m. cérébral léger	affection du cerveau, de nature non inflammatoire	LDE / LMD	lehká dětská encefalopatie, lehká mozková dysfunkce; v současné době se spíše užívá zkratka ADD/ADHD
encoprésie f.	défécation normale chez un enfant de plus de 3 ans, survenant en des circonstances anormales et se manifestant surtout la nuit, peut avoir un caractère hédonique	enkopréza	bezděčné, mimovolné vyprazdňování stolice, neschopnost zadržet stolici
endocrinien, ne	relatif aux glandes endocrines sans conduit excréteur, dont le produit de sécrétion se déverse directement dans le sang	endokrinní	s vnitřním vyměšováním; e. žlázy nemající vývod, odevzdávající výměšek přímo do krve, žlázy s vnitřní sekrecí (op. exokrinní)
endogène	qui prend naissance à l'intérieur d'un corps, d'un organisme; qui est dû à une cause interne	endogenní	vnitřní, podmíněný biologickými dynamismy a dispozicemi vyvolaný z vnitřních příčin organismu (opak exogenního), e. choroby z vnitřních příčin (op. ektogenní), e. deprese způsobená vnitřními, zejména biochemickými příčinami
énervation f.	épuisement nerveux, un état de nervosité inhabituel	enervace	oslabení činnosti nervů, vyčerpanost nervová; operativní vynětí části nervu, neurektomie
enfant m. maltraité, mauvais traitement m.	geste ou acte qu'un parent ou une personne responsable de l'enfant posent ou omettent de poser de façon non accidentelle, et qui sont suffisamment sévères pour menacer la santé physique ou mentale, le développement ou la vie de l'enfant	dítě týrané, zanedbávané	
enfant précoce – surdoué m.		nadaný/mimořádně nadaný	
enfants m. sauvages		vlčí děti	
enseignant m. de soutien		podpůrný učitel	
enseignement m. à domicile		domácí výuka	
enseignement m. primaire		základní vzdělávání	

E**enseignement m. secondaire****enseignement m. secondaire****enseignement m. supérieur**

entérite f.	inflammation de la muqueuse de l'intestin grêle, généralement accompagnée de colique, de diarrhée
enthousiasme m.	émotion intense qui pousse à l'action dans la joie
énurésie f.	émission involontaire d'urine d'origine fonctionnelle, survenant à un âge où le contrôle sphinctérien devrait être acquis
environnement m.	
épicanthus m.	repli cutané de l'angle interne des yeux, particulièrement développé chez certains Asiatiques (yeux bridés)
épilepsie f.	maladie nerveuse chronique caractérisée par de brusques attaques convulsives avec perte de connaissance; déclenchées par des décharges électriques excessives dans les cellules cérébrales; dans l'attaque majeure ou " grand mal ", le patient tombe à terre, inconscient après une phase transitoire ou " aura " accompagnée d'une sensation de gêne, puis il présente des contractions toniques et cloniques et tombe dans un profond sommeil; dans l'attaque mineure ou " petit mal ", il ne présente qu'une perte momentanée de conscience
épuisement m.	absence de forces, grande faiblesse physique ou morale
équilibre m.	rapport convenable, proportion heureuse entre des éléments opposés ou juste répartition des parties d'un ensemble; état de stabilité ou d'harmonie qui en résulte
équipe f. de guidance	
équipe f. pluridisciplinaire	
équivalent, e	qui a la même valeur ou fonction
éréthisme m.	état d'excitabilité accrue (d'un organe)

střední vzdělávání**vyšší vzdělávání**

enteritis	střevní katar; zánět tenkého střeva
entusiasmus	nadšení, zanícení pro něco
enuréza	bezděčné pomočování, vyskytující se nejčastěji u dětí, v době, kdy již dítě močení vůlí ovládá, tj. asi od 4. roku věku, častější u chlapců, vzniká z různých příčin (např. psychický stres, nevyzrálost CNS, infekce močových cest, dědičné vlivy)
prostředí	
epikanthus	zvětšené spojení horního a dolního víčka při vnitřním očním koutku, patrné zejm. u mongoloidního a bílého plemene člověka v dětství, věkem se zmenšuje nebo mizí
epilepsie	padoucnice, onemocnění mozku charakterizované opakovanými záchvaty bezvědomí; tzv. velký záchvat (grand mal) je provázen bezvědomím, křečemi všech končetin, popř. halucinacemi; tzv. malý záchvat (petit mal) je krátkodobá porucha vědomí, kterou okolí nemusí postřehnout; primární epilepsie vzniká z neznámých příčin, sekundární epilepsie je důsledkem určitého postižení mozku; u některých epileptiků může dojít k nepříznivým povahovým změnám
exhausce	vyčerpání, vyčerpanost: e. z horka
rovnováha	balance, duševní klid; vyrovnanost
poradní tým, asistenční tým	
multidisciplinární týmy	
ekvivalentní	rovnocenný, se stejným účinkem
eretizmus	stav vzrušení nebo podráždění

éreuthophobie f.	crainte excessive, pathologique, de rougir	ereutofobie	strach z červenání
ergasthénie f.	état d'épuisement dû à un travail excessif	ergastenie	stav unavenosti, vyčerpání vlivem nadměrné námahy, práce
ergonomie f.	étude scientifique des conditions (psychophysiologiques et socioéconomiques) de travail et des relations entre l'homme et la machine	ergonomie	obor zabývající se vztahem mezi člověkem a pracovními činnostmi a podmínkami, v nichž pracuje
ergothérapeute m.	professionnel de la santé qui pratique l'ergothérapie	ergoterapeut	rehabilitační pracovník využívající ergoterapii
ergothérapie f.	traitement de rééducation des infirmes, des invalides et des malades mentaux par un travail physique, manuel, adapté à leurs possibilités et leur permettant de se réinsérer dans la vie sociale	ergoterapie	druh pracovní terapie založené na činnosti přiměřené zdravotnímu postižení, léčba prací
érotomanie f.	obsession caractérisée par des préoccupations d'ordre sexuel	erotomanie	nadměrné vystupňování sexuálních zájmů n. pudů
érudition f.	savoir approfondi fondé sur l'étude des sources historiques, des documents, des textes	erudice	vzdělanost, znalost, dovednost
escalade f.	montée rapide, intensification (d'un phénomène)	eskalace	stupňování, zvyšování
escarre f.	position du corps reposant sur un plan horizontal; être en décubitus dorsal, latéral; nécrose cutanée avec ulcération résultant de l'élimination du tissu mortifié; escarres formées aux endroits soumis aux pressions et irritations répétées, chez des malades alités depuis longtemps	dekubitus	proleženina; sněť kůže vznikající trvalým tlakem, zvláště u dlouho ležících nemocných
éthiopathogénèse f.	ensemble de causes et développement d'une maladie	etiopatogeneze	soubor příčin a mechanismů vzniku nemoci
éthique f.	science de la morale; art de diriger la conduite	etika	nauka o mravnosti, o původu a podstatě morálního vědomí a jednání, soustava mravních zásad, morálka, mravnost: křesťanská etika
éthopédie f.	pédagogie des jeunes socialement déstabilisés et leur éducation	etopedie	nauka zabývající se výchovou, vzděláním a výzkumem sociálně narušené mládeže (obtěžně vychovatelné)
éthopédie f.	rééducation des conduites déviantes, prédélinquantes et délinquantes mais aussi de la désobéissance; pédagogie des jeunes socialement déstabilisés et leur éducation	etopedie	obor speciální pedagogiky zabývající se poruchami chování: disociálními (zlozvyky, neposlušnost, lhavost), asociálními (záškoláctví, toulavost, sebepoškozování), antisociálními (delikvence, kriminalita, sexuální úchytky)
éthylique	alcoolique	etylik	alkoholik
étiologie f.	étude des causes des maladies	etiologie	nauka o příčinách, které vyvolávají poruchy či choroby

E**euphorie f.**

euphorie f.	impression intense de bien-être général, pouvant aller jusqu'à un état de surexcitation (surtout chez les malades mentaux ou les drogués)
évaluation f.	action d'évaluer, de déterminer la valeur ou l'importance (d'une chose)
évaluation f. de parcours	
évaluation f. formative	
évaluation f. initiale	
évaluation f. sommative	
évidence f.	caractère de ce qui s'impose à l'esprit avec une telle force qu'il n'est besoin d'aucune autre preuve pour en connaître la vérité, la réalité
évocation f.	action de rappeler une chose oubliée, et par ext. de rendre présent à l'esprit
exact, e	qui exclut toute approximation, reproduit fidèlement la réalité, l'original, le modèle
exagération f., aggravation f.	fait de présenter une maladie en lui donnant plus d'importance qu'elle n'en a réellement
exaltation f.	état délirant qui donne au malade une impression de grande puissance, d'euphorie intense
examineur m.	personne qui fait passer un examen, qui soumet un candidat à une épreuve (écrite ou orale)
examination f. endocrinologique	qui examine les glandes endocrines, leur fonctionnement et leurs maladies
excentricité f.	manière d'être (de penser, d'agir...) qui s'éloigne de celle du commun des êtres humains
excès m.	chose, action qui dépasse la mesure ordinaire ou permise
excitation f.	modification survenant dans l'organisme à l'endroit où agit un stimulus, susceptible de déclencher une réponse spécifique dans un tissu ou un organe; réponse à une telle modification, se traduisant par une activité physiologique ou psychique

euphorie f.

euforie	příjemný subjektivní pocit tělesné a psychické pohody, rozjařenost
evaluace	hodnocení, vyhodnocení
hodnocení ve vztahu k osnovám	
probíhající/formativní (hodnocení)	
základní (hodnocení)	
celkové (hodnocení)	
evidence	zřejmost, patrnost
evokace	vyvolání, vybavení (např. vzpomínky, představy)
exaktní	přesný, vědecký, vědecky prokazatelný
agravace	předstírání, že nemoc je těžší než ve skutečnosti
exaltace	přepjaté nadšení, povznesená nálada, vzrušení
examinátor	osoba provádějící zkoušku, zkoušející
endokrinologické vyšetření	vyšetření funkcí žláz s vnitřní sekrecí
excentričnost	výjimečnost, výstřednost
exces	výstřelek, vybočení z mezí
excitace	zvýšená dráždivost, neklid, podrážděnost (op. deprese, útlum)

exclusion f.	action d'exclure qqch. d'un ensemble	exkluze	vyloučení, vypuštění
existentiel, le	relatif à l'existence en tant que réalité vécue	existenciální	týkající se základních životních otázek
exogène	qui provient de l'extérieur, qui se produit à l'extérieur (de l'organisme, d'un système), ou qui est dû à des causes externes	exogenní	vnější, vycházející z vnějšku, zevního původu
expansion f.	augmentation en importance (d'une activité, d'un phénomène)	expanze	rozpínavost, výbojnost
expérience f.	événement vécu par une personne, susceptible de lui apporter un enseignement	empirie	zkušenost
expérience f.	fait d'éprouver qqch., considéré comme un élargissement ou un enrichissement de la connaissance, du savoir, des aptitudes	experiment	pokus: vědecký e.; fyzikální, psychologický e.
expertise f.	mesure d'instruction par laquelle des experts sont chargés de procéder à un examen technique et d'en exposer le résultat dans un rapport au juge	expertiza	znalecký posudek, znalecké osvědčení
explication f.	développement destiné à faire comprendre qqch.	explanace	metoda zaměřená na logickou rekonstrukci vysvětlení n. pochopení něj. jevu n. procesu
explicite	qui est suffisamment clair et précis dans l'énoncé; qui ne peut laisser de doute	explicitní	podrobný, výslovný, zřetelný, srozumitelně, postupně vyjádřený (op. implicitní)
exploitation f.	action d'exploiter, de faire valoir une chose en vue d'une production, mise en valeur, action d'abuser (de qqn) à son profit	exploatace	využívání, zužitkování, zneužívání
exploration f.	recherche diagnostique consistant à examiner la forme des organes, des appareils et des tissus et à apprécier leur fonctionnement	explorace	výzkum, průzkum, bádání, vyšetření
exploration f. par test		explorace testová	
explosif, ve	qui augmente fortement et soudainement, relatif à l'explosion	explosivní	výbušný, prudce se projevující, rychlý, prudký
exposition f.	action d'exposer, de mettre en vue, de soumettre à l'action de	exposice	vystavení, míra ozáření
expressif, ve	qui a beaucoup d'expression, de vivacité	expresivní	výrazový, vyjadřovací
extase f.	état d'exaltation provoqué par une joie ou une admiration extrême qui absorbe tout autre sentiment	extáze	stav mimořádně vypjatého citového vzrušení provázený ustáním vnímavosti smyslů; vytržení (mysli); velké nadšení
extrapolation f.	action d'extrapoler; de déduire en généralisant	extrapolace	výpočet hodnot funkce pro čísla ležící vně daného intervalu (op. interpolace); obecně jakýkoliv proces odhadu některé funkce, který je založen na souboru srovnatelných hodnot
extrême	qui est au plus haut point, au dernier degré ou à un très haut degré	extrémní	krajní, výstřední, přemrštěný, přepjatý, neobvyklý

E**extroversion f.**

extroversion f.	attitude, comportement d'un individu qui montre une grande facilité à établir des contacts avec ceux qui l'entourent, qui exprime aisément ses sentiments
facilitation f.	action de rendre facile, moins difficile
facteur m.	substance, molécule qui favorise une fonction physiologique ou un processus pathologique
famille f. recomposé	comprend un couple d'adultes, mariés ou non, et au moins un enfant né d'une union précédente de l'un des conjoints
fascination f.	vive influence, profonde impression exercée sur qqn ou subie par qqn.
fauteuil m. roulant	
favoritisme m., népotisme m.	abus qu'une personne en place fait de son crédit, de son influence pour procurer des avantages, des emplois à sa famille, à ses amis
fébrile	qui a rapport à la fièvre, qui accuse de la fièvre
feint, e	qui n'est pas véritable, sincère, et vise généralement à tromper
féminité f.	ensemble des caractères correspondant à une image sociale de la femme (charme, douceur, délicatesse) que l'on oppose à une image sociale de l'homme
fertilité f.	capacité d'avoir des enfants, de production par unité de surface
fiction f.	construction de l'imagination (opposé à réalité); évasion consciente hors de la réalité
fidélité f.	constance dans les affections, les sentiments, conformité à la vérité
filiation f.	lien de parenté unissant l'enfant à son père (filiation paternelle) ou à sa mère (filiation maternelle)
final, e	qui est à la fin, qui sert de fin; terminal
financement m.	affectation de ressources à une entreprise, à un service public
fixation f.	établir d'une manière durable dans un état déterminé

extroverze	orientace psychické energie osobnosti směrem ven a její otevřenost pro vliv z vnějška (op. introverze)
facilitace	podpora určitých psychických procesů a činností ke zlepšení výkonu
faktor	činitel uplatňující se v něj. procesu: rizikový f.; růstový f.; psychologický, sociologický f.; med. faktor Rh; gen. dědičný f. genetická struktura odpovídající za urč. genotypový znak
doplněná rodina	rodinné společenství, v němž jeden z manželského páru je vlastním biologickým rodičem dítěte a druhý je tzv. nevlastní
fascinace	stav úplného zaujetí smyslu a citů, okouzlení, omámení, oslnění
invalidní vozík	
favorizace	nadržování, upřednostňování, prokazování přízně nebo obliby
febrilní	týkající se vysoké teploty, horečky, horečnatý: f. stav
fingovaný	předstíraný, padělaný, vymyšlený
feminita	chování a vlastnosti typické pro ženy (intuitivnost, emocionalita ap.), opak maskulinita
fertilita	plodnost (op. sterilita)
fikce	zdání, klam, výmysl, smyšlenka (op. skutečnost, realita)
fidelita	věrnost, věrohodnost
filiace	závislost, rozbor příbuzenských poměrů
finální	konečný, závěrečný, směřující ke konečnému cíli
financování	získávání a používání peněžních prostředků k zajištění chodu nebo rozvoje různých ekonomických sfér
fixace	upevnění, ustálení, zachycení, setrvání, ustrnutí, ztvrzení: med. znehybnění části těla v urč. poloze (dlahou, obvazem ap.)

fixe	qui ne bouge pas, qui demeure toujours à la même place à l'intérieur d'un système donné, immobile	fixní	stálý, pevný, jistý, neměnný
flegmatique	qui a un tempérament, un comportement calme et lent, qui contrôle facilement ses émotions	flegmatik	člověk povahy klidné, chladnokrevné, lhostejné, netečné
flexibilité f.	aptitude à changer facilement pour pouvoir s'adapter aux circonstances	flexibilita	schopnost v nalezení nejvhodnějšího způsobu řešení problémové situace, ohebnost, pružnost (opak rigidity)
flexible	qui cède aisément aux impressions, aux influences; qui s'adapte facilement aux circonstances	flexibilní	pružný, ohebný, opak rigidního
flexion f.	mouvement par lequel une partie du corps (segment de membre, etc.) fait un angle avec la partie voisine; position qui résulte de ce mouvement	flexe	ohnutí, skrčení
fluctuation f.	mouvement alternatif, écart, variations successives en sens contraire	fluktuace	střídání, změna, kolísání, plynulá proměnlivost organismů, orgánů n. znaků z příčin genetických n. i jako důsledek změněných podmínek existence
fluence f.	style aisé, manière de parler avec facilité	fluence	plynulost slovního projevu, schopnost podat za urč. dobu co nejvíce odpovědí
foetus m.	produit de la conception à partir du troisième mois de développement dans l'utérus	fetus	zárodek vyvíjející se v těle matky do porodu, plod;
fonction f.	rôle caractéristique que joue une chose dans l'ensemble dont elle fait partie	funkce	specifická činnost a úloha různých orgánů
fontanelle f.	espace membraneux compris entre les os du crâne des jeunes enfants, qui ne s'ossifie que progressivement au cours de la croissance	fontanela	lupínek, vazivem zarostlá štěrbina mezi některými kostmi v lebce novorozence, fontikulus
formation f. d'adultes		vzdělávání dospělých	
formation f. des enseignants		vzdělávání učitelů/příprava učitelů	
formation f. professionnelle		příprava na povolání	
foyer m.	source d'un rayonnement, siège principal d'une maladie ou localisation d'un phénomène pathologique, d'une lésion	fokus	ložisko, ohnisko; ložisko zánětu ve tkáni
fragilité f.	manque de solidité; facilité à être cassé	fragilita	křehkost, lomivost

F**fragilité f. osseuse, ostéogénèse f. imparfaite**

fragilité f. osseuse, ostéogénèse f. imparfaite	trouble héréditaire de l'ostéogénèse, de forme congénitale ou tardive, qui se manifeste par des fractures multiples à réparation rapide, due à un trouble du métabolisme du calcium
français m. signé	
frappant, e	qui frappe, fait une vive impression
frénésie f.	état d'agitation fébrile, d'exaltation violente qui met hors de soi
fréquence f.	nombre de cycles identiques d'un phénomène par unité de temps (en général, par seconde); caractère de ce qui arrive plusieurs fois, et spécialement de ce qui se reproduit périodiquement, à intervalles rapprochés
frigidité f.	absence de désir sexuel et de satisfaction sexuelle
frivolité f.	légèreté, inconstance dans les relations amoureuses
frontal, e	impair, médian et symétrique, formant la partie antérieure du crâne
frustration f.	état d'une personne frustrée ou qui se refuse la satisfaction d'une demande pulsionnelle
fuite f. psychique	fuite dans la maladie, le rêve, la fantaisie
fureur f.	colère folle, sans mesure
gangrène f.	mort et destruction des tissus à la suite de l'arrêt de l'irrigation sanguine
garantie f.	obligation d'assurer à qqn la jouissance d'une chose, d'un droit, ou de le protéger contre un dommage éventuel; responsabilité résultant de cette obligation
gastralgie f.	douleur vive, localisée au niveau de l'estomac
gastrite f.	inflammation aiguë ou chronique de la muqueuse de l'estomac
gastro-intestinal, e	qui a rapport à la fois à l'estomac et à l'intestin
généralisation f.	opération intellectuelle par laquelle on étend à l'ensemble d'une classe, ou à une autre classe, les propriétés et caractères observés sur un nombre limité de cas ou d'individus; son résultat

vrozené onemocnění projevující se zvýšenou lomivostí kostí**znaková francouzština**

frapantní	překvapivý, nápadný, do očí bijící
frenetický stav	stav silného vzrušení, chorobná rozčilenost, třeštění, bouřlivé nadšení
frekvence	častost výskytu; počet kmitů za jednotku času, kmitočet, za vteřinu
frigidita	pohlavní chladnost
frivolnost	lehkovážnost, lehkomyšlnost, rozpustilost
frontální	čelní
frustrace	stav zklamání, napětí a bezvýchodnosti u jednotlivce, jehož úsilí o dosažení cíle, uspokojení jeho potřeb je mařeno n. znemožňováno
psychický útěk	do nemoci, do snění, fantazie aj.
furor	běs, zuřivost, vztek, zběsilost
gangréna	sněť
garance	záruka, jistota; převzetí n. poskytnutí záruky
gastralgie	bolení žaludku, žaludeční křeče
gastritis	záněť žaludeční sliznice
gastrointestinální	týkající se trávicího ústrojí
generalizace	zevšeobecňování, zevšeobecnění: log. metoda tvoření obecných pojmů z pojmů méně obecných n. jedinečných

générique	qui désigne un genre entier	generický	týkající se rodu, druhu, příslušnosti k němu, původu, rodový, druhový
genèse m.	ensemble des formes ou des éléments qui ont contribué à produire qqch.; manière dont une chose s'est formée	genese	vznik, původ; způsob a postup vzniku, zrod
génotype m.	patrimoine génétique d'un individu dépendant des gènes hérités de ses parents, qu'ils soient exprimés ou non	genotyp	soubor všech genů vložených do zárodku organismu bez ohledu na jejich umístění v buňce
gériatrie f.	médecine de la vieillesse	geriatrie	nauka o chorobách stáří a jejich léčbě
gérontologie f.	étude des phénomènes, des problèmes liés au vieillissement de l'organisme humain; étude de la vieillesse	gerontologie	nauka o stáří, stárnutí organismů
gestaltisme m., gestalt-thérapie f.	thérapie de groupe permettant à l'individu de reconnaître et d'accepter les parties antagonistes de son corps et de sa personnalité	gestaltismus	směr v psychologii zabývající se výzkumem celistvých psychických tvarů, tvarová psychologie, psychologická škola založená počátkem 20. století v Německu
gestation f.	état d'une femelle vivipare qui porte son petit, depuis la conception jusqu'à l'accouchement	gestace	těhotenství, březost (u zvířat)
glaucome m.	maladie de l'oeil caractérisée par une augmentation de la pression interne qui accroît la dureté du globe, et entraîne une compression du nerf optique et une diminution de l'acuité visuelle pouvant aller jusqu'à la cécité	glaukom	onemocnění oka charakterizované zvýšením nitroočního tlaku, poruchami zorného pole aj., zelený zákal
global, e	qui s'applique à un ensemble, qui est considéré en bloc	globální	celkový, úhrnný, souhrnný
glose f.	commentaire, note explicative	glosa	krátká vysvětlující n. komentující poznámka, stručný výklad
glossolalie f.	langage personnel utilisé par certains psychopathes ou dans un but ludique, constitué de néologismes organisés selon une syntaxe rudimentaire	glosolálie	umělá, vytvořená řeč bez skutečného lingvistického obsahu; pozorována u osob v náboženské extázi (tzv. "mluvení v jazycích"), v hypnóze, při některých duševních poruchách a podobně
glycosurie f.	présence anormale de sucre dans l'urine	glykosurie	vylučování cukru (glukózy) močí (při cukrovce, ledvinných chorobách aj.)
gnoséologie f.	théorie de la connaissance	gnoseologie	nauka o poznávání, teorie poznání
gnosie f.	perception, connaissance élémentaire	gnosie	rozpoznávání, poznávání
gracile	mince, délicat	gracilní	křehký, jemný, slabý
gradation f.	progression par degrés successifs, et le plus souvent ascendante	gradace	postupné zesilování, stupňování

graphème m.	la plus petite unité distinctive et significative de l'écriture, lettre ou groupe de lettres correspondant à un phonème ou à un repère morphologique, étymologique	grafém	základní strukturní jednotka písemné podoby jazyka, písemný znak (nejč. písmeno)
graphomanie f.	besoin pathologique d'écrire	grafomanie	chorobná psavost, chorobná touha po literární činnosti
graphospasme m., mogigraphie f.	crampe de l'écrivain	grafospasmus	písařská křeč
groupe m. hétérogène		heterogenní skupina	
gynophobie f.	crainte excessive, maladie et irraisonnée des femmes	gynofobie	chorobný strach před ženami (u mužského jedince)
habitude f.	manière de se comporter, d'agir, individuelle, fréquemment répétée	návyk	naučený a zautomatizovaný způsob chování
habituel, le	qui est constant, ou très fréquent, chronique, répétitif	habituaální	zvykem ustálený, obvyklý, opakující se: med. h. zvracení reflexní neuropatické zvracení, zvl. u kojenců
habitus m.	apparence générale du corps, en tant qu'indication de l'état général de santé ou de maladie; ensemble de toutes les parties extérieures du corps, manière d'être d'un individu, considérée d'une façon générale, et pouvant parfois donner des indications sur le diagnostic et le pronostic	habitus	celkový vnější vzhled: proměny habitu ; med., fyziol. vzhled charakteristický pro urč. typy člověka n. pro urč. chorobné stavy: astenický, atletický h.; adenoidní h. (při zbytnění nosohltanové mandle)
hallucination f.	perception pathologique de faits, d'objets qui n'existent pas, de sensations en l'absence de tout stimulus extérieur	halucinace	porucha vnímání spočívající ve vytváření zdánlivých vjemů bez reálného podnětu, o jejichž existenci je člověk přesvědčen a jež nejsou ovlivnitelné vůlí, přelud, vidina: zrakové, sluchové h.
handicap m.	déficiences, infirmité, invalidité, désavantage social résultant d'une déficience ou d'une incapacité qui limite ou interdit chez un individu l'accomplissement de son rôle social et culturel	handicap	postižení, subjektivní pocit oslabené pozice jedince vůči sociálnímu okolí způsobený objektivními příčinami (např. u tělesně postižených lidí), znevýhodnění jedince
handicap m. multi-sensoriel		vícečetné smyslové postižení	
handicapé m.	qui présente un handicap physique ou mental	hendikepovaný	postižený
haptique	qui concerne le sens du toucher, les perceptions tactiles	haptický	počitek taktilní, hmatový, dotykový
haut mal m., grand mal m.	épilepsie à manifestations convulsives	grand mal - gm	velký epileptický záchvat
hectique	fiévreux; qualifie les fièvres persistantes avec de grandes oscillations de la température	hektický	horečnatý, prudký, horečně činný
hédoniste	relatif à la recherche du plaisir, de la satisfaction et l'évitement de la souffrance	hédonický	rozkošnický

hématophobie f.	crainte excessive, malade et irraisonnée du sang	hematofobie	chorobný strach z krve
hématurie f.	présence anormale de sang dans l'urine	hematurie	přítomnost krve v moči
héméralopie f.	diminution considérable de la vision lorsque l'éclairage est faible	hemeralopie	špatné vidění za šera, šeroslepost
hémicrânie f.	douleur localisée à une moitié du crâne	hemikranie	záchvatovitá bolest jedné poloviny hlavy, migréna
hémiplégie f.	paralysie complète ou incomplète, frappant une moitié du corps, provoquée par des lésions des centres nerveux moteurs ou des voies motrices	hemiplegie	obrba jedné poloviny těla způsobená někt. neurologickými nemocemi, krvácením do mozku, traumatem, zánětem aj.
héréditaire	qui se transmet par voie de reproduction, des parents aux descendants	hereditární	dědičný, h. zvyk, zatížení
hermaphrodisme m.	caractère d'un organisme capable d'élaborer des gamètes de l'un et de l'autre sexe	hermafroditismus	dvojpohlavnost; obojophlavnost; bisexualita
hertz m.	unité de mesure de fréquence d'un phénomène périodique (symb. Hz)	Hz	Hz, hertz, jednotka kmitočtu (frekvence)
hétérogène	qui est composé d'éléments de nature différente	heterogenní	různorodý, různotvárný, nestejnorodý (op. homogenní)
hétéronome	qui reçoit de l'extérieur les lois qui le gouvernent	heteronomní	nesamostatný, závislý, řízený cizími zákony, cizorodými pohnutkami (op. autonomní)
heuristique	qui sert à la découverte, qui procède par évaluations successives et hypothèses provisoires, en parlant d'une méthode d'exploration	heuristický	poznávající, objevující, metodicky výzkumný
holistique, holiste	système d'explication globale, qui part de la théorie selon laquelle l'homme est un tout indivisible qui ne peut être expliqué par ses différentes composantes (physique, physiologique, psychique) considérées séparément	holistický	celostní, zdůrazňující celostnost a pokládající celek za něco vyššího než souhrn součástí
homéopathie f.	méthode thérapeutique (du médecin allemand Hahnemann) qui consiste à soigner les malades au moyen de remèdes (à doses infinitésimales obtenues par dilution) capables, à des doses plus élevées, de produire sur l'homme sain des symptômes semblables à ceux de la maladie à combattre	homeopatie	léčebná metoda založená na podávání minimálních dávek léků na základě principu, že podobné se vyléčí podobným (op. alopacie)
homéostasie f.	stabilisation, chez les organismes vivants, des différentes constantes physiologiques	homeostáze	stálost vnitřního prostředí organismu udržovaná v úzkých mezích zpětnovazebními regulačními systémy organismu
homicide m.	action de tuer un être humain; personne qui tue un être humain	homicidium	vražda člověka
homogène	de structure uniforme; dont les éléments constitutifs, les parties, sont de même nature ou répartis de façon uniforme	homogenní	stejnorodý

H**homonyme m.**

homonyme m.	se dit des mots de prononciation identique (homophone) et de sens différents, qu'ils soient de même orthographe (homographe) ou non	homonymum	slovní tvar n. morfém znějící n. psaný stejně jako něj. jiný, mající však zcela různý význam (slovní n. gramatický)
homosexualité f.	tendance, conduite de la personne qui éprouve une attirance sexuelle plus ou moins exclusive pour les individus de son propre sexe	homosexualita	sexuální náklonnost k osobám téhož pohlaví (op. heterosexualita)
hospitalisation f.	action d'hospitaliser une personne, dont l'état de santé nécessite une admission dans un établissement de santé, à des fins diagnostiques ou thérapeutiques	hospitalizace	umístění nemocného v nemocnici ap. z důvodů diagnostických n. léčebných
hospitalisme m.	troubles psychosomatiques présentés par un jeune enfant à la suite d'une hospitalisation prolongée, qui le prive des relations affectives avec sa mère	hospitalismus	vznik fyzických a duševních poruch v důsledku dlouhodobého pobytu v nemocnici, projevuje se ztrátou aktivity, nezájmem o dané prostředí a pocity stísněnosti
hospitalisme m. somatique	infection acquise pendant une hospitalisation prolongée - une maladie intercurrente, une complication, une maladie survenant au cours de l'évolution d'une maladie déjà existante	somatický hospitalismus	infekce získaná během léčby v ústavu či nemocnici, interkurentní onemocnění - akutní infekční nemoc, která postihne nemocného majícího chorobu chronickou
hostilité f.	sentiment de malveillance qui porte à nuire et qui peut être accompagné de manifestations ouvertes d'agressivité	hostilita	sklon k nepřátelským agresivním impulsům navenek, tendence ublížit jiné osobě n. skupině osob, nepřátelství
humeur f. euphorique	impression intense de bien-être général, pouvant aller jusqu'à un état de surexcitation	nálada euforická	radostně povznesená nálada
humeur f. expansive	qui s'épanche avec effusion	expansivní nálada	povznesená nálada
humeur f. expansive	humeur euphorique, joyeuse, optimiste et conquérante; elle est marquée par un optimisme pathologique, on parle d'élation de l'humeur, ainsi que par sa labilité, c'est une caractéristique essentielle du syndrome maniaque	nálada expanzivní	zvýšeně emotivní a aktivní nálada se sklonem soustavné zasahování do dějů v nejbližším okolí klienta
humoral,e	relatif aux liquides organiques, réfère aux fluides extracellulaires comme le sérum et la lymphe	humorální	týkající se výměšku žláz s vnitřní sekrecí (mok tkáňový, šťáva tělní, tekutina tělní)
hyalin, e	qui a la transparence du verre	hyalinní	průhledný, sklovitý, skelný; hyalinní zvrhlost degenerace, při níž se protoplasma mění v homogenní lesklou hmotu
hybride	qui provient du croisement de variétés, de races, d'espèces différentes, qualifie un être animal ou végétal issu de deux variétés différentes d'une même espèce	hybrid	jedinec vzniklý splynutím gamet obsahujících pro daný znak různé alely, míšenec, kříženec, bastard
hydrocéphale m.	qui est atteint d'hydrocéphalie - excès de liquide céphalorachidien dans les cavités du cerveau	hydrocefalus	nahromadění mozkomíšního moku v nitrolebním prostoru, provázené (u dětí) nápadným zvětšením mozkové části hlavy, vodnatelnost mozku
hyperactivité f.	activité intense ou excessive, exagérée, le plus souvent stérile et sans signification relationnelle	hyperaktivita	motorický neklid projevující se nadměrnou činností

hyperesthésie f.	sensibilité exagérée, pathologique, sensation cutanée anormalement intense provoquée par un stimulus normal	hyperestézie	zvýšená citlivost, zvýšené vnímání podnětů (op. hypestézie)
hyperfonction f.	activité intense ou excessive d'un organe	hyperfunkce	nadměrně zvýšená specifická činnost někt. orgánu (op. hypofunkce)
hypermétropie f., presbytie f.	état d'un oeil pour lequel, sans accommodation, les images se forment en arrière de la rétine (opposé à myopie). Anomalie de la vision, défaut d'un ōil qui distingue mal les objets rapprochés, par suite d'une diminution de l'élasticité du cristallin et de son pouvoir d'accommodation, ou du relâchement du muscle ciliaire qui assure les modifications de courbure du cristallin	hypermetropie	dalekozrakost, refrakční oční vada, při které buď pro oploštění oka, nebo pro menší lomivost se paralelní paprsky spojují až za sítnicí, takže výsledný obraz je neostřý (op. myopie)
hyperplasie f.	développement anormal d'un tissu, d'un organe, par multiplication de ses cellules	hyperplasie	nadměrný vývin tkáně n. orgánu vůbec (op. hypoplazie)
hypersensible	d'une sensibilité extrême, exagérée	hypersensitivní	nadměrně citlivý, přecitlivělý
hypertension f.	tension artérielle supérieure à la normale; augmentation de la tension	hypertenze	přechodné n. trvalé zvýšení krevního tlaku, (krevní) přetlak, hypertonie (op. hypotenze)
hypertonie f.	excès de tension musculaire, pression osmotique supérieure à celle d'une solution isotonique	hypertonie	zvýšené napětí (tonus), např. žaludeční stěny, svalu (op. hypotonie) nebo krevního tlaku
hypertrophie f.	augmentation de volume d'un organe avec ou sans altération anatomique	hypertrofie	nadměrný vzrůst některého orgánu, zmnožení tkáně (op. atrofie)
hypnotique m., somnifère m.	qualifie une substance qui provoque un sommeil aussi proche que possible du sommeil physiologique	hypnotikum	lék navozující spánek, uklidnění, uspávací prostředek
hypoactivité f.	diminution anormale de l'activité	hypoaktivita	snížení, oslabení aktivity
hypocondrie f.	état d'anxiété habituelle et excessive à propos de sa santé (autrefois supposée avoir son origine dans les organes abdominaux appelés hypocondres)	hypocondrie	psychická porucha charakterizovaná přehnanou a intenzivní zaměřeností na vlastní zdravotní stav a zejm. přesvědčením o vlastním vážném (fakticky však neexistujícím) onemocnění
hypofonction f.	activité diminuée d'un organe	hypofunkce	snížená specifická činnost někt. orgánu (op. hyperfunkce)
hypoglycémie f.	diminution ou insuffisance du taux de glucose du sang	hypoglykémie	snížené množství cukru v krvi (op. hyperglykémie)
hypotension f.	tension artérielle inférieure à la normale; diminution de la tension	hypotenze	přechodné n. trvalé snížení tlaku, krevní podtlak, hypotonie (op. hypertenze)
hypothèse f.	proposition relative à l'explication de phénomènes naturels, admise provisoirement avant d'être soumise au contrôle de l'expérience	hypotéza	domněnka, předpoklad, vědecky přijatelná domněnka umožňující vědecké vysvětlení něj. jevů
hypothétique	relatif à l'hypothèse, à la supposition; qui exprime l'hypothèse	hypotetický	založený na předpokladu, hypotéze, podmíněný, nejistý, neskutečný

H**hypotonie f.**

hypotonie f.	insuffisance de tonicité musculaire, tonicité musculaire diminuée
hystérie f.	névrose caractérisée par une exagération des modalités d'expression psychique et affective (névrose d'expression) qui peut se traduire par des symptômes d'apparence organique (convulsions, paralysies, douleurs, catalepsie) et par des manifestations psychiques pathologiques (hallucinations, délire, mythomanie, angoisse)
chaotique	qui a l'aspect d'un chaos, d'une confusion, d'un désordre grave
chien-guide m. d'aveugle, chien m. assistant	chien qui conduit les aveugles et les malvoyants, aident les sourds et assiste des personnes handicapées dans toutes sortes de tâches quotidiennes
chorée f.	maladie nerveuse appelée aussi danse de Saint-Guy parce qu'elle se manifeste par des mouvements rappelant ceux de la danse, accompagnés de convulsions brèves de certains muscles
chromatopsie f.	trouble de la vision caractérisé par l'impression subjective de voir colorés des objets incolores ou par la perception de couleurs différentes des couleurs réelles (daltonisme)
chronique	qui dure longtemps, se développe lentement
iatrogène	qui est provoqué par le médecin ou par le traitement médical
ictus m., apoplexie f.	arrêt brusque et plus ou moins complet des fonctions cérébrales, avec perte de la connaissance et du mouvement volontaire, sans que la respiration et la circulation soient suspendues
idéal m.	ce qu'on se représente ou se propose comme type parfait ou modèle absolu dans l'ordre pratique, esthétique ou intellectuel
idéalisation f.	action d'idéaliser, revêtir d'un caractère idéal
identification f.	processus par lequel un individu se constitue sur le modèle de l'autre
idiopathique	qui existe par elle-même, ou dont la cause n'est pas connue
idiosyncrasie f.	disposition personnelle particulière, généralement innée, à réagir à l'action des agents extérieurs (physiques, chimiques), anaphylaxie

hypotonie	snížené napětí (tonus) např. žaludeční stěny, svalu (op. hypertonie), snížený krevní tlak, podtlak, hypotenze
hysterie	neuróza projevující se kolísavými náladami, zvýšenou sugestibilitou, snahou upoutat pozornost, egocentrizmem, sklonem k dramatizování a přehánění aj.
chaotický	vyznačující se chaosem, neuspořádaný, zmatený
asistenční pes	vodící pes pro nevidomé, slepecký pes, balanční pes, asistenční pes pro tělesně postižené
chorea	porucha centrální nervové soustavy, zvl. u dětí, projevující se vykonáváním mimovolných, šubavých a bezúčelných pohybů, tzv. tanec sv. Víta, posunčina
chromatopsie	porucha záležití v barevném vidění i bezbarvých předmětů n. ve vidění barevných skvrn
chronický	trvající delší dobu, pomalu se vyvíjející (op. akutní)
iatrogenní	vyvolané lékařem, jeho neuváženým jednáním, špatným vyšetřením, chybným léčením
iktus	náhlá porucha krevního oběhu v urč. oblasti mozku (při krvácení, popř. ucpání mozkové tepny aj.), tzv. mozková mrtvice, apoplexie
ideál	soubor vlastností či podmínek představující pro jedince žádoucí cíl; dokonalý představitel, vzor
idealizace	myšlenkové konstruování pojmů o předmětech ve skutečnosti neexistujících, které jsou krajním případem něčeho existujícího; (vy)lícit něco lepším, než to je
identifikace	určení totožnosti; ztotožnění (např. s nějakým vzorem)
idiopatický	bez známé příčiny, vznik nemoci nesouvisící se základním onemocněním
idiosynkrasie	velice silný, pudový odpor k něčemu, někomu; přecitlivělost, nesnášené některých drog n. léků

idiotie f.	forme la plus grave d'arriération mentale, d'origine congénitale, habituellement associée à diverses malformations et à des déficiences sensorimotrices	idiocie	hluboká mentální retardace
illusion f.	interprétation erronée de la perception sensorielle de faits ou d'objets réels	iluze	porucha vnímání charakterizovaná zkresleným vjemem, vycházející z objektivní reality na rozdíl od halucinace
imaginaire	qui n'existe que dans l'imagination, qui est sans réalité	imaginární	neskutečný, vymyšlený
imagination f.	faculté de former des images d'objets qu'on n'a pas perçus ou de faire des combinaisons nouvelles d'images (imagination créatrice)	imaginace	představivost, obrazivost, obrazotvornost, fantazie
imbécilité f.	deuxième degré de l'arriération mentale entre l'idiotie et la simple débilité mentale	imbecilita	středně těžká forma slabomyslnosti
immobilisation f.	action de rendre immobile; résultat de cette action	imobilizace	znehynění někt. částí těla (např. obvazem, dlahami)
implant m. cochléaire	dispositif médical électronique destiné à restaurer l'audition de personnes atteintes d'une perte d'audition sévère à profonde en stimulant directement les terminaisons nerveuses de l'audition situées dans la cochlée, au moyen d'électrodes implantées chirurgicalement	kochleární implantát	hlavní rehabilitační pomůcka sluchu pro děti i dospělé s těžkou percepční vadou sluchu (vada vnitřního ucha - hlemýžďe), funguje tak, že elektrickými impulsy dráždí sluchový nerv
impulsivité f.	caractère impulsif qui agit sous l'impulsion de mouvements spontanés, irréfléchis ou plus forts que sa volonté	impulzivita	sklon jednat náhle a bez rozvahy ze silného vnitřního popudu, bez zřejmého důvodu
inadaptabilité f.	défaut d'adaptation, qui ne peut s'adapter, s'intégrer à un milieu	inadaptabilita	nedostatečná schopnost, neschopnost přizpůsobit se prostředí, adaptovat se (op. adaptabilita)
incapable m. majeur	aliénés, faibles d'esprit, prodiges	nesvéprávná, nezpůsobilá osoba	
incapacité f.	réduction partielle ou totale de la capacité à accomplir une activité d'une façon normale ou dans les limites considérées comme normales pour un être humain à cause d'une déficience, d'une infirmité, d'une blessure ou d'une maladie	disabilita	omezení až znemožnění některých fyzických, psychických nebo sociálních činností vyplývající např. z choroby, závady, poruchy nebo stárí
incapacité f., handicap m.	se trouver, de façon durable ou temporaire, limité dans des activités personnelles ou restreint dans sa participation sociale, du fait de la confrontation interactive entre, d'une part ses capacités fonctionnelles physiques, sensorielles mentales et psychiques en cas d'altération de l'une ou plusieurs d'entre elles et, d'autre part, les contraintes de son cadre de vie	disaptibilita	omezená funkce nebo ztráta části těla či orgánu; jakékoliv omezení nebo nedostatek (v důsledku poruchy) schopnosti vykonávat nějakou činnost obvyklým způsobem nebo v rozsahu, jaký je považován u člověka za normální odklon od normy, vyjádřený výkonem jedince
inceste m.	relations sexuelles entre un homme et une femme parents ou alliés à un degré qui entraîne la prohibition du mariage	incest	pohlavní styk n. manželství mezi blízkce příbuznými osobami, krvesmilství
inclusion f.	ce qui est inclus; élément inclus dans un milieu de nature différente	inkluzie	začlenění, integrace

I**incohérence f.**

incohérence f.	caractère de ce qui est incohérent; manque de lien logique, d'unité (dans les propos, les idées, les actes)
incompatible	qui ne peut coexister, être associé, réuni avec (une autre chose)
incontinence f.	absence de contrôle des sphincters qui retiennent l'urine dans la vessie ou les fèces dans le rectum; incontinence mentale, émotionnelle : incapacité de contrôler ses réactions émotives
incontinence f. mentale, émotionnelle	incapacité de contrôler ses réactions émotives
index m.	élément sur lequel portent les hypothèses d'une étude comparative (par oppos. à témoin); animaux, sujet, groupe index, sur lesquels l'expérience a été réalisée et que l'on compare avec les témoins
indolent, e	qui ne fait pas souffrir: indolore; qui évite de se donner de la peine, de faire des efforts
inductif, ve	qui procède par induction ou résulte d'une induction
induction f.	opération mentale qui consiste à remonter des faits à la loi, de cas donnés (propositions inductrices) le plus souvent singuliers ou spéciaux, à une proposition plus générale
inertie f.	perte de la contractilité (d'un muscle, d'un organe)
infantile	dont le développement mental, affectif ou physique s'est arrêté au stade de l'enfance
inférence f.	opération logique par laquelle on admet une proposition en vertu de sa liaison avec d'autres propositions déjà tenues pour vraies
infériorité f.	état de ce qui est inférieur (en rang, force, valeur, mérite)
infirme m. moteur cérébral (IMC)	
infirmité f.	état (congénital ou accidentel) d'un individu ne jouissant pas d'une de ses fonctions ou n'en jouissant qu'imparfaitement (sans que sa santé générale en soit totalement compromise)

inkoherece	nesouvislost, roztržštěnost, rozklad, rozpad (op. koherence), nedostatek vnitřní spojitosti mezi prvky psychických procesů, obsahů a funkcí porušující mentální projev
inkompatibilní	nesnášenlivý, neslučitelný
inkontinence	neschopnost něco udržet, potlačit, ovládnout (např. inkontinence moči, stolice, emocí)
emotivní inkontinence	citová nevyrovnanost, nevyváženost projevující se silnými emocionální reakcemi i na velmi slabé podněty
index	pozorovatelný jev, který byl dosazen za méně pozorovatelný jev nebo za jev, který nemůže být pozorován
indolentní	nebolící, nebolestivý, lhostejný, netečný, nevšímavý
indukovaný	vzájemně navozený, vyvolaný vzájemným působením; vzniklý elektromagnetickou indukci
indukce	typ úsudku a metoda zkoumání, kdy se z jedinečných výroků usuzuje na obecný závěr, postup od zvláštního k obecnému (op. dedukce)
inertnost	netečnost, nepohyblivost
infantilní	dětský, dětinský, vývojově zaostalý, nezralý
inference	úsudek; usuzování; vyvozování závěrů; úsudkový řetězec
inferiorita	podřadnost, méněcennost, nedostatečnost, inferiornost, horší jakost, nižší hodnota (op. superiorita)
jedinec s DMO (dětská mozková obrna)	
tělesná vada, slabost, neduh, churavost	

infirmité f. motrice cérébrale (IMC)	état pathologique en principe non évolutif, dû à une déficience congénitale ou très précocement acquise, des centres moteurs cérébraux et caractérisé par une paralysie, une incoordination ou d'autres troubles de la motricité, auxquels peuvent s'associer des troubles sensitifs, affectifs, sensoriels et mentaux	dětská mozková obrna (DMO)	porucha hybnosti na podkladě poruchy vývoje či poškození určitých oblastí mozku
inhérent, e	qui appartient essentiellement à un être, à une chose, qui lui est joint inséparablement	inherentní	uvnitř něčeho obsažený, na něčem utkvělý
inhibé, e	freiné, arrêté par l'inhibition	inhibovaný	utlumený, pasivní, zpomalený
inné, e, congénital, e	que l'on a en naissant, dès la naissance (opposé à acquis)	genuinní	k něčemu příslušející, daný, přirozený, vrozený
innovation f.	action d'innover, d'introduire dans une chose établie (qqch. de nouveau, d'encore inconnu)	inovace	obnovování, obnovení, zlepšení
insertion f., intégration f.	intégration d'un individu (ou d'un groupe) dans un milieu social différent	sociální integrace	stav či proces začleňování jednotlivců nebo skupin do stejného sociálního celku (kolektivu, společnosti)
insomnie f.	difficulté à s'endormir ou à dormir suffisamment	insomnie	stav, kdy člověk nemůže dlouho usnout n. se v noci budí, nespavost, agrypnie
inspiration f.	sorte de souffle émanant d'un être surnaturel, qui apporterait aux hommes des conseils, des révélations; état mystique de l'âme sous cette impulsion surnaturelle	inspirace	vnuknutí, náhlý nápad, popud nebo podnět k něčemu, vdech
instabilité f.	caractère de ce qui n'est pas fixe, permanent, agitation excessive d'un enfant qui touche à tout, passe d'une activité à l'autre, se déplace et bavarde sans cesse; défaut d'inhibition se manifestant sur le plan comportemental par l'émotivité excessive et l'impulsivité	instabilita	psychomotorický neklid, nevyrovnanost: psychická i.
instabilité f. affective	changements marqués d'humeur avec passage de l'humeur de base à la dépression, à l'irritabilité ou à l'anxiété durant habituellement quelques heures et rarement plus de quelques jours	afektivní labilita	výrazná nestálost v citových projevech projevujícím se častou změnou nálad
instabilité f., labilité f.	qui est sujet à faillir, à changer, caractère de ce qui n'est pas fixe, permanent	labilita	labilní stav, nestálost, kolísavost, labilnost (op. stabilita)
instinct m.	tendance innée et puissante, commune à tous les êtres vivants ou à tous les individus d'une même espèce	instinkt	vrozený, zděděný způsob činnosti a chování, bez potřeby jeho osvojení učení
insuffisance f.	caractère, état de ce qui ne suffit pas, état d'un organe, d'une glande... qui ne fonctionne plus normalement, qui devient incapable de remplir pleinement ses fonctions à la suite d'une défaillance organique grave	insuficience	nedostatečnost, selhání činnosti: srdeční, koronární i.; cirkulační i.; i. ledvin; i. srdečních chlopní nedomykavost
insuffisance f. éducative		edukativní insuficience	výchovná nedostačivost

I**intact, e**

intact, e	à quoi l'on n'a pas touché	intaktní	neporušený, zachovaný
intégration f.	incorporation (de nouveaux éléments) à un système psychologique	integrace	sjednocení, zařazení, včlenění, sjednocení částí psychiky do dynamického a významuplného celku
intégrité f.	état d'une chose qui est demeurée intacte	integrita	celistvost; nedílnost; nedělitelnost; neporušenost; nedotknutelnost
intégrité f. de la personnalité	état d'une personne intègre	integrivanost osobnosti	stálost osobnosti v čase a její odolnost vůči rušivým vlivům
intelligence f., intellect m.	ensemble des fonctions mentales ayant pour objet la connaissance conceptuelle et rationnelle (opposé à sensation et à intuition); la faculté pensante et son fonctionnement, chez l'homme; ce qui permet à l'homme de connaître, de juger et d'agir conformément à des principes	intelligence, intelekt	soubor rozumových schopností, dispozic; duševní schopnost (vlastní pouze člověku), jež je předpokladem myšlení; umožňuje provádět takové myšlenkové úkony, které přímo neplynou z existujících daností
interaction f.	phénomène qui consiste dans la réciprocité de l'influence des comportements entre deux ou plusieurs individus ou groupes	interakce	vzájemné působení, vzájemná aktivní výměna podnětů, působení, ovlivňování chování jedinců nebo skupin
interdisciplinarité f.		mezioborovost	
interférence f.	intervention contradictoire, immixtion; conjonction de faits, action d'une habitude existante sur une autre en cours de formation ou réciproquement	interference	vzájemné pronikání, prolínání, střetávání, křížení, záporný vliv již získaných vlastností při učení se něčemu novému
interim m.	intervalle de temps pendant lequel une fonction vacante est exercée par une autre personne que le titulaire	interim	mezidobí, prozatímní nebo dočasné řešení
intermittent, e	qui s'arrête et reprend par intervalles, se dit de maladies ou d'états pathologiques qui évoluent par accès successifs séparés par des périodes plus ou moins régulières	intermitentní	přerývaný, občasnými přestávkami přerušovaný, na čas přestávat, vynechávat, přerušovat: i. léčba
internet m.	réseau mondial associant des ressources de télécommunication et des ordinateurs serveurs et clients, destiné à l'échange de messages électroniques, d'informations multimédias et de fichiers	internet	celosvětově rozšířená počítačová síť poskytující informační služby téměř ve všech oblastech lidské činnosti
internet m. sans frontière		internet bez bariér	
interpersonnel, le	qui a lieu entre plusieurs personnes	interpersonální	mezilidský, mezosobní
interpolation f.	détermination d'une valeur intermédiaire entre deux autres, soit par une méthode graphique où les valeurs connues sont reliées par une ligne continue, soit par une méthode de calcul en utilisant une formule d'interpolation dont les valeurs connues doivent pouvoir être dérivées avec une précision suffisante	interpolace	výpočet hodnot funkce pro čísla ležící uvnitř daného intervalu (op. extrapolace); obecně jakýkoliv proces odhadu výkonu jedince, jehož dosahované výsledky se nacházejí mezi dvěma přesně stanovenými hodnotami testových norem

interprétation f.	action d'expliquer, de donner une signification claire (à une chose obscure); son résultat; retransmission de toute information par une modalité intelligible entre une personne atteinte de déficience auditive et son interlocuteur	interpretační	zprostředkování; termín běžně chápaný jako výklad, objasnění, tlumočení smyslu nějakého textu, výroku apod. a jeho zprostředkování někomu, komu by jinak nebyl přístupný; výklad, komplexní poznávací proces, jímž vyvozujeme závěry ze získaných diagnostických údajů o psychických nebo pedagogických procesech, stavech a znacích jedince, o patogenezi nebo etiologii jeho obtíží (i. situační, vývojová, pedagogická, neuropsychologická)
interprète m.		tlumočník	
intervention f. précoce	application du processus de réadaptation à un sujet le plus tôt possible après l'apparition de l'incapacité	raná péče, včasná intervence	
intervention f. précoce		intervence v raném dětství	
intolérance f.	réaction anormale ou anormalement intense de l'organisme à une stimulation physique ou chimique, à l'injection ou à l'ingestion d'une substance médicamenteuse, ou à l'absorption d'un aliment; inaptitude à tolérer un agent extérieur (bruit, lumière) ou réaction émotionnelle excessive face à la contrariété, à la frustration, (en raison d'un) abaissement du seuil de réaction	intolerance	nesnášenlivost, nesnášenlivost léku, popř. cizí tkáň
intoxication f.	action nocive qu'exerce une substance toxique (poison) sur l'organisme; ensemble des troubles qui en résultent	intoxikace	vniknutí jedu do živočišného, obvyč. lidského organismu, otrava
introduction f.	action d'introduire, de faire entrer (qqn), d'inclure, d'incorporer	implikace	vřazení, zařazení, včlenění do něčeho
introjection f.	processus inconscient par lequel l'image d'une personne est incorporée au moi et au surmoi	introjekce	vložení představ o okolním světě do vědomí ještě před získáváním smyslových zkušeností; transformace vnějších objektů a činností do formy vnitřních objektů
introspection f.	observation d'une conscience individuelle par elle-même	introspekce	metoda založená na pozorování vlastních vnitřních duševních stavů, sebezpozorování (op. extrospekce)
introversion f.	tendance à se replier sur soi et à se préoccuper uniquement de son moi, au détriment du monde extérieur	introverze	sklon osobnosti soustředit všechn zájem na svůj vnitřní život (opak extroverze)
introverti m.	qualifie une personne repliée sur elle-même, qui s'intéresse à sa vie intérieure plus qu'au monde extérieur	introvertní typ	člověk soustředující všechn zájem na svůj vnitřní život, uzavírající se do sebe (op. extrovert)
intuition f.	forme de connaissance immédiate qui ne recourt pas au raisonnement	intuice	poznání "vnuknutím", nevědomou cestou, bezprostředně
invalidité f.	diminution de la capacité de travail (des deux tiers au moins)	invalidita	snížení n. ztráta pracovní schopnosti pro nepříznivý zdravotní stav, invalidnost

I**invective f.**

invective f.	parole ou suite de paroles violentes contre qqn ou qqch., injure, insulte	invektiva	urážlivý ústní n. písemný útok, výpad, útočná řeč, urážka
invention f.	action d'inventer (qqch.), de créer ou découvrir (qqch. de nouveau); découverte d'un produit nouveau, d'un moyen nouveau, pour réaliser un objet à caractère industriel	invence	vynalézavost, důvtip, nápad (zvl. v umělecké tvorbě)
involution f.	développement inverse de l'évolution; passage de l'hétérogène à l'homogène; modification régressive d'un organe, de l'organisme, d'une tumeur	involute	zpětný vývoj, zmenšení určitého orgánu, jeho návrat k původnímu stavu po splnění jeho funkce
ironie f.	manière de se moquer (de qqn ou de qqch.) en disant le contraire de ce qu'on veut faire entendre	ironie	jemný výsměch n. vtipné vyjádření zprav. opakem toho, co se míní: jemná, kousavá, sžíravá i.
irrationnel, le	qui n'est pas rationnel, qui n'est pas conforme à la raison ou du domaine de la raison	iracionální	mimorozumový, bez vztahu k rozumové oblasti a logickému myšlení
irréparable, irrémédiable	qui ne peut pas être réparé	ireparabilní	nenapravitelný (op. reparabilní); med. trvale nenahraditelný
irréversible	qui ne peut se produire que dans un seul sens, sans pouvoir être renversé	ireverzibilní	nevratný, nezvratný, jednosměrný
itération f.	répétition involontaire et inutile d'un même acte moteur ou verbal	iterace	opakování, vtíravé, pravidelně se opakující někt. Představy
jugement m.	faculté de l'esprit permettant de bien juger de choses qui ne font pas l'objet d'une connaissance immédiate certaine, ni d'une démonstration rigoureuse; l'exercice de cette faculté	úsudek	schopnost rozřešit nějaký problém výběrem z několika možných řešení na základě racionálního předpokladu či "zdravého rozumu"
kinésithérapeute m.	praticien, praticienne de la kinésithérapie	fyzioterapeut	rehabilitační pracovník
kinésithérapie f.	emploi thérapeutique des mouvements de gymnastique et des diverses formes de massages	kinezioterapie	léčebný tělocvik, při kt. se používají podle urč. metody cviky a pohyby na udržení n. opětovné získání ztracené svalové funkce, pohybová léčba/terapie
labilité f. émotionnelle, instabilité f. affective	changement rapide et important de l'humeur qui peut être suscité facilement et disparaître rapidement	emocionální labilita	citová nestálost
laconisme m.	manière de s'exprimer en peu de mots	lakonismus	stručnost v řeči, stručné vyjadřování myšlenek
lalophobie f.	crainte excessive, malade et irraisonnée de parler	lalofobie	chorobný strach z mluvení (zvl. u lidí s vadou řeči)
lambdacisme m.	vice de prononciation qui consiste à bégayer sur la lettre l, à la mouiller mal à propos ou à prononcer le r comme un l	lambdacismus	nesprávná výslovnost hlásky „r“ nebo se místo hlásky „r“ vyslovuje hlásky „l“
langage m. gestuel	moyen de communication non langagier, employé avec la gestuelle	posunková řeč	

langue f. des signes	désigne la langue gestuelle (produite par les mouvements des mains, du visage et du corps dans son ensemble) que les personnes atteintes de surdit�e ont développées pour communiquer	znakov� jazyk	p�rozen� a plnohodnotn� komunikacn� systém tvořen� specifick�mi vizuálně-pohybov�mi prostředky, tj. tvary rukou, jejich postavením a pohyby, mimikou, pozicemi hlavy a horní částí trupu
larmoyant, e	pleurnicheur	lacrimosn�	plačtiv�
latent, e	qui demeure caché, ne se manifeste pas mais qui est susceptible de le faire à tout moment	latentn�	utajen�, skryt�
latéralité f.	préférence systématisée, droite ou gauche, dans l'utilisation de certains organes pairs (main, pied, oeil); organisation, pendant la petite enfance, de l'asymétrie fonctionnelle du corps humain du côté droit (droitiers) ou gauche (gauchers) liée à la spécialisation des hémisphères cérébraux	lateralita	stav, kter� vyjadřuje p�evahu pravo- nebo levostrann� preference, p�ednostn� uřiv�n� jednoho z p�rov�ch orgánů pohybov�ch n. smyslov�ch
leçons f. collectives		společn� v�uka	
lecture f. labiale	perception du langage par la vue	odezír�n�, vnímání mluven� řeči zrakem	
l�gasth�nie f., dyslexie f.	trouble de la capacité de lire, ou difficulté à reconn�tre et à reproduire le langage écrit	legastenie	starř� označení pro dyslexii, porucha projevujic� se obt�řemi p� učen� �ten�
législation f.	ensemble des lois et des règles qui se rapportent à un domaine déterminé du droit	legislativa	tvorba pr�vn�ch norem a �innost z�konod�rn�ch sborů, z�konod�rn� moc, z�konod�rstv�
leptosome, asthénique	type morphologique de Kretschmer : longiligne � thorax étriqué, aux membres longs et fragiles, non enclin à l'ob�sitt�; c�r�ne allongé, face ovoide, profil anguleux, tendance à la schizothymie, qui manque de force, de vitalité physique et psychique; état de dépression, de faiblesse	leptosomn� typ	řt�hl�, astenick�, �lov�k celkov� �tl�ho zjevu; m� drobnou kostru, �zk� hrudn�k, poklesl� ramena a m�kk� svalstvo
lesbianisme m.	homosexualité féminine	lesbicismus	řensk� typ homosexuality
lesbianisme m., tribadie f.	homosexualité féminine	tribadie	lesbick� l�ska, lesbizmus, sapfizmus
lésion f.	modification de la structure normale d'une partie de l'organisme, à la suite d'une affection, d'un accident	l�ze	pořkozen�, postiřen�, (zdravotn�) porucha
lésion f., déficience f.	altération structurale d'une cellule, d'un tissu ou d'un organe, dans ses caractères anatomiques ou physiologiques, et qui est due à des causes morbides ou traumatiques; perte de substance ou altération qui résulte d'un état pathologique et qui touche la structure ou l'apparence du corps, ou une fonction physique ou mentale	vada, pořkozen�	

L

létal, e

létal, e	qui provoque la mort, mortel; qualifie un trouble génétique incompatible avec le développement embryonnaire normal et entraînant la mort de l'embryon ou du fœtus	letální	smrtný, smrtící; hranice, úroveň faktorů, jejíž překročení znamená smrt organismu
léthargie f.	état pathologique caractérisé par un sommeil profond et prolongé dans lequel les fonctions de la vie semblent suspendues	letargie	stav dlouhodobého útlumu, hluboký chorobný spánek blížící se stavu bezvědomí, celková netečnost, ochablost, otupělost
libido f.	recherche instinctive du plaisir, et surtout du plaisir sexuel; énergie de la pulsion sexuelle, plus précisément l'aspect psychique de cette pulsion qui, comme toute pulsion, a également une racine biologique	libido	pohlavní pud, touha; příjemný pocit doprovázející pohlavní vzrušení, v psychoanalýze pojem pro sexuální charakter duševních impulzů
limitation f.	action de limiter, de fixer des limites; son résultat	omezení	fyzický nebo psychický problém zabraňující přirozenému fungování organismu
limite f.	point que ne peut ou ne doit pas dépasser l'influence, l'action de qqch	limit	meta, vymezení, krajní mez
linéaire	qui a rapport aux lignes, se traduit par des lignes	lineární	přímý, týkající se linie, linií; mající tvar linie, čáry, přímky n. přímočarý průběh
lipothymie f.	perte de connaissance avec conservation de la respiration et de la circulation (premier degré de la syncope), état de malaise intense (sudation profuse, nausée, faiblesse musculaire, troubles visuels) sans perte de conscience	lipothymie	krátká mdloba, bezvědomí
localisation f.	action de situer en un certain lieu, en un point déterminé	lokalizace	určování, určení místa, umíst'ování, umístění, poloha
locomotion f.	action de se mouvoir, de se déplacer d'un lieu vers un autre; fonction qui assure ce mouvement	lokomoce	aktivní pohyb organismu z místa na místo
logiciel m.	ensemble des programmes, procédés et règles, et éventuellement de la documentation, relatifs au fonctionnement d'un ensemble de traitement de données	software	vybavení počítače programovacím jazykem a programem, programové vybavení počítače
logopédie f., orthophonie f.	discipline paramédicale consacrée à l'étude et au traitement des défauts de prononciation chez les enfants	logopedie	vědní obor interdisciplinárního charakteru, jehož předmětem jsou zákonitosti vzniku, eliminování a prevence narušené komunikační schopnosti; nauka o fyziologii a patologii dorozumivacího procesu, jakož i o prevenci a nápravněvýchovné péči při vadách a poruchách dorozumívání; náprava vad řeči a výslovnosti
logopédiste m., logopède m., orthophoniste m.	spécialiste qui vise à corriger les défauts de prononciation chez les enfants, spécialiste de l'orthophonie	logoped	odborník v logopedii
logorrhée f.	flux de paroles inutiles; besoin irrésistible, morbide de parler	logorhea, logorea	přívál slov, překotný proud řeči, chorobná "epičnost", bezobsažná žvanivost

longitudinal, e	qui limite ses observations à un seul individu ou à un nombre déterminé de sujets suivis tout au long de leur développement	longitudinální	rovnoběžný s osou, podélný (op. transversální, příčný)
lordose f.	courbure (normale) de la colonne vertébrale lombaire ou dorsolombaire, à concavité postérieure	lordóza	prohnutí páteře dopředu: krční l.; bederní l. (op. kyfóza)
macropsie f.	trouble subjectif de la vue dans lequel le malade voit les objets plus petits qu'ils ne le sont en réalité	makropsie	vada zraku způsobující, že viděné předměty se jeví větší, než jsou ve skutečnosti (op. mikropsie)
maladies f. neuromusculaires (MNM)		neuro svalová onemocnění	
malentendant, e, m./f., déficient m. auditif	personne dont l'acuité auditive est altérée	nedoslýchavý	špatně slyšící, nahluchlý, mající patologicky snížený práh vnímání sluchových podnětů
malformation f.	vice de conformation congénital (alors que les déformations sont en général acquises)	malformace	vrozená vývojová úchylnka tvaru, zrůdný vzrůst přesahující meze variability organismu
malin, maligne	se dit d'une maladie dont l'évolution est critique; d'une tumeur susceptible de se généraliser et d'entraîner la mort	maligní	zhoubný (op. benigní)
maltraitance f. à enfant, maltraitance f. sur mineur	fait de négliger ou d'infliger de mauvais traitements à un enfant qu'on a sous son autorité ou sous sa garde	zneužívání dětí	
malvoyance f.	acuité visuelle diminuée	slabozrakost	stav očí při neporušené ostrozrakosti a i jinak zdravých, že při práci rychle umdlévají, předměty stávají se mlhavými, před očima se míhají, šíří n. dvojí
malvoyant m.	personne dont l'acuité visuelle est diminuée	slabozraký	
management m.	ensemble des activités d'organisation et de gestion de l'entreprise et de son personnel	management	ekon. systém a metody řízení podniku, koncernu, národního hospodářství placenými zaměstnanci, manažery
manchot m.	qui est estropié ou privé d'une main ou des deux mains, d'un bras ou des deux bras	abrachius	člověk, jemuž chybí horní končetina
manie f.	syndrome mental caractérisé par une exaltation euphorique, l'expansivité, l'incohérence des idées et de l'activité motrice	mánie	duševní choroba projevující se vzrušenou náladou, zvýšeným sebevědomím a aktivitou, subjektivním pocitem dobrého zdraví, spokojeností sama se sebou
manifeste	dont l'existence ou la nature est évidente	manifestní	zjevný, zřejmý, zřetelný
marché m. du travail		trh práce	
massage m. réflexe		reflexní masáž	

masturbation f.	pratique qui consiste à provoquer le plaisir sexuel par l'excitation manuelle des parties génitales	ipsace	sebeukájení, onanie, masturbace
matériel m. informatique	ensemble des composantes physiques d'un ordinateur, par opposition au logiciel	hardware	veškeré fyzické zařízení na zpracování údajů, technické vybavení, technické prostředky (počítače)
maturation f.	séquence de transformations morphologiques et physiologiques qui rendent un organe apte à assurer sa fonction, ensemble des modifications subies par les cellules sexuelles les rendant aptes à la fécondation	maturace	zrání, dozrávání
mécanisme m.	combinaison, agencement de pièces, d'organes, montés en vue d'un fonctionnement d'ensemble	mechanismus	determinovaná činnost, která probíhá podle přesného programu
mécanisme m. de défense	mécanismes inconscients par lesquels le moi repousse certains éléments affectifs, certaines pulsions	obranný mechanismus	nevědomý mechanismus, kterým člověk potlačuje určité emoce, pudy
médecine f. légale	branche de la médecine qui se consacre aux problèmes de droit civil et criminel, plus particulièrement à l'expertise médico-légale; la médecine légale s'occupe spécialement d'autopsie médico-légale et de l'examen des victimes dans le cas d'accidents ou d'allégations de viols ou d'agressions sexuelles	forenzní medicína	soudní lékařství, soudní patologie, zjišťuje příčiny náhlých a neočekávaných úmrtí, zabývá se vypracováváním zdravotních posudků
médiane f.	valeur centrale d'un caractère, généralement différente de la moyenne, séparant une population en deux parties égales	medián	střední hodnota
mégalomane	qui est d'un orgueil excessif, d'une ambition injustifiée	megalomanský	velikášský
mégalomanie f.	comportement pathologique caractérisé par le désir excessif de gloire, de puissance ou par l'illusion qu'on les possède (délire, folie des grandeurs)	megalomanie	chorobné zveličování osob, věcí, jevů, velikášství: nevyvratitelné přesvědčení o vlastní velikosti, dokonalosti (např. u progresivní paralýzy, senilní demence ap.)
mélancolique m.	en qui domine la mélancolie, état d'abattement, de tristesse vague, accompagné de rêverie	melancholik	typ člověka silně emotivně založeného, záдумčivého, se sklonem k trudnomyslnosti
méningite f.	inflammation aiguë ou chronique des méninges, par infection microbienne, virale ou intoxication	meningitida	zánět mozkových blan, meningitis
mental, e	qui a rapport aux fonctions intellectuelles de l'esprit	mentální	duševní, psychický, inteligenční, intelektový
mentalité f.	ensemble des croyances et habitudes d'esprit qui informent et commandent la pensée d'une collectivité, et qui sont communes à chaque membre de cette collectivité	mentalita	způsob myšlení, duševní a duchovní uzpůsobení jednotlivce n. skupiny závislé na individuálních dispozicích, urč. věku, výchově, tradici, společenských podmínkách aj.
métabolisme m.	ensemble des transformations chimiques et physicochimiques qui s'accomplissent dans tous les tissus de l'organisme vivant (dépenses énergétiques, échanges, nutrition...)	metabolismus	přeměna látek v živém organismu; látková přeměna

métaphore f.	procédé de langage qui consiste à employer un terme concret dans un contexte abstrait par substitution analogique, sans qu'il y ait d'élément introduisant formellement une comparaison	metafora	přenesení pojmenování jedné věci na druhou na základě shodnosti někt. znaků
méthode f.	procédé technique, scientifique	metoda	způsob něj. účelného jednání, něj. činnosti vůbec (zprav. promyšlený, utřídný); postup
méthode f. de substitution	méthode de rééducation en logopédie, un son est remplacé par un son proche par ses mouvements articulatoires, mais dont le timbre est éloigné	substituční metoda	reedukační metoda v logopedii, při níž se používá náhradního zvuku, který je tvořen hláskou blízkou artikulačním pohybům, ale vzdálenou zvukově
méthodologie f.	étude des méthodes scientifiques, techniques (subdivision de la logique)	metodologie	nauka o vědeckých metodách; výklad metod urč. vědního oboru
micropsie f.	trouble subjectif de la vue dans lequel le malade voit les objets plus petits qu'ils ne le sont en réalité	mikropsie	zraková vada způsobující, že viděné předměty se jeví menší, než jsou ve skutečnosti (op. makropsie)
migraine f.	douleur intense qui affecte généralement un seul côté de la tête, qui survient sous forme de crises (céphalée), et s'accompagne de nausées	migréna	prudké bolesti hlavy, obyč. jednostranně, ve skráních a v očích, provázené velkou nevolností
mimique f.	ensemble des gestes expressifs et des jeux de physionomie qui accompagnent ou remplacent le langage oral	mimika	doprovázení řeči výrazem tváře (stahy svalů) n. i pohyby, gesty
mise f. en réseau		vytváření sítí	
misoiathrie f.	hostilité manifeste ou du mépris pour les médecins	misoiatrie	nenávisť, opovrzení vůči lékařům
misopédie f.	haine des enfants	misopédie	nenávisť a chorobný odpor k dětem
mnémotechnique	capable d'aider la mémoire par des procédés d'association mentale qui facilitent l'acquisition et la restitution des souvenirs	mnemotechnický	podporující paměť různě sdruženými pomocnými představami:
mnésique	de la mémoire, propre à la mémoire	mnestický	paměťový
mobilité f.	caractère de ce qui peut se mouvoir ou être mû, changer de place, de position	mobilita	pohyblivost
moi m., le moi	sujet, l'unité transcendantale du moi (depuis Kant)	ego	(v psychoanalýze) jedna ze tří základních instancí osobnosti (vedle id, superego), vědomě vnímající, myslící a jednající komponenta, kt. potlačuje n. prosazuje pudové síly, já
moment m. crucial	fondamental, très important - capital, critique, décisif, déterminant	kruciální moment	rozhodný okamžik
mongolisme m.	affection congénitale, due à une aberration chromosomique, la trisomie 21, caractérisée par un faciès typique, souvent associé à d'autres malformations (notamment cardiaques), et par une arriération mentale	mongolismus (Downův syndrom)	chromozomální porucha 21. chromozomu s jeho trizomií, projevující se mentální retardací (slabomyslností / oligofrenií) různého rozsahu

M

monogamie f.

monogamie f.	régime juridique en vertu duquel un homme ou une femme ne peut avoir plusieurs conjoints en même temps	monogamie	forma manželství založená na spolužití jednoho muže s jednou ženou
monomanie f.	délire partiel, une manie, un goût exclusif, une habitude dominante	monomanie	chorobné zaujetí pro jedinou myšlenku, představu
monophobie f.	peur d'être seul	monofobie	chorobný strach z osamělosti
monotone	qui lasse par son uniformité, par la répétition, par l'absence de variété	monotónní	jednotvárný
morbide	relatif à la maladie	morbidní	chorobný
morose	qui est d'une humeur chagrine, que rien ne peut égayer	morosní	nevlídný, nevrlý
morphème m.	unité signifiante minimale d'un terme, la plus petite unité linguistique substituable dans une phrase, unité qui supporte une signification lexicale ou grammaticale (relationnelle)	morfém	nejmenší, dále nedělitelná část slova, která je nositelem věcného n. mluvnického významu
moteur, rice	qui engendre le mouvement	motorický	týkající se pohybu, pohybový
motif m.	mobile d'ordre psychologique, raison d'agir, de ressentir	motiv	pohnutka, popud, podnět k nějaké činnosti (v psychologii příčina chování)
motilité f.	ensemble des mouvements propres à un organe, à un système	motilita	schopnost, způsobilost k pohybu, hybnosti (zvl. hladkého svalstva)
motivation f.	relation d'un acte aux motifs qui l'expliquent ou le justifient	motivace	stanovení pohnutek, psychické zdůvodnění, motivování
motricité f.	ensemble des mouvements de l'organisme, d'une de ses parties; organisation des mouvements du corps	motorika	souhrn pohybových činností živého organismu řízených nervovým systémem a uskutečňovaných kosterním svalstvem, hybnost
moyenne f. arithmétique	rapport de la somme d'une distribution d'un caractère statistique quantitatif discret par le nombre de valeurs dans la distribution. tendance f. centrale	průměr aritmetický	statistická hodnota, která je získávána součtem všech dílčích hodnot, jež je dělena počtem klientů, obecné označení, jež je užíváno při měření centrální tendence (AM-arithmetic mean, M-median, mode)
multimédia m.	technologie de l'information permettant l'utilisation simultanée de plusieurs types de données numériques (textuelles, visuelles et sonores) à l'intérieur d'une même application ou d'un même support, et cela, en y intégrant l'interactivité apportée par l'informatique	multimedia	systémy počítačů, které zpravidla vedle programů a datových souborů na hard disku a disketách využívají i CD ROM - datová média na kompaktních discích, umožňují propojení a současné využívání akustických výstupů, obrazový výstup přes monitor a případné návazné využití videorekordéru. V multimediálních systémech se provozují i síťové aplikace, a to nejen v sítích LAN, ale i v sítích WAN
musculaire	relatif aux muscles, à leur structure, à leur activité	muskulární	svalový

mutation f.	changement, transformation	mutace	změna
mutisme m.	refus de parler déterminé par des facteurs affectifs, des troubles mentaux (névrose, psychose), en l'absence de lésions organiques	mutismus	oněmění, příčinou může být psychická porucha (např. neuróza, psychóza, duševní trauma) nebo infekční onemocnění
mutisme m. sélectif	refus de parler, de communiquer à certaines personnes ou dans un certain milieu social	selektivní mutismus	výběrová němota, reaktivní stav jedince, který odmítá komunikovat s určitými lidmi nebo v určitém sociálním prostředí
mutitas idiotica oligofrenica, mutité f.	mutité des arriérés mentaux	mutitas idiotica oligofrenica	němota těžce mentálně postižených osob
myalgie f.	douleur musculaire	myalgie	bolest ve svalech, zejm. revmatického původu
mydriase f.	dilatation prolongée et excessive de la pupille due à l'accommodation de l'oeil à l'obscurité et à la distance (mydriase physiologique), due à l'action de certaines drogues (mydriase médicamenteuse) ou à la paralysie de l'iris (mydriase pathologique)	mydriasa	silné rozšíření duhovkové zorničky
myocardite f.	inflammation du myocarde	myokarditis	záněť srdečního svalu
myopathie f.	maladie des muscles, secondaire à une autre affection (troubles endocriniens ou métaboliques, intoxications) ou primitive, de cause non élucidée et souvent familiale	myopatie	neurčené onemocnění svalstva projevující se postupným úbytkem a ochabováním svalstva
myopie f.	difficulté à voir de loin; anomalie de la vision, dans laquelle l'image d'un objet éloigné se forme en avant de la rétine en raison d'un allongement de l'axe antéropostérieur de l'oeil	myopie	neschopnost ostře vidět vzdálené předměty, krátkozrakost (op. hypermateropie)
myosis m.	contraction exagérée de la pupille	miosa	zúžení zorničky
mysophobie f.	peur de la contamination, de la saleté, des microbes	myzofobie	chorobný strach před nečistotou, špínou, nákazou
mystification f.	actes ou propos destinés à mystifier qqn, à abuser de sa crédulité	mystifikace	(úmyslné) klamání něčím zdánlivě pravdivým, nepravdivá, vymyšlená zpráva
mythomanie f.	forme de déséquilibre psychique, caractérisée par une tendance à la fabulation, au mensonge, à la simulation	mythomanie	patologické lhaní a podvádění
nanisme m.	anomalie caractérisée par la petitesse de la taille très inférieure à la moyenne, due à diverses causes (insuffisance thyroïdienne, hypophysaire, ovarienne, affections rénales ou digestives, troubles de l'ossification ou du métabolisme)	nanismus	trpaslictví, důsledek hypofunkce hypofýzy, vyvolaný nedostatečnou produkcí růstového hormonu
narcissique	qui relève du narcissisme, fixé à soi-même	narcistický	zamilovaný do sebe
narcissisme m.	fixation affective à soi-même	narcisismus	zamilování do sebe samého, do vlastní krásy; silná marnivost

N

narcolepsie f.

narcolepsie f.	tendance irrésistible au sommeil survenant par accès	narkolepsie	chorobná spavost projevující se záchvaty krátce trávajícího spánku
nativisme m.	théorie qui s'oppose au génétisme, et selon laquelle la perception de l'espace est naturelle (donnée par la sensation)	nativismus	nauka připouštějící vrozenost na př. představ prostoru, času, základních pojmů našeho poznání, mravních principů atd., inneismus (op. empirismus)
naturel m.	ensemble des caractères physiques et moraux qu'un individu possède en naissant	letora	povaha člověka, temperament
nausée f.	sensation de malaise avec envie de vomir	nauzea	pocit nevolnosti spojený se slabostí, zvýšeným sliněním ap., předcházející zprav. zvracení
nécrophobie f.	peur pathologique, intense et obsédante, des cadavres et de tout ce qui est en relation avec la mort	nekrofobie	porucha projevující se chorobným strachem z mrtvol
négation f.	acte de l'esprit qui consiste à nier, à rejeter un rapport, une proposition, une existence; expression de cet acte	negace	negování, popření, popírání, odmítání něčeho; odmítavý postoj k něčemu
négativisme m.	comportement pathologique qui consiste à résister, soit passivement, soit activement à toute sollicitation	negativismus	sklon zaujímat negativní stanovisko v myšlení n. v jednání; nesmyslný odpor proti jakémukoli požadavku okolí, příznak při schizofrenii
négativisme m. passif	trouble de l'activité qui dispose la personne dans un état de résistance passive à des sollicitations intérieures ou extérieures	pasivní negativismus	tichá tvrdohlavost, vzdorovitost (beze slov)
négligent, e	attitude, état d'une personne dont l'esprit ne s'applique pas à ce qu'elle fait ou devrait faire	laxní	lhostejný, nevšímavý
néologisme m.	mot nouveau; sens nouveau d'un mot	neologismus	nově utvořený jazykový prostředek, dosud nevžitý, jazyková novota
néomorphisme m.	combinaison de l'homme ou de ses parties avec des objets inanimés, combinaison de l'animal et de l'homme dans les arts plastiques	neomorfismus	kombinace člověka nebo jednotlivých jeho částí s neživými předměty, kombinace zvířete a člověka ve výtvarném projevu
neurasthénie f.	névrose caractérisée par une grande fatigabilité, des troubles psychiques (angoisse, insomnie), cardiovasculaires, digestifs, sexuels, endocriniens, et des douleurs diverses (céphalée, courbature...)	neurastenie	nervová slabost vyskytující se u růz. duševních a tělesných poruch, druh neurózy projevující se např. nechutenstvím, bolestmi hlavy, nespavostí, zvýšenou unavitelností, "dráždivou slabostí"
neurone m.	cellule nerveuse qui comprend un corps cellulaire	neuron	nervová buňka
neuropathie f.	état de faiblesse générale du système nerveux particulièrement du point de vue des fonctions psychiques	neuropatie	vrozená dispozice k funkčním tělesným poruchám zejména v oblasti vegetativního nervového systému (neurovegetativní labilita)

névrose f.	affection caractérisée par des troubles affectifs et émotionnels (angoisse, phobies, obsessions, asthénie), dont le sujet est conscient mais ne peut se débarrasser, et qui n'altèrent pas l'intégrité de ses fonctions mentales	neuróza	chronické neuropsychické poruchy vznikající jako reakce na nepříznivé psychologické n. sociální vlivy
névrose f. narcissique	névrose où la régression, plus profonde que dans les névroses de transfert, rend le transfert difficile ou impossible, la libido retirée des objets étant réinvestie sur le moi; ex. schizophrénie, mélancolie	narcistická neuróza	psychoanalytický pojem pro schizofrenii
nihilisme m.	disposition d'esprit caractérisée par le pessimisme et le désenchantement moral	nihilismus	naprosté neuznávání, popírání všech hodnot mravních, společenských, náboženských a pod.
nomothétique	relatif à une compréhension globale, au fait de pouvoir tirer des lois générales	nomotetický přístup	přístup zaměřený na postihování zákonitostí (opak idiografického přístupu)
non-punitivité f., impunitivité f.	absence de punitivité	impunitivita	nepřítomnost tendence k trestání v lidském chování n. jednání, bagatelizace, zlehčování viny či významu situace;
norme f.	ensemble de règles d'usage, de prescriptions techniques, relatives aux caractéristiques d'un produit ou d'une méthode, édictées dans le but de standardiser et de garantir les modes de fonctionnement, la sécurité et les nuisances	norma	pravidlo, vzor, předpis, nařízení n. ustanovení
nosophilie f.	désir morbide et pathologique de contracter une maladie	nosofilie	kladný vztah k nemoci, protože někdy činí klienta zajímavým a skýtá mu výhody
nosophobie f.	crainte obsédante des maladies, entraînant habituellement de multiples précautions pour éviter d'éventuelles contagions	nosofobie	chorobný strach z nemocí a jejich následků
nostalgie f.	état de dépérissement et de langueur causé par le regret obsédant du pays natal, du lieu où l'on a longtemps vécu	nostalgie	teskná touha, zvl. po něčem vzdáleném, stesk
nuisance f.	ensemble de facteurs d'origine technique (bruits, dégradations, pollutions, etc.) ou sociale (encombrements, promiscuité) qui nuisent à la qualité de la vie	noxa	škodlivina, příčina vyvolávající onemocnění
nyctalopie f.	faculté de bien voir pendant la nuit ou dans l'obscurité, normale chez certains animaux (hibou, chouette, chat), et observée chez certains individus atteints de troubles visuels	nyktalopie	snížené vidění ve dne, zatímco za soumraku nebo stínu je vidění dobré (op. hemeralopie, šeroslepost)
nyctophobie f.	crainte irraisonnée, excessive et obsédante de la nuit	nyktofobie	chorobný strach před nocí a tmou vyskytující se zejm. u neurotických dětí
nymphomanie f.	exagération pathologique des désirs sexuels chez la femme ou chez certaines femelles	nymfomanie	chorobně zvýšená pohlavní vzrušivost žen

nystagmus m.	secousses rythmiques involontaires des globes oculaires, survenant le plus souvent dans le regard latéral, lors de circonstances physiologiques particulières (fatigue des yeux, troubles de la vision, lésions nerveuses, fixation d'un objet qui se déplace)	nystagmus	bezděčné rytmické záškuby očí
O.R.L. m., oto-rhino-laryngolog m.	spécialiste en oto-rhino-laryngologie	ORL lékař, otorinolaryngolog	odborník v otorinolaryngologii, ušní, nosní a krční lékař
objectif, ve	se dit d'une description de la réalité (ou d'un jugement sur elle) indépendante des intérêts, des goûts, des préjugés de la personne qui la fait	objektivní	nestranný, nepředpojatý, neosobní, věcný (op. subjektivní), existující nezávisle na subjektu
objectivation f.	action d'objectiver, de rendre objectif; mécanisme mental par lequel un malade atteint de délire chronique interprète ses hallucinations comme des réalités	objektivace	proces, v němž se něj. vnitřní obsah vědomí n. účel jednání stává prostřednictvím něj. aktivity objektem, předmětem, zpředměťování
obligatoire	inévitabile, nécessaire	obligatorní	závazný, povinný
obnubilation f.	ralentissement des fonctions psychiques, accompagné d'engourdissement, d'une baisse de la vigilance, d'un manque de lucidité	obnubilace	náhlá porucha vědomí a dočasná ztráta paměti, mráкотný stav, mdloba
obsédant, e	qui s'impose sans répit à la conscience	obsedantní	nutkavý, vtíravý, stav s vtíravými představami (při duševních chorobách), obsesní
obsession f.	idée, image, mot qui s'impose à l'esprit de façon répétée et incoercible	obsese	vtíravé (obsedantní) myšlenky rušící normální myšlení postiženého a spojené s nutkáním k jednání (při duševních chorobách)
obsolète	dont l'usage se raréfie au profit d'une nouveauté	obsoletní, obsolentní	zastaralý, málo používaný, vyšlý z užívání
odieux, se	qui excite la haine, le dégoût, l'indignation	odiózní	vzbuzující nelibost, nechut', odpor, opovržení, nepřijemný, nemilý, protivný, hanebný, odporný
olfactif, ve	relatif à l'odorat, à la perception des odeurs	olfaktorický	čichový
oligophrénie f.	arriération mentale	oligofrenie	mentální defekt, vrozené mentální postižení, vrozená slabomyslnost
oligophrénie f.	arriération mentale, intellectuelle (idiotie, imbecillité, débilité mentale) et l'arriération affective qui souvent simule la première	slabomyslnost	vrozený defekt intelektových schopností (zahrnuje debilitu, imbecilitu, idiocii) též oligofrenie, mentální postižení
ontogenèse m.	développement de l'individu, depuis la fécondation de l'oeuf jusqu'à l'état adulte	ontogeneze	individuální vývoj organismu (rostlinného i živočišného) od zárodku do zániku
onychophagie f.	habitude de se ronger les ongles	onychofagie	neurotické okusování nehtů

ophtalmologue m.	médecin spécialiste en ophtalmologie - branche de la médecine qui traite de l'oeil, de la fonction visuelle, des maladies oculaires et des opérations pratiquées sur l'oeil	oftalmolog	odborník v oftalmologii; oční lékař, okulista
ophtalmoplégie f.	paralysie des muscles moteurs de l'oeil	oftalmoplegie	ochrnutí okoohybných svalů
opticien m.	personne qui fabrique, vend des instruments d'optique, des verres, des lentilles de contact	optik	odborník zabývající se výrobou a prodejem optických přístrojů, dioptrických skel a kontaktních čoček
optimiste	qui a l'impression, dans une circonstance particulière, que les choses vont tourner favorablement	optimistický	zdůrazňující dobré stránky života lidí i věcí, posuzování života, možností ap. nadějně, z lepší stránky
orientation f. allopsychique		allopsychická orientace	míra správnosti dat uváděných o čase, místě a situaci
originel, le	qui date de l'origine, qui vient de l'origine - initial, originaire	originální	původní
orthèse f.	aide technique destinée à suppléer ou à corriger une fonction déficiente, à compenser les limitations ou même à accroître le rendement physiologique d'un organe ou d'un membre qui a perdu sa fonction, qui ne s'est jamais pleinement développé ou est atteint d'anomalies congénitales	ortéza, ortotéza	přístroj umožňující funkci postiženého orgánu korekcí nesprávné polohy nebo funkce
orthophonie f., logopédie f.	discipline paramédicale consacrée à l'étude et au traitement des défauts de prononciation chez les enfants	logopedie	vědní obor interdisciplinárního charakteru, jehož předmětem jsou zákonitosti vzniku, eliminování a prevence narušené komunikační schopnosti; nauka o fyziologii a patologii dorozumívacího procesu, jakož i o prevenci a nápravněvýchovné péči při vadách a poruchách dorozumívání; náprava vad řeči a výslovnosti
orthoptie f.	discipline médicale qui a pour objet de corriger les troubles visuels liés à la mauvaise coordination des mouvements oculaires, en particulier le strabisme	ortoptika	souhrn očních cvičení určených k léčbě šilhavosti
orthoptiste m.	spécialiste dans la correction des troubles visuels à la mauvaise coordination des mouvements oculaires, en particulier le strabisme	ortoptik	odborník provádějící cvičení na léčbu šilhavosti
ostéopathie f.	affection osseuse	osteopatie	onemocnění kostí
otite f.	inflammation aiguë ou chronique de l'oreille	otitida	zánět středního ucha
ouïe f. phonématique	capacité de distinguer des différences de sons	fonematický sluch	vnímání a přesné rozlišování (diferencování) významotvorných hlásek (foném)
ouïe f. résiduelle, audition f. résiduelle	niveau d'audition mesurable ou utilisable chez les sujets présentant des déficiences auditives ou acoustiques	zbytkový sluch	zbylý
oxyblepsie f.	acuité visuelle intensifiée	oxyblepsie	nadměrně ostré vidění na dálku

P

pacification f.

pacification f.	fait de ramener le calme, la paix	pacifikace	zklidňování, uklidnění, harmonizování
palatolalie f.	modification pathologique du timbre de la voix et altération de la prononciation des sons du langage due à une perturbation de la participation normale de la cavité buccale aux processus de phonation et d'articulation, par fente palatine, labio-palatine (bec-de-lièvre)	palatolalie	(při rozštěpu patra) těžká porucha řeči provázená huhňavostí
palatoschisis f.	fissure congénitale de la voûte palatine, prolonge le plus souvent la fissure du bec-de-lièvre	palatoschiza	vrozený rozštěp tvrdého patra
palpitation f.	battement de coeur plus sensible et plus rapide que dans l'état naturel, et quelquefois inégal	palpitace	bušení srdce
panique f.	terreur extrême et soudaine, souvent collective, devant un danger réel ou seulement possible	panika, panická reakce	nepřiměřené chování jedince n. davu ovládané strachem před skutečným n. domnělým nebezpečím
par essais m. et erreurs f.	méthode d'apprentissage par une succession de tentatives, d'échecs et de corrections	pokus - omyl	
par excès de	trop grande quantité; dépassement de la mesure moyenne, des limites ordinaires	per excessum	z přemíry
paralalie f.	trouble de parole - une confusion de sons et après par d'autres groupes de sons	paralalie	nesprávná výslovnost, kdy je správná hláska nahrazována jinou, zaměňování hlásek při patlavosti
paralysie f.	déficience ou perte de la fonction motrice d'une partie du corps, due le plus souvent à des lésions nerveuses centrales ou périphériques	paralýza	těžký stupeň ochrnutí postihující pohybové ústrojí, obrna
paramnésie f.	perte de la mémoire des mots et de leurs signes, illusion du déjà-vu	paramnézie	porucha paměti, při kt. dochází ke vzpomínkovým klamům
paranoïa f.	troubles caractériels (orgueil démesuré, méfiance, susceptibilité excessive, fausseté du jugement avec tendance aux interprétations) engendrant un délire et des réactions d'agressivité	paranoïa	chronická psychická porucha charakterizovaná logicky uceleným bludem podezíravosti, vztahovačnosti a perzekuce
paraplégie f.	paralysie des deux membres inférieurs	paraplegie	ochrnutí obou, nejčastěji dolních končetin
paraprosexie f.	incapacité de fixer son attention provoquant une baisse de la mémoire et une inaptitude au travail intellectuel	paraprosexie	porucha pozornosti, kdy při přílišném soustředění se na prováděnou činnost se pak činnost nedaří; nesprávné zaměření pozornosti - (v rámci schizofrenie) zaměření na bludy, na něco patologického
parentogène	provoqué par les parents	parentogenní	vyvolaný rodiči (konflikt, neurotický příznak aj.)
parents m.		rodiče	
paresthésie f.	trouble de la sensibilité se traduisant par la perception de sensations anormales (fourmillements, picotements, brûlures)	paresthesie	porušené vnímání pocitů v kůži, svalech, kostech n. útrokách, jeví se jako mravenčení, mražení, pálení

paronyme m.	se dit de mots presque homonymes qui peuvent être confondus (ex. conjecture, conjoncture; éminent, imminent)	paronymum	zvukově podobné, ale významově zcela n. částečně odlišné slovo (např. kánon - kanon, magazin - magacín)
parorexie f.	troubles du comportement alimentaire comme le pica (tendance à manger des substances non comestibles) et la malacia (goût pour les aliments épicés, excitants ou acides)	parorexie	nezřízená touha po neobvyklých jídlech (např. v těhotenství, u hysteriků ap.)
paroxysme m.	période d'une maladie où les symptômes sont les plus aigus, crise, accès	paroxysmus	záchvat, vystupňování záchvatu, třesnění
paroxysmique, paroxysmal, e	relatif au paroxysme, à un paroxysme - période d'une maladie où les symptômes sont les plus aigus, crise, accès	paroxysmální	záchvatovitý
partenariat m.		partnerství	
participation f.	action de participer à, prendre part à (qqch.)	participace	účast, spoluúčast, podíl na něčem
partiel, le	qui ne constitue qu'une partie d'un tout	parciální	částečný
pathogénie f., pathogénèse f.	étude du processus par lequel une cause pathogène agit sur l'organisme et détermine une maladie; le processus lui-même	patogeneze	vznik a vývoj choroby, průběh chorobných změn v těle
pathognomonique	symptôme qui se rencontre seulement dans une maladie déterminée et qui suffit à en établir le diagnostic	patognomický, patognomonický	charakteristický pro urč. choroby, pro urč. chorobné změny
pathologique	relatif à l'état de maladie; qui dénote un mauvais état de santé; qui s'écarte du type normal d'un organe ou d'une fonction	patologický	chorobný, nezdravý
pathos m.	pathétique déplacé dans un discours, un écrit, dans le ton, les gestes	patos	vášnivě nadšení
pause f.	interruption momentanée d'une activité, d'un travail	pausa	pomlka, přerušení, přestávka
pécuniaire	qui a rapport à l'argent	pekuniární	peněžní, vyjádřený v penězích
pédagogène	provoqué par le pédagogue	pedagogenní	pedagogem vyvolaný (neurotický příznak u dítěte)
pédiatrie f.	branche de la médecine qui traite des maladies des enfants	pediatrie	obor lékařství zabývající se dětskými chorobami, dětské lékařství
pédophilie f.	attraction sexuelle pour les enfants, paraphilie qui se manifeste, de la part d'un adulte, par un comportement ou des désirs érotiques à l'égard des enfants, quel que soit leur sexe	pedofilie	chorobná pohlavní náklonnost k dětem, sexuální úchylna, při níž jsou zneužívány děti
perception f.	fonction par laquelle l'esprit se représente les objets; acte par lequel s'exerce cette fonction; son résultat	percepce	vnímání
perfectionnisme m.	tendance excessive à rechercher la perfection	perfekcionismus	snaha o dokonalost, idealistický etický názor, kt. pokládá za cíl morálky zdokonalování člověka

P

périnatal, e

périnatal, e	qui précède et suit immédiatement la naissance	perinatální	vyskytující se těsně před porodem, v jeho průběhu nebo těsně po něm v období do 10 dnů po porodu
périodique	qui se reproduit à des époques déterminées, à des intervalles réguliers	periodický	pravidelně se opakující
péristaltisme f.	ondes de contractions musculaires d'un organe tubulaire, en particulier de l'intestin, se propageant de proche en proche et faisant avancer le contenu de l'organe	peristaltika	rytmické smršťování svalstva trávicího traktu
persévération f.	action de persévérer, qualité, conduite d'une personne qui persévère, continue de faire, d'être ce qu'on a résolu, par un acte de volonté renouvelé; persistance d'un trouble entretenu consciemment ou inconsciemment par un malade, alors qu'il n'est plus motivé par une cause physiologique ou mécanique	perseverance	vytrvalost, trvání, přetrvání, ulpívání (např. v myšlení), abnormálně přetrvávající opakování nebo pokračování téže činnosti (motorická, sensorická, asociační)
persistance f.	caractère de ce qui est durable, de ce qui persiste; le fait de persister	persistence	zosobnění, přisouzení lidských vlastností zvířatům, neživým předmětům nebo přírodním jevům
personnalité f. borderline, personnalité f. limite	est un trouble de la personnalité qui s'exprime par des humeurs changeantes, par des relations humaines délicates, par un manque de confiance en soi-même et aussi par des comportements auto-agressifs	akcentovaná osobnost	osobnost odlišná od standardní osobnosti - je ještě v mezích normy, ale tvoří přechod k osobnosti patické
personnification f.	action de personnifier, de représenter sous les traits d'une personne	personifikace	zobrazení abstraktního pojmu, přírodního jevu ap. v lidské podobě (např. v pohádkách, mytologii), zosobnění, antropomorfizace
pervers, erse	qui est enclin au mal, se plaît à faire le mal ou à l'encourager personne qui présente une déviation des instincts élémentaires, qui accomplit spontanément des actes immoraux, antisociaux	perverzní	zvrácený; zvrhlý; úchylný; nenormální; vyšinutý
perversion f.	déviation des tendances, des instincts, due à des troubles psychiques	perverze	zvrácenost v pudovém a citovém životě, zvrhlost, úchylnost
pervitin m. ou pervitine f.	méthamphétamine chlorhydrate est le nom d'une drogue (Méthamphétamine) synthétisée et commercialisée dès 1938 par la société pharmaceutique allemande Temmler	pervitin	metamphetamin - droga amfetaminového typu, látka se sympatomimetickými účinky (tj. působí podobně jako podráždění sympatických nervů), stimuluje centrální nervový systém
phénomène m.	vive influence, profonde impression exercée sur qqn ou subie par qqn	fenomén	jev, vše, co se zjevuje ve smyslové zkušenosti, co je dáno v bezprostředním náhledu věcí (op. noumenon); smysly pozorovatelný příznak nemoci
phénoménologique	méthode philosophique qui se propose, par la description des choses elles-mêmes, en dehors de toute construction conceptuelle, de découvrir les structures transcendantes de la conscience (idéalisme transcendantal) et les essences	fenomenologický	zabývající se jevou stránkou daného předmětu, zjišťující a popisující sledované jevy; fenomenologická psychologie studium individuální zkušenosti člověka nezávisle na předem vypracovaných teoriích prostřednictvím introspekce

phénotype m.	ensemble des caractères individuels correspondant à une réalisation du génotype, déterminée par l'action de facteurs du milieu au cours du développement de l'organisme	fenotyp	souhrn všech znaků a vlastností jedince, zevní vzhled organismu jako výsledek interakce jeho genotypu a prostředí
phobie f.	crainte excessive, maladive et irraisonnée de certains objets, actes, situations ou idées	fobie	chorobný strach před někým n. něčím anebo před urč. činností
phonème m.	la plus petite unité de langage parlé, dont la fonction est de constituer les signifiants et de les distinguer entre eux	foném	hláska s významotvornou distinktivní funkcí, základní fonologická jednotka
phonomanie f.	comportement pathologique caractérisé par le désir excessif de tuer	fonomanie	chorobná touha vraždit
photodermatose f.	inflammation de la peau provoquée par l'action des rayons	fotodermatóza	kožní choroby vyvolané n. zhoršované slunečním zářením
photophobie f.	crainte morbide de la lumière; sensibilité excessive des yeux dans certaines maladies oculaires	fotofobie	světloplachost, vlastnost někt. organismů vyhýbat se světlu
photosensibilité f.	sensible à la lumière, les réactions à la lumière (naturelle ou artificielle)	světlocit	citlivost oka pro světlo
phraséologie f.	ensemble des expressions (terminologie et particularités syntaxiques) propres à un usage, un milieu, une époque, un écrivain	frazeologie	vazby, úsloví, větní obraty vyznačující jistý jazyk, obor lexikologie zkoumající frazémy; bývá spojován s idiomatikou
phtisie f.	tuberculose pulmonaire	ftiza	plicní tuberkulóza, souchotiny
physionomie f.	ensemble des traits, aspect du visage; caractère original et expressif d'un visage	fyzionomie	výraz tváře, vzhled, podoba, tvářnost, podoba
physiothérapeute m.	personne qui pose un acte thérapeutique ayant pour objet d'obtenir le rendement fonctionnel maximal des diverses capacités d'un individu par l'utilisation de thérapies manuelles, d'exercices physiques ou par d'autres agents physiques comme la chaleur, le froid, l'eau, l'électricité et l'ultrason	fyzioterapeut	odborník na léčbu fyzikálními metodami (vodoléčbou, elektroléčbou), masáží, ...
plan m. individualisé d'accompagnement familial		individuální plán podpory rodiny	
plasticité f.	aptitude à prendre une forme ou une attitude imposée du dehors	plasticita	p. organismu jeho schopnost přizpůsobovat se růz. kombinacím podmínek a činitelům životního prostředí
plateau m.	arrêt dans l'apprentissage ou dans la croissance se traduisant par un aplatissement de la courbe qui les représente	plató	přechodné období stagnace osvojování nových poznatků
pléonasme m.	terme ou expression qui ne fait qu'ajouter une répétition à ce qui vient d'être énoncé	pleonasmus	slohová figura vznikající působivým hromaděním slov významem stejných, souznačných

P

plurihandicap m., multihandicap m.

plurihandicap m., multihandicap m.		vícečetné postižení, postižení několika vadami stejného stupně	
poliomyélite antérieure aiguë f.	paralysie spinale infantile - maladie infectieuse et contagieuse d'origine virale qui atteint les cornes antérieures de la moelle épinière et se manifeste essentiellement par des paralysies progressives pouvant atteindre les centres respiratoires du bulbe	poliomyelitis anterior acuta, poliomyelitida	infekční onemocnění nervové soustavy virového původu způsobující obrnu nervů, ochrnutí a atrofii svalů, dětská obrna
polyhandicap m.		těžké postižení, kombinované vady	
porencéphalie f.	cavité intracérébrale anormale, d'origine malformative, traumatique ou ischémique, communiquant avec le système ventriculaire ou les espaces péricérébraux et remplie de liquide céphalorachidien	porencefalie	rozpad mozkové tkáně po zánětu mozku
poriomanie f., dromomanie f.	automatisme ambulatoire	poriomanie	chorobná toulavost, nutková potřeba cestovat
possessif, ve	qui s'exerce, agit dans un sens visant à l'appropriation	posesivní	přivlastňující si, podmaňující si
postnatal, e	relatif à la période qui suit immédiatement la naissance	postnatální	poporodní
potentionnel, le	qui est possible et conforme au système, bien que non réalisé	potenciální	možný, daný možnostmi
pratique f.		praxe	
précédent m.	fait antérieur qui permet de comprendre un fait analogue; décision, manière d'agir dont on peut s'autoriser ensuite dans un cas semblable	precedens	předchozí případ n. rozhodnutí, podle kt. se později rozhoduje v případech obdobných
précoce	qui se produit, se fait plus tôt qu'il n'est d'usage ou que ne l'exigerait la raison, la prudence	praecox	lat. předčasný
précollapsus m.		prekolapsoidní	předcházející zhroucení
préférence f.	jugement ou sentiment par lequel on place une personne, une chose au-dessus des autres; jugement plus favorable	preference	upřednostňování
préformé, e	formé d'avance	preformovaný	předem utvářený, formovaný
préjugé m.	croyance, opinion préconçue souvent imposée par le milieu, l'époque, l'éducation; parti pris, idée toute faite	předsudek	předpojatost, nepříznivý postoj k jevu, předmětu, člověku
prénatal, e	qui précède la naissance	prenatální	před narozením, předporodní

préparation f. à la scolarité, éducation f. préscolaire		předškolní vzdělávání	
prévention f.	ensemble de mesures préventives contre certains risques; organisation chargée de les appliquer	prevence	předcházení, opatření učiněná předem
prévision f.	étude relative à une période future, chiffrée ou non, d'un phénomène, d'une grandeur, ou d'un ensemble de grandeurs	predikce	odhad budoucích hodnot skutečného průběhu; (vědecké) předvídání, předpovídání, předpověď, předpoklad
privation f.	fait d'être privé de choses nécessaires par les circonstances ou volontairement; ensemble des choses dont on est ainsi privé; situation dans laquelle une personne est privée, de façon plus ou moins complète ou prolongée, de stimulations sensorielles provenant du monde extérieur	deprivace	strádání z nedostatku (smyslových, citových, sociálních ap.) podnětů k činnosti určitého druhu
privation f. mentale	situation dans laquelle une personne est privée, de façon plus ou moins complète ou prolongée, de stimulations psychiques provenant du monde extérieur	deprivace psychická	psychický stav vzniklý následkem takových životních situací, kdy subjektu není dána příležitost uspokojovat některé základní psychické potřeby v dostatečném množství a po dostatečně dlouhou dobu
professionnel, le	relatif à la profession, au métier	profesionální	týkající se povolání, zaměstnání, odborný
profil m.	esquisse psychologique d'un individu quant aux aptitudes professionnelles	profil	charakteristické uspořádání někt. psychických funkcí a vlastností urč. individua: morální p.
programme m. adapté		osnovy rozvoje	
programme m. d'insertion		tranzitní program/program přechodu	
programme m. d'insertion individualisé		individuální plán přechodu	
progressif, ve	qui exprime une progression, une évolution graduelle et constante	progresivní	pokrokový
projection f.	mécanisme de défense par lequel le sujet voit chez autrui des idées, des affects (désagréables ou méconnus) qui lui sont propres	projekce	technika vyrovnávání se s náročnými životními situacemi, kdy člověk promítá do druhých vlastnosti, které si sám u sebe připouští, anebo připisuje druhým lidem své vlastnosti s jejich současným popíráním u sebe
projet m.		projekt	
projet m. de vie		plánování budoucnosti	

projet m. éducatif individualisé		individuální vzdělávací plán	
pronostic m.	prévision, après le diagnostic, du degré de gravité et de l'évolution ultérieure d'une maladie y compris son issue, en se référant à l'évolution habituellement observée pour des troubles similaires chez de nombreux autres patients	prognóza	stanovení pravděpodobnosti dalšího vývoje jevů biol., společenských aj., předpověď vývoje a stavu choroby
prothèse f.	appareil, dispositif servant à remplacer un membre, une partie de membre amputé, ou un organe gravement atteint ou détruit	protéza	umělá náhrada některých částí těla nebo orgánů
prothèse f. auditive	appareil amplifiant les sons, à l'usage des malentendants	sluchová protéza	
prototype m.	type, modèle premier (originel ou principal)	prototyp	pravzor, originál, předobraz
protracteur, trice	qui permet la traction vers l'avant	protrahovaný	prodloužený
provisoire	qui existe, qui se fait en attendant autre chose, qui est destiné à être remplacé	provizorní	dočasný
proximal, e	qui est le plus près du centre du corps, ou du point d'attache d'un membre	proximální	blízký, nejbližší (opak distálního)
pseudo-démence f.	déficit cognitif important en l'absence de signes d'origine neurologique ou médicale; le tableau clinique se caractérise par des antécédents psychiatriques, une évolution récente et rapide de détérioration cognitive et mnésique générant un grand sentiment de détresse, une discordance entre la capacité de fonctionnement et les déficits rapportés, ainsi qu'une dépression associée; les déficits neuropsychologiques sont similaires à ceux de la démence organique et donc difficiles à distinguer autrement que par leur inconstance lors de tâches équivalentes et leur régression à la suite du traitement antidépresseur	pseudodemence	zdánlivá slabomyslnost, naivní a neobratné odpovědi a chování, jež navozují dojem organické demence (např. Ganserův syndrom)
psychasthénie f.	névrose dont les principaux éléments sont l'angoisse, l'obsession, le doute, un certain nombre d'inhibitions et de phobies (troubles qui étaient souvent rapportés à la neurasthénie)	psychastenie	úzkostná neuróza s příznaky nerozhodnosti, pochyb a nedůvěry
psychodiagnostic m.	diagnostic d'une maladie mentale, hors des critères physiologiques	psychodiagnostika	psychologický obor klinické psychologie zabývající se poznáním duševních vlastností klienta a individuálními rysy jeho osobnosti
psychogène	dont la cause est purement psychique	psychogenní	psychicky podmíněný
psychogramme m.	représentation graphique des résultats des tests psychologiques	psychogram	názorný popis charakteristických znaků duševního vývoje n. ustrojení určité osoby
psychographie f.	étude descriptive de l'état psychique d'une personne	psychografie	znázorňování duševního vývoje určité osoby

psychologue m.	spécialiste de psychologie	psycholog	odborník v psychologii, kdo se zabývá psychologií jako vědou, badatel o duševním životě
psychométrie f.	procédés de mesure des phénomènes psychiques (intensité, durée, fréquence)	psychometrika / psychometrie	aplikovaná subdisciplína psychodiagnostiky zabývající se tvorbou a ověřováním spolehlivosti i diagnostickou platností psychodiagnostických metod, psychologické vyšetření s použitím testových nástrojů, nauka o metodách měření psychologických jevů
psychomotricité f.	intégration des fonctions motrices et psychiques résultant de la maturation du système nerveux	psychomotorika	souhrn pohybových projevů člověka; volní i mimovolní pohybové činnosti vč. gestikulace, mimiky, grimas, odrážející okamžitý psychický stav člověka
psychopathie f.	déficiência mentale constitutionnelle caractérisée essentiellement par l'impulsivité, l'instabilité, l'incapacité d'adaptation au milieu menant à des conduites antisociales	psychopatie	silně disharmonicky rozvinutá osobnost
psychose f.	maladie mentale affectant de manière essentielle le comportement, et dont le malade ne reconnaît pas le caractère morbide (à la différence des névroses)	psychóza	vážné duševní onemocnění hluboce zasahující osobnost
psychose f. maniacodépressive, maniaque dépressive	maladie mentale qui se traduit par des accès de surexcitation (manie) alternant avec des périodes de dépression (mélancolie)	maniodepresivní psychóza	maniodepresivní/cyklofrenní duševní onemocnění (také maniomelancholie), střídání fází chorobně rozjařená a patologicky smutné nálady
psychosomatique	relatif aux troubles organiques ou fonctionnels occasionnés, favorisés ou aggravés par des facteurs psychiques (émotionnels et affectifs)	psychosomatický	vztahující se současně k tělesné i duševní stránce osobnosti klienta
psychothérapie f.	thérapeutique (de troubles organiques ou psychiques) qui s'effectue par intervention psychologique sur le psychisme	psychotherapie	lечение duševních chorob psychicky (rozhovorem, psychoanalýzou ap.)
psychotrope	qui agit chimiquement sur le psychisme (en parlant d'un médicament, d'une substance)	psychotropní	ovlivňující duševní (psychickou) činnost: p. účinky (léku)
pubescent m., adolescent m.	qui est en période de puberté	pubescent	jedinec v pubertě, dospívající; adolescent; puberťák
publicité f.	fait d'exercer une action sur le public à des fins commerciales; le fait de faire connaître (un produit, un type de produits) et d'inciter à l'acquérir; ensemble des moyens qui concourent à cette action	reklama	úsilí a souhrn prostředků, jež mají napomáhat prodeji zboží, jimiž podnikatel upozorňuje na svůj podnik, na své výrobky a jimiž se snaží získat a upoutat kupce
puérilisme m.	syndrome caractérisé par une régression véritable de la personnalité psychique au stade de l'enfance, qui se traduit par des attitudes, une mimique, un langage, des occupations infantiles	puerilismus	chorobné dětinské chování
pyromanie f.	impulsion obsédante poussant à allumer des incendies	pyromanie	psychická porucha charakterizovaná touhou po zakládání požárů, po žhářství

Q

Q.I. M, quotient intellectuel m.

Q.I. m., quotient intellectuel m.	rapport entre l'âge mental et l'âge chronologique multiplié par 100 : $(am/ac) \times 100$ (Stern); le QI sert à exprimer le niveau de développement mental jusqu'à 16 ans d'âge chronologique	inteligenci kvocient IQ	poměr mentálního a chronologického věku jedince $(MA / CA \times 100)$: stem násobený podíl čísla udávajícího mentální věk a čísla udávajícího věk kalendářní,
qualification f.	formation et expérience acquises par une personne lui permettant d'exercer un métier déterminé	kvalifikace	souhrn odborných vědomostí, schopností, návyků a zkušeností (získaných něj. přípravou) potřebných k výkonu urč. složité práce; stupeň vhodnosti osoby pro výkon urč. práce, způsobilost, schopnost
qualité f. de vie	équilibre entre les besoins de l'homme et les moyens qu'il a pour les satisfaire, concept intégrant tous les éléments qui doivent rendre satisfaisant le milieu physique, intellectuel, moral et spirituel de l'homme	kvalita života	rovnováha mezi potřebami jedince a prostředky k jejich uspokojení
réadaptation f.	réduction des séquelles d'un accident, d'une opération (massages, électrothérapie, etc.), afin de réadapter à une vie normale, à une activité professionnelle	rehabilitace	nápravné lékařství, léčebná metoda směřující k opětovnému nabytí schopností ztracených nemocí n. úrazem; návratná péče
récidive f.	réapparition d'une maladie (surtout infectieuse) après sa guérison, due à une nouvelle infection par les mêmes germes	recidiva	návrat n. opakování choroby, která po skutečném n. zdánlivém vyléčení znovu propukla; práv. spáchání téhož trestného činu, pro který byl pachatel již trestán
rééducation f.	action de traiter un malade afin de rétablir chez lui l'usage normal d'une fonction ou d'un membre	reedukace	speciální ped. metody rozvíjející nevyvinuté funkce, upravující n. napravující porušené funkce a činnosti: r. hybnosti, sluchu, zraku; r. povahových vlastností a chování
régression f.	retour à un stade antérieur de développement affectif et mental	regrese	návrat na již překonaný vývojový stupeň, zpětný pochod, ústup nějakého dění v organismu, dávnověký (atavistický) způsob představ, které se objevují ve snu, neurosách a duševních chorobách
recherche f.		výzkum	
recherche f. ex post facto	recherche non expérimentale de relations et de conséquences qui ne sont pas nécessairement de nature empirique	ex post facto výzkum / projekt	typ výzkumu/projektu, který doslovně znamená postup "z něčeho, co se stalo po činu, toho, co je vykonáno potom", výzkum/projekt, který nejprve získá určitá data, jež jsou následně podrobeny výzkumnému studiu, výzkum/projekt retrospektivního typu (opak experimentálního výzkumu)
relaxation f.	méthode thérapeutique de détente et de maîtrise des fonctions corporelles par des procédés psychologiques actifs	relaxace	uvolnění svalového a duševního napětí, lze navodit např. spánkem, změnou činnosti (např. duševní ve fyzickou a naopak), autogenním tréninkem (prostřednictvím svalové relaxace je navozována relaxace psychická), popř. jógovými technikami

réponse f. auditive du tronc cérébral (ABR)	test d'audition pour les nouveaux nés qui utilise une méthode dite d'évaluation audiolinguistique des potentiels du tronc cérébral -auditory brainstem response (ABR) audiometry- qui mesure la réponse électrique du tronc cérébral à une stimulation auditive à l'aide de capteurs fixés sur la tête du bébé	ABR	système permettant l'audiométrie du tronc cérébral (ABR), utilisé chez les nouveau-nés; auditory brainstem response (ABR)
resocialisation f.	remise dans un fonctionnement social normal (d'une personne qui en était exclue)	prévychova	préparation à la vie sociale (prévychova), (ce qui est en accord avec les normes et les exigences d'un groupe social) dans ce sens, le résultat de la prévychova a été en accord avec les normes et les exigences d'un groupe social (ce qui est parfois incorrectement rééducation)
résolution f. de problèmes en équipe		spolupráce při řešení problémů	
résonance f. émotionnelle	répercussion émotionnelle du sujet aux états ou pensées d'autres personnes	emocionální rezonance	réaction émotionnelle d'un individu aux états ou idées d'autres personnes
ressources f. financières		zdroje	
retard m. mental, arriération f. mentale, oligophrénie f.	ralentissement du développement des facultés intellectuelles	mentální retardace	état caractérisé par une diminution des capacités intellectuelles
retard m. psychomoteur		psychomotorické opoždění	
rétinite f.	inflammation de la rétine	retinitida	inflammation de la rétine
rétinopathie f.	affection de la rétine	retinopatie	maladie de la rétine
rétrovirus m.	virus à A. R. N. dont une forme (le HIV) est responsable du sida	retrovirus	virus contenant du matériel génétique sous forme d'ARN, qui est capable de se répliquer à l'aide de son propre enzyme, la transcriptase inverse; le virus HIV appartient au groupe des rétrovirus
rigidité f.	manque de souplesse	rigidita	raideur, rigidité
saltatoire	adapté au saut; propre au saut	saltatorní vývoj	développement chez les sauteurs
sarcasme m.	trait d'ironie mordante	sarkasmus	ironie; sarcasme; cruauté; venimeux
saturation f.	état de ce qui est saturé, qui ne peut contenir plus	saturace	saturation

scélérose f. en plaques (SEP)	maladie chronique lente du système nerveux central entraînant une paralysie progressive, au cours de laquelle la myéline est détruite et remplacée par du tissu cicatriciel, formant des plaques de sclérose; sclérose latérale amyotrophique : maladie dégénérative du système nerveux se caractérisant par des lésions des neurones moteurs au niveau de la corne antérieure de la moelle épinière et du bulbe	roztroušená mozkomíšní skleróza	sklerosis multiplex - autoimunitní onemocnění CNS nejasné etiologie
scélérose f. tubéreuse	trouble congénital marqué par l'apparition de nodules résistants dans le cortex cérébral et autres organes, cliniquement caractérisé par la déficience mentale et l'épilepsie	tuberoskleróza, tuberózní skleróza	fakomatóza s autozomálně-dominantní dědičností; vícečetné nádorky mozku se projevují obv. křečovými stavy epilepsií amnody ne vždy mentálním postižením
scoliose f.	déviacion de la colonne vertébrale dans le sens transversal	skolióza	chorobné vychýlení páteře do strany
score m.	classement, dans une compétition, un test	skóre	stav n. výsledek vyjádřený poměrem bodů
scotome m.	lacune dans le champ visuel due à l'insensibilité de certains points de la rétine	skotom	zatemnění na ohraničeném místě sítnice oka, výpadek zorného pole
scotopie f.	vision crépusculaire, avec ajustement de l'oeil à une lumière faible	skotopické vidění	noční vidění oka adaptovaného na tmou, na němž se účastní jen tyčinky jako smyslové buňky sítnice
secondaire	qui se produit en un deuxième temps, une deuxième phase dérivant de la première	sekundární	druhotný
sécrétion f.	phénomène physiologique par lequel un tissu produit une substance spécifique, qui peut soit s'introduire dans le sang par osmose, soit s'écouler à la surface d'une muqueuse ou être déversée par un canal excréteur	sekrece	vyměšování (sekretů): slinná s.; žlázy s vnitřní sekrecí
sédatif m.	qui calme, modère l'activité fonctionnelle exagérée d'un organe ou d'un appareil	sedativum	utišující, uklidňující prostředek
sédation f.	apaisement par un sédatif	sedace	uklidnění, utišení, zklidnění
ségrégation f.	séparation imposée, plus ou moins radicale, de droit ou de fait, de personnes, de groupes sociaux ou de collectivités, suivant la condition sociale, le niveau d'instruction, l'âge, le sexe	segregace	oddělování, odlučování, vylučování, (rasová) s. způsob rasové diskriminace záležící v oddělování nebělošského obyvatelstva od bělošského; diskriminující dělení společnosti na principu majetkovém, etnickém, rasovém, zdravotním, kulturním aj.
sélectif, ve	qui constitue une sélection, un choix; qui opère une sélection	selektivní	výběrový
sémantique, sémique	relatif à la sémantique; de la signification, du sens	sémantický	týkající se významové stránky znaku, slova; významový
sénile	de vieillard, propre à la vieillesse	senilní	sešlý stářím, věkem, stařecký, zchátralý, marastický

sensation f.	phénomène psychophysiologique par lequel une stimulation externe ou interne a un effet modificateur spécifique sur l'être vivant et conscient; état ou changement d'état ainsi provoqué, à prédominance affective (plaisir, douleur) ou représentative (perception)	senzace	rozruch, překvapení, vzrušení, silný podiv veřejnosti způsobené něj. mimořádnou, neobvyklou, neočekávanou událostí: vyvolat senzaci, chorobné nervové podráždění a vnímání
sensation f. fantôme	sensation, parfois douloureuse, qu'éprouve un sujet à l'endroit d'un membre amputé comme si ce membre était encore présent	fantomový pocit	pocit klienta s amputovanou končetinou, jenž cítí bolesti v odňaté části těla
sensibilité f.	faculté d'éprouver la compassion, la sympathie	sensibilita	vnímavost, citlivost, citovost, rozlišovací jemnost
sensitif, ve	caractère dans lequel la sensibilité prédomine (émotions et sentiments intenses et prolongés); se dit d'un nerf ou de l'une de ses parties qui transporte l'influx nerveux en direction du système nerveux central, ou de cet influx ainsi transporté	sensitivní	velmi citlivý, snadno citově reagující; s. nerv vedoucí podráždění z čidla do nervového ústředí
sensoriel, le	qui concerne les organes des sens, la sensation (considérée sous son aspect objectif, représentatif), les modalités différentes de la sensation	sensorický	smyslový, pocitový
sentiment m.	état affectif complexe, assez stable et durable, lié à des représentations	cit	prožívání bezprostředního vztahu k různým předmětům, jevům, lidem, sobě samému a duševním zážitkům
sentiment m. athénique	sentiment passif, manifesté par manque de force, de vitalité physique et psychique; état de dépression, de faiblesse	cit astenický	pasivní cit projevující se negativním působením na činnost
séparation f.	action de séparer, de se séparer, fait d'être séparé, faire cesser (une chose) d'être avec une autre; faire cesser (plusieurs choses) d'être ensemble, couper, détacher	separace	oddělování, oddělení, odlučování, odloučení, izolace, oddělování jednotlivostí od sebe n. části, částí od celku
septicémie f.	infection générale grave provoquée par le développement de germes pathogènes dans le sang, leur dissémination dans l'organisme et l'action des toxines qu'ils produisent	seprese	chorobný stav způsobený proniknutím choroboplodných mikroorganismů a jejich toxinů do krevního oběhu, otrava krve
service m. de soutien à l'intégration		podpůrné služby	
servile	qui a un caractère de soumission avilissante et excessive	servilní	projevující (okázale, nápadně) svou poníženost vůči někomu, (otrocky, bezpáteřně) podlézavý, patolízalský
sigmatisme m.	défaut d'articulation phonétique, par mauvais appui lingual, au cours duquel la consonne « S » parasite l'articulation d'une ou plusieurs autres consonnes (« J », « G », « CH »)	sigmatismus	šišlavost, porucha správné výslovnosti sykavek
simple	qui (au niveau considéré) n'est pas composé de parties, est indivisible, élémentaire	simplexní	jednoduchý, nesložený

S

simulation f.

simulation f.	manifestation extérieure qui tend, plus ou moins consciemment, à remplacer, à exagérer ou à prolonger un symptôme pathologique	simulace	vědomé klamání, předstírání choroby, nemoci
simultané, e	qui se produit en même temps	simultánní	souběžný, současný
sitiophobie f.	phobie isolée pour un ou plusieurs aliments, pouvant accompagner l'anorexie, et se manifestant dans diverses maladies mentales peur de s'alimenter par crainte d'avoir par la suite des troubles digestifs	sitiofobie	odmítání jídla v rámci těžké deprese, schizofrenie; chorobný strach před jídlem
SNC - Système m. nerveux central	encéphale et moelle épinière	CNS - centrální nervová soustava	mozek a mícha
socialisation f.	fait de développer des relations sociales, de s'adapter et de s'intégrer à la vie sociale	socializace	proces, v němž si člověk osvojuje urč. systém poznatků, norem a hodnot, jež mu umožňují začlenit se do urč. společnosti a účastnit se jejího života
socialisation f. anticipée	fait de développer des relations sociales, de s'adapter et de s'intégrer à la vie sociale	anticipační socializace	přejímání názorů, hodnot, norem takové nižší nebo vyšší statusové skupiny, do které ještě jedinec nepřísluší, ale ve které usiluje o členství
société f. de l'information		informační společnost	
sociogramme m.	représentation graphique des relations individuelles entre les différents membres d'un groupe	sociogram	grafické znázornění výsledků sociometrie
sociométrie f.	méthode d'approche, qui veut être métrique, du réseau complexe des interrelations existant au sein des groupes, même les plus simples, en pratique, elle se limite généralement à établir le pattern des sentiments d'adoption ou de rejet, de sympathie ou d'antipathie, qui se manifestent entre les membres d'un groupe	sociometrie	soubor technik a teorie vypracované rakouským psychiatrem a sociologem J. L. Morenem, v podobě sociometrického testu je nástrojem analýzy sociopreferenčních vztahů v malé sociální skupině, test zjišťuje postavení vůdců (hvězd), opomenutých či odmítaných osob, výskyt podskupin, integritu a soudržnost skupin
somatique	qui concerne le corps, qui est purement organique, qui provient de causes physiques	somatický	vztahující se k (lidskému) tělu, tělní, tělesný: somatické vyšetření; anat. somatické znaky, vlastnosti
somatothérapie f.	toutes les approches thérapeutiques qui travaillent sur le fonctionnement du vécu corporel	somatoterapie	léčba biologickými prostředky
somatotype m., morphotype m.	ensemble de caractéristiques morphologiques qui permettent de classer un individu	somatotyp	souhrn tělesných a povahových znaků jedince (dědičných n. získaných)
somnilogie f.	action de parler pendant son sommeil	somnilogie	mluvení ze spánku
somnolence f.	état intermédiaire entre la veille et le sommeil, perte de conscience et engourdissement momentanés	somnolence	ospalost, lehká porucha vědomí (např. po úrazu, ztrátou krve ap.) charakterizovaná sníženou bdělostí
sopor m.	sommeil lourd et profond, proche du coma	sopor	porucha vědomí, středně těžká forma bezvědomí

soumission f.	fait de se soumettre, d'être soumis (à une autorité, une loi) - obéissance, sujétion	submise	podrobení (se), podřízení (se); osobní sklon k ústupnosti, k podrobování se druhým (op. dominance)
sourd-aveugle		hluchoslepý	
sous-normal, e	au-dessous de la norme	subnormální	pod normou, podrobení (se), podřízení (se): psych. osobní sklon k ústupnosti, k podrobování se druhým (op. dominance)
sous-titres m.	traduction des dialogues d'un film, projetée en surimpression en bas de l'image	titulky	titulky filmu vysvětlující text filmu
soutien m.		poradenství	
soutien m. à l'enseignant		podpora učitelů	
spasme m.	contraction brusque et violente, involontaire, d'un ou de plusieurs muscles	spasmus	křeč, rychlé a mimovolné stažení svalu
spasmophilie f.	tendance aux spasmes musculaires et viscéraux due à une excitabilité nerveuse et musculaire anormale	spasmofilie	náklonnost, sklon ke křečím
spasticité f.	état caractérisé par une exagération de la tonicité musculaire se manifestant par des spasmes	spasticita	mimovlní mohutná svalová kontrakce
spontanéité f.	caractère de ce qui est spontané, produit par l'initiative même de l'agent	spontaneita	nenucený projev
sporadique	se dit d'une maladie qui atteint quelques individus isolément	sporadický	ojedinělý, roztroušený, řídký
stade m. oral	selon Freud le premier stade du développement psychique de l'enfant, caractérisés par des modes d'organisation spécifiques	orální stádium vývoje	Freudův pojem pro zhruba první rok života jedince
stagnation f.	état fâcheux d'immobilité, d'inactivité	stagnace	předčasná zástava vývoje, ustálení, zastavení kvantitativní porucha vývoje
statu quo m.	état actuel des choses, état de droit ou de fait, antérieur à un certain événement, que l'on entend rétablir tel qu'il était avant cet événement ou que l'on entend maintenir tel qu'il se trouve maintenant sans y apporter quelque changement; tiré du droit romain, ce latinisme est emprunté à la locution originale in statu quo ante bellum qui signifie littéralement « dans l'état où avant la guerre (étaient les choses) »; le français a emprunté statu quo à l'expression latine abrégée in statu quo ante qui signifie « dans l'état où auparavant (étaient les choses) »	status quo	daný stav; současný stav; stav, jaký je
statut m.	situation de fait, position	status	stav, postavení jedince v hierarchii referenční skupiny

S

sténocardie, angine f. de poitrine

sténocardie f., angine f. de poitrine	douleur constrictive, angoissante, ressentie principalement dans le thorax, derrière le sternum, lorsque le cœur ne reçoit pas assez d'oxygène	stenokardie	charakteristická svíravá záchvatová srdeční bolest za hrudní kostí dostavující se při onemocnění věnčitých tepen
sténose f.	diminution ou étroitesse anormale permanente du calibre d'un canal, d'un orifice ou d'un organe creux	stenosa	zúžení světlosti některých tělesných dutin n. vývodů
stéréoagnosie f., astéréoagnosie f., agnosie f. tactile	incapacité de reconnaître les objets au toucher ou à la palpation, alors que leur reconnaissance visuelle est intacte et qu'il n'existe aucun déficit de la sensibilité sensorielle somesthésique	stereoagnosie, astereoagnosie	"hmatová slepota", neschopnost poznávat předměty hmatem
stéréognosie f.	ensemble des fonctions sensitives dont l'intégration assure la capacité de reconnaître, à la palpation ou au toucher, le volume et la forme d'un objet	stereognosie	schopnost poznávat předměty hmatem
stéréotypé, e	se dit d'actes, de gestes habituels répétés involontairement mais ne présentant pas le caractère convulsif des tics	stereotypní	zvykový, ustálený, mechanicky udržovaný
stéréotypie f.	répétition continue des mêmes gestes, des mêmes tics, des mêmes mots au cours de certaines maladies du système nerveux	stereotypie	porucha chování charakterizovaná dlouhodobým opakováním jednoduchého pohybu (např. kývání těla či končetin ze strany na stranu, pobíhání po stejné dráze), řeči (verbigerace) nebo mimických výrazů (grimasování); objevuje se především ve stresových situacích vyvolaných např. životem v omezeném prostoru, nedostatkem vhodné činnosti a sociálních kontaktů, narušením časoprostorového systému
stérilité f.	état de ce qui est stérile, c'est-à-dire de ce qui est exempt de microorganismes revivifiables, état d'un milieu exempt de germes vivants; incapacité (pour un être vivant) de procréer, infécondité	sterilita	stav předmětů bez choroboplodných zárodků dosažený sterilizací: s. lékařských nástrojů; částečná n. úplná neschopnost tvořit gamety a dát potomstvo, neplodnost
stigmat m.	signe clinique permanent, permettant de poser le diagnostic d'un état morbide	stigma	poznámenání, znak, stopa po poranění, viditelná známka odlišnosti např. při nemoci
stimulation f.	augmentation de l'activité de fonctions organiques par l'action de stimulants	stimulace	podněcování, pobízení, pobídnutí (urč. stimuly)
strabisme m.	défaut de parallélisme des axes visuels, se traduisant par la déviation d'un oeil ou des deux yeux	strabismus	šilhavost, úchytky rovnovážného postavení oka; orgánová oční vada způsobená zvýšeným napětím určitých svalových skupin oka a současnou poruchou funkce ostatních očních svalů
stratégies f. alternatives d'apprentissage		alternativní strategie učení	
stratification f.	disposition en couches superposées, répartition en niveaux	stratifikace	rozdělení: s. společnosti; stat. rozdělení základního souboru na části, v nichž je prováděn náhodný výběr

stress m.	agent physique ou psychologique provoquant une réaction de l'organisme, ensemble des réactions non spécifiques (physiologique, métabolique, comportementale) à cet agent agressif	stres	soubor podnětů nadměrně nepříznivě zatěžujících organismus v oblasti duševní i tělesné
structuration f.	fait de donner ou d'acquérir une structure	strukturalizace	proces vytváření struktury složitého celku
stupéfiant m., drogue f.	substance toxique agissant sur le système nerveux, soit comme narcotique, soit comme euphorisant et dont l'usage provoque une dépendance	droga	každá látka s tzv. psychotropním účinkem, která v lidském organismu způsobuje dočasnou změnu pocitu prožívání života a je schopna vyvolat chorobnou závislost; omamující látka: měkké, lehké drogy - mající jen mírně aktivizující a zároveň utišující účinky na duševní rozpoložení (např. hašiš, marihuana, mezkalin); tvrdé drogy - působící prudce a rychle, explozivně na duševní rozpoložení (např. braun, crack, heroin, kokain, pervitin)
stupeur f.	état d'inertie et d'insensibilité profondes lié à un engourdissement général, traduit par l'immobilité du visage et le mutisme	stupor	chorobný stav charakterizovaný setrváváním ve zvláštních strnulých polohách, provázející někt. psychická onemocnění, strnulost, nehybnost provázená nemluvností
stupide	qui est atteint d'une sorte d'inertie mentale; qui a peu d'intelligence ou de sensibilité - abruti, borné	stupidní	mající n. projevující omezené rozumové schopnosti, velmi hloupý, omezený
sublimation f.	sublimation des instincts, leur dérivation vers des buts altruistes, spirituels	sublimace	zjemnění, převedení, nevědomý duševní pochod, kterým se pudová hnutí odvracejí od svých původních cílů a zaměřují na činnost společensky prospěšnou
substance f. toxique volatile	liquide susceptible de dégager des vapeurs toxiques	toxické těkavé látky	tekutiny proměňující se v toxické páry s omamnými účinky; nejčastěji toluen a tetrachloretylén, při inhalaci se objevuje rychle euforie
substitution f.	action de substituer, de remplacer par autre chose	substituce	záměna, náhrada, nahrazení, zastoupení
suggestibilité f.	caractère de ce qui accepte facilement les suggestions, est influençable par suggestion	suggestibilita	přístupnost sugesci, vnímavost pro sugesci, sklon ji přijímat, ovlivnitelnost, zvýšená přístupnost vlivu jiné osoby
suggestivité f.	caractère de ce qui est suggestif, qui a le pouvoir de suggérer des idées, des images, des sentiments	suggestivnost	vlastnost něčeho suggestivního, podmanivost, stupeň působení nebo vlivu osobnosti na ostatní
suicide f.	action de causer volontairement sa propre mort (ou de le tenter), pour échapper à une situation psychologique intolérable, lorsque cet acte, dans l'esprit de la personne qui le commet, doit entraîner à coup sûr la mort - autolyse	suicidium	dobrovolné ukončení života, zprav. v důsledku psychických poruch, sebevražda
sujet m.	être vivant soumis à l'observation; individu présentant tel ou tel caractère	subjekt	nositel vlastností, činností, zážitků, jednotlivec, jedinec; podklad, činitel (op. objekt)
supination f.	mouvement de rotation que la main et l'avant-bras exécutent de dedans en dehors sous l'action des muscles supinateurs; position de la main après ce mouvement	supinace	otočení, otáčení horní končetiny dlaní vzhůru, rotace předloktí

suppression f.	fait de supprimer, d'empêcher de se manifester, en cachant, en n'exprimant pas; fait de faire disparaître, de détruire	suprese	potlačení, popření existence určitých možností, faktorů, skutečností nebo reality
surapprentissage m.		overlearning	přeučení
surdimutité f.	état du sourd-muet, personne atteinte de surdité congénitale ou très précoce et dont la parole n'a pas été éduquée (beaucoup de sourds apprennent à parler)	surdomutitas	hluchoněmota, hluchoněmost, hluchota a němota, neschopnost slyšet a mluvit
surdité f.	affaiblissement ou abolition complète du sens de l'ouïe	surditas	hluchota
surhandicap m.		přidružené postižení	
surprotection f.	attention excessive ou prise en charge trop complète envers la personne ayant des incapacités de la part d'un intervenant, d'un membre de sa famille ou de son entourage	overprotectiva	nadměrně ochranné chování
suspect, e	qui est susceptible d'avoir une maladie contagieuse (d'après les symptômes, etc.)	s. (suspektní)	podezřelý
symbole m.	objet ou fait naturel de caractère imagé qui évoque, par sa forme ou sa nature, une association d'idées spontanée (dans un groupe social donné) avec qqch. d'abstrait ou d'absent	symbol	konkrétní předmět sloužící k označení něj. abstraktního pojmu, dohodnutá značka, znamení pro něco (často mezinárodní): písmena - symboly hlásek; číselné symboly ; matematické, geografické, meteorologické symboly ; kyb. prvek libovolné abstraktní abecedy
symétrie f.	correspondance exacte en forme, taille et position de parties opposées; distribution régulière de parties, d'objets semblables de part et d'autre d'un axe, autour d'un centre	symetrie	souměrnost, uspořádanost a rozložitelnost podle osy (roviny) souměrnosti na stejné části, souměrnost (op. asymetrie)
symptôme m.	phénomène, caractère perceptible ou observable lié à un état ou à une évolution (le plus souvent morbide) qu'il permet de déceler	symptom	příznak, patrná známka nemoci
syncinésie f.	mouvement involontaire automatique et stéréotypé qui accompagne un mouvement volontaire, tendance pathologique à l'exécution symétrique de tout mouvement, de toute contraction musculaire qu'exécute un membre, la main en général, sans que l'association possède une signification fonctionnelle	synkinéze	sdrúžené pohyby, současný pohyb různých částí těla
syncope f.	arrêt ou ralentissement marqué des battements du coeur, accompagné de la suspension de la respiration et de la perte de la conscience	synkopa	stav krátkodobého bezvědomí způsobený nedokrevností mozku při zpomalení n. zastavení srdeční činnosti; rytmický útvar vzniklý přesunem přízvuku z těžké doby na lehkou
syndactylie f.	malformation caractérisée par la soudure de deux ou plusieurs doigts ou orteils	syndaktylie	vrozená vývojová vada, při kt. nejsou prsty od sebe odděleny , srůst prstů

syndrom m.	association de plusieurs symptômes, signes ou anomalies constituant une entité clinique reconnaissable, soit par l'uniformité de l'association des manifestations morbides, soit par le fait qu'elle traduit l'atteinte d'un organe ou d'un système bien défini	syndrom	soubor příznaků (symptomů) charakterizující urč. onemocnění
syndrom m. cérébelleux	troubles résultant de la lésion du cervelet	mozečkový syndrom	
syndrom m. de Down, trisomie 21 f.	maladie chromosomique congénitale provoquée par la présence d'un chromosome surnuméraire pour la 21e paire; ses signes cliniques sont très nets, on observe un retard cognitif, associé à des modifications morphologiques particulières	Downův syndrom	autozomová aberace 21.chromozomu projevující se výraznou poruchou intelektových schopností v pásmu slabomyslnosti
syndrom m. de Ganser	syndrom caractérisé par des réponses approximatives ou détournées, et des non-sens	Ganserův syndrom	narušená pozornost, amnézie působí dojmem simulace, provokativním dojmem, neprobíhá na vědomé bázi
syndrom m. de persécution	type de délire, dit délire paranoïaque	persekuční syndrom	blud pronásledování
syndrom m. de privation	ensemble de symptômes signalisant une sorte de privation	deprivační syndrom	souhrn příznaků/symptomů v chování jedince, které signalizují výskyt četných projevů deprivace/strádání
synergie f.	action coordonnée de plusieurs organes, association de plusieurs facteurs qui concourent à une action, à un effet unique	synergie	společné působení, součinnost, součinnost svalů při vykonávání urč. pohybu
synesthésie f.	trouble de la perception sensorielle caractérisé par la perception d'une sensation supplémentaire à celle perçue normalement, dans une autre région du corps ou concernant un autre domaine sensoriel - synopsis	synestésie	spoluznění více smyslů při podněcování smyslu jednoho, na př. barevné dojmy zrakové při slyšení určitých tónů, dvojitý počitek (např.sluchový a zrakový)
synonyme m.	se dit de mots ou d'expressions qui ont une signification très voisine et, à la limite, le même sens	synonymum	slovo, výraz n. gramatický tvar (téměř) stejného n. podobného významu, slovo souznačné: synonyma primární (např. dopis - psaní); synonyma sekundární (např. statečně (se bránit) - směle (útočit))
syntaxe f.	étude des relations entre les formes élémentaires du discours (mot, syntagme); étude des règles qui président à l'ordre des mots et à la construction des phrases, dans une langue; ces règles	syntax	nauka o mluvnické stavbě vět a souvětí, skladba, základní součást gramatiky: nadvětňná s. hypersyntax; log. logická s. část logiky zkoumající vlastnosti a strukturu logických soustav
synthèse f.	opération intellectuelle par laquelle on rassemble les éléments de connaissance concernant un objet de pensée en un ensemble cohérent; vue d'ensemble	syntéza	shrnutí, sjednocení jednotlivých částí, složek v celek (op. analýza)
système m. cérébro-spinal	relatif au cerveau et à la moelle épinière	mozkomíšní systém	

système m. neurovégétatif	système nerveux autonome ou sympathique : ensemble des structures nerveuses qui contrôlent les grandes fonctions involontaires (la vie végétative) : circulation, sécrétion, excrétion, etc.	neurovegetativní systém	autonomní nervový systém, který se podílí na řízení vegetativních projevů: slinění, zvracení, pocení, průjem, bušení srdce, dermatografismus apod., které vznikají na nervovém podkladě, např. jako součást neurózy n. dystonie
tabagisme m.	toxicomanie des personnes qui abusent du tabac	nikotinismus	nadměrné přijímání nikotinu, zejm. kouřením tabáku; otrava nikotinem
table f. rase	âme, esprit avant qu'aucune connaissance n'y soit inscrite	tabula rasa	čistý list; nepopsaný papír; nedotčená mysl; mysl bez zkušeností, nepopsaná deska (podle sensualistické hypotézy stav lidské psychiky před narozením)
tabou m.	ce sur quoi on fait silence, par crainte, pudeur	tabu	něco zakázaného, nedotknutelného
tactique f.	ensemble des moyens coordonnés que l'on emploie pour parvenir à un résultat	taktika	způsob vedení a řízení boje, promyšlený postup při něj. činnosti, v něj. situaci, plánovité chování
tachycardie f.	accélération du rythme cardiaque, caractérisée par un nombre de contractions par minute qui est supérieur à 100	tachykardie	zrychlená srdeční činnost (nad 90 tepů za minutu) při fyzické námaze n. při někt. onemocněních (op. bradykardie)
talent m.	aptitude remarquable dans le domaine intellectuel ou artistique	talent	vysoká míra nadání jedince, celková struktura schopností klienta
tautologie f.	répétition inutile de la même idée sous une autre forme, proposition complexe qui reste vraie en vertu de sa forme seule, quelle que soit la valeur de vérité des propositions qui la composent	tautologie	vyjádření obsahu pojmu týmiž slovy n. podobnými, hromadění slov téhož významu
TDAH ou trouble m. déficit de l'attention /hyperactivité	trouble comportemental caractérisé par des problèmes de concentration (TDA) avec ou sans impulsivité	ADHD, ADD	porucha pozornosti (ADD), porucha pozornosti s hyperaktivitou (ADHD) - Attention-deficit hyperactivity disorder
tempérament sanguin m.	l'un des quatre tempéraments distingués par Galien, caractérisé par des éléments somatiques (corpulence, rougeur de la face, etc.) et caractériels (violence, emportement, etc.)	sangvinik	jeden ze čtyř typů osobnosti, respektive temperamentu, podle Hippokratovy a Galénovy typologie člověk prudce reagující, náladový, nestálý
tendance f.	principe dynamique, considéré comme la cause de l'orientation des activités humaines	trend	základní směr vývoje sledovaného jevu, vývojová tendence
tension f.	pression, état psychique où le besoin d'une détente se fait sentir; résistance qu'opposent les parois de cavités organiques (abdomen, estomac, vessie etc.) ou de conduits (artères, veines, capillaires, etc...) aux liquides ou au gaz qu'ils renferment	tenze	napětí ovlivněné interakcí osob či vnitřních nebo vnějších vlivů, (krevní) tlak: nitrooční, nitrolební t.
terreur f. nocturne	trouble paroxystique et spectaculaire du sommeil de l'enfant	pavor nocturnus	(zvl. u dětí) náhlé vylekané probuzení ze spánku, noční děs
test m.	épreuve, impliquant une tâche à remplir, avec une technique d'évaluation précise	test	zkouška k ověření urč. hodnot, jakosti, vlastnosti, vědomostí, znalostí: psychologický, didaktický, inteligenční t.

test m. de personnalité	évaluation de la personnalité et du caractère d'une personne	osobnostní test	test sledující neintelektové složky a rysy klienta (jinak také osobnostní inventář)
test m., épreuve f.		testování	
tétraplégie f.	paralysie des quatre membres inférieurs	kvadruplegie	úplné ochrnutí všech čtyř končetin
thanatophobie f.	crainte de la mort	thanatofobie	strach ze smrti
théorie f.		teorie	
thérapeutique f., thérapie f.	partie de la médecine qui étudie et met en application les moyens propres à guérir et à soulager les malades	terapie	způsob léčení (dietou, fyzikálními metodami ap.): fyzikální t. fyzioterapie; pohybová t. kinezioterapie
TIC - Technologie f. de l'information et de la communication		ICT/informační a komunikační technologie	
tic m.	mouvement convulsif, involontaire et qui se répète à intervalles variables	tik	stereotypní rychlé pohyby určitých svalových skupin (funkcionálního původu) mimovolní povahy, např. mrkání, kroucení hlavou nebo trupu, šubavé pohyby ramen, očních víček, pomrkávání, kašláná aj.
tonisation f.	mise en état particulier de tension permanente et involontaire des tissus vivants et spécialement du tissu musculaire	tonizace	posilování, uvedení do stavu napětí, působení na tonus, tonizování
tonus m. mental, psychologique	se dit de l'état d'activité permanente, générale, des centres nerveux, entretenus à des degrés divers chez l'homme ou l'animal éveillés, sous l'action, notamment, des excitations sensorielles (tonus nerveux central)	tonus	napětí
topique m.	lieu commun, cliché, stéréotype	topika	umístění
topophobia f.	crainte morbide de certains lieux déterminés	topofobie	strach před určitými místy
torpide	qui ne manifeste aucune tendance à l'amélioration ni à l'aggravation	torpidní	ztrnulý, ztuhlý, tupý, pomalý, pasivní, netečný, apatický
toxicomanie f.	état d'intoxication engendré par la prise répétée de substances toxiques - drogue, stupéfiant, créant un état de dépendance psychique et physique à l'égard de ses effets	toxikomanie	psychická i tělesná závislost na drogách trvale užívaných, drogová závislost
toxicophobie f.	peur de l'intoxication	toxikofobie	strach z otravy
trac m.	peur ou angoisse irraisonnée que l'on ressent avant d'affronter le public, de subir une épreuve, d'exécuter une résolution, et que l'action dissipe généralement	tréma	nepříjemný, tísnivý citový prožitek, vnitřní rozechvění, nervozita, strach pociťované před veřejným vystoupením, významným jednáním, činem, zkouškou n. v jejich průběhu

T

transcendent, e

transcendent, e	qui dépasse un ordre de réalités déterminé, « ne résulte pas du jeu naturel d'une certaine classe d'êtres ou d'actions, mais suppose l'intervention d'un principe extérieur et supérieur à celle-ci	transcendentní	překračující hranici individuální zkušenosti a smyslového poznání
transe f.	exaltation, transport	trans	stav vzrušení vedoucí až ke změně stavu vědomí, vytržení, uchvácení, stav podobný hypnotickému stavu
transfert m.	phénomène par lequel un état affectif éprouvé pour un objet est étendu à un objet différent, normalement en vertu d'une association	přenos	opakování infantilních vztahů k otci a matce ve vztahu k jiné osobě (pedagog, psycholog, terapeut), a to vztahů, vycházejících z pudových sexuálních tendencí
transfert m.	acte par lequel un sujet, au cours de la cure, reporte sur le psychanalyste soit une affection (transfert positif), soit une hostilité (transfert négatif) qu'il éprouvait primitivement, surtout dans l'enfance, pour une autre personne (père, mère, etc.)	transfer	přesun; přenos; převod
transformation f.	fait de se transformer; modification qui en résulte	transformace	změna stavu, přeměna, přetvoření
transition f. - école/emploi		přechod	
trauma m.	lésion, blessure locale produite par un agent extérieur agissant mécaniquement; émotion violente qui modifie la personnalité d'un sujet en la sensibilisant aux émotions de même nature	trauma	poranění, úraz, rána: nitrobřišní t.; duševní t.
trauma m.	émotion violente qui modifie la personnalité d'un sujet en la sensibilisant aux émotions de même nature	psychické trauma	duševní otřes po nepříjemném zážitku, duševní újma
traumatisme m.	ensemble des troubles physiques ou psychiques provoqués dans l'organisme par le trauma	poranění, úraz	
travail m. d'équipe		týmová práce	
travail m. protégé		podporované zaměstnání	
tremblement m.	agitation du corps ou d'une partie du corps par petites oscillations rapides, involontaires	tremor	třes (svalů), chvění
trichotilomanie f.	tic consistant à arracher constamment les cheveux ou les poils d'une région donnée	trichotilomanie	chorobné vytrhávání vlastních vlasů a chlupů
trisomie f.	anomalie génétique due à la présence dans une paire chromosomique d'un chromosome surnuméraire	trizomie	genetická porucha, při níž je určitý chromozom v buňce v počtu tří (místo normálního počtu dvou)
trouble m.	modification pathologique des activités de l'organisme ou du comportement (physique ou mental) de l'être vivant	porucha	porucha nebo abnormálnost v psychologické, fyziologické nebo anatomické struktuře nebo funkci

trouble m. d'apprentissage, difficulté f. d'apprentissage, trouble m. de la scolarisation	troubles atteignant électivement ou de manière dominante l'apprentissage et l'utilisation de la langue écrite ou du calcul, à l'exclusion de toute perturbation globale de l'intelligence ou de la personnalité ou de toute anomalie sensorielle ou motrice dont ils seraient la conséquence	specifická porucha učení	porucha v jednom nebo více psychických procesech nutných k porozumění nebo užívání řeči, ať mluvené či psané, projevující se nedokonalou schopností naslouchat, mluvit, číst, psát, ovládat pravopis nebo počítat (dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie)
trouble m. de la parole		porucha řeči	
trouble m. désintégrantif de l'enfance		dezintegrační porucha v dětství	
trouble m. du langage	anomalie touchant à la fois les aspects sensoriel et moteur du langage	porucha jazykových funkcí	
trouble m. envahissant de développement (TED)	troubles du développement qui apparaissent chez le jeune enfant et qui persistent à l'âge adulte (autisme, syndrome de Rett, syndrome d'Asperger, trouble envahissant du développement non spécifique, syndrome désintégrantif de l'enfance)	pervazivní vývojová porucha	všepřonikající vývojové poruchy, které záporně mění motorickou, emoční, volní, kognitivní, řečovou - celou osobnostní a psychosociální úroveň dítěte, což mu zabraňuje úspěšně se adaptovat ve společnosti, patří sem např. dětský autismus, Rettův syndrom a Aspergerův syndrom
trouble m. sensoriel		smyslové postižení	
trouble m. spécifique du développement		specifická vývojová porucha řeči	
troubles m. comportementaux		problémy v chování	
troubles m. de la conduite et du comportement		poruchy emocionálního vývoje a chování	
tumeur f. cérébrale		tumor cerebri	mozkový nádor
tutelle f.	institution conférant à un tuteur, assisté d'un conseil de famille et d'un subrogé tuteur, le pouvoir de prendre soin, sous le contrôle d'un juge, de la personne et des biens d'un mineur ou d'un incapable majeur; autorité du tuteur	poručenství	funkce poručníka - opatrovník nezletilého dítěte
type m.	ensemble des caractères organisés en un tout, constituant un instrument de connaissance par « abstraction rationnelle » et permettant de distinguer des catégories d'objets, d'individus, de faits	typ	jedinec n. věc jako vzor, příklad, nositel charakteristických vlastností, znaků pro celou skupinu jedinců n. věcí

T

typhlogologie f.

typhlogologie f.	étude générale de la cécité et des personnes affectées d'une déficience visuelle
typhlopédie f., ophthopédie f.	éducation adaptée des enfants malvoyants
typologie f.	science des types humains, considérés du point de vue des rapports entre les caractères organiques et mentaux
unilatéral, e	disposé ou situé d'un seul côté; qui ne se fait que d'un côté
usage m.	pratique que l'ancienneté ou la fréquence rend normale, dans une société - coutume, habitude
utilitaire	attaché à ce qui est utile, préoccupé des seuls intérêts matériels
vague	ce qui n'est pas défini, fixé
validation f.	fait de rendre ou déclarer valide, qui est en bonne santé, capable de travail, d'exercice
validité f.	conformité d'un élément réel avec sa représentation
valorisation f. des rôles sociaux	
vandalisme m.	tendance à détruire stupidement, à détériorer, par ignorance, des oeuvres d'art
variabilité f.	caractère de ce qui est variable, qui prend plusieurs valeurs, plusieurs aspects, selon les cas individuels, ou selon les circonstances
variable f.	ensemble des événements élémentaires probables, exprimés par des nombres réels
vasomoteur, trice	relatif à la modification du calibre des vaisseaux
vasomotricité f.	phénomène de diminution ou d'augmentation du calibre des vaisseaux sanguins selon les besoins de l'organisme

tyflogologie	vědní obor zabývající se zrakově postiženými a jejich společenským uplatněním
tyflopédie, optopedie	obor speciální pedagogiky zabývající se výchovou a vzděláním jedinců s postižením zrakového vnímání
typologie	nauka o typech, vědecká metoda založená na rozčlenění soustavy objektů a jejich seskupování pomocí zobecněného modelu n. typu
unilaterální	jednostranný
úzus	zvyklost, zvyk, obyčej
utilitární	užitkový
vágní	neurčitý, nejasný
validizace (posudku)	ověřování pracovních hypotéz mimo rámec vlastního psychologického vyšetření doplňujícími údaji z pracovního nebo rodinného života klienta
validita	platnost, právoplatnost něčeho, platnost metody (techniky) určené k danému šetření
normalizace	
vandalismus	hrubě nešetrné, barbarské ničení, pustošení věcí a hodnot, zejména uměleckých, vandalství
variabilita	proměnlivost, variabilnost (op. invariabilita), schopnost proměny, odchylnost od normy, průměru
proměnná	psychický jev nebo vývojový činitel zjišťovaný psychodiagnostickým nebo pedagogickým výzkumem (kvalitativní p., kvantitativní p.)
vazomotorický	vyvolávající rozšíření či zúžení cév, vazomotorické nervy inervující hladké svalstvo a působící změnu průsvitu cév (stahem n. rozšířením)
vazomotorika	schopnost cév měnit svůj průměr změnou napětí hladkých svalových vláken ve stěně cévy, je řízena reflexně sympatickým a parasympatickým nervovým systémem, hormonálně i místními (tkáňovými) vlivy

vénérophobie f.	peur des maladies sexuellement transmissibles	venerofobie	strach z pohlavního styku, resp.z pohlavní choroby
ventral, e	relatif au ventre, à l'abdomen	ventrální	břišní
verbalisme m.	caractère verbal, utilisation des mots pour eux-mêmes au détriment de l'idée	verbalismus	nadměrná, zbytečná mnohmluvnost
verbigération f.	discours incohérents avec répétitions, altérations de mots et néologismes nombreux, que font certains malades atteints de manie ou de démence	verbigerace	opakování téhož slova, popř. skupin slov bez ohledu na smysl a na situaci jako příznak duševních chorob
verbomanie f.	manie de parler	verbomanie	tlachavost, upovídánost, žvanivost, nutkavé mluvení
vérification f.	fait de vérifier, opération par laquelle on vérifie, examiner (une chose) de manière à pouvoir établir si elle est conforme à ce qu'elle doit être, si elle fonctionne correctement	verifikace	ověření, ověřování, potvrzení, potvrzování pravosti, správnosti
vertige m.	impression par laquelle une personne croit que les objets environnants et elle-même sont animés d'un mouvement circulaire ou d'oscillations et qui peut s'accompagner de troubles de l'équilibre	vertigo	závrať
vierge f.	fille qui n'a jamais eu de relations sexuelles complètes, et possède encore l'hymen	virgo	v. intacta - pohlavně neporušená dívka, panna
viscéral, e	relatif aux viscères, qui appartient à un viscère	viscerální	týkající se útrobu, útrobních orgánů, týkající se vnitřností, útrobní
vision f.	représentation imaginaire, image mentale - idée	vize	mylná, matoucí představa, smyslový klam, přelud, vidina: chorobná v.
vision f. binoculaire	relatif aux deux yeux, formation simultanée de deux images d'un même objet sur la rétine des deux yeux; la vision binoculaire donne la sensation du relief	binokulární vidění	týkající se obou očí: vidění oběma očima současně, umožňující vnímat prostorově; upravený k současnému pozorování oběma očima (takže vzniká stereoskopický obraz): b. přístroje; b. mikroskop, lupa
vision f. périphérique	vision résultant de la stimulation de la rétine hors de la fovéa	periferní vidění	nepřímé vidění, vidění pozadí
vision f. résiduelle	niveau de vision décelable ou utilisable chez les sujets présentant une déficience visuelle	zbytkový zrak	zbylý
vital, e	énergétique propre à la vie	vitální	životný, životní, životaschopný, živelný, plný energie, temperamentní
vitalité f.	caractère de ce qui manifeste une santé, une activité remarquables, de ce qui est éminemment vivant	vitalita	životní síla, životní schopnost, životaschopnost, životnost
vomissement m. psychogène	vomissement provoqué par l'angoisse	vomitus	psychogenní zvracení jako neurotický symptom úzkosti

vulgarisme m.	expression ou tournure de langue incorrectes, expression, tour propre aux personnes peu instruites	vulgarismus	hrubý, obhroublý výraz, vulgární, nespisovné slovo užívané ve spisovném jazyce
xénophilie f.	état d'esprit, sentiment de celui qui est xénophile, qui a de la sympathie envers les étrangers	xenofilie	přehnaná záliba ve všem, co je cizí
xénophobie f.	hostilité systématique ou irrationnelle à l'égard de l'étranger	xenofobie	odpor, nepřátelství, nedůvěra ke všemu cizímu; strach z cizinců a nenávisť k nim
zoomanie f.	amour excessif que certains névropathes éprouvent pour des animaux	zoomanie	přehnaná, nadměrná láska ke zvířatům; často důsledek osamělosti
zoophobie f.	peur morbide ressentie à la vue ou à la pensée de certains animaux (insectes, araignées, crapauds, serpents, chauves-souris, etc.)	zoofobie	porucha myšlení a emocí projevující se chorobným strachem před zvířaty

Slovníky

- Akademický slovník cizích slov*. Praha: Academia, 1998. ISBN 80-200-0607-9.
- BÁRTOVÁ, L., *Francouzsko-český / česko francouzský lékařský slovník*. Praha: Grada, 2000. ISBN 80-7169-609-9.
- Defektologický slovník*. Praha: SPN, 1984. ISBN 14-398-84.
- DVOŘÁK, J. *Logopedický slovník*. Žďár nad Sázavou: Logopedické centrum, 2007. ISBN 978-80-902536-6-7.
- EDELSBERGER, L. *Defektologický slovník*. Jinočany: H&H, 2000. ISBN 80-86022-76-5.
- Encyklopedický slovník*. Praha: Odeon, 1993. ISBN 80-207-0438-8.
- FRÉMY D., FRÉMY M. *Quid 1995*. Paris: Éditions Robert Laffont, 1994. ISBN 2-221-07813-6.
- Grand dictionnaire terminologique – http://www.granddictionnaire.com/btml/fra/r_motclef/index1024_1.asp
- HARTL, P., HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-303-X.
- HOBZOVÁ, L. *Francouzsko-český / česko francouzský lékařský slovník*. Praha: Grada Publishing, 2000. ISBN 80-7169-609-9.
- KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1110-9.
- Le Trésor de la langue française – <http://atilf.atilf.fr/>
- NEUMANN, J., HOŘEJŠÍ, V. a kol. *Velký francouzsko-český slovník*. I. díl. Praha: Academia, 1992. ISBN 80-200-0234-0.
- NEUMANN, J., HOŘEJŠÍ, V. a kol. *Velký francouzsko-český slovník*. II. díl. Praha: Academia, 1992. ISBN 80-200-0235-9.
- PAROUBKOVÁ, J. *Anglicko-český - česko-anglický lékařský slovník*. Praha: Avicenum, 1985.
- Petit Larousse de la médecine*. Paris: Larousse-Bordas, 1997. ISBN 2-03-501-028-4.
- REY A., REY-DEBOVE J. *Le Petit Robert 1. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française*. Paris: Dictionnaires Le Robert, 1992. ISBN 2-85036-186-0.
- Slovníky DEBDict – <chrome:chrome://debdict/content>
- VOKURKA, M., HUGO, J. a kol. *Velký lékařský slovník*. Praha: Maxdorf, 2002. ISBN 80-85912-43-0.

Webové stránky

<http://abcavc.ifrance.com/neuropsychologie.htm>
<http://autisme.france.free.fr/>
<http://autismediffusion.online.fr/> <http://www.moteurline.apf.asso.fr/>
<http://claud.hamonet.free.fr/fr>
<http://jerome.desquilbet.org/pages/uploads/46/UneLanguePourLaScience.html>
<http://www.afm-france.org/>
<http://www.aideeleves.net/structures/secteursais.htm>
<http://www.autisme.fr/>
<http://www.autisme.gc.ca>
<http://www.autisme-montreal.com>
<http://www.education.gouv.fr/handiscol/>
<http://www.european-agency.org>
<http://www.ffaimc.org/>
<http://www.handicap.gouv.fr/>
<http://www.med.univ-rennes1.fr/iidris>
http://www.med.univ-rennes1.fr/sisrai/art/situation_de_handicap1.html
http://www.onisep.fr/national/actualite/html/dossieractu/handicapes/dos_handicap.htm
<http://www.social.gouv.fr/htm> <http://www.personnes-agees.gouv.fr/renseignements/vocabulaire.htm>
http://www.tunaka.com/jbproj_et.htm <http://www.inserm.fr/ethique/cours.nsf/>
<http://www.unapei.org>
http://www.vie-publique.fr/dossier_polpublic/handicap/glossaire.shtml

Bibliografie

- HAMONET, C. *Les personnes handicapées*. Paris: PUF, coll. «Que sais-je ?», 1996. ISBN 2-13-047452-7.
- CHEVRIER-MULLER, C., NARBONA J. *Le langage de l'enfant*. Issy-Les-Moulineaux : Elsevier Masson SAS, 2007. ISBN 2-294-01565-7.
- KLOUČKOVÁ, M. *Questions de terminologie en éducation spécialisée*. Diplomová práce. Brno : PedF MU, 2005.
- MICHALČÍK, R. *Slovník speciální pedagogiky česko-anglický, anglicko-český*, zpracováno v rámci projektu diplomové práce pod vedením prof. Marie Vítkové, CSc. v rámci internacionalizace oboru. Brno: MU, 1999. ISBN 80-7178-310-2.
- POPELÁŘ, B. *Úvod do studia speciální pedagogiky*. Praha: SPN, 1954.
- RONDAL, A.-J. *Troubles du langage*. Liège : MARDAGA, 2003. ISBN : 2-87009-720-4.
- RONDAL, A.-J. *Le langage*. Liège : MARDAGA, 2000. ISBN : 2-87009-744-1.
- SOVÁK, M. *Nárys speciální pedagogiky*. Praha: SPN, 1980. ISBN 14-072-86.
- ŠENKÝŘOVÁ, R. *Úvod do základů terminologie pro speciální pedagogii*. Brno: Masarykova Univerzita, 1993. ISBN 80-210-0759-1.
- VÍTKOVÁ, M. (ed.) *Integrativní speciální pedagogika. Integrace školní a sociální*. Brno: Paido, 2004. ISBN 80-7315-071-9.
- VÍTKOVÁ, M. *Kapitoly z úvodu do speciální pedagogiky*. Brno: MU, 1993. ISBN 80-210-0475-4.

Česko-francouzský a francouzsko-český slovník základní terminologie speciální pedagogiky
PhDr. Zdeňka Schejbalová, Ph.D.

Návrh obálky Alice Knoppová
Vydala Masarykova univerzita roku 2009
Vedoucí katedry: Mgr. Marcela Poučová, Ph.D.
Náklad 150 výtisků
1. vydání, 2009
Tisk Books Print, s. r. o., I. P. Pavlova 69, 720 00 Olomouc

Publikace Pd-50/09-02/58

ISBN 978-80-210-5072-3

muni
PRESS

ISBN 978-80-210-5072-3

9 788021 050723